

ചേതന

CHETHANA 2011

A Kairali (Perth Malayalee Cultural Club Publication - for Free Distribution to Members Only)

20% discount

on bank transfers through

www.money2anywhere.com

Send money to India or anywhere in the World

Bank Transfers & Instant Money Transfers

24/72 hours credit to bank accounts with all major banks in India*

SMS alerts for credit confirmations*

Exchange foreign currency at best rates & without charges

*conditions apply

World's
trusted
money
transferer

Asia • America • Asia • Australia • Europe

UAE XCHANGE™
Service is our Currency

UAE Exchange Australia Pty Ltd
www.aus-uaeexchange.com | Info Line: 1300 70 50 50 | 35 branches across Australia

Fremantle 08 93364044 London Court 08 92216313 Plaza Arcade 08 92212041

NSW | Queensland | South Australia | Victoria | Western Australia

FENCING

SGS Steels

Your Local Fencing Company
A Proper Job at a
Realistic Price

Fencing

- Security • Pool Safety
- Garden • Perimeter
- Glass Pool Fencing

Balustrading

9477 3144

Mob: 0403 110 628

Gates

- Sliding • Automatic
- Double • Security

85 Cleaver Terrace BELMONT 6104 Map 6 C3

Contents

President's Message <i>Murali Mohan</i>	04	രാധാനിവാസിലെ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സ് <i>പത്മാവതി ഇസ്മാക്ക്</i>	49
ചേതന, 2011ലൂടെ <i>ലേഖ സിറാജ്</i>	05	ഉപോൽപ്പന്നങ്ങൾ <i>വിജു ഡേവിസ്</i>	52
Keralam Way Forward <i>Shashi Tharoor</i>	06	ജാനമയുടെ സ്വപ്നം <i>സരോജിനി ചന്ദ്രൻ</i>	54
ദാരുതീയ സങ്കല്പം - ലളിതാ സഹസ്രനാമത്തിലൂടെ <i>കെ. ബി. ശ്രീദേവി</i>	08	Taste of Kerala <i>Subash Raman</i>	59
അച്ചന്റെ സ്വെത്ത് <i>അഷ്ടമൂർത്തി</i>	10	ഒരു സ്മാരകം കുടി <i>എൻ. എസ്. മേരി കൊട്ടുപ്പള്ളിൽ</i>	61
കണ്ണേ... മടങ്ങുക... <i>ദീപ വേണുഗോപാൽ</i>	12	Yesudas <i>Ritchie</i>	62
Indian Elite Still Possessed by Macaulay's Ghost <i>Jayaraj Menon</i>	13	A Change of Colour in Kochi <i>Tanya Abraham</i>	63
Thought for Food: More Science, Better Integration to Meet The Food Challenge <i>Dr. Kadambot Siddique</i>	17	Chocolate Cup Cakes & Banana Cake <i>Asha Kandoth</i>	64
തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോൾ <i>പത്മിനി എസ്. മേനോൻ</i>	19	കുരുന്ത് വിരുന്ത്	
2011 മാർച്ച് 8 ലെ വനിതാദിനം <i>എം. സരള മധുസൂദനൻ</i>	22	Underwater Adventure <i>Arshaq Siraz</i>	65
സ്വപ്നത്തിന്റെ ചോര പുരണ്ട സ്നാപുകൾ <i>സന്തോഷ് പല്ലശ്ശന</i>	24	My Excursion to the Perth Hills Centre <i>Devanarayan Venugopal</i>	65
മാത്തൂർ ഗോവിന്ദൻകുട്ടി ആശാൻ എഴുപത് തികഞ്ഞ അഭിനയ സുകൃതം <i>വേണുഗോപാൽ</i>	25	The Strange Purple Book <i>Sanyukta Nair</i>	66
Travelling Right Tips to Make Your Trip Fun and Stress Free <i>Bisha Balan</i>	28	Thank You <i>Kiran Kandoth</i>	66
ഒഴിച്ചുകൂടാൻ പാടില്ലാത്തത് <i>സിസിലിയാമ്മ പെരുമ്പനാഥി</i>	29	The Deserted Boy <i>Krishna Suresh</i>	67
വസന്തത്തിന്റെ ഇടിമുഴക്കം <i>സച്ചിദാനന്ദൻ എം. വി.</i>	31	Reading <i>Vishnu Mangalath</i>	67
വിശപ്പറിയാതിരുന്നിട്ടും <i>സുമംഗല</i>	35	The Bermuda Triangle <i>Hridya Sachidanandan</i>	68
ഗാന്ധിജി എന്ന മഹാത്മാവ് <i>ജനാർദ്ദനൻ നമ്പൂതിരി</i>	41	Paintings: <i>Ashitha Nair</i>	69
ഉപസംഹാരം <i>കെ. പി. സുധീര</i>	43	<i>Navaneeth Nanda</i>	69
പ്രണയം <i>ധന്യ ജയകൃഷ്ണൻ</i>	48	The Last Song <i>Vaishnavi Sidharth</i>	70
		My Trip to Sabarimala <i>Nived Nanda</i>	71
		Sri Sathya Sai Baba <i>Rishabh Nair</i>	72
		War and Peace <i>Anantha Krishnan Venugopal</i>	73
		Comic <i>Malavika Shashikumar</i>	73
		Devil's Cancer <i>Radhika Kayarat</i>	74

Chethana 2011 Committee:

Lekha (Editor), Nirmala, Deepa, Sachi, Sidharth, Jayan, Viju, Venu, Mohan, Shashi

Cover design by:
Minnie Shashikumar

President's Message

Greetings from Perth, Western Australia.

In 1995, a few like-minded Malayalee migrants in Perth decided to form the Kairali Club to preserve, promote and showcase the culture of our homeland state of Kerala. Kairali Club is also the collective spirit, thoughts and musings of our cultural heritage.

Over the years, the club has grown in membership. In addition to routine family gatherings, we organise mega-cultural and fundraising events. We have a tradition of donating part proceeds to charity.

Our annual magazine, *Chethana*, is the pride and glory of our club. Each year, a group of dedicated members spend several hours meeting and discussing the layout, contributions, content etc to ensure a quality publication.

Chethana encourages the creative talents of writers and artists, both young and old, from Perth and abroad. I take this opportunity to congratulate the dynamic *Chethana* team for making this magazine a novelty.

On behalf of the Kairali Office bearers and the Committee for 2010 -2011, I thank all the contributors for their time and effort in enabling the creation of *Chethana*, 2011.

Kind regards,

Murali Mohan, President (2010 -2011)
Kairali Cultural Club Inc.

Kairali Committee 2010 -11

Sitting: (L to R) : Murali Mohan (President), Nirmala Mangalath, Ranjini Sathyanath
Standing (L to R) : Abdul Razack, Francis Puthussery (Secretary), Nanda Kumar (Treasurer)
Absentees : Almaz Siddique (Vice President), Anjum Fatima

ചേതന, 2011 ലൂടെ...

ചേതന 2011 നിങ്ങളുടെ കൈയ്ക്കടുത്തു തന്നെ കരുതട്ടെ.

വൈവിധ്യമാർന്ന കഥകളും കവിതകളും, നാടകങ്ങളും, ഈ ലക്കത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മലയാള സാഹിത്യ സാംസ്കാരിക രംഗങ്ങളിലെ സുപരിചിതരായ പലരുടെ കൃതികളും ചേതന 2011-ൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്. നമുക്കെക്കാലവും പ്രചോദനം നൽകുകയും നമ്മെ ചിന്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാനാകുന്ന ഈ കൃതികൾ സമ്മാനിച്ച രചയിതാക്കൾക്ക് ചേതന കമ്മിറ്റിയുടെ നന്ദി അറിയിക്കട്ടെ.

കൈരളി കുടുംബാംഗങ്ങളുടെയിടയിലുള്ള എഴുത്തുകാർക്ക് പ്രാമുഖ്യം കൊടുത്തുകൊണ്ട് വൈവിധ്യമാർന്ന രചനകൾ ഉൾപ്പെടുത്തണം എന്നായിരുന്നു ഈ വർഷത്തെ കമ്മിറ്റിയെടുത്ത ഒരു തീരുമാനം. അതിലേക്കുള്ള വിജയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തന്നെ ഞങ്ങൾ കരുതട്ടെ.

വായിച്ചു വിശകലനം ചെയ്യാനും വാക്കുകളിലേക്കു പകർത്താനും കഴിവുള്ളവർ നമുക്കിടയിലുണ്ടെന്നത് അഭിമാനകരം തന്നെ. കൂട്ടത്തിൽ നമ്മുടെ കൂട്ടികളുടെ കുഞ്ഞിക്കവിതകളും ലേഖനങ്ങളും ചിത്രങ്ങളും യാത്രാവിവരണവും ഈ ലക്കത്തിന് നിറപ്പകിട്ടേകിയിരിക്കുന്നു.

അച്ഛൻ ഭൂമിയിൽ ബാക്കിവച്ച ജംഗമവസ്തുക്കളിലേക്കു നോക്കി “ഇന്നല്ലെങ്കിൽ നാളെ ഇതൊക്കെ നമുക്ക് ആവശ്യമായി വരും.” എന്ന് ശ്രീ അഷ്ടമൂർത്തി പറയുമ്പോൾ നമ്മൾ മറുനാടൻ മലയാളികളുടെ മനസ്സിൽ അതൊരു പ്രത്യേക നൊമ്പരമുണർത്തും എന്നത് തീർച്ച! കേരളത്തിലെ സമകാലീന സാമൂഹ്യ പരിസ്ഥിതിയെ വെളിച്ചത്തുകൊണ്ടുവരുന്ന സംഭവങ്ങളെ വിലയിരുത്തുന്ന കവിതയും ലേഖനവും, ലോകക്ഷേമേവല അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രതിസന്ധികളെപ്പറ്റി ഇരുത്തിച്ചിന്തിപ്പിക്കുന്ന ലേഖനവും - അങ്ങനെ ഓരോ കൃതിയെപ്പറ്റിയും ഇവിടെ എടുത്തു പറയുന്നില്ലെങ്കിലും ഇവയോരോന്നും നമ്മുടെ ചിന്തകളേയും ഭാവനയേയും ഉണർത്താൻ സഹായിക്കുന്നു.

ചിത്രരചനാചാതുരിയുള്ള ഏറെപ്പേർ നമുക്കിടയിലുണ്ടെന്നത് സന്തോഷകരമായ കാര്യം തന്നെയാണ്. കവർചിത്രം രൂപകൽപ്പന ചെയ്യാൻ സഹായിച്ച മിനിയോടും ദാസേട്ടനെ തന്റെ വിരൽത്തുമ്പിലേക്കാവാഹിച്ച റിച്ചിയോടും നന്ദിയുണ്ട്. അഷിതയുടെ ചിത്ര രചനയുടെ ഭംഗി എടുത്തുപറയാതെ വയ്യ.

ഓരോ സുഹൃദ്സന്തകാര വേദികളിലും, നാട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുപോകുമ്പോൾ ചെയ്തു തീർക്കാനാഗഹിയിക്കുന്ന സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആവേശത്തോടെ സംസാരിയ്ക്കുന്ന സുഹൃത്തുക്കളെക്കൊണ്ടുമ്പോൾ, ഞങ്ങളുടെ വീട്ടുമുറ്റത്തു വളരുന്ന ഓറഞ്ച്, ആപ്പിൾ മരങ്ങൾക്കിടയിൽ മാവും, വാഴയും, മുരിങ്ങയും നാടൻ പച്ചക്കറികളും വച്ചു പിടിപ്പിയ്ക്കാൻ വെമ്പൽ കൊള്ളുന്ന എന്റെ ഭർത്താവിനെ കാണുമ്പോൾ - ഒക്കെ ഞാനോർക്കാറുണ്ട്..... നമ്മളീ അന്യദേശത്തേയ്ക്ക് കുടിയേറിപ്പാർത്തിട്ടും നാട്ടിലേക്കു തന്നെ ഉറ്റുനോക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ടെന്ന്!

നാടിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഗൃഹാതുരത്വമുണർത്തുന്ന ഓർമ്മകൾ നമ്മെ ഈ പെർത്തിൽ ഒരു കൂട്ടം സുഹൃദ്ബന്ധങ്ങളിലേയ്ക്കും ഒത്തു ചേരലുകളിലേക്കും എത്തിയ്ക്കുന്നു. ഈ ഒത്തുചേരലുകളിൽ നാം കണ്ടെത്തുന്ന സന്തോഷം നമ്മുടെ കൂട്ടികളിലേക്കും പകർന്നു നൽകാൻ നാമാഗ്രഹിയ്ക്കുന്നു. ഈ സുഹൃദ് ബന്ധങ്ങളും കൂട്ടായ്മയും തന്നെയാണ് പെർത്തിൽ നമ്മുടെ താങ്ങും തണലും.

കഴിഞ്ഞ ഏതാനും വർഷങ്ങളായി ‘ചേതന’ എന്ന മേൽപ്പറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള ഒരു കൂട്ടായ്മയുടെ ഭാഗമാകാൻ എനിക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കൂടെ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നവർ ഒരേ വിഷയങ്ങളിൽ തൽപ്പരരും ഏറ്റവും കാര്യക്ഷമതയോടെ ഏറ്റെടുത്ത കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവരും ആകുമ്പോൾ ഈ കൂട്ടായ്മ ഏറെ സന്തോഷകരവും ഫലപ്രസൂവും ആവുകയാണ്. ചേതന, 2011 ഈയൊരു കൂട്ടായ്മയുടെ പരിണിതഫലം മാത്രമാണ്. ഒരു വ്യക്തിയുടെയും സ്വന്തമായ പരിശ്രമഫലമല്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ചേതന 2011 ടീം അംഗങ്ങളായ സച്ചി, ശശി, വേണു, വിജു, ജയൻ, സിദ്ധാർത്ഥ്, മോഹൻ, നിർമ്മലേശ്വരി, ദീപ, എന്നിവരെ ഞാനെന്റെ സന്തോഷവും, സംതൃപ്തിയും അറിയിക്കട്ടെ. ഞങ്ങളുടെ മീറ്റിങ്ങുകൾ കൂടുതൽ സാദൃഷ്യമാക്കുവാൻ ‘ചായയും കടിയും’ സ്ഥലസൗകര്യവും ഒരുക്കിത്തന്ന ഇവരുടെ കൂട്ടുംബാംഗങ്ങളോടും പ്രത്യേകം നന്ദി അറിയിക്കുന്നു.

കൂട്ടത്തിലടുത്തു പറയേണ്ടത് സെന്റ് ഫ്രാൻസിസ് പ്രസ്സിലെ ശ്രീ. രാജൻ സെബാസ്റ്റ്യനും, ഷെറിനും ടീമിനുമുള്ള അനുഭാവങ്ങളാണ്. ചേതന 2011 ഇത്രയും മികവുറ്റതാക്കാൻ ഇവർ ചെയ്ത സഹായത്തിനു നന്ദി. ഞങ്ങൾക്കു പരസ്യങ്ങൾ നൽകി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച വ്യാവസായികസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നന്ദി പറയട്ടെ.

ചേതന 2011ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഓരോ കൃതിയുടെ ഉള്ളടക്കവും രചയിതാവിന്റെ സ്വന്തം ആശയങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും ആണ്. ചേതന കമ്മിറ്റിയ്ക്കോ കൈരളി കമ്മിറ്റിയ്ക്കോ ഇവയിൽ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളൊന്നും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

ചേതന 2011നെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളുടെ വിലയേറിയ അഭിപ്രായങ്ങളും വിലയിരുത്തലുകളും kairali.perth@gmail.com എന്ന ഇ-മെയിൽ വിലാസത്തിൽ എഴുതി അറിയിക്കുക. വരും വർഷങ്ങളിലെ ലക്കങ്ങൾ കൂടുതൽ മികവുറ്റതാക്കാൻ ഇവ തീർച്ചയായും സഹായിക്കും.

തിരക്കേറിയ ജീവിതത്തിനിടക്ക് വായനക്കുവേണ്ടി സമയം കണ്ടെത്തുവാൻ നിങ്ങൾക്കേവർക്കും സൗകര്യമുണ്ടാകട്ടെ. കൂട്ടത്തിൽ അന്യദേശത്തേക്ക് കുടിയേറിപ്പാർത്തിരിയ്ക്കുന്ന നമുക്കേവർക്കും വേണ്ടി എന്ന പോലെ, മലയാളക്കരയുടെ പ്രിയപ്പെട്ട കവി വൈലോപ്പിള്ളി എഴുതിയ നാലു വരികൾ കടം കൊണ്ടുകൊണ്ട് ഞാനിവിടെ നിർത്തട്ടെ.

“ഏതു ധൂസരസങ്കൽപ്പത്തിൽ വളർന്നാലും,
ഏതു യന്ത്രവൽകൃത ലോകത്തിൽ പുലർന്നാലും,
മനസ്സിലുണ്ടാവട്ടെ ഗ്രാമത്തിൻ വെളിച്ചവും
മണവും, മമതയും ഇത്തിരി കൊന്നപ്പൂവും.”

സ്നേഹാദരങ്ങളോടെ,

ലേഖ സിരാജ്

എഡിറ്റർ

ചേതന, 2011

Shashi Tharoor

KERALAM WAY FORWARD

A couple of years ago, I was invited to address the Trivandrum Management Association on the subject “Energizing Kerala”. I found that odd, because the only place in the world where Keralites seem to need energizing is Kerala. Look around the planet, and you see Keralites everywhere, working extremely hard, from menial jobs in the Gulf to professorships in the States, displaying their entrepreneurial energies and achieving remarkable successes. So what is it that holds them back here, in their home state? Is it resources, policies, attitudes, politics? All of the above?

It’s always been a curious paradox that Keralites put in long hours in places like the Gulf, where they have earned a reputation for being hard-working and utterly reliable, while at home they are seen as indolent and strike-prone. Surely, the same people couldn’t be so different in two different places? And yet they are – for one simple reason: the politicized environment at home. It’s a reputation that has come to haunt Kerala. Several people told me the story of how BMW had been persuaded to install a car-manufacturing plant in the state, thanks to generous concessions by the UDF government. But the very day the BMW executives arrived in Kerala to sign the deal, they were greeted by a “bandh”; the state had shut down over some marginal political issue, cars were being blocked on the streets, shops were closed by a hartal. It had nothing to do with BMW or with foreign investment, but the executives beat a hasty retreat. The plant was later set up in Tamil Nadu.

The irony is that Kerala has got some essential things right. One famous study has established some astonishing parallels between the United States and the state of Kerala. The life expectancy of a male American is 72, that of a male Keralite is 70. The literacy rate in the United States is 95%; in Kerala it is 99%. The birth rate in the US is 16 per thousand; in Kerala it is 18 per thousand,

but it is falling faster. The gender ratio in the United States is 1050 females to 1000 males; in Kerala it is 1040 to 1000, and that in a country where neglect of female children has dropped the Indian national ratio to 930 women for 1000 men. Death rates are also comparable, as are the number of hospital beds per 100,000 population and the number of newspapers per 10,000 population (where Kerala is ahead of the US). The major difference is that the annual per capita income in Kerala is around \$300 to \$350, whereas in the US it is \$22,500, about seventy times as much¹.

Kerala has, in short, all the demographic indicators commonly associated with “developed” countries, at a small fraction of the cost. Its success is a reflection of what, in my book (*India: From Midnight to the Millennium*), I have called the “Malayali miracle”: a state that has practiced openness and tolerance from time immemorial; which has made religious and ethnic diversity a part of its daily life rather than a source of division; which has overcome caste discrimination and class oppression through education, land reforms, and political democracy; which has given its working men and women greater rights and a higher minimum wage than anywhere else in India; and which has honoured its women and enabled them to lead productive, fulfilling and empowered lives.

And yet, despite all these strengths, it’s difficult to deny that Kerala has acquired a less than positive reputation as a place to

invest. “Keralites are far too conscious of their rights and not enough of their duties,” one expatriate Malayali businessman told me. “It’s impossible to get any work done by a Keralite labour force – and then there are those unions!” He sighed. “Every time we persuade an industrialist to invest in Kerala, it ends badly.” Citing the examples of the Gwalior Rayons plant in Mavoor, the Premier Tyre factory in Kalamassery and the Apollo Tyre plant in Chalakudi, my friend shook his head. “I am a Malayali,” he declared, “but I would not advise anyone to invest in Kerala.”

This is what needs to change if we are not to languish in the margins of India’s development success story. The challenge remains.

The fact is that we cannot afford to remain dependent on remittances from abroad for 20% of our state's income because we have such an inhospitable environment at home. We cannot languish in last place in the World Bank's 2009 "Doing Business in India" report, because it takes 210 days to obtain approvals and permits in Kochi against 80 days in Hyderabad. We cannot live with unusably narrow roads because we lack the courage to explain to residents why they must be widened in the interests of all. We cannot have one of the lowest rankings (lower than Orissa) in per capita information technology exports. We cannot be a state that our best minds and most skilled workers seek to flee because opportunities for remunerative work are stifled by opportunistic politics.

Most readers would be familiar with the story of the sinking of the ocean-liner *Titanic* in the early years of the last century, or at least have seen the film. For almost a hundred years till now, it was believed that the sinking of the *Titanic* on her maiden voyage from Southampton in England to New York in America was caused by the ship moving too fast and the crew failing to see the iceberg before it was too late. But now a new book, authored by a descendant of one of the officers of the ship, says that it was not an accident caused by speed, but by a steering blunder. It seems that the ship had plenty of time to miss the iceberg but the helmsman actually panicked and turned the ship the wrong way, and by the time the error was corrected, it was too late and the ship's side was fatally holed by the iceberg. The error occurred because at the time, seafaring was undergoing an enormous upheaval as a result of the conversion from sail to steam ships. The change meant there were two different steering systems and different commands attached to them. When the First Officer spotted the iceberg two miles away, his order was misinterpreted by the QuarterMaster, who turned the ship left instead of right.

In a sense, Kerala's development failure has been like the story of the *Titanic*. As with the confusion caused by the new era where sail ships were being replaced by steamships, today those who rule us appear unsettled by the global changes which have moved the economic system far beyond their old paradigms and theories. By opposing computers and mobile phones, blocking land acquisition for development work, and impeding economic reforms, they

have steered the ship of State left instead of right.

The fact is that there is nothing wrong with the ship — Kerala, its people, its resources or its potential. But we have to move with the times and not be left behind where other states are moving forward by steering in the right direction. Reliance on NRI remittances will not solve the basic problem, since remittance money is essentially personal savings and spent on conspicuous consumption, including purchase of land and the construction of dwellings. Kerala has to attract the normal type of investment funds which are being put to use by the rest of the country. This will only happen if we are hospitable to investors.

This does not mean betraying our workers, but finding them work. It does not mean giving up our values, but adding value to our economy. It does not mean placing profit above people, but rather, using profits to benefit the people.

We are seeing the beginnings of a counter-narrative. The Cochin Shipyard recently succeeded in building huge Trader class ships for a Bermuda company, ahead of deadline. Shipbuilding is a highly labour-intensive industry; some 30 percent of the input is human labour, which is what makes it ideal for us. The workers at Cochin Shipyard — unionized to a man — have demonstrated that labour remains India's greatest asset, even in Kerala. It does not have to be, as investors have long feared, a liability.

A visit to Trivandrum's pioneering Technopark confirms that even Kerala's past failures at attracting and retaining heavy industry are now working in the state's favour. CEO after CEO told me in glowing terms of their satisfaction with the work environment in Kerala, the

quality of the local engineering graduates, and the beauty of the lush and tranquil surroundings. Indeed, One Technopark firm told me of having bid for a contract with a Houston-based company which had drawn up a short-list of Indian service providers and placed the Trivandrum-based company last. The American executives making the final decision flew down to India to inspect the six shortlisted Indian firms. After three harrowing days ploughing through the traffic congestion and pollution of Bombay, Bangalore, and Delhi, they arrived in Trivandrum, checked into the Leela at Kovalam beach, sipped a drink by the seaside at sunset — and voted unanimously to give the contract to the Kerala firm. "If we have to visit India from time to time to see how our contract is doing," the chief said, "we'd rather visit Kerala than any other place in India."

We can and must build on this. Kerala needs to improve its creaking infrastructure, improve its services sector, boost its IT exports, and take advantage of its existing potential to become a knowledge economy. Above all, it needs to change its mindset.

I believe that the Kerala that will succeed is one open to the contention of ideas and interests within it, unafraid of the prowess or the products of the outside world, wedded to the democratic pluralism that is our civilization's greatest strength, and determined to liberate and fulfill the creative energies of its people. Such a Kerala is possible if we change our attitudes and work with determination to fulfill it. God's Own Country no longer deserves the business reputation of being the devil's playground.

¹ Note that this article was written prior to the release of the 2011 Census.

○

Shashi Tharoor : MP from Thiruvananthapuram constituency. Previously served as the United Nations Under Secretary (Communications & Public Information) and as the Minister of State for External Affairs, India. He is a prolific author, columnist, journalist and is also a human rights advocate.

Which Indian is the world's youngest graduate?

Tathagat Avatar Tulsi of Bihar became the world's youngest graduate by passing the Bachelor of Science examination (with honours in physics) from Science College, Patna at the age of 11 years and two months. Tathagat broke the record of Jay Luo of Garden City, USA, who had graduated at the age of 12 years, 1 month and 12 days. Tulsi had earlier cleared the Central Board of Secondary Examination at the age of nine years and six months.

കെ. ബി. ശ്രീദേവി

ഭാരതീയ സങ്കല്പം- ലളിതാ സഹസ്രനാമത്തിലൂടെ

അനുനിമിഷം ബൃഹണ്ണം ചെയ്യുന്ന അണ്ഡമാണ് ബ്രഹ്മാണ്ഡം എന്ന് പൂർവ്വസൂരികൾ കണ്ടെത്തി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ബൃഹണ്ണം ചെയ്യുക - വികസിക്കുക. ആധുനിക ബുദ്ധിജീവികൾ അത് ആദ്യമൊക്കെ വിശ്വസിക്കാതിരുന്നു എങ്കിലും ആധുനിക ശാസ്ത്രം ഏതാണ്ട് അതേ നിഗമനത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുവരുന്നുമുണ്ട്. സങ്കല്പങ്ങൾക്കും അതീതമായ ഈ ചലനാത്മകമായ പ്രപഞ്ചത്തിന് ആധാരഭൂതമായിട്ട് എന്തെങ്കിലും വേണമല്ലോ. ശിവശക്തി ഐക്യരൂപിണിയായ ശ്രീ. ലളിതാ ത്രിപുര സുന്ദരിയാണ് എന്ന് ശ്രീവിദ്യാഉപാസകർ സമർത്ഥിക്കുന്നുണ്ട്. ലളിതാസഹസ്രനാമസ്തോത്ര പഠനത്തെ അതിന്റെ പ്രധാനഘടകമായിട്ട് ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണം ഘോഷിക്കുന്നു. വിഷ്ണുശാസ്ത്രമായ ഹയഗ്രീവൻ അഗസ്ത്യമഹർഷിക്ക് ഉപദേശിക്കുന്നതായിട്ടാണ് പറയുന്നത്.

ഒറ്റക്ക് ഒരുപുരുഷനോ സ്ത്രീക്കോ പ്രകൃതിയ്ക്കോ ഇതിന്റെ ആധികാരികത ഏൽക്കുവാൻ കഴിയില്ല. ശക്തിയുക്തനാവുമ്പോൾ മാത്രമേ ശിവനും ശക്തനാവുന്നുള്ളൂ എന്ന് ആദിശങ്കരാചാര്യ സ്വാമികൾ സംശയമില്ലാതെ സമർത്ഥിക്കുന്നുമുണ്ട്. ആദ്യന്തവിഹീനവും, മഹതോ മഹീയവും ആയ ബ്രഹ്മത്തിന് വൃഷ്ടിഭാവം കൊടുക്കേണ്ടിവരുമ്പോൾ പുരുഷ പ്രകൃതി സമ്മേളനം അനിവാര്യവുമാണ്. ഏറെ കൊട്ടിഘോഷിക്കപ്പെടുന്ന ഭാരതീയ സങ്കല്പത്തിന്റെ ചിന്താപദ്ധതിയുടെ ആധാരശിലയാണിത്. മഹത്തായ അഭൈതസിദ്ധാന്തം പോലും ഇവിടെ ജനിക്കുന്നു എന്ന് തോന്നിപ്പോവും.

മന്ത്രാർത്ഥഗാഢീര്യവും, കാവ്യശോഭയും ലളിതാ സഹസ്രനാമസ്തോത്രത്തെ വ്യത്യസ്തവും മഹത്തരവും ആക്കിത്തീർക്കുന്നു. ശക്ത്യാരാധനയുടെ വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങളെ ആധികാരികതയോടെത്തന്നെ ഇതിൽ സന്നിവേശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൗളിനി, കളയോഗിനി, കുളകുണ്ഡാലയാ,

കുളേശ്വരി എന്നൊക്കെ ദേവിയെ ഇതിൽ പ്രകീർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ജ്ഞാതാവ്, ജേതയം, ജ്ഞാനം എന്ന ത്രിപുടിക്ക് അധീശ്വരിയായ ദേവീ അമൃത വർഷത്താൽ ഉപാസകന്റെ എഴുപത്തീരായിരം നാഡികളെ കുളിർപ്പിച്ച് അവിടുന്ന് മൂലാധാരചക്രത്തെ പ്രാപിച്ച് സർവ്വാകൃതി പുണ്ട് സൂക്ഷ്മരന്ത്രത്തോടുകൂടിയ മൂലകന്ദത്തിൽ ഉറങ്ങുന്നുവല്ലോ എന്നാണ് സ്മരിക്കുന്നത്.

ലളിതാ എന്നാൽ ലീലാലോലാ എന്ന അർത്ഥമുണ്ട്. ഹൃദ്യാ എന്നതുകൊണ്ട് ഭക്തന്റെ ഹൃദയകമലത്തിലാണ് ദേവീലീലയാടുന്നത് എന്നും വരുന്നു. നിത്യജീവിതത്തിലെ നാനാവിധ കഷ്ടതകളും, ദുഃഖങ്ങളും പാപബോധവും അകറ്റാൻ മാത്രമല്ലാ ശാശ്വതമായ സത്യത്തിൽ പ്രാണനെ വിലയം പ്രാപിപ്പിക്കുവാനും ഈ സ്തോത്രപഠനം പ്രേരകമാവുന്നു. ആചരണത്തിൽ തുടങ്ങി ക്രിയയിലൂടെ വളർത്തി, യോഗത്തിലൂടെ വികസിച്ച്, ജ്ഞാനത്തിൽ പൂർണ്ണതനേടുന്ന ഒരു സാധ്യമാർഗ്ഗം ലളിതാ സഹസ്രനാമസ്തോത്രം ഘോഷിക്കുന്നുണ്ട്. ദേവി ദേവകാര്യസമുദ്യതയാണെന്ന് പറയുന്നു. ദൈവീ സമ്പത്തിനെ ആസൂരീ സമ്പത്തിൽ നിന്നും രക്ഷിക്കുവാൻ പ്രാപ്തയും സമുദ്യതയും ആണ്. ഏത് ദുർമാർഗ്ഗിയേയും സന്മാർഗ്ഗീയാക്കി രക്ഷിക്കുവാൻ ദേവീക്ക് കഴിയും കാരണം, രാഗസ്വരൂപ പാശാഢ്യയാണ് ലളിതാദേവി. അളവില്ലാത്ത രാഗമാണ് അമ്മയുടെ ആയുധം. ദുഷ്ടനെ ശിക്ഷിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായ ദിവ്യരാഗം. ജീവരാശികളെ കൂട്ടിയിണക്കി നിർത്തുന്ന ഒരായുധമായും ദേവി ഇതിനെ സ്വീകരിക്കുന്നു. വിവേകിക്കും അവിവേകിക്കും സഹജമായ 'രാഗം' ഒരു മൗലികവികാരമാണ്. അതിനെ ഇച്ഛാനുസരണം ദേവി ചലിപ്പിക്കുന്നു. സ്വച്ഛമായ ബോധത്തോടെ ദേവിക്ക് മന്ത്രോപാസന നടത്തുമ്പോൾ ആ 'രാഗം' ഉപാസകന് അനുകൂലമായും ഭാഗ്യമായും വരുന്നു. നമ്മളെ കാത്ത് രക്ഷിക്കുന്നു.

ദേവിയെ 'ലാസ്യപ്രിയ' എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ശിവതാണ്ഡവവും, ദേവീവിലാസവും അത് നമ്മെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രീയമായ അടിത്തറയുള്ള നൃത്തങ്ങളാണവ. നമ്മുടെ പ്രാചീന ഋഷിമാരുടെ ദർശനങ്ങളെ ശാസ്ത്രലോകം അത്ഭുതത്തോടെ നോക്കിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ദേവി 'ഭോഗിനി'യാണെന്ന് പറയുന്നു. ഭോഗവസ്തുക്കളെ മുഴുവൻ അനുഭവിക്കുമ്പോൾ ഭക്തരെ അമ്മ അതിൽ നിന്ന് തടയുന്നില്ല. എന്നാൽ, ഭോഗങ്ങൾ എങ്ങിനെ അനുഭവിക്കണം? 'ധന്യാന്യവിവർദ്ധിനി' എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് ലളിതാ സഹസ്രനാമ കർത്താവ്. സമ്പത്തും ഐശ്വര്യവും വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ അത് പൂർണ്ണമായും ദേവിയുടെ അനുഗ്രഹമാണെന്ന് ഓർക്കണം. അമ്മ തരുന്ന സൗഭാഗ്യങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നു എന്നേ കരുതാവൂ. അതിൽ നിന്ന് മാറിയിട്ട്, എല്ലാം തന്റെ മിടുക്കുകൊണ്ട് സമ്പാദിച്ചു എന്നുവന്നാൽ അപ്പോൾ എല്ലാം കഴിഞ്ഞു. പിന്നെ അധോഗതിതന്നെ. ഒരുമട്ടിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു നിലയ്ക്ക്, ഹൃദയകമലം അമ്മയുടെ സിംഹാസനമാണ്. അവിടെ ഇരുന്നുവെങ്കിൽ അമ്മ സ്വന്തം ഇച്ഛയ്ക്കൊത്ത് ജീവലോകത്തെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നു. അമ്മയുടെ സമ്മതത്തോടെ മാത്രമേ ജീവകളുടെ ശ്വാസോച്ഛ്വാസം പോലും സംഭവിക്കുന്നുള്ളൂ. എന്നിട്ടു പിന്നെ അമ്മയെ പുറത്താക്കിയിട്ട് ആ സിംഹാസനത്തിൽ അഹങ്കാരിയായ എന്നെ പിടിച്ചിരുത്തിയാലോ?

അപ്പോൾ, മനുഷ്യന് ഒരു അസ്തിത്വവും ഇല്ല എന്നാണോ? അസ്തിത്വമുണ്ട്. കരുണാരസസാഗരമായ ജഗദംബികയുടെ അനവരതം വർഷിക്കുന്ന സ്നേഹവായ്പുകൊണ്ടുള്ള പ്രബലമായ അസ്തിത്വം. തെലയാര പോലെ ഇടതടവില്ലാതെ സദാ നമ്മൾ ഓർത്തുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ട വാൽസല്യം തരുന്ന അസ്തിത്വം. ദേവി ഭക്തന്റെ ദുഃഖം തടയുവാൻ 'പുഷ്കരേക്ഷണ'യായിട്ട് കണ്ണുചിമ്മാതെ നോക്കി ഇരിക്കുമത്രെ. പത്മപുരാണത്തിൽ ഒരു വിശദീകരണമുണ്ട്. വിശാഖനക്ഷത്രത്തോടു ചേർന്ന് സൂര്യനും, കാർത്തിക നക്ഷത്രത്തോട് ചേർന്ന് ചന്ദ്രനും ചേരുമ്പോൾ അവിടെ ഒരു സംഘട്ടനം നടക്കുന്നു. അതിന് പുഷ്കരം എന്ന് പേര്. അത് ഭൂമിയിൽ ജനങ്ങൾക്ക് വളരെ ആപത്തുണ്ടാക്കും. അതിനാൽ ആ സംഘട്ടനം ഒഴിവാക്കുവാൻ ദേവി ഇമവെട്ടാതെ നോക്കിയിരിക്കുമത്രെ നമ്മുടെ രക്ഷയ്ക്ക്.

ലളിതാ സഹസ്രനാമത്തിൽ പ്രകൃതി പുരുഷബന്ധങ്ങൾക്ക് വലിയ സ്ഥാനം തന്നെ കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പിന്റെ കാരണമായിട്ടുള്ളവരെ ശിവന്റെ വിഭൂതികളായിട്ട് ലിംഗങ്ങളും, ദേവിയുടെ വിഭൂതികളായി യോനികളും ചരാചരമെങ്ങും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. പുല്ലിംഗങ്ങൾ ശിവവിഭൂതികൾ. സ്ത്രീലിംഗങ്ങൾ ദേവിയുടെ വിഭൂതികൾ. ധ്യാനനിഷ്ഠമായ ഒരു മനസ്സുകൊണ്ടു മാത്രം നോക്കിക്കാണേണ്ട ഈ ദിവ്യഭാവനയെ (യാഥാർത്ഥ്യം) ഇന്ന് എത്ര നീചവും ദുഷ്ടവും, അറപ്പുണ്ടാക്കുന്ന വിധവും ആയിട്ടാണ് അടിച്ചുവരുന്നത് എന്നത് ബോധപൂർവ്വം ചിന്തിക്കുന്ന ആരേയും ഞെട്ടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഇവിടെ സകല വസ്തുക്കളിലും ഈ ലിംഗയോനീ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ദിവ്യമായ ഒരു സാമഞ്ജസ്യം കാണാം. കാമേശ്വരന്റെ പ്രാണനാഡീ എന്ന വിവക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ മൂല്യം അറിയുവാൻ അത്രവലിയ ശാസ്ത്രജ്ഞാനമൊന്നും വേണ്ട. 'അമീബ' മുതൽ ഉഗ്രരാക്ഷസന്മാർ വരെയും, എന്തിന് പർവ്വതങ്ങളിലും അത് കാണാം. പുല്ലുകളിൽ, പൂവുകളിൽ, മൃഗങ്ങളിൽ, പാവകളിൽ, കരികല്ലുകളിൽപോലും ഈ ശിവശക്തിഐക്യം നടക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണല്ലോ കുറ്റൻ കരിക്കൽ പാറകളുടെ ഇടയിലൂടെ 'കന്ദം' ഒഴുകി വരുന്നത്. എന്നാൽ, എല്ലാം അറിയാം എന്ന് മേനിനടിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ, സർവ്വം സഹയും വൽസലയും ആയ വിശ്വമാതാവിന്റെ മുൻപിൽ

നിർബന്ധബുദ്ധിയോടെ കണ്ണടച്ച് എല്ലാത്തരം സ്തേച്ഛകർമ്മങ്ങളും ചെയ്ത് രസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നമുക്കു സംഭവിച്ച ഏറ്റവും വലിയ ദുർഗ്ഗതി, ശാപം, അപചയം ഈ ധിക്കാരം തന്നെയാണ്. ലളിതാസഹസ്രനാമകാരൻ ഈ അപചയം നേരിൽ കാണുന്നത് പോലെ, കണ്ട് നിവാരണ മാർഗ്ഗം പറഞ്ഞു തരികയാണ്.

ഈ ഭൂമിയിൽ വന്നു വീഴുന്നവരാരും തന്നെ സ്തേച്ഛയാ വരുന്നതല്ലല്ലോ. ഇന്നദിക്കിൽ ഇന്ന ആളുടെ മക്കളാ വന്നു എന്നൊന്നും മോഹിച്ച് വരുന്നതുമാവില്ല. അജ്ഞാതമായ ഏതോ നിയോഗം കൊണ്ടാണല്ലോ നമ്മളൊക്കെ ഇവിടെ എത്തിപ്പെടുന്നത്. പ്രപഞ്ച ബോധത്തിൽ നമുക്ക് തോന്നാം ഈ ശരീരംതന്നെയാണ് ഞാൻ എന്ന്. എന്നാൽ, ഒന്ന് മറിച്ച് ആലോചിച്ചാൽ പെട്ടെന്നുതന്നെ നമുക്ക് മനസ്സിലാവും അത് ശരിയല്ല എന്നും. ഈ ശരീരത്തെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന ഊർജ്ജത്തെപ്പറ്റി ആ ഊർജ്ജം വിട്ടു പോവുമ്പോഴാണല്ലോ എറെ വാൽസല്യത്തോടെ, ശ്രദ്ധയോടെ നമ്മൾ സംരക്ഷിച്ചുപോന്ന ഈ ശരീരവും, നിശ്ചലവും ജഡവും ആവുന്നത്. ആ ഊർജ്ജത്തെ, ശക്തിയെ അറിയുമ്പോഴാണ് ഷഡ്വികാരങ്ങളുടെ ബന്ധനത്തിൽ പെട്ട നമ്മൾ സ്വതന്ത്രരാവുന്നത്. അത് അറിയുവാനുള്ള ഒരു വേദിമാത്രമാണ് ഈ ജീവിതം എന്ന് തോന്നാറുണ്ട്. കാരണം, ഭൂമിയിലെ ഈ ജീവിതത്തിൽ കൂടിയല്ലാതെ ആ ശക്തിയെ കണ്ടെത്തുവാനും അറിയുവാനും സാധിക്കുകയുമില്ല എന്ന് അറിവുള്ളവർ പറയുന്നു. ഈ മഹത്തായ ലളിതാസഹസ്രനാമ സ്തോത്രം അനുവാചകരിൽ ശക്തമായ ഒരു സുരക്ഷാബോധം ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. അകാരണമായ എന്നാൽ തീവ്രവുമായ ഏതൊക്കെയോ ഭയങ്ങൾ നമ്മളെ സദാവേട്ടയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. മറ്റുള്ളവർ തന്നേക്കാൾ സ്വന്നരാവുന്നുണ്ടോ, സമർത്ഥരാവുന്നുണ്ടോ, ബഹുമാന്യരാവുന്നുണ്ടോ എന്നൊക്കെയുള്ള ഭയം. പിന്നെ, കഷ്ടപ്പെട്ട് സമ്പാദിച്ചെടുത്ത ധനം മോഷ്ടിക്കപ്പെട്ടാലോ? അങ്ങിനെ അനേകം ഭയങ്ങൾ. അതുകൊണ്ടൊക്കെ, ഒരാവശ്യവുമില്ലാതെ സദാ അസ്വസ്ഥരാവുന്നവരുമാണ് നമ്മൾ. അത് മാറ്റിയെടുക്കുവാൻ ഏറ്റവും നല്ല മാർഗ്ഗം ഈ ലളിതോപാസനയാണ് എന്ന് അനുഭവസ്ഥർ വിശ്വസിക്കുന്നു. നിത്യേന വായിച്ചു തുടങ്ങുമ്പോൾ ഒരു പാരായണ വ്യഗ്രത വരുന്നു. അത് കൂടുതൽ ഏകാഗ്രതയും അതുവഴി ഭക്തിയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. അപ്പോൾ, ഭക്തന്റെ ആകുലതകളോടൊപ്പം തന്നെ ആ മനസ്സിലെ കൂടിപ്പതകളും സ്നേഹരാഹിത്യവും ദേവി തുടച്ചുമാറ്റുന്നു.

പരിശുദ്ധമായ മനസ്സുണ്ടാവുമ്പോൾ, അനന്തവും അപ്രമേയവും ആയ ഈ വിശ്വപ്രകൃതിയുടെ സൗന്ദര്യം അനുഭവിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു. അത് സാധിക്കുമ്പോൾ സത്യത്തിന്റെ പ്രകാശം സാധകന്റെ ഉള്ളിൽ തെളിയുവാൻ തുടങ്ങും. ആ അവസ്ഥയിൽ ഞാനും നീയും വേരെയല്ലെന്ന് ബോദ്ധ്യമാവും. പിന്നെ, മനുഷ്യമനസ്സിൽ മൽസരമില്ലാ, ദ്രോഹ ചിന്തകളില്ലാ, അസുയയില്ല, അത്യാർത്തിയുമില്ല. അവസാനിയ്ക്കാത്ത സ്നേഹവും സമാധാനവും മാത്രം!

പൂർവ്വജന്മസുകൃതം കൊണ്ടുമാത്രം കയ്യിൽ കിട്ടിയ ലളിതാ സഹസ്രനാമസ്തോത്രം എന്ന ഈ അമൂല്യ യഥാവിധിപാനം ചെയ്യുവാനുള്ള ഭാഗ്യം തന്ന് ജഗദംബിക നമ്മളെയൊക്കെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

○

യജ്ഞം, അഗ്നിഹോത്രം, മൂന്നാം തലമുറ തുടങ്ങി പതിമൂന്നിലധികം കൃതികൾ. 'യുഗാന്തരങ്ങളിലൂടെ' എന്ന ആദ്യകഥ പതിമൂന്നാം വയസ്സിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. കൂങ്കുമാരം അവാർഡ് (യജ്ഞം), ജന്മാഷ്ടമി പുരസ്കാരം (കൃഷ്ണാനുരാഗം), മികച്ച തിരക്കഥയ്ക്കുള്ള സംസ്ഥാന അവാർഡ് (നിരമാല) എന്നിവ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അഷ്ടമൂർത്തി

അച്ഛന്റെ ദുരൂഹത്വം

ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ പശുവില്ലാതായിട്ട് അര നൂറ്റാണ്ടെങ്കിലും ആയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തൊഴുത്ത് അതോടെ ആവശ്യമില്ലാതായി. പിന്നീടപ്പോഴോ അത് പഴയ സാധനങ്ങൾ കൂട്ടിയിടാനുള്ള പുരയായി. ഇളക്കിയെടുത്ത കട്ടിള, വാതിലുകൾ, ജനലുകൾ, പലകകൾ, ഞെണ്ണങ്ങിയ പാത്രങ്ങൾ, ഓട്ട വീണ പാത്രങ്ങൾ, തേക്കുകൊട്ട, തേനീച്ചക്കൂട് എന്നിങ്ങനെ എന്തും അതിൽ കൊണ്ടുചെന്നു തളളുന്ന ശീലമായി. എല്ലാം യഥാസ്ഥാനത്തുണ്ടോ എന്ന് വല്ലപ്പോഴുമൊന്ന് പരിശോധിച്ചു നോക്കുന്ന പതിവുണ്ട്. ഓരോന്നോരോന്നായി എല്ലാം വലിച്ചുപുറത്തിടുമ്പോൾ കാണാതായി എന്നു ധരിച്ചിരുന്ന പലതും അതിൽ നിന്നു കണ്ടു കിട്ടുന്ന പതിവുണ്ട്.

ഇന്നലെ അങ്ങനെയൊരു ദിവസമായിരുന്നു. സുധാകരനും ഷീലയും രാവിലെ തന്നെ തുടങ്ങി പണി. മറ്റുപലതിന്റെയും ഇടയിൽനിന്ന് അച്ഛൻ അന്ത്യദിനങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ബെൽപ്പാൻ, മുത്രപ്പാത്രം, തുപ്പൽപ്പാത്രം എന്നിവ പുറത്തുവന്നു. കിടപ്പിലായിരുന്ന നാലു കൊല്ലത്തോളം അവയൊക്കെ അച്ഛന്റെ അരികെതന്നെയുണ്ടായിരുന്നു. പിഞ്ഞാണം കൊണ്ടുള്ള ബെൽപ്പാൻ തകരാറാണെന്നു വന്നിട്ടില്ല. പ്ലാസ്റ്റിക് കൊണ്ടുള്ള മുത്രപ്പാത്രവും തുപ്പൽപ്പാത്രവും നല്ലവണ്ണം ഒന്നു കഴുകി വൃത്തിയാക്കിയെടുത്താൽ മതി. ഒന്നിനും ഒരു കേടും പറ്റിയിട്ടില്ല.

ബെൽപ്പാൻ മുത്തശ്ശിയമ്മ ഉപയോഗിച്ചതായിരുന്നു. വസ്തിയ്ക്കുള്ള ഉപകരണവും. പിന്നീട് അവ അച്ഛന്റെതായി. അമ്മക്ക് അതുപയോഗിക്കേണ്ടി വന്നില്ല. മറവിരോഗം ബാധിച്ച അമ്മ അച്ഛനോളം കിടന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് അവ മറവിയിൽപ്പെട്ട് തൊഴുത്തു പുരയിൽത്തന്നെ ഇത്രയും കാലം കിടന്നു.

വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ നിരാലംബതയിൽ ഇത്തരം ഉപകരണങ്ങൾ ഒഴിവാക്കാനാവാത്തതാണ്. അച്ഛനാണങ്കിൽ എല്ലാ സൗകര്യവും വേണമെന്ന് നിർബ്ബന്ധമായിരുന്നു. കാലടി മുടാൻ സോക്സ്, കാലിൽ കെട്ടാൻ പട്ടീസ്, ചെവി മുടിക്കെട്ടാൻ മഫ്ളർ, മുകു തുടയ്ക്കാൻ തുവാല എന്നിവയെല്ലാം എല്ലായ്പ്പോഴും അച്ഛന്റെ ഒപ്പമുണ്ടായിരുന്നു. കൊത്തുപണിയിലുള്ള വാസനകൊണ്ട് പലതരം ഊന്നുവടികൾ അച്ഛൻ തന്റെ നല്ല കാലത്തുതന്നെ ഉണ്ടാക്കി വച്ചിരുന്നു. എന്നാലും വാർദ്ധക്യം അംഗീകരിക്കാനുള്ള മടികൊണ്ടാവണം അച്ഛൻ അവ ഒരിക്കലും ഉപയോഗിച്ചില്ല. അതുകൊണ്ടു കൂടിയാവാം അച്ഛൻ ഇടയ്ക്കിടെ വീണു. ഭാഗ്യത്തിന് ഓരോ വട്ടവും പരിക്കുകളൊന്നും ഏൽക്കാതെ രക്ഷപെട്ടു. വാർദ്ധക്യത്തിൽ ഏറ്റവും പേടിക്കേണ്ടത് ഇത്തരം വീഴ്ചകളെയാണല്ലോ.

ഞാൻ വേണുവിന്റെ ഇ-മെയിൽ ഓർമ്മിച്ചു പോയി. ജനുവരി 25-ലെ കത്തിൽ വേണു എഴുതിയിരുന്നു:

“ഇന്നലെ ഞാൻ ശേഷയുങ്കാരുടെ വീട്ടിൽ പോയിരുന്നു. അയാളുടെ ഭാര്യ മുഖമടച്ചുവീണ് മുഖമാകെ വികൃതമായിരിക്കുകയാണ്. ഏഴ് സ്റ്റിച്ച്. പല്ലു കുറേ പോയി. ഭക്ഷണമൊന്നും കഴിക്കാൻ വയ്യ. പാവം. ശുശ്രൂഷിക്കാൻ ശേഷൻ. പാർക്കിൻസൺ കാരണം അയാൾക്കു സ്വയം നിൽക്കാൻ പോലും പ്രയാസം. ഇടയ്ക്കിടെ മകൻ അമേരിക്കയിൽനിന്നു വിളിക്കും. അവർ എന്തു ചെയ്യുന്നു എന്ന് അന്വേഷിയ്ക്കാൻ. എങ്ങനെ ചെയ്യണം എന്നുപദേശിക്കാൻ. വല്ലാത്ത കഷ്ടം തോന്നും. ആർക്കും ഒന്നും ചെയ്യാനില്ല. ചെയ്യേണ്ട മക്കൾ അടുത്തുമില്ല.”

തുടർന്ന് മറ്റൊരു കുടുംബത്തിൽ പോയെന്നും വേണു തുടർന്നു. അവിടെ ഗൃഹനാഥ അർബുദചികിത്സ കഴിഞ്ഞ ആശുപത്രിയിൽനിന്നെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ കുറച്ച് ആശ്വാസമുണ്ട്. അവരുടേയും മക്കൾ അകലത്തെവിടെയൊക്കെയോ ആണ്.

മക്കൾ അടുത്തുണ്ടാവുക എന്നത് അച്ഛനമ്മമാരുടെ പുണ്യമാണ്. പക്ഷേ അവരെ നല്ലവണ്ണം ശുശ്രൂഷിക്കാനുള്ള മനസ്സുള്ള വരാവണമെന്നു മാത്രം. വയസ്സാവുമ്പോൾ മനുഷ്യരുടെ സ്വഭാവം മാറുന്നത് സ്വാഭാവികം. ഇന്നലെ വരെ സ്വബോധത്തോടെ സംസാരിച്ചിരുന്ന അച്ഛൻ എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇന്ന് ഇങ്ങനെ എന്ന് നമുക്ക് സങ്കടം തോന്നും. ഒരു ശുണ്ഠിയുമില്ലാതിരുന്ന അമ്മ ഇന്നെന്നാണ് ഇങ്ങനെ ആവശ്യമില്ലാതെ നമ്മളോടു കയർക്കുന്നത് എന്നും നമ്മൾ അത്ഭുതപ്പെടും. അവരുടെ സാന്നിധ്യം നമുക്ക് അനിഷ്ടമായി മാറുന്നത് പെട്ടെന്നാണ്. മുണ്ടൂർ കൃഷ്ണൻകുട്ടിയുടെ ഭാഷയിൽ അവർ ‘അനാവശ്യ’മായി മാറുന്നത് അപ്പോഴാണ്.

ഈയിടെ യൂട്യൂബ് വഴി ഒരു ചെറുചിത്രം പ്രചരിച്ചിരുന്നു. ഉദ്യാനത്തിൽ പത്രം വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മകൻ. അരികെ അതേ കോൺക്രീറ്റ് ബഞ്ചിൽ ഇരിക്കുന്ന അച്ഛൻ. അകലത്തെവിടെയോ നിന്ന് ഒരു കിളിയുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുന്നു. അച്ഛൻ അത് ഏത് കിളിയുടെ ശബ്ദമാണെന്ന് മകനോട് ചോദിക്കുന്നു. ഉത്തരം പറയുന്ന മകനോട് അച്ഛൻ വീണ്ടും അതേ സംശയം തന്നെ ആവർത്തിക്കുന്നു. ക്ഷമകെട്ട മകൻ അച്ഛനോട് കയർക്കുന്നു. അപ്പോൾ അച്ഛൻ അകത്തുപോയി പഴയ ഒരു ചിത്രപുസ്തകം എടുത്തുകൊണ്ടു വരുന്നു. മകനെ വാക്കുകൾ പഠിപ്പിച്ചത് ആ പുസ്തകത്തിൽ നിന്നാണ്. അച്ഛൻ പറയുന്നു: “മകനേ, ഇതു നിന്നെ പഠിപ്പിക്കുമ്പോൾ നീയും എനോട് പിന്നെയും പിന്നെയും സംശയം ചോദിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ ഞാൻ ക്ഷമയോടെ നിനക്ക് എല്ലാം പറഞ്ഞു തന്നിരുന്നു. നിനക്കോർമ്മയുണ്ടോ?”

എൻപത്തഞ്ചു വയസ്സുവരെ പഠിപ്പൂർണ്ണ ആരോഗ്യവാനായിരുന്ന അച്ഛൻ കാണെക്കാണെ ദുർബ്ബലനായി. വള

രെപ്പെട്ടെന്ന് കിടപ്പാവുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയൊരച്ഛനെ ഞങ്ങളാരും സങ്കല്പിച്ചിട്ടു തന്നെയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു പനി ബാധിച്ച് കട്ടിലിൽ കിടന്ന അച്ഛൻ അന്നു രാത്രി “നിങ്ങളെല്ലാവരും ആശുപത്രിയിൽ നിൽക്കണമെന്നില്ല, ഒരാളൊഴിച്ച് ബാക്കിയുള്ളവരെല്ലാം വീട്ടിലേക്ക് പോയ്ക്കോളൂ” എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾ അനുഭവിച്ച സങ്കടം അച്ഛന്റെ മരണത്തിൽ പോലും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. വീട് ആശുപത്രിയായി തോന്നാൻ തക്കവണ്ണം അച്ഛന്റെ മനസ്സ് മാറിപ്പോയത് അംഗീകരിക്കാൻ നല്ല വിഷമം തോന്നി. പിന്നെപ്പിന്നെ അതിനോട് പൊരുത്തപ്പെടാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിലും ഒരു രാത്രി ഉടുത്തിരുന്ന മല്ലുമുണ്ട് എടുത്ത് നെടുകെ കീറുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ സങ്കടം സഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എന്താണച്ഛൻ ചെയ്യുന്നത് എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അച്ഛൻ പറഞ്ഞു: ജനാലയ്ക്കൽ ഒരാൾ നിൽക്കുന്നതു കണ്ടില്ലേ, അയാൾ ഒരു മുണ്ടു തരോ എന്നു ചോദിക്കുന്നു.” മുണ്ടു കീറാൻ തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ ആറുമാസമേ ആയുസ്സുള്ളൂ എന്ന് ഏതോ മരണലക്ഷണ വിദഗ്ധർ പറഞ്ഞുവെങ്കിലും അച്ഛൻ പിന്നെയും നാലു കൊല്ലം ജീവിച്ചു.

ജീവിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞാൽ ശരിയാവുമോ ആവോ! തികച്ചും കിടയ്ക്കയിലെ ജീവിതമായിരുന്നു അത്. ആദ്യത്തെ ആറുമാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അച്ഛൻ സ്വബോധത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു പോന്നു. പക്ഷേ ശരീരം അപ്പോഴേക്കും വല്ലാതെ ക്ഷീണിച്ചിരുന്നു. ഒന്നും സ്വന്തം നിയന്ത്രണത്തിലായിരുന്നില്ല. രാവിലെ കുളിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന് കിടത്തിയാൽ ഉടനേ ഉടുമുണ്ടാകെ മലം പുരണ്ടിട്ടുണ്ടാവും. വീണ്ടും മുണ്ടുമാറ്റി കിടത്തി ഒന്നു തിരിയുമ്പോഴേക്കും കിടക്കവിരി മുത്രംകൊണ്ട് നനഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവും. പത്തും പന്ത്രണ്ടും പ്രാവശ്യം വസ്ത്രങ്ങളും ആറും ഏഴും പ്രാവശ്യം കിടക്കവിരികളും മാറ്റിയ എത്രയോ ദിവസങ്ങളുണ്ട്.

നിങ്ങൾക്കറിയാമോ, വൃദ്ധശരീരത്തിന്റെ തൊലി വളരെ മൃദുതമുള്ളതാണ്. അല്പം അശ്രദ്ധമതി തൊലിയിൽ മുറിവേൽക്കാൻ. കുളിപ്പിയ്ക്കുമ്പോൾ നല്ലവണ്ണം ശ്രദ്ധിക്കണം. അച്ഛന്റെ ശരീരം സ്വന്തം ശരീരംപോലെ എനിക്ക് ഹൃദിസ്ഥമായി. കുളിപ്പിയ്ക്കുമ്പോഴും മുഖം വടിച്ചുകൊടുക്കുമ്പോഴും കാലിലെയും കയ്യിലേയും നഖങ്ങൾ വെട്ടുമ്പോഴുമെല്ലാം പിന്നെപ്പിന്നെ അത് എന്റെ ശരീരം തന്നെയാണെന്ന് ഞാൻ തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

ആദ്യത്തെ ആറു മാസത്തിനുശേഷം അച്ഛൻ സ്വബോധത്തിലേക്കു തിരിച്ചു വന്നത് ഞങ്ങളെ എല്ലാവരെയും സന്തോഷിപ്പിച്ചു. വായിക്കാൻ ഹിന്ദു പത്രം വേണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞാൻ അത്ഭുതപ്പെട്ടു. ഹിന്ദു പത്രം വിശദമായി വായിക്കുന്ന പതിവ് വീണ്ടും തുടങ്ങി. ഹിന്ദുവിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണമായ ‘ഫ്രണ്ട് ലൈൻ’ വീണ്ടും വായിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു. പത്രത്തിൽ നിന്ന് അറിഞ്ഞിട്ടാവണം, അക്കാലത്തിനിടെയെങ്കിലും കിരൺ ബേദിയുടെ ആത്മകഥ ‘ഐ ഡെയർ’ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരണമെന്ന് ഒരു ദിവസം ആവശ്യപ്പെട്ടു. രാത്രിയും പകലുമായി അച്ഛൻ രണ്ടു ദിവസം കൊണ്ട് ആ പുസ്തകം വായിച്ചു തീർത്തു. അച്ഛൻ വീണ്ടും വായനയുടെ ലോകത്തിലേയ്ക്കു തിരിച്ചെത്തിയെന്നു സന്തോഷിച്ച് അലമാരയിൽനിന്ന് കൂടുതൽ പുസ്തകങ്ങൾ ഞാൻ എടുത്തു കൊടുത്തു.

എല്ലാം താൽക്കാലികം മാത്രമായിരുന്നു എന്ന് പിന്നീടു മനസ്സിലായി. ഹിന്ദു പത്രം കയ്യിൽ ഒതുങ്ങാതെയായി. വായന പൂർത്തിയാക്കാതെ അച്ഛൻ പലപ്പോഴും ഉറക്കത്തിലേക്ക് വഴുതി വീണു. പത്രം പുറങ്ങൾപുറങ്ങളായി കട്ടിലിൽ പരന്നു ചിതറി. ‘ഫ്രണ്ട് ലൈൻ’ വായിക്കപ്പെടാതെ കട്ടിലിൽ ദിവസങ്ങളോളം കിടന്നു. ചിലപ്പോൾ അത് മൂത്രത്തിൽ നനഞ്ഞു. ക്രമേണ ഞാൻ ഹിന്ദുവും ഫ്രണ്ട് ലൈനും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരുന്നതു നിർത്തി.

വായന നിന്നു പോയത് അച്ഛൻ പിന്നീടെപ്പോഴോ ഓർമ്മിച്ചെടുത്തു. ഹിന്ദു കൊണ്ടുവരുന്നത് ഞാൻ എന്നെ

നിർത്തിയിരുന്നു. ഒരു ദിവസം കുളിക്കുമ്പോൾ ‘ഫ്രണ്ട് ലൈൻ’ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരണമെന്ന് അച്ഛൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. പക്ഷേ മാസികയുടെ പേര് അച്ഛൻ ഓർത്തെടുക്കാനായില്ല. ജോലിക്കിറങ്ങുമ്പോൾ അത് വീണ്ടും ഓർമ്മിപ്പിക്കാൻ അച്ഛൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ അപ്പോഴും അച്ഛനതിന്റെ പേര് ഓർമ്മ വന്നില്ല. ഒന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ല എന്ന് ഞാനും നടിച്ചു. വെറുതെ പത്തുപതിനഞ്ചുറൂപ്പിക കളയുന്നതെന്തിന് എന്നായിരുന്നു എന്റെ ചിന്ത. വൈകുന്നേരം ജോലി കഴിഞ്ഞു വന്നപ്പോൾ അച്ഛൻ മാസികയുടെ പേരുമാത്രമല്ല ആ വിഷയം തന്നെ മറന്നു പോയിരുന്നു.

പിന്നീട് അച്ഛൻ ഒരിയ്ക്കലും ഹിന്ദുവും ഫ്രണ്ട് ലൈനും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടില്ല. ഇനി ഓർമ്മിപ്പിച്ചാൽ വാങ്ങാമല്ലോ എന്ന ഒരു സ്വയം ന്യായീകരണത്തിൽ ഞാൻ സ്വാസ്ഥ്യം തേടി. ഏറെ വൈകാതെ അച്ഛൻ ഹിന്ദുവും ഫ്രണ്ട് ലൈനും ഇല്ലാത്ത ലോകത്തിലേക്കു യാത്രയാവുകയും ചെയ്തു.

ഒരാൾക്ക് എങ്ങനെ ഇത്രത്തോളം അൽപനാകാം എന്ന് ഞാൻ ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ട്. വെറും പതിനഞ്ചുറൂപ്പികയുടെ ലാഭം നോക്കി സ്വന്തം അച്ഛന്റെ ചെറിയൊരാഗ്രഹം പോലും നിറവേറ്റിക്കൊടുക്കാൻ മടിച്ചു എന്നിടക്ക് ഒരു മകൻ എന്നല്ല ഒരു മനുഷ്യൻ എന്ന വിളി കേൾക്കാൻ അർഹതയുണ്ടോ?

വേണുവിന്റെ അച്ഛന്റെ മരണവും ആയിടെ നടന്നു. അച്ഛന്റെ അന്ത്യ ദിവസങ്ങളെപ്പറ്റി അയാൾ വാചാലനായി. ആശുപത്രിയിൽ വച്ചായിരുന്നു മരണം. മരണം നടന്ന് മൂതദേഹം വീട്ടിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകാനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾക്കിടെ അയാൾ ആശുപത്രിമുറിയിൽ കുറേ നേരം ഒറ്റക്കിരുന്നു. മരണം എല്ലാവർക്കുമുള്ളതാണെന്നും വിഷമിക്കേണ്ടെന്നും പറഞ്ഞ് ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ച നേഴ്സിനോട് വേണു ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. “കഷ്ടം അവർക്കറിയില്ലല്ലോ ഞാൻ എന്നോടുകൂടെയുള്ള അവജ്ഞകൊണ്ടാണ് അവിടെ ഒറ്റയ്ക്കിരുന്നതെന്ന്,” വേണു പറഞ്ഞു. കൃത്യാ നരബാഹുല്യം എന്ന ഒഴികഴിവിൽ അച്ഛനോടുള്ള കടപ്പാട് വേണ്ടപോലെ ചെയ്തു തീർക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലല്ലോ എന്ന സങ്കടം തീരുന്നില്ലെന്ന് അയാൾ തുടർന്നു. ആലുക്കാനിലെ അരണ്ട വെളിച്ചത്തിൽ പരസ്പരം സങ്കടം പങ്കുവെച്ച ഞങ്ങൾ ഇരുപതു തുടങ്ങിയിട്ട് കുറച്ചു നേരമായിരുന്നു. “മക്കളാണെന്നു പറയുന്ന നമ്മളൊക്കെ തേഡ് റേറ്റ് ചെറുകളാണെടോ,” കുടിക്കാഴ്ചയുടെ അവസാനമായി വേണു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ സ്വയം വിശേഷിപ്പിയ്ക്കാൻ അതിലും നല്ല വാക്ക് വേറെയുണ്ടെന്ന് എനിக்கும் തോന്നിയില്ല.

വൈകുന്നേരമായി. സുധാകരനും ഷീലയും തൊഴുത്തിലെ സാധനങ്ങൾ തിരിച്ച് അടുക്കിവെയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു. പലതും ചിതൽ തിന്നു പോയിരുന്നു. അവ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ട വകുപ്പിൽപ്പെടുത്തി സുധാകരൻ മാറ്റിവെച്ചിരുന്നു. ഉപയോഗശൂന്യമായ വസ്തുക്കൾ എടുക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് കൊണ്ടുകൊടുക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ കത്തിച്ചുകളയാം. എല്ലാം തരംതിരിക്കുകയാണ് സുധാകരൻ.

അച്ഛന്റെ ബെഡ്പാനും മൂത്രപ്പാത്രവും തുപ്പൽപാത്രവും അയാൾ മാറ്റിവെച്ചിരുന്നു. ഇത് ഏതു വകുപ്പിൽപ്പെടുത്തണം എന്ന് അയാൾ ചോദിച്ചു.

അച്ഛൻ ഭൂമിയിൽ ബാക്കി വെച്ച ആ ജംഗമവസ്തുക്കളിലേക്ക് ഞാൻ നോക്കി. പഴയ നീതിസാരകഥയിലേതു പോലെ ഇന്നല്ലെങ്കിൽ നാളെ ഇതൊക്കെ ഞങ്ങൾക്കും ആവശ്യമായി വരുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നി.

‘സൂക്ഷിച്ച് എടുത്തു വെയ്ക്കണം’ ഞാൻ സുധാകരനോടു പറഞ്ഞു.

(പ്രശസ്ത ലേഖകൻ, ചെറുകഥാകൃത്ത്. 1982ലെ കുകുമാം അവാർഡ് നേടിയ “റിഫോഴ്സൽ ക്യാമ്പ്” എന്ന നോവലും 1992ലെ കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി അവാർഡ് ലഭിച്ച “വിടു വിട്ടു പോകുന്നു” എന്ന ചെറുകഥാ സമാഹാരവും ഉൾപ്പെടെ നിരവധി കൃതികൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.)

ദീപ വേണുഗോപാൽ

കണ്ണെ... മടങ്ങുക...

നിർത്താതെ പെയ്യുന്ന മഴയുടെ ദിവസം. ഇലകളിലും പൂക്കളിലും മഴത്തുള്ളികൾ വീഴുന്നതുനോക്കി ഇങ്ങനെ ഇരിക്കാൻ എന്ത് രസമാണ്. പക്ഷേ ഇങ്ങനെ കുറച്ച് നേരമിരിക്കാൻ അമ്മു സമ്മതിക്കില്ല. ഉടനെ വിളിക്കും... “അമ്മു എന്താ ചെയ്യണേ?” “ആ വിളക്കൊന്ന് കഴുകി വയ്ക്കൂ.” “ഈ നൂലൊന്ന് കോർത്ത് തരൂ.” ഇങ്ങനെ നൂർകൂട്ടം... ഇതൊന്നുമല്ലെങ്കിൽ “അമ്മു... ദേ ആരാ വന്നിരിക്കണെന്ന് നോക്കൂ... മോളെ ഒന്ന് കാണാനാണ്...” പിന്നെ അയൽപക്കക്കാരുടെ മുന്നിൽ ചിരി വരുത്തി കുറച്ച് നേരം നിലക്കണെ... “ഇവർ വന്നിട്ട് ഒരാഴ്ചയേ ആയിട്ടുള്ളൂ, ഇപ്പോൾ അമ്മു അവധിയാണ്. അടുത്ത മാസം തിരികെ പോകും.” അമ്മുയുടെയും അമ്മയുടേയും സ്ഥിരം വാക്കുകൾ. പലപ്പോഴും മടുപ്പുതോന്നി എഴുന്നേറ്റ് പോകും താൻ. “കൂട്ടി വലുതായിരിക്കുന്നു രാധികേ... പഴയതു പോലെയുള്ള വർത്തമാനം ഒന്നുമില്ല... അമ്മയോട് പറയുമ്പോൾ അമ്മുയുടെ ശബ്ദം ഇടറിയോ?... പക്ഷേ താനെന്ത് ചെയ്യാനാണ്? തറവാട് വീട്ടിലെ അവധി ദിവസങ്ങൾ തനിക്കിഷ്ടമാണ്. ദുബായിലെ ചൂടിൽ നിന്നും, മടുപ്പിക്കുന്ന ഫ്ളാറ്റിൽനിന്നും പുസ്തകക്കെട്ടുകളിൽനിന്നും ഒരു താല്ക്കാലിക വിടുതൽ. പക്ഷേ അമ്മുയോട് എന്ത് സംസാരിക്കാനാണ്? “അമ്മു... നിനക്ക് പതിനഞ്ച് വയസ്സായി, ഇനി വീട്ടുകാര്യങ്ങളും കുറച്ച് ചെയ്യണം... പഠിത്തം മാത്രം പോരാട്ടോ...” ഇങ്ങനെയുള്ള ഉപദേശങ്ങൾ തനിക്ക് പലപ്പോഴും അസഹ്യമാണ്. അത്രമാത്രം. അതുകൊണ്ട് തൊടിയിലിങ്ങനെ കറങ്ങിനടക്കലാണ് ഇഷ്ടപ്പെട്ട വിനോദം. “അമ്മു... നീയെന്താ സ്വപ്നം കാണുകയാണോ? വേഗം ചെന്ന് റെഡിയാകൂ.” അമ്മുയുടെ ശബ്ദമാണ്... പുറത്ത് പോകാനും, യാത്രചെയ്യാനും എനിക്കിഷ്ടമാണ്. ഓരോ യാത്രകളും എനിക്ക് ഓരോ അനുഭവങ്ങൾ സമ്മാനിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. പക്ഷേ ഇന്നത്തെ യാത്ര എനിക്കത്ര ഇഷ്ടമായില്ല. കാരണം, പോകുന്നത് ഒരു വൃദ്ധസദനത്തിലേയ്ക്കാണ്. വരുന്നില്ലെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടും ആരും അത് ചെവിക്കൊണ്ടില്ല. പക്ഷേ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പുതിയ അറിവുകളും നൊമ്പരങ്ങളും എന്റെ മനസ്സിലേയ്ക്ക് തുറന്ന് വിടാൻ ഈ യാത്രയ്ക്ക് കഴിയുമെന്ന് ഞാൻ ഒരിക്കലും കരുതിയിരുന്നില്ല.

കഷ്ടിച്ച് ഇരുപത് മിനിട്ട് യാത്ര ചെയ്ത് ഞങ്ങൾ ‘ശരണാലയം’ എന്ന് പേരുള്ള ആ വൃദ്ധസദനത്തിലെത്തി. അവിടെ മുപ്പത് അന്തേവാസികളുണ്ടെന്നും, അമ്മയും അമ്മുയുമും കൂടി അവർക്ക് പുതപ്പുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും യാത്രക്കിടയിൽ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. ഗേറ്റ് കടന്ന് അകത്തേയ്ക്ക് ചെന്നപ്പോൾ, നല്ല ശാന്തയുള്ള ഒരു സ്ഥലത്തെത്തിയതുപോലെ തോന്നി. കുറെ മുത്തശ്ശിമാർ... പുറത്തെ വരാന്തയിലും മുറിക്കുള്ളിലെ കട്ടിലുകളിലും കുമ്പിടിച്ച് ഇരിക്കുന്ന അവരുടെ മുഖത്ത് ഞങ്ങളെ കണ്ടപ്പോൾ പ്രകാശം പരക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. പുതപ്പുകൾ നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒന്ന് രണ്ട് മുത്തശ്ശിമാർ ഞങ്ങളുടെ ചുറ്റുംകൂടി... വിശേഷങ്ങൾ ചോദിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. “എന്റെ കൊച്ചുമോളും ഇത്രയും ആയിക്കാണും, എന്റെ കൈയ്യിൽ പിടിച്ച് കൊണ്ട് ഒരു മുത്തശ്ശി പറഞ്ഞു. “വരാറില്ല... അവരാരും വരാറില്ല.” എന്റെ കണ്ണുകളിൽ, സ്വന്തം കൊച്ചു മകളെ തിരയുന്ന, ആ സ്ത്രീയുടെ കണ്ണുകൾ നനയുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. ഞാൻ നിർവ്വീകാരയായി നിന്നു.

എല്ലാവർക്കും പുതപ്പുകൾ നൽകി നടന്ന് നീങ്ങുമ്പോൾ ഞാൻ കണ്ടു... അത് നെഞ്ചോട് ചേർത്ത് വിങ്ങിപ്പൊട്ടുന്നവർ... കണ്ണുകളിൽ വാത്സല്യം നിറച്ച് മനസ്സുകൊണ്ട് അനുഗ്രഹിക്കുന്നവർ...

എന്റെ അമ്മയും അമ്മുയുമും ഇടയ്ക്ക് കണ്ണുതുടയ്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ ഞാൻ ഒരു പുതിയ ചിന്തയിലേയ്ക്ക് എടുത്തെറിയപ്പെടുകയായിരുന്നു. അമ്മമാർ അനാഥരാകുമോ? ജീവിതത്തിന്റെ പച്ചപ്പിൽ മക്കൾക്ക് വേണ്ടി ജീവിച്ച്, എല്ലാം മക്കൾക്ക് നൽകിയ ഇവരെ എന്തിനാണ് ഇങ്ങനെ? ആരുടെയോ ഉറക്കെയുള്ള നാമജപം എന്നെ വീണ്ടും ഉണർത്തി... ഒരു മുത്തശ്ശി ഞങ്ങൾ കൊടുത്ത പുതപ്പ് മാറോട് ചേർത്ത് ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണ്. എന്റെ അമ്മ അവരെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചപ്പോൾ വിശ്വാസം വരാതെ, അമ്മയുടെ കണ്ണുകളിലേയ്ക്ക് നോക്കിയിട്ട്, അമ്മയുടെ നെഞ്ചിൽ ഒരു കൊച്ചു കുഞ്ഞിനെപ്പോലെ ചേർന്ന് നിന്നു ആ മുത്തശ്ശി. ഒരിക്കലും വരാത്ത സ്വന്തം മകളുടേയോ, മകന്റെയോ നെഞ്ചിന്റെ ചൂട് അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടാകാം. അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ ഏതെങ്കിലുമൊരമ്മ അതാഗ്രഹിക്കാതിരിക്കുമോ... സ്നേഹമുള്ള ഒരു വാക്ക്... ഒരു പരിഗണന... ഒപ്പം ചില വിടാൻ കുറച്ച് നിമിഷങ്ങൾ... ഒരു പക്ഷേ വാർദ്ധക്യത്തിലേയ്ക്ക് കടക്കുമ്പോൾ ഇവയെല്ലാം അവരുടെ മൗനമായ ആഗ്രഹങ്ങളാകാം. മുറിയുടെ ഒരു കോണിൽ ഏതോ കടലാസ്സിൽ വിരലടയാളം ഇടുന്ന തിരക്കിലായിരുന്നു ഒരു മുത്തശ്ശി. അടുത്ത് ഒരു മനുഷ്യൻ കടലാസ്സ് പിടിച്ച് നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പെൻഷൻ പണത്തിന് വേണ്ടി വന്നതായിരുന്നു അയാൾ. അയാൾ പോയിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു, “അതാരാണ്?” “എന്റെ മകനാണ്, പാവം... അവൻ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നു.” ഇറങ്ങി നടന്ന് പോകുന്ന മകനെ കണ്ണിമയ്ക്കാതെ നോക്കിനിൽക്കുന്ന അവരെ, ഒരിക്കൽപോലും അയാൾ തിരിഞ്ഞ് നോക്കിയില്ല.

കാറ്റടിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. മരങ്ങൾ ആടിയുലഞ്ഞു... മഴ നിന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല... അവിടെ നിന്നിറങ്ങുമ്പോൾ ആ മുത്തശ്ശി എന്റെ കൈയ്യിൽ മുറുകെപ്പിടിച്ചു... എന്നെ പിരിയാൻ വയ്യാത്തതുപോലെ... എന്തോ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുപോലെ... കൈവിടുവിച്ച് കാറിന്റെ അടുത്തേയ്ക്ക് നടക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളെ നോക്കി നിൽക്കുന്ന ചുളിവുകൾ വീണ തുജിക്കപ്പെട്ട മുഖങ്ങളെ ഞാൻ ഓർത്തു... എന്റെ അമ്മുയുടെ കൈയ്യിൽ ഞാൻ മുറുകെപ്പിടിച്ചു. ○

Jayaraj Menon

Indian Elite Still Possessed By Macaulay's Ghost?

- *This is a book review of "Imagining India" by Nandan Nilekani in the context of contemporary writing on India*

Lord Thomas Macaulay aided the Governor General William Bentinck in 1835 to create an elite group of English educated Indians: "We must ... form a class who may be interpreters between us and the millions whom we govern; a class of persons Indian in blood and colour, but English in tastes, in opinions, moral and in intellect".

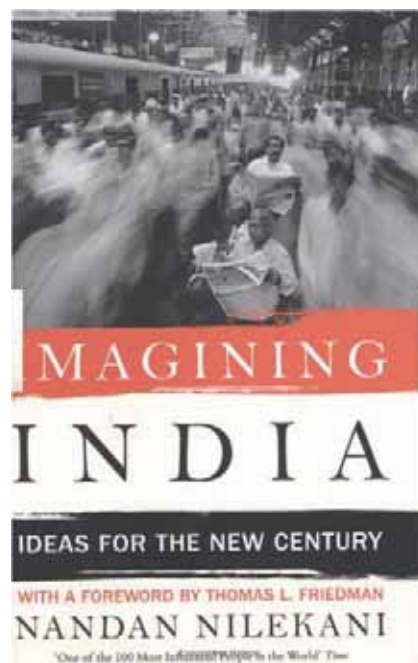
The thought processes of the better off Indians had been arguably under the spell of Macaulay whether we lived in India or 'escaped' its shores for greener pastures. We pondered in our Singapore apartment or in a far out suburb in Perth or Sydney with that notion of relative superiority to the cracking infrastructure back home. We censured India's incompetence, its inadequacies, its boisterous politics and remained fatalistic that these things 'will never change'. We were paying our respect to Macaulay, well over 150 years after he planted this seed in our way of thinking, implying that we are somehow superior to those we left behind. Many of us do not remember the heavily subsidised education that we received at a significant cost to the illiterate millions.

An array of seminal writing on India rationalises our lack of empathy for India's circumstances. Among this illuminating writing with compassion is Nandan Nilekani's "Imagining India". Unlike Arvind Adiga ("White Tiger"), who is sensational in his fictional portrayal of all faults Indian, Nilekani's inspirational manifesto for India provides a historical background from

the colonial times to the contemporary life and analyses his well researched themes while also recommending remedies to the ills that afflict India.

When the British East India Company arrived, India was 23% of the world economy and when they left in 1947, it was stripped to 1% while Britain itself had grown from 1.5% to 10% of the world economy. When the British GDP multiplied an astounding 45 times from 1820 to the middle of the 20th century, its Indian colony was developing at a snail's pace of 0.2% per capita a year. When universal education was being pioneered in Europe, India was languishing with 5% literacy at the turn of the 20th century. By 1947, India had become a deeply divided nation (with a million Muslim and Hindu corpses decaying), the linguistic and caste divisions hugely magnified (with titles such as "brave Sikh" and "bigoted Julaha" perpetrating these divisions) and barely recovering from an avoidable famine in Bengal (where 3 million people perished in 1943; some hold Winston Churchill culpable).

Many among India's elite middle class, except its intellectuals, were ambivalent about the wisdom of freedom; some even grieved the departure of British. There was widespread poverty, a life expectancy of 33 years, infant mortality of almost one in four, a literacy rate of just over 10% (over 90% of this literacy being amongst the upper castes which constituted less than 20% of the population). In a 1920 Bombay provincial election, "A Brahmin was a hundred times more likely to

possess a vote than a Mahar", the caste of Dr B R Ambedkar. These early elections were teaching Indians to think as partisans and not citizens, leaving Nilekani, a Saraswath Brahmin himself, to be cynical of the "civilising effects" that the British claimed it brought to India. Nilekani's analysis provides a historical cause and effect to the desperate caste politics that swelled over to an independent but illiterate, abjectly poor, feudalistic and dilapidating India. Fortunately, India's intellectuals, under the eminent leadership of Jawaharlal Nehru, had the wisdom to grant universal franchise to all Indians, including the so called

“untouchables”, almost 20 years before this was possible in Australia and less than 20 years after even the British women had voting rights.

“Now, contrast this time to the eighteenth century Europe. It was a time when everything exquisite and admirable to Europe came from the East; the region was at the heart of trade for spices, textiles, hardwood and precious stones. Europe at the time was considered so backward that exiles from the Mughal Empire were sent to that continent to live in wilderness, among the barbarians”. Charles Dickens described the teeming places in England at the time as “three families on the second floor, starvation in the attics, Irishman in the passage..... a charwoman and five hungry children in the back room – filth everywhere”; this is not about an Indian elite berating the hopelessness of Dharavi slums, but about England when the East India company was setting up shop in India.

Nilekani, unlike many of us, remained in India to achieve his dreams. This IIT nerd (who credits his wife Rohini’s compassion for making him better rounded) is a founder of Infosys, an outstanding software firm that made US dollar millionaires out of coffee boys. After accumulating a fortune of close to two billion US dollars, Nilekani is now

the Chairman of Identity (with the rank of a Cabinet Minister) in the UPA Government. His wife and he are among the leading philanthropists contributing to admirable endeavours. The London Economist calls him “an intellectual trapped in an entrepreneur’s body”. Nilekani is credited for the idea of Thomas Friedman’s highly regarded work, “The World is Flat”

While Nilekani is highly critical of the malicious British role in the exploitation and neglect of India at the most critical time in human history (when European living standards multiplied 20 times in 150 years; contrast it to a GDP growth of half a time in the previous 800 years) and their deliberate wedge on India’s divisions, “Imagining India” is not all about looking into the British for all its ills. Nilekani’s analysis leaves the new rulers of India in the first

four decades, particularly the twenty years under the stewardship of Mrs Gandhi, also in very poor light. He joins such eminent luminaries as Lee Kuan Yew (the first Prime Minister of Singapore, in his autobiography) in decimating the dubious role the bureaucrats have played during this time. The new rulers of India, both the politicians and the civil service, have systemically dwarfed any signs of entrepreneurship to promote the “license-permit-quota” raj which would sustain their status in an otherwise declining society, particularly during the pre-liberalisation years (even now, “India ranks well below Pakistan and China in business friendly rules”). Nilekani illustrates bureaucratic indifference which would be funny if not tragic. In the early eighties the bureaucrats hindered for months Infosys’ import licence for a 150 MB hard drive; by the time the IAS folks approved it, the 150MB had become redundant, so they had to reapply for a 300 MB hard drive; a mere change of delivery address needed many more months of civil service scrutiny.

The bureaucrats would likewise hold up approval of private schools in Hyderabad and Mumbai slums while the parents still preferred these unrecognised private schools (with

basic facilities) to government schools, where typically one in four teachers would be absent each day, thanks to the power of unions. (Nilekani quotes from a “Tooly” study that these “illegitimate” schools scored 15 percent higher than government schools in maths and reading tests). More than half of students in cities like Hyderabad and Mumbai, including some in the largest slums now send their children to these private schools. While the British were determined not to teach English to the masses (and limited it to the elite, who will “think like us”), the highly visible outsourcing sector has transformed Indian attitudes towards English language, which is increasingly seen as a language of aspiration.

The inward looking leadership in the first four decades failed India, partly because of the fear that globalisation is “Imperialism Lite”. Nilekani quotes Nehru of this fear: “it is significant that one of the words from Hindustani that has become English is ‘loot’, and comments: “this bitterness is not without reason”.

Nilekani discusses how our hardened attitudes have radically changed over the last two decades, whether it be on birth control, socialist concepts and central planning or our anti-world view. He reminds us that even the most anti-computer communist has now become a proponent of information technology as the politics has moved from top down to bottoms up. Nilekani mourns the neglect of urban areas and is opposed to Gandhi’s views that India belongs to its villages. Nilekani disdains “handouts” such as subsidy on gasoline that leftists mindlessly pursue although in effect the bottom 20% of the poor ends up subsidising the top 20% car users. Much of the subsidised funds intended for rural initiatives disappear in the rabbit hole of bureaucrats. Nilekani quotes Chidambaram (India’s Finance Minister at the time) “by 2007, we have spent 10 trillion rupees on subsidies that fund some very bad ideas”. Nilekani’s current job as the Chairman of Identity is focused on eliminating subsidy leakage.

Nilekani credits Vajpayee government for initiating major reforms in telecommunications in 1999. Vajpayee also initiated many infrastructure projects including the Golden Quadrilateral project that he announced in his poetic style “would unite the four corners of India”. This single four corners project has built a similar length of roads that India has built in the whole

of its first four decades since independence. The succeeding UPA government sustained this growth trajectory and Nilekani believes India is at the threshold of finally “arriving”.

Nilekani will have his detractors. While he endorses a well calibrated affirmative plan that would maximise opportunities, he loathes the opaque, castiest and religious reservation practices which would “bring a new feudalism replacing the old”. He brands the reservation policies of India systemically corrupt and quotes a “journalist who recently managed to procure backward caste certificates for former PM, AB Vajpayee, CPM’s Prakash Karat and Congress’s Arjun Singh (since deceased)- all of whom are upper castes.” Nilekani discredits socialist ideas of wealth distribution, however is deeply committed to provide opportunities to everyone (a point well argued by Kris Gopalakrishnan, Infosys MD until recently, when interviewed by John Britta’s on Kairali TV last year). He provides numerous examples of how such policies have held back growth and prosperity even in China before Deng Xiaoping opted for state capitalism which rapidly lifted hundreds of millions of rural inhabitants to urban middleclass while also creating many USD billionaires. Nilekani recalls the communist hostility to computers and private enterprise and their spectacular u-turns in West Bengal.

Nilekani devotes considerable space to India’s dysfunctional education system, where most of our graduates are not employable. A large part of India’s education system is outdated with a bias for parroting theory; Nilekani attributes this to poor leadership (many bureaucrats, not academics, lead universities) and unions which stifle innovation and combat private sector participation. Linguistic fragmentation (as education is a state affair) and political meddling inhibit India’s ability to bring consistent educational standards across the nation. Nilekani is not an armchair critic; besides researching issues, he offers alternatives that would bring accountability and efficiency. One such option discussed is a voucher system used in Sweden and Chile where the government funds students rather than institutions. As a result, one of his many protagonists says: “if the government schools are empty – as the students have moved on to better schools- it does not matter how often the teachers strike”. Nilekani has the courage of his

convictions as the Infosys software school now attracts talent from the West; this was achieved in spite of the many bureaucratic hurdles it has faced.

Whether it is politics, elections, infrastructure, education, technology, empowerment of women, uplift of the backward castes and tribes, telecommunications or any of the myriad of issues bedevilling India, “Imagining India” covers it all with an incredible amount of research. He offers successful remedies tried elsewhere. Nilekani becomes passionate when he discusses his specialty area, i.e. the Information Technology. He promotes the idea of a unique identity that would minimise bureaucratic theft. The UPA leadership was so impressed by the quality of his analysis (in spite of his strident criticism of Indira Gandhi) that Dr Manmohan Singh invited him to the cabinet to oversee a mammoth project that would give a unique biometric identity to all Indians; this ID would “cut out the clutter and chaos of middlemen”.

Nilekani quotes from a moment of Nehru’s despair a long time ago: “Are we Indians.. just carrying on after the manner of the aged, quiescent, devitalised, uncreative, desiring only peace and sleep above all else?”, and makes a resounding response as “Imagining India springs to life a rediscovered India that has proved to be the opposite, it is young, impatient, vital and awake”.

Regardless of Nilekani’s considerable optimism on an emerging India, which a latest Price Water House Coopers study predicts will overtake China as the largest economy in 2050’s, sceptics fear the continuing skirmishes would undermine its integrity. Eminent historian Ramachandra Guha, who coined the idea that “cricket is an Indian game, accidentally invented by the English”, enunciates the basic tenets of nation states and highlights the major enemies to the idea of India:

India lacks all the basic tenets that have defined nation states in nineteenth century Europe and the modern states of Pakistan and Israel, which include adherence to a common religion, a common language and a common enemy. India was inspired more by the teachings of Tagore, Gandhi and its constitution (for which much credit is given to Dr B R Ambedkar, an “untouchable” of exceptional intellect) and accepts more social diversity than any other nation state as it sanctions no particular religion, does not enforce

a common language, nor does it promote patriotism by demonising a common external enemy. Shashi Tharoor articulates this further : India is a nation of minorities as every Indian belongs to a minority; as she belongs to a minority language, religion, caste, cultural or social sect that fragment this nation of over a billion people.

Eminent historian & columnist Guha says the biggest threat to the idea of India is the notion of Hindu Rashtra, perpetrated by the more bigoted elements of the Hindutva tribes. The paradox is that Hinduism is often considered far less dogmatic (unless such peripheral works as “manusmruthi” which ordains lower castes hearing Vedic chanting scurrilous and the caste abuse are considered central to the Hindu doctrine); we should listen to the conversation between Amartya Sen (in “The Argumentative Indian”) and his grandfather (who was a Sanskrit scholar and eminent Hindu priest) “since my childhood thoughts did not attract me at all to religion, I asked my grandfather whether I should be concerned that religion did not appeal to me. He answered, ‘No, in fact, there is no case for having religious convictions until you are able to seriously think for yourself’”. “Many years later, as in my case, it did not come at all (my scepticism seemed to mature with age), I told my grandfather that he had been absolutely wrong. ‘Not at all’, replied my grandfather, you have addressed the religious question and have placed yourself in the atheistic – the Lokayata-tradition of the Hindu spectrum”. With such liberal traditions dating back to pre-Christian era, how could Hindu Rashtra be packaged in a similar vein as Pakistan and Israel were inspired?

Despite the presumed non-dogma, the risk of Hinduism being packaged to “ethnically cleanse up Indians to a homogeneous community” is real. Guha is particularly pained by the forced patriotism and provides this sobering experience “shortly after the Gujarat riots and when an India Pakistan cricket match was progressing... I found while driving home that the houses in Mohammad Ali Road in Mumbai were flooded with tri-colour flags while there were no flags at all .... in Parel, Dadar or Sivaji Park where mostly Hindus lived. It remains one of my saddest memories.... how my fellow citizens have to shame themselves into public display of their patriotism solely on account of their faith”.

Guha's second threat to the idea of India is the totalitarian communists. Many writers over the years have questioned where the loyalties of communists lie, particularly highlighting the ambivalence of communists during India's freedom struggle against the British or during the India China war in 1962. Even during the nuclear treaty that Dr Manmohan Singh had painfully negotiated with the United States (for which the US had to amend its constitution for exempting India from the Nuclear Proliferation Treaty), the stand taken by the Indian communists and that of the Peoples Republic of China (which tried to block the treaty in the last minute) was anecdotally coincident. Guha points out that "even today, the dais on communist plenums are decorated by the pictures of four foreigners, i.e. two 19th century German intellectuals (Marx and Engels) and two twentieth century Russian dictators (Lenin and Stalin)" with no Indian leaders (whether Gandhi, Tagore, Ambedkar or Azad) being offered this privilege. Dr Khilnani (the author of "Idea of India" and a Professor/Director at John Hopkins University) has added a while ago that the "left parties have chosen residence in the political ghetto, and now is their chance to practice constructive pragmatism instead of doctrinaire obstructionism"

Over 150 districts in the Eastern belt of India are currently infected by the Maoists who threaten the nation as no other insurgency (including the Kashmiri, Sikh or Naga conflicts) has in the past. Guha recently wrote in the Newsweek that the disadvantage of backwards (30%), "untouchables" (20%), and Muslims (12%) pales in comparison to the vulnerability of the 8% tribals, who are deprived of basic citizens rights after sixty years of independence. Unlike Muslims, backwards and "untouchables", the tribals have no political vehicles (such as Muslim League, Samajwadi Party or Bahujan Samaj Party). India must remove the social evils that are critically linked to the dispossession of the tribals before the destructive Maoist ideology hurts India's integrity further.

"The third enemy to the idea of India goes back to the founding of the nation which cobbled together many conflicting sub-nationalities that were, in time, hoped will assimilate into constituent parts. There have been numerous insurgencies whether in Kashmir, Nagaland, Mizoram or Punjab". The Dravida Kazhagam used to mark Aug 15, as a day of mourning. Many

mini-states including the Dewan of Travancore and Nizam of Hyderabad had sought separation from the Indian union during independence. British imperialists such as Winston Churchill were sceptical of India's ability to sustain as a nation state even for a few years.

Guha explains that "those with a detached, long term view will point out that it took centuries for countries like Spain and the UK to successfully assimilate its ethnic minorities. There is even the example of American Civil War and China's troubles in Tibet and Xinjiang. "These are all illustrations of pain, anguish, bitterness and brutality that have to be endured in nation building. India, being a constitutional democracy cannot pursue the autocratic regimes of the 19th century or the totalitarian regimes of our century to resolve its conflicts as it cannot resort to violence or coercion for nation building." The best safeguard against such dire consequences is to harness innovative uniting factors such as sports (that means largely Cricket, in India) and soft power represented by its civil society, NGOs, our writers and Bollywood. There is no better symbol of this than the well liked Bollywood star Amir Khan hysterically waving an Indian flag during the recent world cup cricket matches, which would make our most hardened bigots diffuse their poisonous hostility.

While liberal extremists like Arundhati Roy (of the "God of small things" fame) may scoff it of, a fourth existentialist threat to the idea of India comes from what the eloquent journalist M J Akbar calls the "toxic jelly state" of the dangerous and fragile Pakistan. It trains much of its guns, the 100 or so nukes and other strategic "assets" such as Lashkar-e-Taiba, (which literally means the army of the righteous,) squarely on India. Many Pakistani intellectuals are exasperated by the intensifying schisms that "while our military cannot shake off its obsession with India, we have increasingly become delusional and psychotic, fearing how to protect ourselves from the world". These contradictions and ensuing military strategies, for example of attacking the bad Taliban and protecting the good Taliban at the same time, have intensified domestic conflicts. There is frequent domestic violence on civilians (against Sufi, Shia or Ahmedia sect of mosques and on visiting cricketers) that a diplomat recently said "if you grow vipers in your backyard, you are going to get bitten". While these domestic distractions and violence have

contributed to a decline in civilian attacks in India (the last major one being the 2008 attack in Mumbai), the existentialist threat from a divinely inspired military will not vanish until the world succeeds in developing a civil society there and encourage their military to be accountable to elected officials. This, together with the development of a large middle class under their elected leadership (who, unlike their army has made many overtures for peace with India) will help wither away this threat.

Regardless of "the enemies" of India, Nilekani remains optimistic. In his concluding chapter, "the awakened country", he credits the half hearted reforms, bottom up economic power and increasing private sector participation (Forbes in a recent article estimates that the Dharavi slums deliver a billion dollar worth of goods and services a year) since the nineties to the far better economic and social outcomes than ever before. Many who feared of a "population bomb" now believe that a "demographic dividend" is due; (Malthusian scare mongering of catastrophes in India and China are long forgotten: "as late as 1970's William & Paul Paddock had warned of the great famine due to an exploding population bomb and provided advice such as : Pakistan-should receive food, India: can't be saved").

Entrepreneurs who were berated previously have become role models to the youth. Nilekani says, "since the time people were allowed to make decisions on investment and enterprise, India's markets have followed economic demand naturally, encouraging innovation and diversity and limiting the kind of bad decisions and chronic shortages that dominated our first forty years. Indian firms, big and small, have been innovating business solutions... the inexpensive solar lamps selco offers to villagers without electricity help shops to stay open longer and children to study after sundown. The community IT kiosks ...in villages are becoming a way for people in the countryside to connect to India's urban markets", and adds "The diversity of our markets has spilled over into the realm of ideas". V.S Naipaul once described Indians as a 'people grown barbarous, indifferent and self-wounding'; "even this provocative and curmudgeonly 'uncle' has revised his opinion"

The last word belongs to one of Nilekani's protagonists: "the sun never sets on the Indian Diaspora"; this is a far cry from the days when the "sun never set on the empire". ○

Winthrop Professor
Dr. Kadambot Siddique

THOUGHT FOR FOOD: MORE SCIENCE, BETTER INTEGRATION TO MEET THE FOOD CHALLENGE

Maintaining adequate global food supplies at a time of rapidly rising population, significant economic growth, increasing food and stockfeed demand, changing climate, declining natural resources, trade liberalisation and regional disturbances is a critical issue for mankind.

To meet this life threatening challenge, we must adopt scientifically sound and sustainable agricultural practices.

Science plays a major role in feeding the world, as clearly demonstrated by the green revolution post 2nd World War. However, future food security challenges will increasingly require a multi-disciplinary approach, involving environmental, economic, social and political solutions. World leaders increasingly realise that feeding the world with diminishing resources is a massive task and greater cooperation between countries, governments and scientific disciplines is required.

Interestingly, while the need to have food on their plate is shared by all consumers, the more affluent are now demanding their food should also be clean, green and ethically and sustainably produced. Alarming, this is happening as the stockpile of wheat has dropped to its lowest level since 1980 – sufficient to feed the world for just 12 weeks. Food prices are soaring worldwide, while crude oil prices have doubled shipping and fertiliser costs. The UN's Food and Agriculture Organisation (FAO) estimates that by 2050, grain output has to rise by 50% and meat output has to double.

Population growth, rising incomes, the declining rate of agricultural

productivity trends, climate change, and the increased use of grain and sugar cane for biofuel production are leading to a competitive surge in food commodity demand. This is occurring in an environment where land and water constraints will limit the agricultural production growth. The total urban population will double, changing diets as well as overall demand because urbanites tend to eat more meat products.

As every human is a net consumer of food, balancing the needs and merits of nutrition, bio-energy, the environment and livelihoods are global concerns. For these reasons, integrating the whole aspects of agriculture and the food industry is important in the future.

Five Trends

I see five major trends in the global agriculture and food industry.

- *Food production must be increased substantially* by the mid-21st century to feed a world population projected to increase from 6.8 billion to 9 billion. The challenge is to double world food production output by 2050, while using less land, far less water and fewer nutrients, while watching the 'hovering cloud' of climate variability and change.

- *Economic development is increasing faster than expected* in most countries. With economic growth, comes a rapidly changing food preference, increasing purchasing power and greater demand for high standards of food quality. About 40% of the increase in world grain production now comes from increase in yields and 60% comes from allocating more land under cultivation. However, increased future food production must come from shrinking land, water and other natural resources,

meaning increased productivity per unit of land.

- *Impact of agriculture on the environment and our natural resources.* An example of this is the emerging global shortage of water for urban consumption, industrial use and agricultural purposes.

The world's two billion farmers, as guardians of much of what is left of the natural landscape, hold the fate of thousands of threatened species and the world's remaining forests in their hands. Agriculture currently uses 75% of the world's fresh water and its runoff has degraded the earth's major rivers, estuaries and even seas.

- *Escalating fossil fuel price and the growing popularity of biofuels* are driving the demand for grain crops (corn and oil seeds) and sugar cane. Increasing fossil fuel prices pose a major risk to agriculture production and transportation costs, leading to increased price volatility. This presents a serious issue since it takes over arable land and diverts resources from food production. By 2020, we are likely to burn 400 million tonnes of grain a year just to keep our cars on the road – equal to the world rice crop.

Billions of subsidy dollars have been poured into developing sugar and grain-based ethanol and biodiesel to help wean rich economies from their addiction to carbon-blending fossil fuels, the overwhelming source of human-made global warming. As soaring prices for staples bring more of the planet's most vulnerable people face-to-face with starvation, the image of first generation biofuels has changed from climate saviour to misguided 'experiment'.

Food prices are escalating globally, especially grains, fresh fruits and vegetables.

● The fifth trend is *climate change and its impact on agriculture*. Potential changes in climate may reduce productivity and output in agricultural industries in major producing countries, in the medium to long terms. Several analyses indicate future climate changes and associated declines in agricultural productivity and global economic activity may affect global production of key commodities. For example, global wheat, rice, beef, dairy and sugar production could decline by 2 - 6% by 2030 and 5 - 11% by 2050.

The agricultural sector must maintain strong productivity growth to cope with the pressures emerging from climate change and variability. Agriculture occupies 40% of the world's free land surface and is responsible for 30% of the global greenhouse emissions. More world class scientists must be trained in agronomy/farming systems, environmental science, genetics, biotechnology and plant breeding. By instituting international agricultural training initiatives we can positively address the global food crisis.

Australia's engagement in international agricultural research and education, through Australian Academy of Technological Sciences and Engineering (ATSE), AusAID, Australian centre for International Agricultural Research (ACIAR), universities, government departments, Crawford Fund and Non-Governmental Organisation (NGOs), has imparted knowledge and skills and delivered

sustainable technologies for local conditions.

An example is 'Seeds of Life', a project in partnership with the Ministry of Agriculture and Fisheries, East Timor and funded by ACIAR and AusAID. This project commenced in 2005 with the goal of improving food security for East Timor by improved crop varieties and technologies - critical for the country's independence and economic development. The project has already released new varieties of cassava, a staple food in East Timor, which yield up to 65 per cent more than traditional varieties.

Australia's involvement with Iraq, through the project, 'Development of conservation cropping in the dry lands of northern Iraq', (in partnership with International centre for Agricultural Research in the Dry Areas (ICARDA) and supported by ACIAR and AusAID) involving the training of young Iraqi agricultural scientists at Australian universities, is another example of Australia's strategic involvement in war-torn countries.

According to ACIAR CEO, Dr Nick Austin, "agricultural science can be a catalyst for lifting many of the world's estimated 1.4 billion poor people from poverty". Addressing the annual Australian Bureau of Agricultural and Research Economics (ABARE) conference, he said, in the past 50 years, agricultural Research and Development (R&D) had been pivotal in lifting gross

world food production by 138%, from 1.84 billion tonnes to 4.38 billion tonnes.

At the moment, it is closer to a nightmare for those going to sleep at night with an empty stomach, and this is something unpalatable to the caring, thinking human beings who have the capacity to make the changes necessary for everyone to be adequately fed and cared for. We simply cannot claim global food security when one in seven people today still do not have access to sufficient food, and equal number are over-fed.

Many of our global problems, such as food, water and energy shortages and climate change, are related and it's clear we can no longer take a linear path to a solution. I believe, appropriately funded and strategic R&D has the capacity to drive agriculture and, in turn, global food production, to the point where food security can be more a reality than a dream. Strong political leadership and social planning are also equally necessary to achieve these desired outcomes.

Australia has contributed significantly through joint education and training initiatives in developing the next generation of scientists, agriculturalists and farmers - the people the world will depend on to solve the greatest challenge of human history - food security in the 21st century. ○

Winthrop Professor Dr Kadambot Siddique is Chair in Agriculture and Director of The UWA Institute of Agriculture. He is also Associate Dean Research, Faculty of Natural and Agricultural Sciences, The University of Western Australia, Australia.

In 2005, Professor Siddique was elected as a Fellow of the Australian Academy of Technological Sciences and Engineering, in recognition of his outstanding contribution to Australian and international agriculture, particularly innovative research and leadership in production agronomy, farming systems, crop physiology, germplasm development and breeding of grain legumes and cereal crops of benefit to the grains industry in Australia and overseas.

പത്തിനി എസ്. മേനോൻ

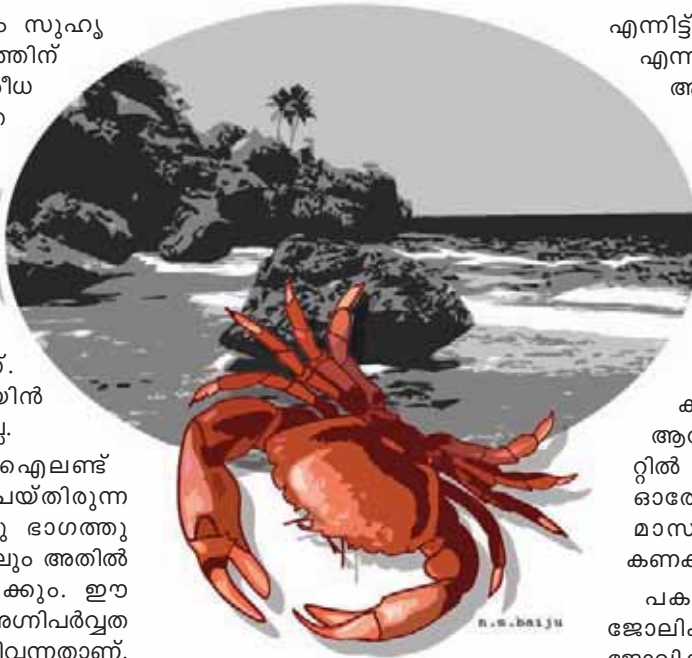
തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോൾ

ബ്രസ്യക്കുളുടേയും സുഹൃത്തുക്കളുടേയും ഇഷ്ടത്തിന് വിപരീതമായി 1961-ൽ ശ്രീയ രേട്ടനും ഞാനും ആന്ത്രേലിയൻ ടെറിറ്ററിയായ ക്രിസ്തുമസ് ഐലണ്ടിലേക്ക് കപ്പൽ കയറി. സിംഗപ്പൂരിൽ നിന്ന് രണ്ടര ദിവസത്തെ കപ്പൽ യാത്രക്കു ശേഷമാണ് ക്രിസ്തുമസ് ഐലണ്ടിൽ എത്തിയത്. അന്ന് അവിടേക്ക് പ്ലെയിൻ സർവ്വീസ് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ക്രിസ്തുമസ് ഐലണ്ട് ഫോസഫേറ്റ് ഖനനം ചെയ്തിരുന്ന സ്ഥലമായിരുന്നു. ഏതു ഭാഗത്തു നിന്ന് ഒരു പിടി എടുത്താലും അതിൽ 99% ഫോസഫേറ്റായിരിക്കും. ഈ ഐലണ്ട് കടലിൽ നിന്ന് അഗ്നിപർവ്വത സ്പോടനം മൂലം പൊന്തിവന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് ജലജീവികളുടെ മൃതാവശിഷ്ടങ്ങളിൽ നിന്നും ഈ ദ്വീപിൽ ധാരാളമായി കണ്ടിരുന്ന സുസി പക്ഷികളുടെ കാഷ്ഠത്തിൽ നിന്നുമാവണം ഇത്രയധികം ഫോസഫേറ്റ് ഉണ്ടാവാൻ കാരണം. എന്ത് നട്ടാലും **Jack & The Stalk** പോലെ വേഗത്തിലുള്ള വളർച്ചയാണ്. ഈ ഐലണ്ട് ഒരു മലപോലെയാണ്. അടിവാരത്തിന് **"Settlement"** എന്നും പാതി ഉയരം പോയാൽ **"Half way"** (പുൺസാൻ) എന്നും ഏറ്റവും മുകൾഭാഗത്തിന് **"Drumsite"** എന്നും പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്തിന് **"Southpoint"** എന്നുമാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്.

സെറ്റിൽമെന്റിൽ ആണ് ആകെയുള്ള ഒരു സൂപ്പർ മാർക്കറ്റ്. പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ, മലയ്ക്കാരുടെ **Kampong** അവരുടെ പള്ളി, ഹോസ്പിറ്റൽ, ഗോൾഫ് കോഴ്സ്, ചീനന്മാരുടെ ക്ലബ്ബ് ഹൗസ്, ഭക്ഷണശാല പിന്നെ ശ്മശാനവും ഉണ്ടായിരുന്നത് കൂടാതെ വെള്ളക്കാരുടെ മെസ്സ് റൂമും സ്കൂളും ക്ലബ്ബും ഇവിടെതന്നെയായിരുന്നു.

പുൺസാനിൽ കുറച്ച് ചീനന്മാരുടെ വീടുകളും സിൽവർ സിറ്റി എന്ന

സ്ഥലവും. ഇവിടെ വെള്ളക്കാരുടെ വീടുകളും കുറച്ച് സീനിയർ ഏഷ്യൻസിന്റെ വീടുകളും മാത്രമായിരുന്നു ഉണ്ടായിരുന്നത്.

Drum-site ൽ ആണ് ഏഷ്യൻ പ്രൈമറിസ്കൂളും ടീച്ചേഴ്സ് കോളേജും ഉണ്ടായിരുന്നത്. ചുറ്റും കാടായിരുന്നു.

സൗത്ത് പോയിന്റിൽ ചീനന്മാരുടെ കുറേ വീടുകൾ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

അക്കാലത്ത് അവിടെ ഇന്ത്യക്കാരായി ഞങ്ങളും ഒരു മാതൃസംഗമം കൂടും ബവും മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ബാക്കി മുഴുവനും ചീനന്മാരും മലയ്ക്കാരും വെള്ളക്കാരുമായിരുന്നു. അക്കാലത്ത് അവരെല്ലാം ഉണ്ണിയെ **"one little Indian boy"** എന്നാണ് പറഞ്ഞിരുന്നത്. **"Chinese New Year"** ഉം മറ്റും വരുമ്പോൾ സഹപ്രവർത്തകരും അയൽക്കാരും വന്ന് ഞങ്ങളുടെ വീടും പലവിധ വർണ്ണങ്ങളിലുള്ള ബൾബുകൾകൊണ്ട് അലങ്കരിക്കും.

എന്നിട്ട് പറയും, ഉണ്ണിക്ക് ഒറ്റപ്പെട്ടു എന്ന തോന്നൽ ഉണ്ടാവരുതെന്ന്. അത്രക്ക് സ്നേഹമുള്ളവരായിരുന്നു എല്ലാവരും.

സെറ്റിൽമെന്റ് മുതൽ സൗത്ത് പോയിന്റ് വരെ ഒരു ട്രെയിനും **Drumsite** വരെ ഒരു ബസ്സും ഓടിച്ചിരുന്നു. ആർക്ക് വേണമെങ്കിലും ബസ്സിലും ട്രെയിനിലും ഒരു കാൾ പോലും കൊടുക്കാതെ യാത്രചെയ്യാം. കയ്യിൽ കാൾ വയ്ക്കേണ്ട ആവശ്യമേ ഇല്ല. സൂപ്പർ മാർക്കറ്റിൽ നിന്ന് സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ ഓരോരുത്തർക്കും കാർഡ് ഉണ്ട്. മാസം അവസാനിക്കുമ്പോൾ കണക്ക് തീർത്താൽ മതി.

പകൽ സമയം ആണുങ്ങൾ ജോലിക്ക് പോകും, വൈകുന്നേരം ജോലികഴിഞ്ഞ് വന്നതിന് ശേഷമാണ് കടകൾ തുറക്കുക. എല്ലാവർക്കും കറോ ലാൻഡ് റോവറോ ഉണ്ട്. ആരും കാർലോക്ക് ചെയ്യുക പതിവില്ല. താക്കോലും കാറിൽ തന്നെ കാണും. ആർക്കും ആരുടെ കാര്യം എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും എടുത്ത് ഓടിക്കാം. കളവ് എന്ന് ഒരു സംഗതിയേയില്ല. കട്ടാൽ എങ്ങോട്ട് കൊണ്ടു പോകാനാണ്. ചുറ്റും കടലല്ലേ. മാസത്തിൽ രണ്ടു തവണയെ കപ്പൽ വരും. അപ്പോഴാണ് കത്തുകളും മറ്റും കിട്ടുക. പോസ്റ്റ് ഓഫീസിൽ നിന്നും ഏതെങ്കിലും ഒരു ടീച്ചർ പോയി എല്ലാവർക്കുമുള്ള കത്തുകൾ കൊണ്ടുവരും. അതായിരുന്നു പതിവ്. പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പോലീസിന് യാതൊരു പണിയും ഇല്ല. കളവൊന്നും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട് വെറുതെ ഈച്ചയെ ആട്ടി ഇരുന്നാൽ മതിയായിരുന്നു.

ഹൈസ്കൂൾ, സെറ്റിൽമെന്റ് എത്തുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പാണ്. കുട്ടികളെ വലിയ ട്രെയിലിലാണ് സ്കൂളിൽ കൊണ്ടുവന്നിരുന്നത്. സ്കൂൾ രാവിലെ 7 1/2 -1 മണിവരെ യായിരുന്നു. അത് കഴിഞ്ഞ് വന്നാൽ

ശ്രീയരേട്ടൻ ഉൾപ്പെടെ മിക്ക ടീച്ചർമാരും **Fishing** ന് പോകും. ഒന്നു കിൽ **Rock Fishing** അല്ലെങ്കിൽ സ്പീഡ്ബോട്ടെടുത്ത് കടലിൽ **Fishing** ന് പോകും. പിടിക്കുന്ന മത്സ്യം വീട്ടാവശ്യം കഴിഞ്ഞ് ബാക്കി മെസ്റുമിലേക്ക് വിൽക്കുവാൻ ഉണ്ടാകും. **Cliff** ൽ ഇരുന്ന് മത്സ്യം പിടിക്കുമ്പോൾ ഒരുപ്രാവശ്യം വലിയ തിരവന്നടിച്ച് അവരുടെ **Fishing Basket** ഉം കുറച്ച് മത്സ്യങ്ങളും ഒക്കെ കടലിൽ പോയി. ആളപകടം ഇല്ലാത്തത് വലിയ ദൈവാനുഗ്രഹമായിരുന്നു. എല്ലാ ഡിസംബർ മാസത്തിലും **Oceanic Swell** ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. ആ സമയത്ത് തിരകൾ ഇരുപതും മുപ്പതും അടി ഉയരത്തിൽ പാറമേൽ അടിച്ച് വെള്ളത്തിന്റെ സ്ലേപ് ഐലണ്ടിന്റെ ഉള്ളിലേക്ക് കിലോമീറ്ററുകളോളം ദൂരം വരും. ആ സമയത്ത് കപ്പലുകൾക്കൊന്നും കരയ്ക്കടുക്കാൻ സാധ്യമല്ല. ഇങ്ങനത്തെ സ്ലേപ് അടിക്കുന്നതുകൊണ്ട് കടലിനടുത്തുള്ള വീടുകളിലെ ഫ്രിഡ്ജും **Sewing machine** ഉം എല്ലാം വേഗത്തിൽ തുരുമ്പ് പിടിച്ചുപോകുമായിരുന്നു. ആ സമയങ്ങളിൽ കപ്പലുകൾക്ക് കരയ്ക്കടുക്കുവാൻ സാധിക്കാത്ത കാരണം ആർക്കും കത്തുകളൊന്നും കിട്ടിയിരുന്നില്ല. ഐലണ്ടിലേക്ക് കത്തുകളും, പത്രങ്ങളും വന്നിരുന്നത് മാസത്തിൽ രണ്ടു തവണ മാത്രമാണ്. **Swell** ന്റെ സമയത്ത് പുറം ലോകവുമായി യാതൊരു ബന്ധവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഐലണ്ടിൽ ആ കാലത്ത് **Radio** ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പിന്നീട് കുറെ വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷമാണ് ഒരു **Radio Station** തുടങ്ങിയത്.

ആസ്ട്രേലിയൻ ഗവൺമെന്റിന്റെ കീഴിലായിരുന്നു **British Phosphate Commission (BPC)**. ഈ ഐലണ്ട് നടത്തിയിരുന്നത് ആസ്ട്രേലിയൻ ഗവൺമെന്റിന്റെ ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് ഗവർണ്ണറുടെ പദവിയായിരുന്നു. അന്ന് വെള്ളക്കാർക്ക് പ്രത്യേക സ്കൂളും ഓപ്പൺ എയർ തിയേറ്ററിൽ പ്രത്യേക ഇരിപ്പിടങ്ങളും അവർക്ക് നീന്തുവാൻ പ്രത്യേക സ്ഥലവും ഒക്കെ ആയിരുന്നു. ഏഷ്യൻസിന് ഇവിടങ്ങളിലൊന്നും പ്രവേശനം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. **White Australian Policy** ഉള്ള സമയമായിരുന്നു.

B.P.C യുടെ കീഴിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങൾക്കും ഗവൺമെന്റ് ജോലിക്കാർക്കും വളരെ തുച്ഛമായ വിലയ്ക്ക് ഭക്ഷണ സാധനങ്ങൾ കൊടുത്തിരുന്നു. പഞ്ചസാരക്ക് 2സെന്റും വെണ്ണയ്ക്ക് 5സെന്റും,

കാപ്പിപ്പൊടി, അരി, മൈദ, ഉപ്പ്, എണ്ണ, തീപ്പെട്ടി എന്നീ നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങളെല്ലാം വളരെ തുച്ഛമായ വിലയ്ക്കുമാണ് കൊടുത്തിരുന്നത്. അരിയും മറ്റും രണ്ട് ചാക്കാണ് ഒരു മാസത്തേക്ക് തന്നിരുന്നത്. ഞങ്ങൾക്കൊന്നും ഒരു മാസം കൊണ്ട് അവർ തന്നിരുന്ന റേഷൻ തീർക്കുവാൻ പറ്റിയിരുന്നില്ല. കാലക്രമേണ മാലായ്ക്കാരും, കുറച്ച് ചീനന്മാരും അവർക്ക് തീർക്കുവാൻ സാധിക്കാത്ത സാധനങ്ങൾ സിംഗപ്പൂരിലുള്ള ബന്ധുക്കൾക്ക് അയച്ചു തുടങ്ങി. ഇതറിഞ്ഞപ്പോൾ **BPC** ആ ആനുകൂല്യം വേണ്ടെന്ന് വച്ചു.

ഐലണ്ടിൽ ഞങ്ങൾക്കെല്ലാം ഒരു വാടകയും കൊടുക്കാതെ പുതിയ വീടുകളാണ് താമസിക്കുവാൻ തന്നിരുന്നത്. എല്ലാ കൊല്ലവും പെയിന്റർ മാർ വന്ന് വീട് പെയിന്റ് ചെയ്യും. നമ്മൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന വെള്ളത്തിനും, വിളക്കിനും ഒന്നും വില ഈടാക്കിയിരുന്നില്ല. കൂടാതെ നികുതിയും ഇല്ല. പരമ സുഖമായിരുന്നു, ഞങ്ങളുടെ ജീവിതം..

Teachers Quarters ന് ചുറ്റും കാടായിരുന്നു. കാട്ടിനുള്ളിലേക്ക് ഒന്ന് കയറിയാൽ മത്തൻ, മുളക്, വഴുതിന, തേങ്ങ, പഴം, കയ്പ്പയ്ക്ക, പപ്പായ എന്നിവയെല്ലാം പഠിയ്ക്കാം. കൂടാതെ മാവും, പ്ലാവും ഉണ്ടായിരുന്നു. രണ്ടാം ലോക മഹായുദ്ധകാലത്ത് ജപ്പാൻകാർ അവിടുത്തെ ആളുകളെക്കൊണ്ട് നട്ടു വളർത്തിച്ച പച്ചക്കറികളുടെ വിത്ത് വീണ് ഉണ്ടായതാണ് ഈ പച്ചക്കറികളെല്ലാം. മണ്ണ് നല്ല ഫലഭൂയിഷ്ടമായതുകൊണ്ട് വിത്തുകൾ വീണ് വീണ്ടും വീണ്ടും വളരുകയായിരുന്നു. മത്സ്യം കടലിൽ നിന്നും പിടിക്കും, മീറ്റ് മാത്രമേ വാങ്ങേണ്ടിവന്നിരുന്നുള്ളൂ. ജീവിതം പരമ സുഖമായിരുന്നു. കുട്ടികൾക്ക് ഒരു പേടിയും കൂടാതെ റോഡിൽ കളിക്കാമായിരുന്നു. എല്ലാവർക്കും എല്ലാവരെയും അറിയാമായിരുന്നു. കാട്ടിൽ പാമ്പോ, വന്യമൃഗങ്ങളോ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആകെയുള്ളത് **robber crabs, red crabs, blue crabs** എന്നിവ മാത്രമായിരുന്നു. രാത്രിസമയങ്ങളിൽ വിശന്നാൽ കാട്ടിൽ പോയി ഒന്നോ രണ്ടോ **robber crabs** നെ പിടിച്ച് കൊണ്ടുവരും. അതിന്റെ **claws** മാത്രം എടുത്ത് ക്രാബിനെ കാട്ടിൽ തന്നെ വിടും. ഈ **claws** വീണ്ടും വളരുന്നതുകൊണ്ടാണ് **crabs** നെ കാട്ടിൽ തന്നെ കൊണ്ടുപോയി വിടുന്നത്. ഈ **claws** വെള്ളത്തിൽ വേവിച്ചാൽ **lobster** കഴിക്കുന്ന പ്രതീതിയാണ്. അത്രയ്ക്കും രുചിയുള്ളതാണ്.

Red crabs ന് ഒരു സീസൺ ഉണ്ട്. ആ സമയത്ത് കാട്ടിൽ നിന്നും അവ കടലിലേക്ക് മുട്ടയിടുവാൻ പോകും. എവിടെ നോക്കിയാലും ചുവപ്പ് നിറമായിരിക്കും, ആ സമയത്ത്. **Cliff** ന്റെ സൈഡിലാണ് അവ മുട്ടയിടുക. കടലിലെ സ്ലേപ് തട്ടിയാണ് മുട്ട വിരിയുന്നത്. എന്നാൽ റോഡ് എന്നോ, വീടെന്നോ ഭേദമില്ലാതെ **Red crabs** കടലിനു നേരെ പോകുന്നത് ഒരു കാഴ്ച തന്നെയാണ്. എവിടെ നോക്കിയാലും ചുവന്ന പരവതാനി വിരിച്ചപോലെ ചുവപ്പ് നിറമായിരിക്കും. കുറച്ച് ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ മുട്ടകൾ വിരിഞ്ഞ് കുട്ടികൾ പുറത്ത് വന്നാൽ അവ കാടിനു നേരെ പോകുന്നത് കാണുമ്പോൾ അതിശയം തോന്നും. എങ്ങിനെയാണ് അവയ്ക്ക് കാട്ടിലേക്കുള്ള വഴി അറിയുന്നതെന്ന് തോന്നിപ്പോകും. കുറെ റെഡ് ക്രാബ്സും, കുഞ്ഞുങ്ങളും കാറും, ജീപ്പും എല്ലാം കയറി ചത്ത്പോകും. ആ സമയത്ത് ഈച്ചയുടെ ശല്യം ധാരാളം ഉണ്ടായിരുന്നു.

അങ്ങിനെ ഒമ്പത് കൊല്ലത്തെ സുഖമായ ജീവിതത്തിനുശേഷം ഞങ്ങൾ നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങാൻ തീരുമാനിച്ചു. പക്ഷേ, ഐലണ്ടിലെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസറായിരുന്ന **Mr. White**ന്റെ നിർബന്ധപ്രകാരം, തീരുമാനം ആസ്ട്രേലിയയ്ക്ക് പോവുക എന്നാക്കി മാറ്റി. ഉണ്ണിയെ ആസ്ട്രേലിയയിൽ ഇഷ്ടമുള്ള സ്കൂളിൽ സ്കോളർഷിപ്പ് കൊടുത്ത് പഠിപ്പിക്കാം. നിങ്ങൾ ഐലണ്ടിൽ നിന്ന് പോവരുത് എന്നെല്ലാം **Mr. White** പറഞ്ഞുനോക്കി. പക്ഷേ ഉണ്ണി എവിടെയാണോ അവിടെയാവും ഞങ്ങളും എന്ന് തീർത്ത് പറഞ്ഞതിന് ശേഷമാണ് **Mr. White** ഒടുവിൽ സമ്മതിച്ചത്. മെൽബണിൽ ശ്രീയരേട്ടന് ഒരു ജോലിയും കിട്ടി. അങ്ങനെ നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങുന്നതിന് പകരം ഞങ്ങൾ മെൽബണിലേക്ക് കപ്പൽ കയറി. പുറപ്പെടുമ്പോൾ മിസ്റ്റർ വൈറ്റ് ശ്രീയരേട്ടനോട് പറഞ്ഞു, കപ്പൽ പെർത്തിനടുത്ത ബൺബറി (**Bunbury**) വഴിയാണ് പോകുന്നത്. അതുകൊണ്ട് എഡ്വക്കേഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിൽ പോയി അന്വേഷിക്കണം. അവിടെ ജോലികിട്ടുകയാണെങ്കിൽ പെർത്തിൽ തന്നെ താമസിക്കണം. കാരണം, പെർത്തിലെ കാലാവസ്ഥയായിരിക്കും മെൽബണിലേക്കാൾ നിങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടുക എന്നെല്ലാം.

ബൺബറിയിൽ കപ്പലിറങ്ങി ഒരു ടാക്സി എടുത്ത് ഞങ്ങൾ **Railton** ഹോട്ടലിൽ എത്തി. പിറ്റേദിവസത്തേക്കായിരുന്നു, മെൽബണിലേക്കുള്ള ടിക്കറ്റ് ബുക്ക് ചെയ്തിരുന്നത്. സാധ

നങ്ങളെല്ലാം **Melbourne address**ൽ അയച്ചിരുന്നു. ഉണ്ണിയേയും എന്നേയും ഹോട്ടലിൽ ആക്കി ശ്രീയരേട്ടൻ എഡ്യൂക്കേഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലേക്ക് പോയി. തിരിച്ച് വന്നത് **Fremantle** ലെ **John Curtin Senior High School** ൽ ജോലിയും ആയാണ്. ഉടനെ **John Curtin** ൽ പോയി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു. അവർ പറഞ്ഞു ഇന്ന് മുതൽ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ **payroll** ൽ ആണ്. പക്ഷേ ആദ്യം പോയി താമസിക്കുവാൻ ഒരു വീട് കണ്ടുപിടിച്ച് മകനെ സ്കൂളിലും ചേർത്തശേഷം അടുത്ത ആഴ്ച ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ മതി എന്ന്. ഉടനെ **John Curtin** ന്റെ അടുത്തുള്ള പ്രൈമറി സ്കൂളിൽ ഉണ്ണിയെ ചേർത്തു. തൊട്ടടുത്ത ഫ്ളാറ്റിൽ ഞങ്ങൾക്ക് താമസിക്കുവാനും ഏർപ്പാടാക്കി. അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ പെർത്തിലെ ജീവിതം ആരംഭിച്ചു. ഒരാളേയും ഞങ്ങൾക്ക് പരിചയമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

Fremantle ലെ **Super Market** -ൽ ചെന്നപ്പോൾ ഒന്നോ, രണ്ടോ ചെറിയ പാക്കറ്റ് അരിയെ ഷെൽഫിൽ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. വെണ്ടക്കയ്ക്ക് വേണ്ടി **Ladies Finger** എന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ ആർക്കും ഒരു പിടിയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പിന്നെ ഞാൻ ഫ്രീസർ സെക്ഷനിൽ നോക്കിയപ്പോഴാണ് വെണ്ടക്കയുടെ ചിത്രമുള്ള പാക്കറ്റ് കണ്ടത്. നോക്കിയപ്പോൾ **OKRA** എന്നെഴുതിക്കണ്ടു. അങ്ങിനെ പുതിയ ഒരു പേര് വെണ്ടക്കയ്ക്ക് ഉണ്ടെന്ന് മനസ്സിലായി. മല്ലി, മുളക്, മുതലായ സാധനങ്ങൾ വിക്ടോറിയ പാർക്കിലെ ഒരു കടയിലെ കിട്ടിയിരുന്നുള്ളൂ. ഉണങ്ങിയ കരുവേപ്പിലയുടെ രണ്ടോ മൂന്നോ തണ്ട് കവറിലാക്കിയതാണ് കരുവേപ്പിലയായി കിട്ടിയിരുന്നത്. **Fresh** കരുവേപ്പില കിട്ടിയിരുന്നില്ല. അത്രയും അപൂർവ്വമായ ഒരു സാധനമായിരുന്നു അന്ന് കരുവേപ്പില. എന്നാൽ ഇന്ന് കരുവേപ്പിലിന്റെ ചെടിയില്ലാത്ത വീട് പെർത്തിൽ ദുർലഭമാണ്.

പെർത്തിൽ വന്ന് ആദ്യത്തെ രണ്ട് കൊല്ലം ഒരു ഇന്ത്യക്കാരെയും പരിചയമില്ലായിരുന്നു. സീതയും, വിജയനും, എബ്രഹാമും തങ്കവും, സുകുമാരനും ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അവർ ഉള്ള കാര്യം ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. റോഡിൽ കൂടി നടന്ന് ഷോപ്പിങ്ങിന് പോകുമ്പോൾ ആളുകൾവഴിയിൽ നിർത്തി ചോദിക്കുമായിരുന്നു എന്ന് വേഷമാണ് ഞാൻ ധരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന്. സാരി അവർ കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. മറ്റൊന്ന് പൊട്ടായിരുന്നു. പൊട്ടിനെക്കുറിച്ച് അറിയുവാൻ വലിയ താൽപര്യമായിരുന്നു. **Fremantle** ൽ കൂടി നടക്കുമ്പോൾ കപ്പലിൽ വരുന്ന ഏഷ്യ

ക്കാരെ കണ്ടാൽ ഞങ്ങൾക്ക് വലിയ സന്തോഷമായിരുന്നു. കാരണം, നമ്മുടെ ആൾക്കാരെ തീരെ കാണാതിരിക്കുകയല്ലേ?

പക്ഷേ, ആസ്ട്രേലിയക്കാർ പൊതുവെ സഹായമനസ്ക്കർ ആണ്. നമ്മൾ വായ തുറന്ന് ചോദിക്കുകയേ വേണ്ടൂ. ഇത് പറയുമ്പോൾ ഒരു സംഭവം എനിക്കൊർമ്മ വരികയാണ്. ഞങ്ങൾ എത്തി ഒരാഴ്ചക്കുള്ളിൽ, ക്രിസ്തുമസ്സ് ഏലണ്ടിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു വെള്ളക്കാരി എന്നെ പ്രഭാതഭക്ഷണത്തിന് ക്ഷണിച്ചു. ബസ്സ് നമ്പറും, ബസ്സ് സ്റ്റോപ്പും എല്ലാം വിശദമായി പറഞ്ഞു തന്നതിന് ശേഷം, ബസ് സ്റ്റോപ്പിൽ കാത്തു നിൽക്കുമെന്ന് ഉറപ്പു തരികയും ചെയ്തു. പുതിയ സ്ഥലമാണെങ്കിലും പഴയ പരിചയക്കാരിയെ കാണാനുള്ള സന്തോഷത്തോടെ ഞാൻ ഇറങ്ങി പുറപ്പെട്ടു. ബസ്സ് ഡ്രൈവറോട് ഞാൻ പുതിയതാണെന്നും ഒരു കുട്ടുകാരിയെ കാണാൻ പോവുകയാണെന്നും പറഞ്ഞുതന്ന സ്റ്റോപ്പിൽ തന്നെ ഇറക്കണമെന്നും അപേക്ഷിച്ചു. ഡ്രൈവറുടെ മറുപടി നിങ്ങളൊന്നു കൊണ്ടും പരിഭ്രമിക്കേണ്ട. നിങ്ങളുടെ കുട്ടുകാരിയെ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾ കയറിയ സ്റ്റോപ്പിൽ തന്നെ ഞാൻ തിരിച്ചെത്തിക്കാം എന്നായിരുന്നു. ഭാഗ്യത്തിന് കുട്ടുകാരി വന്നതുകൊണ്ട് യാതൊരു പ്രശ്നവും ഉണ്ടായില്ല.

ഏകദേശം രണ്ട് കൊല്ലം കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷം ശ്രീ ജോസഫ് മൈഗ്രേറ്റ് ചെയ്തപ്പോൾ അദ്ദേഹം വഴിയാണ് എബ്രഹാമിനെയും കുടുംബത്തെയും പറ്റി കേൾക്കുന്നത്.

വലിയ ആകാംക്ഷയോടെയാണ് ഞങ്ങൾ അവരെ കാണുവാൻ പോയത്. അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ അറിഞ്ഞു

സീത എന്ന ഗുരുവായൂർ ക്കാരിയും ഭർത്താവ് വിജയനും നെഡ്‌ലാൻഡ്‌സിൽ താമസിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന്. ഉടനെത്തന്നെ അവിടെ നിന്നും ഞങ്ങൾ സീതയെ ഫോൺ ചെയ്തു. പിറ്റേ ദിവസം തന്നെ അവരെ കാണുകയും ചെയ്തു. അന്ന് മുതലുള്ള പരിചയമാണ് ഈ രണ്ട് കുടുംബങ്ങളുമായി ഉള്ളത്. സീതയുടെ വീട്ടിൽ നിന്നുമാണ് സുകുമാരനെ പരിചയമായത്. അന്നു മുതൽ ഇടക്കിടെ സീതയെ കാണുമായിരുന്നു.

പിന്നീട് ശ്രീയരേട്ടനും, മിസ്റ്റർ ജോസഫും കൂടി പുതിയ ടെലിഫോൺ ഡയർക്ടറി വരുമ്പോഴൊക്കെ നോക്കി ആരെങ്കിലും പുതിയ മലയാളികൾ വന്നിട്ടുണ്ടോ എന്ന് നോക്കുമായിരുന്നു. ക്രമേണ ഷോപ്പിങ്ങ് സെന്ററിലും, ഫീഷ് ഷോപ്പിലും, ഗാർമെന്റ് ഷോപ്പിലും ഒക്കെ വച്ച് ഓരോരുത്തരെ പരിചയമാകുവാൻ തുടങ്ങി അങ്ങിനെ ആരേയും പരിചയമില്ലാത്ത പെർത്തിൽ മിക്ക മലയാളികളോടും പരിചയവും അടുപ്പവുമായി. മലയാളികളെ കാണുവാൻ കൊതിച്ച ഞങ്ങൾക്ക് ഇഷ്ടം പോലെ മലയാളി സുഹൃത്തുക്കളേയും നമ്മുടെ നിത്യോപയോഗ സാധനങ്ങൾ കഷ്ടിച്ച് കിട്ടിയിരുന്ന സ്ഥലത്ത് ഇഷ്ടം പോലെ ഗാർമെന്റ് ഷോപ്പ്സും പലവിധ സാധനങ്ങളും കിട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. ഇപ്പോൾ **Migrate** ചെയ്യുന്ന മലയാളികൾക്ക് യാതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടുകളും കൂടാതെ ഇൻസ്റ്റന്റ് ഫ്രണ്ട്സും എന്ത് സാധനവും കിട്ടുവാനുള്ള സൗകര്യങ്ങളും ഇഷ്ടം പോലെയാണ്.

പക്ഷേ ആദ്യകാലങ്ങളിലുള്ള കൂട്ടായ്മയും അന്നത്തെ ജീവിത സുഖവും ഒരിക്കലും തിരിച്ച് വരുകയില്ല എന്ന് തോന്നുകയാണ്. ○

What was India's first homegrown comic book or series?

The Amar Chitra Katha series of mythology and other themes in comic book form, was published by India Book House (IBH) in 1969 and sold over half-a-million copies. The series was the brainchild of Mr. Anant Pai. The first Amar Chitra Katha title was Krishna. Since then over 436 titles have been published in all Indian and some foreign languages.

എം. സരള മധുസുന്ദരൻ

2011 മാർച്ച് 8 ലെ വനിതാദിനം

ഒാസ്ത്രേലിയയിൽ നിന്നും ലേഖ ഫോൺ ചെയ്തപ്പോൾ നാട്ടിൽ വന്നു കണ്ടപ്പോൾ പറഞ്ഞ കാര്യം ഒന്നുകൂടി ഓർമ്മപ്പെടുത്തുക യുണ്ടായി; ചേതനയിലേക്ക് ലേഖനമെഴുതുന്ന കാര്യം. എഴുതാനിരുന്നപ്പോഴാണ് എന്തെഴുതണമെന്ന ചോദ്യം മനസ്സിലുയർന്നത്. വിഷയ ദാരിദ്ര്യമൊന്നുമില്ല. ആനുകാലിക വാർത്താവിശേഷങ്ങൾ പലതും മുന്നിലുണ്ട്, സ്ത്രീ പീഡനങ്ങൾ മുതൽ രാഷ്ട്രീയ കോലാഹലങ്ങൾ വരെ. എത്ര വിഷയമാണെങ്കിലും ഭാഷ കൈവശം വേണ്ടേ. അതിന്റെ ദാരിദ്ര്യമാണ്. മൂന്നുകൊല്ലമായി ഞാൻ ചേതനയിൽ എഴുതാറുണ്ട്. അനുഭവങ്ങളിലെ ഓർമ്മകളിലൂടെ പോയപ്പോൾ ചിലത് കുത്തി കുറിച്ചെന്നുമാത്രം. ഇത്തവണ കുടുംബകഥകളൊന്നും വേണ്ടാ എന്ന് മകൻ ശശിയുടെ മുന്നറിയിപ്പുണ്ട്. എന്നാൽ അനുഭവമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും എഴുതാനെനിക്ക്ക്കറിയുകയുമില്ല, ചെറുകഥയോ, കവിതയോ ഒന്നും; കാരണം ഞാൻ സാഹിത്യകാരിയല്ല. എന്നാൽ അങ്ങനെയൊരു പാരമ്പര്യമുള്ള കുടുംബത്തിലെ അംഗമാണെന്നുള്ളത് നിഷേധിക്കാനുമാവില്ല. എന്റെ അച്ഛൻ ശ്രീ. എം. ആർ.ബി ഒരു സാഹിത്യകാരനായിരുന്നു. പത്തു പതിനഞ്ചോളം പുസ്തകങ്ങൾ അദ്ദേഹം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ഗദ്യ കവിതകളും, നാടകങ്ങളും യാത്രാവിവരണങ്ങളും, ചെറുകഥകളുമൊക്കെ വിഷയങ്ങളായിരുന്നു. അച്ഛന്റെ അനുജൻ ശ്രീ പ്രേംജിയും ഒരു സർവ്വകലാ വല്ലഭനായിരുന്നു. അഭിനയം, ചിത്രരചന, നാടകം, കവിത, കരകൗശലം തുടങ്ങിയവയിലൊക്കെ തന്റെ കഴിവ് തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. സിനിമയിലെ അഭിനയത്തിന് 'ഭരത്' അവാർഡും ലഭിച്ചു. ഇത്തവണയും ഞാനെഴുതുന്നത് ഒരുനുഭവം തന്നെയാണ്. അതെന്തെന്നുമാത്രമല്ല, നിങ്ങളുടേയും മറ്റുപലരുടേയും കുടിയാവുമെന്ന് മാത്രം.

2011-മാർച്ച് അന്താരാഷ്ട്ര വനിതാദിനത്തിന്റെ നൂറാം വാർഷികം ആഘോഷിക്കുകയാണ് ലോകം മുഴുവനും. ജർമൻ സോഷ്യൽ ഡ്രമോക്രാറ്റിക് പാർട്ടി നേതാവായിരുന്ന

ക്ലാർ ബെറ്റ്കിൻ ആണ് വനിതാ ദിനം എന്ന ആശയം കൊണ്ടുവന്നത് എന്നത് ചരിത്രസത്യം. സ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പൊതുജന ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവന്ന് അതിന് പരിഹാരം കാണാൻ എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും ദിനാചരണം കൊണ്ടാടണമെന്നായിരുന്നു ക്ലാർ നിർദ്ദേശിച്ചത്. എല്ലാവരും ഇതിനെ സ്വാഗതം ചെയ്തു. 1975ൽ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ മാർച്ച് 8 അന്താരാഷ്ട്ര വനിതാ ദിനമായി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

സ്ത്രീകൾക്ക് അവരുടെ അവകാശങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക നിയമങ്ങൾ ഉണ്ട്. അതിൽ പ്രധാനമായതാണ് സ്ത്രീധന നിരോധന ബില്ലി. സ്ത്രീധനം കൊടുക്കുന്നവർക്കും വാങ്ങുന്നവർക്കും അഞ്ചു വർഷത്തെ തടവും പതിനായിരം രൂപ പിഴയും. 1961ൽ ഈ

നിയമം നടപ്പിൽ വന്നു. സ്ത്രീധനത്തെ ചൊല്ലി പെൺകുട്ടികൾ പീഡനത്തിനിരയായി മരണം സംഭവിച്ചാൽ ഭർത്താവിനോ, ബന്ധുക്കൾക്കോ ഏഴുവർഷം വരെയാണ് തടവു ശിക്ഷ. 2005ലെ ഗാർഹികപീഡനത്തിനെതിരെയുള്ള നിയമപ്രകാരം, സ്ത്രീകൾ വീട്ടിലനുഭവിയ്ക്കേണ്ടിവരുന്ന പീഡനത്തിനെതിരെയും കോടതിയെ സമീപിക്കാം. സ്ത്രീകൾക്കായി വേറേയും നിയമങ്ങൾ നിലവിലുണ്ട്. 1994 ലെ ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന്റെ ലിംഗ നിർണ്ണയ നിരോധന നിയമം, 1986ലെ അശ്ലീല ചിത്രീകരണ നിരോധന നിയമം എന്നിവ അതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവയാണ്.

ഇന്ന് എല്ലാ മേഖലകളിലും പുരുഷന്മാരോടൊപ്പം സ്ത്രീകളും മുൻപന്തിയിൽത്തന്നെ ഉണ്ട്. വനിതാ പൈലറ്റുമാരും, ശാസ്ത്രജ്ഞകളും, എൻജിനീയർമാരും, ഡോക്ടർമാരും, ഡ്രൈവർമാരുമൊക്കെയായി വനിതകൾ അതാതു മേഖലകളിൽ കഴിവുകൾ തെളിയിച്ച് തിളങ്ങിനിൽക്കുന്നവരാണ്. അതെന്തൊക്കെ ആയാലും സ്ത്രീകളോടുള്ള അവഗണന സമൂഹത്തിൽ തീരെ ഇല്ലാതാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നുള്ളതാണ് അനുഭവങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നത്. എല്ലാ മേഖലകളിലും സ്ത്രീകളുടെ സുരക്ഷിതത്വം കുറേക്കൂടി ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ട

തായിട്ടുണ്ട്. ഇതിലേയ്ക്കുള്ള പ്രവർത്തനം ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുവാനുള്ള പരിശ്രമംകൂടി മുന്നിൽ കണ്ടു കൊണ്ടാണല്ലോ വനിതാ ദിനം ആചരിയ്ക്കുന്നത്.

2011ൽ വനിതാ ദിനം നാം ആചരിയ്ക്കുമ്പോൾ കേരളീയരുടെ മനസ്സു നിറയെ ദുഃഖത്തിന്റെ നിഴലായി സൗമ്യ എന്ന പെൺകുട്ടിയുടെ മുഖമാണ് നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നത്. എറണാകുളത്തു നിന്ന് ജോലികഴിഞ്ഞ് ഷൊർണ്ണൂരിലെ വീട്ടിലേയ്ക്കുള്ള തീവണ്ടിയാത്രയ്ക്കിടയിൽ ക്രൂരവും പൈശാചികവുമായി സൗമ്യ ആക്രമിയ്ക്കപ്പെട്ട സംഭവം ഹൃദയം പിളർക്കുന്ന വേദനയോടെയാണ് നാം എല്ലാവരും കേട്ടത്.

ഒറ്റക്കെയ്യൻ ഗോവിന്ദചാമി എന്ന നരായണന്റെ മൃഗീയമായ ബലാൽസംഗത്തിനിരയായി നാലു ദിവസത്തോളം തുശൂർ മെഡിക്കൽ കോളേജാശുപത്രിയിൽ കിടന്ന് മരണത്തോടുമല്ലിട്ട് പരാജയപ്പെട്ട സൗമ്യയുടെ അമ്മയുടെ ദുഃഖം നമ്മുടെ ഓരോരുത്തരുടേയും ദുഃഖമായി മാറി. പിറ്റേദിവസം നടക്കാനിരുന്ന പെണ്ണുകാണൽ ചടങ്ങ് മനസ്സിൽ കണ്ടുകൊണ്ട് ഒരായിരം സ്വപ്നങ്ങളുമായി വീട്ടിലേയ്ക്കു യാത്രയായവൾ വീട്ടിലെത്തിയില്ലെന്നുമാത്രമല്ല ഒരു നരായണന്റെ ലൈംഗിക പീഡനങ്ങൾക്കിരയായി അതിദാരുണമാംവിധം കൊല്ലപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ലേഡീസ് കമ്പാർട്ടുമെന്റിൽ ഒറ്റയ്ക്കായി പോയ സൗമ്യയുടെ അടുത്തേയ്ക്ക് ഓടുന്ന തീവണ്ടിയിൽ ചാടിക്കയറി ഗോവിന്ദചാമി എന്നുപേരുള്ള ഒറ്റക്കെയ്യൻ അവളെ ആക്രമിക്കുവാൻ മുതിരുകയാണുണ്ടായത്. ആദ്യം പേഴ്സു തട്ടിപ്പറിച്ചു. അതിൽ 7 രൂപയെ ഉള്ളു എന്നുകണ്ട്, അതു വലിച്ചെറിഞ്ഞ് അവളെ തള്ളി താഴേയ്ക്കിട്ട് അവിടെ നിന്നും വലിച്ചിഴച്ച് കുറേ ദൂരം കൊണ്ടുപോയപ്പോഴേയ്ക്കും അവളുടെ ബോധം നശിച്ചിരുന്നു. അതിനുശേഷമായിരുന്നു മൃഗീയമായ ബലാൽസംഗം. ഇതായിരുന്നു പത്രവാർത്ത. കരളലിയിക്കുന്ന ഈ രംഗം നാം ഓരോരുത്തരും മനസ്സിൽ കാണുകയായിരുന്നില്ലേ? രക്ഷിയ്ക്കണേ എന്നാർത്തലച്ചു കരഞ്ഞു പറഞ്ഞത് അടുത്ത കമ്പാർട്ടുമെന്റിൽ സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന ചിലർ കേട്ടിരുന്നുവത്രെ. അപായ ചങ്ങലവലിച്ച് വണ്ടി നിർത്താനോ വേണ്ടപ്പെട്ട അധികാരികളെ അറിയിക്കാനോ അവരാരും മുതിർന്നതുമില്ല. അതിനു കാരണമായി പലർക്കും പല ന്യായങ്ങളാണ് പറയാനുണ്ടായിരുന്നത്. മറ്റുള്ളവരുടെ കാര്യത്തിലിടപെട്ട് അതിന്റെ പിന്നാലെ തുങ്ങിത്തിരിഞ്ഞ് കേസ്സിൽ കുടുങ്ങിപ്പോകുമോ എന്ന ഭയം. ചങ്ങല വലിച്ച് വണ്ടിനിർത്തിയാൽ തക്കതായ കാരണം ഇല്ലാതെ വന്നാൽ ശിക്ഷയും പിഴയും. ഈ പുലിവാലിനൊന്നും പോകേണ്ടന്ന് ചിലരും കരുതിയിരിക്കാം. കവയത്രി സുഗതകുമാരി എഴുതിയതുപോലെ “നമ്മുടെ അശ്രദ്ധകൊണ്ട്, അനാസ്ഥകൊണ്ട്, കൊള്ളരുതായ്മ കൊണ്ട് ആ പെൺകുട്ടിയെ നമ്മൾ കൊന്നുകളഞ്ഞിരിക്കുന്നു”. നാം അറിയാതെ തന്നെ നാം ഓരോരുത്തരും ആ ഭീകര കൊലപാതകത്തിലെ പങ്കാളികളാവുകയാണ്. ഈ സംഭവം കേട്ടവരെല്ലാം സ്ത്രീപുരുഷ ഭേദമന്യേ കരളുരുകി കരഞ്ഞു. ഈ ദുഃഖം സൗമ്യയുടെ അമ്മയുടേതുമാത്രമല്ല ഹൃദയമുള്ള ഏവരുടേയും ദുഃഖമാണ്. പക്ഷെ ആ അമ്മയുടെ ഉള്ളിലെ ദുഃഖ ജാലകൾ അണയ്ക്കുവാൻ ആർക്കും കഴിയുകയില്ല.

വനിതാ ദിനത്തിൽ കേരള ജനത ഒന്നാകെ കൈകോർത്ത് പ്രതിജ്ഞയെടുത്തു മേലിൽ ഇത്തരത്തിലൊരു ദുർവ്വിധി മറ്റാർക്കും വരാതിരിക്കാൻ തങ്ങളാൽ ആവുന്നത് ചെയ്യുമെന്ന്. കേരളത്തിലങ്ങാളമിങ്ങാളമുള്ള സ്ത്രീപുരുഷഭേദമന്യേ, ജാതിമത ചിന്തകൾക്കതീതമായി ഓരോരുത്തരും സൗമ്യയുടെ ആത്മാവിന് നിത്യശാന്തി നേരുകയും ആദരാഞ്ജലികൾ അർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ കുട്ടായ്മയ്ക്ക് മറ്റൊരു പ്രത്യേകതകൂടിയുണ്ടായിരുന്നു. ആരും ഒരു ആഹ്വാനവും നടത്താതെ പ്രത്യേകമായി ആരും ആരേയും വിളിയ്ക്കാതെ, സങ്കുടാതെ ഈ ദുരന്തത്തിൽ ദുഃഖിക്കുന്നവർക്ക് ആർക്കും എവിടേയും ഒന്നിച്ചു കൂടി അനുശോചനം രേഖപ്പെടുത്താം എന്നുള്ളതായിരുന്നു. പക്ഷെ ഇതുകൊണ്ടെന്നുമായില്ലല്ലോ? സുരക്ഷിതത്വ നിയമമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിട്ട് എന്തു പ്രയോജനം? നിഷ്ക്കർഷയോടെ അതു നടപ്പിൽ വരുത്താൻ അധികാരപ്പെട്ടവർ ശ്രദ്ധചെലുത്തണം. സ്ത്രീകൾക്ക് ജോലി സ്ഥലത്തും, പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും, റോഡിലും, തീവണ്ടിയിലും, ബസ്സിലുമൊക്കെ യാത്ര ചെയ്യേണ്ടിവരുമ്പോഴെല്ലാം അവരുടെ സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതില്ലെന്നുള്ളതിന്റെ തെളിവാണ് ഇപ്പോൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ.

കേരളത്തിനു പുറത്തും ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ ധാരാളമായിട്ടുണ്ട്. അതൊക്കെ നമ്മൾ അറിയുന്നത് പത്രങ്ങൾ മുഖേന മാത്രമാണ്. മൂന്നു പതിറ്റാണ്ടിനപ്പുറത്ത് നടന്ന ആ ദാരുണ സംഭവത്തെപ്പറ്റി കേട്ടാൽ ഞെട്ടാത്തവരായിട്ട് ആരുമുണ്ടാവില്ല. മുംബൈ ആസ്പത്രിയിലെ നേഴ്സായിരുന്ന കർണ്ണാടകക്കാരി അരുണാ ഷൗൺബാഗിനെ അതേ ആസ്പത്രിയിലെ ജീവനക്കാരൻ തന്നെ നായയുടെ ചങ്ങലകൊണ്ട് കെട്ടിയിട്ടാണ് ബലാൽസംഗം ചെയ്തത്. മൂപ്പത്തഞ്ചോളം കൊല്ലങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടും ആ ദാരുണ സംഭവത്തിനിരയായ പെൺകുട്ടി - അരുണാ ഷൗൺബാഗ് ഇപ്പോഴും ജീവച്ഛവമായി ആസ്പത്രിയിൽ കിടക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ള വാർത്ത എത്ര ഹൃദയഭേദകമാണ്. ചെറിയ കുട്ടികൾ പോലും പീഡനത്തിനിരയാകാറുണ്ട് എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ ഒരു തരം വെറുപ്പും, വിദ്വേഷവും അതിലുപരി ദുഃഖവും തോന്നിപ്പോകുന്നു.

ആശാസ്യമല്ലാത്ത പല പ്രവണതകളും സമൂഹത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. മദ്യപാനവും, മയക്കുമരുന്നുപയോഗങ്ങളും നിർത്തലാക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ഒരളവുവരെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയും. പ്രതികരിയ്ക്കാനും, ആക്രമണത്തിനെതിരെ പോരാടാനുള്ള കരുത്താർജ്ജിയ്ക്കാനും നമ്മുടെ കുട്ടികളെ പ്രാപ്തരാക്കിയാലെ ഇത്തരം ദുരന്തങ്ങളിൽ നിന്ന് കരകയറാനാകൂ. അതിന് ഒരു ബോധവൽക്കരണം തന്നെ നടത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ ഇപ്പോൾ നടക്കുന്നതോ, സഹായധനം കൊടുക്കുന്നതിലോ, ആദരാജ്ഞലി അർപ്പിക്കുന്നതിലോ ഒരുങ്ങുന്നു കാര്യങ്ങൾ.

നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടായാലും, വനിതാ ദിനം ആചരിച്ചാലുമൊന്നും വേണ്ടത്ര മാറ്റങ്ങൾ സമൂഹത്തിൽ ഉണ്ടാവില്ല. അനീതിയ്ക്കെതിരെയുള്ള സ്ത്രീകളുടെ പോരാട്ടം തുടർന്നു പോകണമെന്നുള്ളതുതന്നെയാണ് ഈ സംഭവങ്ങളെല്ലാം ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നത്. കാലങ്ങൾ കടന്നു പോകുമ്പോൾ നമ്മുടെ പോരാട്ടങ്ങൾക്ക് അവസാനം കാണുമെന്നും വിജയപതാക പാറിപ്പറക്കുമെന്നും നമുക്കാശിക്കാം.

○

Little Known Facts :

1. A duck's quack doesn't echo, and no one knows why.
2. The "save" icon on Microsoft Word shows a floppy disk, with the shutter on backwards.
3. The combination "ough" can be pronounced in nine different ways. The following sentence contains them all:
"A rough-coated, dough-faced, thoughtful ploughman strode through the streets of Scarborough; after falling into a slough, he coughed and hiccupped."
4. The only 15 letter word that can be spelled without repeating a letter is uncopyrightable.

സന്തോഷ് പല്ലശ്ശന

സ്വപ്നത്തിന്റെ ചോര പുരണ്ട സ്മാഷ്ടികൾ

പതാക പുതച്ച്
ചുരം കടന്ന്
ഇന്നലെയും വന്നു
നാലഞ്ചു പെട്ടികൾ.

മുറ്റത്ത് നിലവിലികളുടെ
നെരിപ്പോടിൽ
തീ കുറുക്കി പെട്ടി തുറന്നു.

അറ്റ് തുങ്ങിയ കണ്ണിൽ
അവസാനത്തെ നിലവിലിയുടെ
പാതിമാഞ്ഞ ചിത്രം
വിറങ്ങലിച്ചു കിടന്നു.

വിണ്ടുകീറിയ അതിരുകളിൽ
ആകാശം നോക്കി
മലർന്നു കിടക്കവെ
ആരോ ഇവനെ
തീ പടക്കങ്ങൾകൊണ്ട്
എറിഞ്ഞുടച്ചതാണ്.

മുറ്റത്ത് അവനെ
പെറുക്കി നിറച്ച
പെട്ടിക്ക് മുൻപിൽ
അവൾ അലമുറയിട്ടു.

വെന്തു ചിതറിയ നെഞ്ചിൽ
അവൾ ഉടഞ്ഞുപോയ
നാലഞ്ചു ചിത്രങ്ങൾ കണ്ടു.

ഒന്ന്, ചോരയിൽ മുങ്ങിയ
അവളുടെ തന്നെ
പ്രണയ മുഖമായിരുന്നു.
ശേഷം അവളുടെ കിടാവിന്റെ
അമ്മയുടെ, അച്ഛന്റെ,
കുട്ടുകാരുടെ,
ചില ചിന്നിയ ചീളുകൾ.

പിന്നെ...
തേച്ചുമിനുക്കി ചായമടിച്ച
അവന്റെ കിനാവീടിന് മുൻപിൽ നിന്ന്
നാട്ടുവഴിയെ നടന്നു പോകുന്നവരോട്
കിന്നാരം പറയുന്ന
സ്വപ്നം കൊയ്ത
മറ്റൊരു സ്മാഷ്ടി. ○

മുറയ്ക്കൽ കലാസാഹിത്യ രംഗത്തെ വേറിട്ട ശബ്ദവും യുവസാന്നിദ്ധ്യവും. സമകാലീന പ്രശ്നങ്ങൾ ഗൗരവത്തോടെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. സ്വന്തം ബ്ലോഗ് വഴി ആസ്വാദകരുമായി സ്ഥിരസംവാദം.

തയ്യാറാക്കിയത്
വേണുഗോപാൽ

മാത്തൂർ ഗോവിന്ദൻകുട്ടി ആശാൻ എഴുപത് തികഞ്ഞ അഭിനയ സുകൃതം

കേരളത്തിന്റെ കലയായി ഉത്ഭവിച്ച് ലോകപ്രശസ്തി കൈവന്നിരിക്കുന്ന കഥകളിക്ക് ഏകദേശം 400 വർഷത്തെ പഴക്കമുണ്ടെന്നാണ് കേൾവി. കൊട്ടാരക്കര തമ്പുരാൻ രാമ നാട്ടം തുടങ്ങിയതിന് പിന്നീട് പല ചിട്ടകളും സമ്പ്രദായങ്ങളും നിലവിൽ വന്നു. കൊട്ടാരക്കര തമ്പുരാന്റെ രാമ നാട്ട വേഷക്കാരും അതിനുശേഷമുണ്ടായ കോട്ടയത്ത് തമ്പുരാന്റെ കഥകളി വേഷക്കാരും ഇന്ന് കാലത്തിന്റെ യവ നികയിൽ മറഞ്ഞാണിരിക്കുന്നത്. ഇന്നത്തെ കഥകളി സമ്പ്രദായം ക്ലിഷ്ട നമ്പൂതിരിയുടെ കാലത്ത് ഉടലെടുത്തതാണ് എന്ന് പറയാം. കല്ലുവഴിച്ചിട്ടയും പ്രചാരത്തിലുണ്ട്. കല്ലുവഴിച്ചിട്ട വടക്കൻ കേരളത്തിലും, ക്ലിഷ്ടാടൻ സമ്പ്രദായം തെക്കൻ കേരളത്തിലും നിലവിൽ നിൽക്കുന്നു.

ചോദ്യം: കഥകളിയിലെ അഭിനയം മുഖം, മെയ്യ്, കൈ, ചൊല്ലിയാട്ടം, എന്നീ ചതുരംഗങ്ങളോട് കൂടിയതാണെന്നാണ് ലോ. ഇതിൽ മുഖം അഥവാ രസവാസനയുടെ വകഭേദങ്ങളെ ഒന്ന് പരിചയപ്പെടുത്താമോ?

കഥകളിയിൽ അഭിനയങ്ങളിൽ പ്രധാനമായിട്ട് നവരസങ്ങളാണ്. അതിലുൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് ശൃംഗാരം, ഹാസ്യം, കരുണം, രൗദ്രം, വീരം, ഭയാനകം, ബീഭത്സം, അത്ഭുതം, ശാന്തം എന്നീ രസങ്ങളാണ്. ശാന്തരസം മുനിമാർക്ക് മാത്രമായി ഉപയോഗിക്കാനായിട്ടുള്ളതാണ്. ബീഭത്സവും അത്രമാത്രം ഉപയോഗിക്കാറില്ല.

ശൃംഗാരം, ഹാസ്യം, കരുണം, രൗദ്രം, ശോകം ഈ രസങ്ങളാണ് പ്രധാനമായിട്ട് കഥകളിയിൽ വരുന്നത്. അടിസ്ഥാനമുദ്രകൾ 24 ആണ്. ഈ 24 മുദ്രകളും അവയുടെ ഉപമുദ്രകളും ചേർത്താണ് പദാഭിനയം നടത്താറുള്ളത്. കഥകൾ വേഷക്കാരന്റെ പിറകിൽ നിന്ന് പൊന്നാനി, ശങ്കിടി എന്നിവർ ആലപിക്കുകയും ആ പദങ്ങൾ കേട്ട് അതിനനുസരിച്ചുള്ള മുദ്രകൾ നടൻ അഭിനയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് കഥകളിയിൽ പ്രധാനം.

ചോദ്യം: കഥകളി അഭ്യാസം നന്നേ ചെറുപ്പത്തിൽ തുടങ്ങാറുണ്ടെന്ന് കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അങ്ങയുടെ അഭ്യാസകാലത്തെക്കുറിച്ച് വായനക്കാരോട് പങ്ക് വെയ്ക്കാമോ?

എന്റെ 14ാമത്തെ വയസ്സിലാണ് അഭ്യാസം തുടങ്ങിയത്. നെടുമുടി മാത്തൂർ കളരിയിലായിരുന്നു തുടക്കം. ഗുരുനാഥൻ നെടുമുടി കുട്ടപ്പപ്പണിക്കർ ആശാനായിരുന്നു. അതിന് ശേഷം അമ്പലപ്പുഴ ശേഖർ, കുറിച്ചി കുഞ്ഞൻപണിക്കർ, മുതലായവരുടെ കീഴിൽ അഭ്യാസം നടത്തി.

ശ്രീ. മാത്തൂർ ഗോവിന്ദൻകുട്ടി ഇന്ന് കലാകേരളത്തിന്റെ അറിയപ്പെടുന്ന കഥകളിനടനും, ആദരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു കഥകളി പാരമ്പര്യത്തിന്റെ പിൻമുറക്കാരനുമാണ്. അനവധി പുരസ്കാരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ തേടിവന്നിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്രസംഗീത നാടക അക്കാദമി (2005), കേന്ദ്ര സംസ്കൃതി വകുപ്പ് ഫെല്ലോഷിപ്പ് എന്നിവ അവയിൽ മുന്നിട്ട് നിൽക്കുന്നു. ഇക്കഴിഞ്ഞ നവംബർ 9-ാം തീയതി സുഹൃത്തുക്കളും നാട്ടുകാരും ചേർന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സപ്തതി ഗംഭീരമായി നടത്തുകയുണ്ടായി. കോട്ടയം കൂടമാളൂർ അമ്പാടിവീട്ടിൽ അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ചിലവിട്ട ചില നിമിഷങ്ങൾ.

ചോദ്യം: കഥകളി ഒരു കേരളീയ കലയാണ്. എങ്കിലും ഇന്നതിന് ലോകപ്രാമുഖ്യം വന്നുകാണുന്നു. വായനക്കാരോട് കഥകളിയുടെ ചരിത്രവും അതിന്റെ വിവിധ സമ്പ്രദായങ്ങളും ഒന്ന് വിശദീകരിക്കാമോ?

ഉപരിപഠനം സ്ത്രീവേഷത്തിന് പഠിച്ചത് കൂടാമൂർ കരുണാകരൻ ആശാന്റെ കീഴിലാണ്. സ്ത്രീവേഷങ്ങളുടെ സൗന്ദര്യവും നടനഭംഗിയും അസാമാന്യതോതിലുള്ള കരുണാകരൻ ആശാൻ കേരളത്തിലങ്ങാളമിങ്ങാളം പ്രശസ്തനായിരുന്നല്ലോ. അദ്ദേഹം എന്റെ ഭാര്യയുടെ അച്ഛൻ കൂടിയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിനയരീതികളാണ് ഞാൻ സ്വാംശീകരിച്ച് ഇന്ന് നിലവിൽ നടത്തുന്നത്.

ചോദ്യം: സ്ത്രീ വേഷക്കാരന് വേഷ സൗന്ദര്യവും രസവാസനയും അത്യാവശ്യമാണല്ലോ. അങ്ങ് ശോകരസപ്രധാനമായ കഥാപാത്രങ്ങളോട് പ്രാമുഖ്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. പ്രധാനമായും ചന്ദ്രമതി, ദേവയാനി, ദ്രൗപദി, ദമയന്തി എന്നിവ. ഇപ്പോഴും സ്ത്രീ വേഷങ്ങളോടുള്ള പ്രതിപത്തി കാത്ത് സൂക്ഷിക്കാറുണ്ടോ?

(ചിരിച്ചശേഷം) സ്ത്രീവേഷങ്ങൾ ഒരു പ്രായം കഴിഞ്ഞാൽ ജനങ്ങൾ അത്ര അംഗീകരിക്കയില്ല. കാരണം സൗന്ദര്യവും മറ്റും കുറയുമല്ലോ...അതുകാരണം ഞാൻ സാധാരണ ഇപ്പോൾ മിനുക്ക്വേഷങ്ങൾ, കൃഷ്ണൻ മുതലായ വേഷങ്ങളാണ് തുടരുന്നത്.

ചോദ്യം: കുട്ടിക്കാലത്ത് തുടങ്ങുന്ന കഥകളി അഭ്യാസം നന്നേ ദുഷ്കരമാണെന്നാണ് കേൾവി. ഗുരുമുഖവും, ഗുരുകുലങ്ങളും അന്യമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ തലമുറയ്ക്ക് അങ്ങയുടെ അഭ്യാസങ്ങളും ചിട്ടകളും ഒന്ന് വിവരിക്കാമോ?

അന്നത്തെ അഭ്യാസക്രമം വെളുപ്പിനെ 2 മണിക്ക് തുടങ്ങും. കളരിയിൽ വിവിധ കായികാഭ്യാസങ്ങളും ഉഴിച്ചിൽ, കണ്ണുകളുടെ വ്യായാമം, പുരികം, ചുണ്ട്, കവിൾ, കഴുത്ത് എന്നിവയുടെ അഭ്യാസവും പ്രധാനം. മെയ്യാകെ മെഴുക്കിട്ട് കച്ചകെട്ടി ഉഴിയിച്ച ശേഷം, തോടയത്തിന്റെ വിവിധ താളങ്ങളിലുള്ള കലാശങ്ങളും, പുറപ്പാടിന്റെ എണ്ണങ്ങളും, ചൊല്ലിയാട്ടവും അഭ്യസിപ്പിക്കും. ഇവയെല്ലാം നല്ലവണ്ണം അഭ്യസിച്ചാൽ മാത്രമേ അരങ്ങേറ്റത്തിന് യോഗ്യനാകൂ. എന്റെ അരങ്ങേറ്റം ചൊല്ലിയാടിച്ചത് തകഴി മാധവകുറുപ്പാശാനായിരുന്നു. അന്ന് പുതനാ മോക്ഷത്തിൽ ലളിതയായിരുന്നു വേഷം. വളരെ സന്തോഷമുള്ള ഒരു കാര്യം പറയുകയാണെങ്കിൽ ഏപ്രിൽ 24-ാം തീയതി തകഴി ക്ഷേത്രത്തിൽ വെച്ച് മാധവക്കുറുപ്പ് ആശാൻ സ്മാരക അവാർഡ് എനിക്ക് ലഭിക്കുകയുണ്ടായി.

ഇന്നത്തെ കുട്ടികൾക്ക് കഷ്ടപ്പെടാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പും കലാവാസനയും കുറഞ്ഞാണ് കാണുന്നത്. കൂടുതൽ പേർക്കും എൻജിനീയറോ, ഡോക്ടറോ ആകുവാനാണ് താത്പര്യം. അതിനാൽ, കുറച്ച് കലാമൂല്യം കുറഞ്ഞ് വരുന്നതായി അനുഭവപ്പെടുന്നു.

ചോദ്യം: കഴിഞ്ഞ 45 വർഷങ്ങളായി അരങ്ങത്ത് സജീവമായി ഗുരു കുഞ്ചുകുറുപ്പ്, വാഴേക്കട കുഞ്ചു നായർ, ഗുരുചെങ്ങന്നൂർ, കുറിച്യ കുഞ്ഞൻപണിക്കർ, മാങ്കുളം വിഷ്ണുനമ്പൂതിരി, കലാമണ്ഡലം കൃഷ്ണൻ നായർ, കലാമണ്ഡലം ഗോപി തുടങ്ങിയ കഥകളിയിലെ മഹാരഥന്മാരോട് കൂടി കൂട്ട് വേഷങ്ങൾ ആടിയിട്ടുള്ള അങ്ങ് ഈ മഹത്തായ പാരമ്പര്യം വരുംതലമുറയ്ക്ക് എങ്ങനെ പകർന്ന് കൊടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു?

‘കൂടാമൂർ കലാകേന്ദ്രം’ എന്ന കലാസ്ഥാപനത്തിന്റെ അദ്ധ്യാപകനായും പിന്നീട് പ്രിൻസിപ്പലായും സേവനമനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുരളീകൃഷ്ണൻ, മുരളീധരൻ നമ്പൂതിരി, കലാമണ്ഡലം ഭാഗ്യനാഥൻ, തുടങ്ങി ഇന്ന് കഥകളി അരങ്ങിൽ ഒന്നാംകിടക്കാരായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒട്ടേറെ പേരുടെ ഗുരുവാണ്.

ചോദ്യം: ഇന്ന് കഥകളി ഇടക്കാലത്തെക്കാൾ നേരിട്ടും, മാധ്യമങ്ങളിലൂടെയും, ജനങ്ങളോട് കൂടുതൽ അടുത്ത് നിൽക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു. കലാസ്വാദകരുടെ എണ്ണം കൂടിയതാണോ, അതോ ജനങ്ങൾ പാരമ്പര്യത്തിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞതോ?

തീർച്ചയായും ഇന്ന് കഥകളിക്കും മറ്റ് കലകൾക്കും നമ്മുടെയിടയിൽ കൂടുതൽ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഇതിൽ ഏറിയപങ്കും മാധ്യമങ്ങൾ വഴിയാണ് ജനങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്തിച്ചേരുന്നത്. ഉദാഹരണത്തിന്,

സ്ത്രീവേഷങ്ങൾ ഒരു പ്രായം കഴിഞ്ഞാൽ ജനങ്ങൾ അത്ര അംഗീകരിക്കയില്ല. കാരണം സൗന്ദര്യവും മറ്റും കുറയുമല്ലോ...

ഏഷ്യാനെറ്റ് എന്നും രാവിലെ കഥകളി പരിപാടി സംപ്രേഷണം ചെയ്യുന്നു എന്ന് മാത്രമല്ല, കഥകൾ വിശദീകരിക്കുകയും, പ്രേഷകർക്ക് അതുമനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ തൽസമയം സ്ക്രീനിൽ എഴുതികാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ വിവിധഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും വിദേശരാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുപോലും കഥകളിയെ കുറിച്ച് അറിയുവാനും, അത് പഠിക്കുവാനും ഉത്സുകരായി അനേകം പേർ എത്താറുണ്ട്. കേരളത്തിന് പുറത്തുള്ള മലയാളികൾ അവരുടെ വിവിധസംഘടനകൾ വഴിയും മറ്റും കഥകളി പരിപാടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യാറുണ്ട്. പക്ഷേ, ഒരു നൂറ്റാണ്ടിനകം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ പണ്ടത്തെ ജനങ്ങളുടെ ക്ഷമ, സമയം ഇവ ഇന്ന് നഷ്ടമായിക്കഴിഞ്ഞു. ഇന്ന് ഏറിവന്നാൽ രണ്ട് മൂന്ന് മണിക്കൂറുകളിൽ ഒരുങ്ങുന്ന പരിപാടികൾക്കാണ് കൂടുതൽ പ്രിയം. പണ്ടത്തെപ്പോലെ അഞ്ച് ദിവസം നീളുന്ന കഥകൾ ഇന്ന് കാണികൾ സ്വീകരിക്കില്ല. കേരളത്തിലാണെങ്കിൽ ക്ഷേത്ര പരിസരങ്ങളിൽ പോലും ഇന്ന് ഏഴുമണിക്ക് തുടങ്ങി പത്ത് മണി ആകുമ്പോഴേക്കും പരിപാടി അവസാനിപ്പിക്കുവാനാണ് കൂടുതൽ താൽപര്യം. മാറിയ കാലസ്ഥിതിയും സാഹചര്യങ്ങളും, സാമൂഹ്യസ്ഥിതിയും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ ഇതിനെ കുറ്റം പറയാനും മറ്റും സാധിക്കയില്ല.

“

കേരളത്തിലാണെങ്കിൽ ക്ഷേത്ര പരിസരങ്ങളിൽ പോലും ഇന്ന് ഏഴുമണിക്ക് തുടങ്ങി പത്ത് മണി ആകുമ്പോഴേക്കും പരിപാടി അവസാനിപ്പിക്കുവാനാണ് കൂടുതൽ താൽപര്യം.

”

ചോദ്യം: മഹത്തായ കഥകളി പാരമ്പര്യമുള്ള കുടുംബമാണല്ലോ താങ്കളുടേത്. കഥകളി രംഗത്തോട് താങ്കളുടെ കുടുംബത്തിലെ പുതിയ തലമുറയ്ക്കുള്ള താൽപര്യം?

ശരിയാണ്. യശ്ശ:ശരീരനായ കുടമാളൂർ കരുണാകരൻ നായരുടെ പുത്രിയാണ് എന്റെ ഭാര്യ രാജേഷ്വരി. പിന്നെ പുതിയ തലമുറയെക്കുറിച്ച് പറയുകയാണെങ്കിൽ എന്റെ മകൻ മുരളീകൃഷ്ണൻ ഇന്ന് കഥകളി രംഗത്ത് കുടുംബ പാരമ്പര്യം പിൻതുടർന്ന് കലാസപര്യ ചെയ്യുന്നു. ഏകദേശം പരമ്പരാഗതരീതിയിലാണ് ശിക്ഷണം കഴിഞ്ഞത്. കൂട്ടത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസവും. അയാൾ മലയാളം എം.എ ആണ്. എന്റെ ശൈലിയിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ സ്വന്തം ശൈലിയാണ് അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നത്. മൂത്ത മകൻ ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നല്ലൊരു ആസ്വാദകനാണ്. വീട്ടിനുള്ളിൽ കഥകളിയെക്കുറിച്ചും ഞങ്ങളുടെ അഭിനയത്തെക്കുറിച്ചും വിലയിരുത്താറുണ്ട്. കൊച്ചു മക്കളും കഥകളിയിൽ താൽപര്യം കാണിക്കുന്നുണ്ട്. മൂന്നരവയസ്സായ കൊച്ചു മകൻ പോലും കഥകളി പഠിക്കണം എന്ന് ശരിക്കാറുണ്ട്.

ശാരീരികാസ്വാസ്ഥ്യങ്ങളെ അവഗണിച്ച് അരങ്ങിലും കളരിയിലും പ്രവർത്തിച്ച് പോരുന്ന, കഥകളിയിലെ പൗരാണിക സ്ത്രീവേഷങ്ങൾക്ക് സ്വന്തം വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നൽകി, കളിയരങ്ങുകളിൽ അവതരിപ്പിച്ച് പോരുന്ന അങ്ങേയ്ക്ക്, ഇനിയും വളരെക്കാലം ആസ്വാദകരേയും ശിഷ്യവൃന്ദങ്ങളേയും രസലഹരിയിലാറാടിച്ച് സസുഖം വാഴാൻ ജഗദീശ്വരൻ ആയുരാരോഗ്യസൗഖ്യങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ എന്നാശംസിക്കുന്നു.

○

Bisha Balan

TRAVELLING RIGHT TIPS TO MAKE YOUR TRIP FUN AND STRESS FREE

Travelling and exploring new places are the best ways to spend your vacation, whether you travel alone, with your friends, or with your family.

While your favourite travel consultant will be able to provide you with guidance to most of the issues below and more, consider the following before travelling:

1) Health and Safety

Please consider for your health – do you have any allergies, are particular foods a no-no, do you have an existing heart condition? If so, check out facilities available at your destination. Do you need to take any vaccinations prior to travel?

2) Sensible checks

Check the validity of your passport. Do you need visas? Do you have sufficient foreign currency? Are your credit cards valid? Do you need to limit the credit cap on any card? Provide a family member or friend with a copy of your itinerary and contact number or email. Do you need to take travel insurance? Ask your consultant about where you can shop, find bargains, whether you would need to tip or haggle ...

3) List Places To Visit

Make a complete list of places you would want to visit – ask your travel consultant for brochures and guidelines. Note down against each destination listed above how much time you want to spend in each location. On maps of your destination, mark out your route daily so that you do not waste time doubling up.

4) Be smart and save

How much are you able to spend on your trip? Budget wisely. Book your tickets, hotels, car hire early. If you are

travelling during vacation periods last minute tickets are bound to be expensive and difficult to secure.

5) Keep important documents safely

Always make sure that you have your important belongings such as passport, travel documents safely stowed in places where you can easily and safely recover them. Do you need to watch out for pickpockets, scam artists?

6) First Aid

Carry a first aid kit – Do not forget your prescription medicines.

7) Respect local customs

Very important – respect the culture of the places that you are visiting. If safe and palatable enjoy local food because food is best eaten where it is native. Be aware of rules about drug, cigarette, liquor, loitering, littering, and other possible local customs.

8) Carry

A copy of your passport ID page, a passport size photograph, one or two major credit cards, insurance and credit card contact numbers, consulate phone numbers etc. Medicines you need.

9) Do not carry

Most of your valuables, loads of luggage, irreplaceable family objects, all unnecessary credit and debit cards, medicare card, library cards, loyalty cards etc.

10) Be wary

Follow road rules, do not use short cuts or poorly lit lanes, do not travel alone at night, do not hitch-hike or share taxis with strangers, keep away from any civil disturbances. ○

സിസിലിയാമ്മ പെരുമ്പനാതി

ഒഴിച്ചുകൂടാൻ പാടില്ലാത്തത്

സോഫയിൽ അമർന്നിരുന്നു ഞാൻ. ദേഷ്യവും നിരാശയും കെട്ടു പിണഞ്ഞ് ആകെ ഒരു ശ്വാസംമുട്ടൽ. ക്ലോക്കിൽ പതിനൊന്നല്ലേ അടിച്ചത്? ആ “റോബോ” ട്രെഡ്മിൽ വാങ്ങണമെങ്കിൽ ഇന്ന് ഒരു മണിക്ക് മുൻപെങ്കിലും പതിനായിരം രൂപ അടച്ച് ബുക്ക് ചെയ്യണം.

സൗന്ദര്യമുള്ളവർക്കും സൗന്ദര്യം തേടുന്നവർക്കും ഒരു അനുഗ്രഹമായി മാർക്കറ്റിൽ പൊടുന്നനെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ഒരു അത്ഭുത യന്ത്രം. ‘റോബോ’ തൊണ്ണൂറായിരം രൂപ ഇത്തിരി കൂടുതലാണെന്ന് സമ്മതിക്കാം. എന്നാലേന്ത്? മോഡേൺ ടെക്നോളജി ഉപയോഗിച്ച് എക്സ്പോർട്ട് ക്വാളിറ്റിയിൽ നിർമ്മിച്ച ഈ യന്ത്രത്തിൽ ഒന്നഞ്ച് കയറി നിന്നാൽ മതി. ഉച്ചി മുതൽ ഉള്ളംകാൽവരെ പരുവപ്പെടുത്തി പാകത്തിലുള്ള തുക്കത്തിലും ചുറ്റളവിലും ആകൃതിയിലും ആക്കിത്തരും. മേനിമെലിഞ്ഞവർക്ക് തടിക്കാനും തടിയുള്ളവർക്ക് മെലിയാനും വടിവൊത്തവർക്ക് ആകാരം നിലനിർത്താനും... ‘ഹോ’ ഇങ്ങനെയാണ് കണ്ടു പിടിച്ചയാളുടെ ബുദ്ധിയേ!

നേരെ മുൻപിലിരിക്കുന്ന നീലക്കണ്ണാടിയിൽ കാണാം എന്റെ കോമളരൂപം. എത്ര മനോഹരിയാണ് ഞാൻ. ദൈവം കണ്ടറിഞ്ഞ് വാരിക്കോരിത്തന്ന ഈ മേനിയഴകു.

പക്ഷേ സുരേഷിനും വേണ്ടേ ഈ ചിന്ത? സുന്ദരിയായ ഭാര്യ ഒരു മുതൽക്കൂട്ടാണെന്ന ബോധം ഇല്ലേയില്ല! ഫയലുകളിൽ മുഖം പൂഴ്ത്തി കിടപ്പുണ്ടാകും ഇപ്പോൾ.

‘ഹലോ’ ഹായ്, സുരേഷിനെത്തന്നെ കിട്ടി.

“ഹലോ, ലതാ, സുരേഷ് ഹിയർ”

“ഞാൻ പറഞ്ഞത് മറന്നോ? ഒരു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ ടൗൺ ഹാളിലെ ഗാന്ധി സ്കവറിൽ എത്തിക്കണം രൂപ. മിസിസ് ജോണും, ഡോ. സുസനും, മിസ് ഇന്ദിരയുമൊക്കെ ബുക്ക് ചെയ്ത് കഴിഞ്ഞു. ഏതാനും പീസസ് കൂടിയേയുള്ളൂ. തീർന്ന് പോകും. പിന്നെ

കിട്ടില്ല.”

“ലതേ, ഇത് അത്ര ഒഴിച്ച് കൂടാൻ പാടില്ലാത്ത കാര്യമാണോ?”

“.....”

“ഹലോ.....”

“.....”

“ഹലോ!”

ടപ്! ഞാൻ പെട്ടെന്ന് ഫോൺ താഴെ വച്ചു. ഹോ! ഇങ്ങനെയുണ്ടോ ഒരു ഭർത്താവ്! ഒന്ന് കരയണം; കരഞ്ഞേ തീരൂ.

കണ്ണടച്ച് സോഫയിൽ ചാരി കിടന്ന് കരച്ചിലിന് തയ്യാറെടുത്തപ്പോഴാണ് ഡോർബൽ അടിച്ചത്. നാശം ! മിസിസ് നായരോ മറ്റോ ആണോ പോലും. കാറിന്റെ ഡോറടയ്ക്കുന്ന ശബ്ദമൊന്നും കേട്ടില്ലല്ലോ.

ഓ, അമലു!

എന്തെങ്കിലും വീട്ട് വേല ചോദിച്ചുകൊണ്ട് വീണ്ടും വന്നിരിക്കയാവാം. അന്നേ ഞാൻ പറഞ്ഞതാണ് ഇവിടെ ജോലികൊടുക്കാൻ സാധ്യമല്ലെന്ന്. പത്തടി അകലെ നിൽക്കുമ്പോഴേക്കുമുക്കിലടയ്ക്കുന്ന നാറ്റം. പല്ല് തേക്കില്ല. കുളിക്കില്ല.

കുളിയുടെ കാര്യം ഓർത്തപ്പോൾ ട്രെഡ്മില്ലിന്റെ കാര്യം ചിന്തയിലെത്തി. ഹൃദയത്തിലെവിടെയോ വല്ലാത്ത അസ്വസ്ഥത.

അമലു നിൽക്കുകയാണവിടെ. ആ ചപ്രതലയിൽ ഇത്തിരി എണ്ണപുരട്ടി ചീകിയാലേന്താ ഈ പെണ്ണിന്? സോപ്പ് തേച്ച് ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ ഒന്ന് കുളിച്ചു കൂടെ? വാരിച്ചുറ്റിയിരിക്കുന്ന ആ സാരി വെള്ളം കണ്ടിട്ട് ഒരു മാസമായിക്കൊണ്ടും ഉമിക്കരിക്കും വിഷമമായോ ഇവറ്റുകൾക്ക്. കാട്ടിക്കൂട്ടുകയാണ് പബ്ലിക് സിമ്പതി പിടിച്ച് പറ്റി ജീവിയ്ക്കുന്ന ഇംപോസ്റ്റേഴ്സ്.

ഉണ്ണിമോനെ നേഴ്സറിയിൽ കൊണ്ട് പോകുന്ന ജോലി ഏൽക്കാമെന്ന് പറഞ്ഞാണ് അന്നൊരിക്കൽ വന്നത്. എന്തെല്ലാം രോഗങ്ങളായിരിക്കും ഇവറ്റയെല്ലാം പരത്തുക!

“വേണ്ട”

ഞാനെന്ന് അങ്ങനെ പറഞ്ഞപ്പോൾ അവളുടെ കണ്ണ് നിറഞ്ഞിരുന്നു.

“മേഡം - എന്തുചെയ്യാനാ? ആരും ഒരു വേലയും തരുന്നില്ല.”

“നിന്റെ ഭർത്താവിന് വേലയില്ലേ?”

“പെന്താഗോ. എപ്പഴും പണിയൊന്നുമില്ല. റെയിൽവേ പൊതുമേഖലയിൽ താമസിക്കുന്നവരെ പണിക്ക് വിളിക്കാൻ ആൾക്കാർക്കിഷ്ടമല്ല. കള്ളന്മാരാണെന്നാ വെപ്പ്. പിന്നെ കിട്ടുന്നേന്റെ പാതിമുക്കാലും ചാരായ ഷാപ്പിൽ കളയും. ഇപ്പോൾ നിരോധനമെന്നും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട് ആരും ചോദിക്കാനും പറയാനുമില്ലല്ലോ!”

“കുട്ടികൾ?”

“എരുത്തായിരുന്നു. ഒന്ന് പോയി. ഒന്നൊണ്. അതിന് പാല്മേടിച്ചി കൊടുക്കാതെക്കിട്ടു.”

“അമ്മേ, ദേ നോക്ക്, ഇവിടെ അടുക്കളയിൽ പണിക്ക് ആളുണ്ട്. തോട്ടക്കാരനും, വാച്ചുമാനും ഡ്രൈവറുമുണ്ട് വേറെ. ഉണ്ണിയെ നഴ്സറിയിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ ആയമ്മയും. നിനക്ക് തരാൻ പണിയൊന്നുമില്ല.

“മേഡം, അങ്ങനെ പറയല്ലേ”

“മേരി, ആ കോപ്പയിലെ അഞ്ച് രൂപയെടുത്ത് ഈ പെണ്ണിന് കൊടു.”

ഫ്രീഡ്ജിന്റെ മുകളിൽ കോപ്പയിൽ എന്നും ഒരഞ്ച് രൂപാനോട്ടുണ്ടായിരിക്കും. പൂക്കാരുൻ വരുമ്പോൾ മുല്ലമാല വാങ്ങാനുള്ളതാണ്. ഗുരുവായൂരപ്പന്റെ പടത്തിൽ ചാർത്താൻ.

അടുക്കളയിൽ മിച്ചം വന്ന നാലഞ്ച് പുരിയും പനീർ - മട്ടുറും അഞ്ച് രൂപയും കൊടുത്തു. “നീ ഇപ്പോൾ പോ. ഇനിയെപ്പോഴെങ്കിലും വാ.” ബാർബറാ കാർട്ലൻഡിന്റെ ഒരു നോവൽ ബുക്ക് മാർക്ക് വെച്ചിരിക്കുന്നയിടം തുറന്നു കൊണ്ട് അക്ഷമയോടെ ഞാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ ഗെയിറ്റ് കടന്ന് പോയി.

ഇന്നിപ്പോൾ കുട്ടിയേയും ഒക്കെത് വച്ച് കൊണ്ടാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്. ആണോ പെണ്ണോ. ആർക്കറിയാം? ഒന്ന് തീർച്ച. രോഗാണുക്കളുടെ ഒരു ഭാണ്ഡമാണോ കൂഞ്ഞ്.

ഉമ്മറ വാതിൽക്കൽ കൂട്ടിച്ച് നിർത്തിയിരിക്കുന്ന ക്രോട്ടൻ ചെടിയുടെ മറവിലേക്ക് മാറി നിന്ന് അവൾ വിളിച്ചു.

“മേഡം, കാശുണ്ടെങ്കിൽ-”

അതുശരി. അന്നൊരിക്കൽ സിമ്പതി കാണിച്ചതിന്റെ പേരിൽ.

“നീ ഇങ്ങനെവന്ന് ശല്യപ്പെടുത്തിയാൽ-” ശരിക്കും ശല്യം തന്നെ. വന്നപ്പോൾ തുടങ്ങിയതാണൊക്കെച്ച്, ക്രോട്ടന്റെ ഇലകൾ പിടിച്ച് വലിക്കാൻ. മുക്കൊലിക്കുന്ന മുഖം ഇടയ്ക്കിടെ അമ്മയുടെ സാരിയിൽ ഉരയ്ക്കുന്നുമുണ്ട്.

“മേഡം. ഒരത്യാവശ്യത്തിനാ”

“ഉം, എത്ര വേണം?”

“ഒൻപത് രൂപ”

തമാശ തോന്നി. ഈ ചില ഷൂകമ്പനിക്കാരുടെ വിലയിടൽ പോലയുണ്ടല്ലോ. “ഒൻപതുരൂപയോ? അതെന്തിനാ?”

“വെളിക്കിരിക്കാൻ”.

എനിക്ക് ചിരിവന്നു. വെളിക്കിരിക്കാനോ?”

അതേ മേഡം. റെയിൽവേ പുറം പോക്കിലെ ചാളേലാ ഞങ്ങളുടേ പത്ത്മുപ്പത് വീട്ടുകാർ താമസിക്കുന്നത്. ഇപ്പുറം പബ്ലിക് റോഡ്. അങ്ങേവശം തീവണ്ടിയാപ്പീസ്. വെളിക്കിരിക്കാൻ ഒരു വശോമില്ല. ആണുങ്ങളൊക്കെ സൈക്കിളു മെടുത്ത് ആ ഇംഗ്ലീഷ് പള്ളിക്കോടത്തിന്റെ തെക്കേപ്പു

റത്തെ ചന്തയില്ലെ, അവിടുത്തെ പാലത്തിനടിയിൽ പോയി വരും.”

“പെണ്ണുങ്ങളോ?”

“അതാണ് മാഡം വല്ലാ എടങ്ങേറ്റ്. സ്റ്റേഷന്റെ എതിർവശം മുൻസിപ്പാലിറ്റി കക്കൂസൊണ്ട്. അവിടെയാ പെണ്ണുങ്ങളു പോണത്. ഒരു പ്രാവശ്യം പോണതിന് മുമ്പ് രൂപ. എനിക്ക് മുമ്പ് ദിവസത്തേയ്ക്ക് മതി.”

“അതെന്താ?”

“എന്റെ കുട്ടുകാരി ലച്മിയാ കക്കൂസിന്റെ മുൻവിലിരുന്ന് പണം പിരിയ്ക്കുന്നത്. അവളുടെ വീട്ടുകാർ അത് കോൺട്രാറ്റിനെടുത്തിരിക്കുകയാ. ആർക്കാണ്ടൊക്കെ ഒത്തിരിക്കാൻ കൈക്കൂലികൊടുത്താ കോൺട്രാറ്റ് മേടിച്ചത്. എല്ലാരുടേയും അടുത്തുന്ന് മുമ്പ് രൂപ വെച്ച് വാങ്ങും. പക്ഷേ എനിക്ക് ഫ്രീയാ.”

“ഫ്രീയാണെങ്കിൽ പിന്നെന്താണ് ബുദ്ധിമുട്ട്?”

“ഇപ്പം ലച്മി മുമ്പ് ദിവസത്തെ ലീവിൽ നാട്ടിൽ പോയിരിക്കുവാ. അവളുടെ നാത്തുൻപെണ്ണാ വാതിൽക്കലിരിക്കുന്നത്. അവൾ ആർക്കും ഫ്രീ കൊടുക്കില്ല.”

ഞാൻ നേരെ അകത്തേക്കോടി. രൂപായിരിക്കുന്ന മേശ വലിപ്പം തുറക്കുന്നതിന് മുൻപ് തന്നെ ഫോൺ കറക്കി. ഭാഗ്യം! സുരേഷിനെത്തന്നെ കിട്ടി.

“ഓ ലതയാണോ? ട്രെഡ്മില്ലിന്റെ കാര്യം റിമൈന്റ് ചെയ്യാനാണോ? അഡ്വാൻസ് പ്യൂൺ വശം കൊടുത്ത് വിടാൻ തുടങ്ങുകയാണ്.

വേണ്ട, സുരേഷ് തീർച്ചയായും വേണ്ട”

“എന്താണ് കാരണമെന്ന് പറയൂ ഡാർളിംഗ്.”

“.....”

“ഹലോ.....”

“.....”

“ഹലോ.....”

“സുരേഷ് അത് ഒരത്യാവശ്യമായി തോന്നുന്നില്ല.”

പുറത്തേയ്ക്ക് വന്ന ഗർഗറം സുരേഷ് കേൾക്കാതിരിക്കാൻ ഞൻ പെട്ടെന്ന് ഫോൺ താഴെ വച്ചു. തിരിഞ്ഞ് നടക്കുമ്പോൾ വീണ്ടും വീണ്ടും കാതിലലയ്ക്കുന്നു-

“മേഡം ഒൻപത് രൂപ അത്യാവശ്യമാ. മുമ്പ് ദൈവസത്തേയ്ക്ക്.”

○

സിസിലിയാമ്മ പെരുമ്പനാനി

അധ്യാപനരംഗത്ത് അനവധിവർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയമുള്ള സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തക കൂടിയായ എഴുത്തുകാരിയാണ് ശ്രീമതി സിസിലിയാമ്മ. ആനുകാലികപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽ സ്ഥിരമായി എഴുതുന്നു.

Space:

We are moving through space at the rate of 530km a second

Our Galaxy – the Milky Way is spinning at a rate of 225 kilometers per second. In addition, the galaxy is travelling through space at the rate of 305 kilometers per second. This means that we are travelling at a total speed of 530 kilometers (330 miles) per second. That means that in one minute you are about 19 thousand kilometers away from where you were.

കഥാപാത്രങ്ങൾ

1. സൂത്രധാരൻ

നല്ല ഉച്ചാരണ ശുദ്ധിയോടെ ഉറച്ചതും വ്യക്തവുമായ ശബ്ദത്തിൽ സംസാരിക്കാൻ കഴിവുള്ള ആൾ.

2. കവിത ചൊല്ലുന്ന പെൺകുട്ടി

ഈണത്തിലും നല്ല ഉച്ചാരണ ശുദ്ധിയോടുകൂടെ കവിത ചൊല്ലാൻ കഴിയുന്ന പെൺകുട്ടി.

3. മദനസേനൻ

കൗശലക്കാരനായ ഒരു മധ്യവയസ്ക്കൻ. ഈ പ്രതിനായകനാണ് കേന്ദ്ര കഥാപാത്രം.

4. പൂർണ്ണഗൃഹ്തൻ

ആവൃതം, പ്രസന്നത, അനുകമ്പ എന്നീ ഗുണങ്ങളോടുകൂടിയ ഊർജ്ജസ്വലനും, ശാന്തനുമായ ഒരു സന്യാസി, മധ്യവയസ്ക്കൻ.

5. ധർമ്മപാലൻ

സത്യസന്ധനായ, ആജ്ഞാശക്തിയുള്ള, ആത്മവിശ്വാസമുള്ള ഗ്രാമമുഖ്യൻ. 60 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ ആൾ ഏറ്റവും ഉചിതം.

6. ജനക്കൂട്ടം

ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഗ്രാമീണവേഷത്തിലുള്ള ഒരാൾക്കൂട്ടം. ഈ ജനക്കൂട്ടത്തിൽനിന്ന് മൂന്നാലുപേർ സംസാരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

(നാടകം ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് അണിയറയിൽ നിന്നുള്ള സൂത്രധാരന്റെ അറിയിപ്പ്)

കാണികളേ,

1990-2010 കാലത്ത് കേരളത്തിൽ നടന്നുവെന്ന് പറയപ്പെടുന്ന ജനശ്രദ്ധ പിടിച്ചുപറ്റിയ ഒരു സംഭവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ഈ ലഘുനാടകം തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. എങ്കിലും, നാടകം നടക്കുന്നത് ക്രിസ്തുവിന് മുമ്പ് ഒന്നാം ശതകത്തിലാണ്. 1894-ൽ ശ്രീ. പോൾ കാറസ്റ്റ് എഴുതിയ “The Gospel of Budha” യും മഹാകവി കുമാരനാശാന്റെ ‘കരുണ’യും ഈ നാടകത്തിന് നിമിത്തമായിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ 1970 ജൂലായ് 30ന് പാലക്കാട് നടന്ന ഒരു ജനകീയ വിചാരണയും തുടർന്ന് നടപ്പിലാക്കിയ ശിക്ഷാവിധിയും ഈ രചനയെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരോ മരിച്ചവരോ ആയി ഇതിലെ കഥാപാത്രങ്ങൾക്ക് സാദൃശ്യം തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ അത് തികച്ചും യാദൃച്ഛികം മാത്രമാണ്.

കഥ നടക്കുന്നത് ‘മിമിലാപുരി’ എന്ന ഉത്തരേന്ത്യൻ ഗ്രാമത്തിലാണ്.

ഭൂപ്രദീച്ചാലം...

സച്ചിദാനന്ദൻ എം. വി.

വസന്തത്തിന്റെ ഇടിമുഴക്കം

രംഗം - 1

അണിയറയിൽ നിന്ന് കുമാരനാശാന്റെ ‘കരുണ’യിലെ ശ്മശാനം വർണ്ണിക്കുന്ന വരികൾ ഒരു പെൺകുട്ടി ഈണത്തിൽ ചൊല്ലുന്നത് കേൾക്കാം.

ജനരഹിതമാം മേലേക്കരയിലങ്ങിങ്ങു കരും-
പനയും പാറയും പുറ്റും പാഴ്ച്ചെടികളും

വെളിയിടങ്ങളും വായ്ക്കും സ്ഥലം കാണാം ശൂന്യതയ്ക്കു
കളിപ്പാണൊരുക്കിയിട്ട കളംകണക്കേ.

നടുവിലങ്ങു നില്ക്കുന്നു വലിയോരശ്വത്ഥം, മൂത്തു
തടികൾ തേഞ്ഞും തൊലികൾ പൊതിഞ്ഞു വീർത്തും.

ചടുലദലങ്ങളിലും ശൃംഗഭാഗത്തിലും വെയിൽ
തടവിച്ചുവന്നു കാറ്റിലിളകി മെല്ലെ

തടിയനരയാലതു തലയിൽത്തീകാളും നെടും-
ചുടലബ്ബുതംകണക്കേ ചലിച്ചുനില്പു.

അടിയിലതിൻചുവട്ടിലധികം പഴക്കമായ്ക്ക-
ല്ലുടഞ്ഞും പൊളിഞ്ഞുമുണ്ടൊരാൽത്തറ ചുറ്റും.

ഇടുങ്ങിയ മാളങ്ങളിലിഴഞ്ഞേറും പാമ്പുകൾപോൽ വിടവുതോറും പിണഞ്ഞ വേരുകളോടും.

പറന്നടിഞ്ഞരയാലിൻ പഴുത്ത പത്രങ്ങളൊട്ടു നിറംമങ്ങി നിലംപറ്റിക്കിടപ്പു നീളെ;

ഉറുമ്പിഴയ്ക്കുമരിയുമുണങ്ങിയ പൂവും ദർഭ- മുറിത്തുമ്പും മറ്റും ചേർന്നു ചിതറിയിരിന്നി.

അകലത്തൊരു മൂലയിൽ കെടുന്ന കനലിൽനിന്നു പുകവല്ലി പൊങ്ങിക്കൊറ്റിൽ പടർന്നേറുന്നു.

ചികഞ്ഞെടുത്തെന്നോ ചില ദിക്കിൽനിന്നു ശാപ്പിടുന്നു പകലെന്നോർക്കാതെ കുറ്റൻ കുറുന്നരികൾ.

കുറിയോരങ്കുശംപോലെ കുർത്തു വളഞ്ഞുള്ള കൊക്കുനിയെക്കൊത്തിവലിച്ചും നഖമുനിയും.

ഇരയെടുക്കുന്നു പെരുംകഴുകുകൾ ചിലദിക്കിൽ പരിഭ്രമിയാതിരുന്ന ഭയങ്കരങ്ങൾ

ഉടഞ്ഞ ശംഖുപോലെയുമുരിച്ചു മുറിച്ച വാഴ- ത്തടപോലെയും തിളങ്ങുമസ്ഥിഖണ്ഡങ്ങൾ.

അവയവശിഷ്ടങ്ങളായടിഞ്ഞുകിടക്കുന്നുണ്ടോ- ട്ടവിടവിടെ മറഞ്ഞും മറയാതെയും

അരയാൽത്തറവരെയും വടക്കുനിന്നെത്തുന്ന കാൽ- പ്പെരുമാറ്റം കുറഞ്ഞ പാഴ്നടക്കാവിന്റെ

പരിസരങ്ങളിൽ ഭസ്മപ്പാത്തികൾ കാണുന്നു ചുറ്റും കരിക്കൊള്ളിയും കരിഞ്ഞ കട്ടയുമായി

ഉടലെടുത്ത നരന്മാർക്കൊന്നുപോലേവർക്കും ഭോജ്യ- മിടരറ്റു പിതൃപൈതാമഹസമ്പ്രാപ്തം,

ഇടമിതിഹലോകത്തിൻ പരമാവധിയാണൊരു ചുടുകാടാണതു ചൊല്ലാതറിയാമല്ലോ.

കവിത ചൊല്ലിക്കഴിയുമ്പോൾ രംഗത്ത് പതിയെ പ്രകാശം പരക്കുന്നു.

രംഗപടം: സ്റ്റേജിന്റെ പുറകുവശത്തുള്ള ചുമരിൽ, മേൽ വിവരിച്ച കവിതാഭാഗത്തിന് ഇണങ്ങുന്ന ശ്മശാനത്തിന്റെ പടമുണ്ടായിരിക്കണം. അരണ്ടപ്രകാശവും അവിടവിടെ നിന്ന് പൊങ്ങുന്ന പുകയും ചേർന്ന ഒരു ശ്മശാന അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കാം.

(പ്രകാശം കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടത്.)

കൈകാലുകൾ കുട്ടികെട്ടിയ നിലയിൽ, എല്ലാവരാരും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട്, മിഥിലാപുരിയിലെ പൗരപ്രമാണിയായ

പ്രഭു മദനസേനൻ തറയിൽ കിടക്കുന്നു. തലയിലേയും, താടിയിലേയും മാത്രമല്ല, പുരികത്തിലെ രോമംപോലും വടിച്ചു കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ശരീരമാസകലം കറുത്തതും വെളുത്തതുമായ പുളളികൾ കുത്തി, ഏറെ പരിതാപകരമായ നിലയിലാണ് പ്രഭുവിന്റെ കിടപ്പ്; മരണംകാത്തു കിടക്കുന്ന മദനസേനപ്രഭു പൂർണ്ണമായും നിസ്സഹായൻ ആണ്.

ബുദ്ധഭിക്ഷുവായ പൂർണ്ണഗുപ്തൻ സാവകാശം പ്രഭുവിന്റെ അടുത്തേക്ക് നടന്നടുക്കുന്നു. ശാന്തഗംഭീരനായ പൂർണ്ണഗുപ്തൻ കാഴ്ചയെ വസ്ത്രമാണ് ധരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കയ്യിൽ ഭിക്ഷാപാത്രവും ഉണ്ട്.

പൂർണ്ണഗുപ്തൻ: ബുദ്ധം ശരണം ഗച്ഛാമി; ധർമ്മം ശരണം ഗച്ഛാമി; സംഘം ശരണം ഗച്ഛാമി.

പ്രഭു: (വളരെ ക്ഷീണിച്ച സ്വരത്തിൽ, സ്വാമിയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട്) പ്രഭോ അങ്ങേക്ക് വന്ദനം.

എല്ലാവരാരും വെറുക്കപ്പെട്ട്, ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട്, ആളൊഴിഞ്ഞ ഈ ശ്മശാനത്തിൽ മരണവും കാത്തു കഴിയുന്ന എന്നെ കാണാൻ അങ്ങേനിന്നാണ് വന്നത്? എന്റെ പ്രതാപകാലത്ത്, ഞാനെത്ര ക്ഷണിച്ചിട്ടും അങ്ങേനാണ് വരാതിരുന്നത്? “സമയമായില്ല” എന്ന് പറഞ്ഞ് എന്റെ ദൂതന്മാരെ അങ്ങ് തിരിച്ചയച്ചത്, എന്നെ ഈ അവസ്ഥയിൽ കണ്ട് ആനന്ദിക്കാനായിരുന്നുവോ?

പൂർണ്ണഗുപ്തൻ: (പ്രഭുവിന്റെ അടുത്തുചെന്ന്, കൈകാലുകളിലെ കെട്ടഴിച്ചുകൊണ്ട്)

ധർമ്മത്തിന്റെ വഴിയിൽ ജീവിക്കുന്ന നമുക്ക് എല്ലാവരും ഒരുപോലെയാണ്. വെറുക്കാനും ഉപേക്ഷിക്കാനും മല്ല നാം പഠിപ്പിക്കുന്നത്. മറിച്ച്, സ്നേഹിക്കാനും സ്നേഹിക്കപ്പെടാനുമാണ്; മറക്കാനും പൊറുക്കാനുമാണ്. സുഖവും, ദുഃഖവും, ശരിയും തെറ്റും, സമ്പത്തും ദാരിദ്ര്യവും ഒരേ നാണയത്തിന്റെ തന്നെ രണ്ടു വശങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നാണ് നാം പഠിപ്പിക്കുന്നത്.

പ്രഭു: (പൂർണ്ണഗുപ്തൻ കൊടുത്തവെള്ളം കുടിച്ചുകൊണ്ട്)

അങ്ങ് എന്നെ ശപിക്കുന്നില്ലേ? ഈ ലോകം മുഴുവൻ എന്നെ വെറുക്കുന്നു, ആട്ടിയോടിക്കുന്നു.

പൂർണ്ണ ഗുപ്തൻ: (അനുകമ്പയുടെ സ്വരത്തിൽ) വത്സാ മദനസേനാ, ഈ നശ്വരലോകത്ത് ഒന്നുതന്നെ സ്ഥായിയല്ല. സമൂഹത്തെ മറന്നുകൊണ്ട്, നീ ചെയ്ത അരുതായ്കകളിൽ നിന്ന് മുക്തി നൽകുവാനാണ് നാം വന്നിരിക്കുന്നത്. ആത്മാർത്ഥമായ പശ്ചാത്താപത്തേക്കാൾ വലിയ പ്രായശ്ചിത്തമില്ല.

(ഒരു നിമിഷത്തെ നിശബ്ദതയ്ക്ക് ശേഷം)

സത്യം തിരിച്ചറിയുകയാണെങ്കിൽ, ഈ ലോകത്ത് തെറ്റ് ചെയ്യാതെ ജീവിച്ചു മരിച്ചവർ ആരും തന്നെ ഉണ്ടാവില്ല. അതുകൊണ്ട്, തന്നെ തന്നെ വിഡ്ഢിയാക്കാതെ സത്യസന്ധമായ ഒരു ആത്മപരിശോധന നടത്തൂ. (പ്രഭു മദനസേനൻ കണ്ണടയ്ക്കുന്നു; രംഗത്ത് ഇരുൾ പടരുന്നു.)

രംഗം - 2

(അണിയറയിൽ നിന്ന് സൂത്രധാരൻ)

നമുക്ക് പ്രഭു മദനസേനനേയും സ്വാമി പൂർണ്ണഗുപ്തനേയും ഇവിടെവിടാം. എന്നിട്ട് പ്രഭുവിന്റെ ഇന്നലെകളിലേക്ക് ഒരു യാത്ര പോവാം. പ്രതാപിയായിരുന്ന മദനസേനപ്രഭു എങ്ങിനെ എല്ലാവരാലും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട് ആളൊഴിഞ്ഞ ഈ ശ്മശാനത്തിലെത്തി? എന്താണ് സംഭവിച്ചത്?

(ഒരു നിമിഷനേരത്തെ നിശബ്ദത)

(അണിയറയിൽ നിന്ന് ഒരു പെൺകുട്ടി പുത്താനത്തിന്റെ ജ്ഞാനപ്പാനയിലെ താഴെപറയുന്നവരികൾ ഈണത്തിൽ ചൊല്ലുന്നത് കേൾക്കാം. അടുത്ത രംഗം തയ്യാറാക്കാൻ ഈ സമയം ഉപയോഗിക്കാം.)

കൃഷ്ണകൃഷ്ണ മുകുന്ദാ ജനാർദ്ദനാ
കൃഷ്ണഗോവിന്ദ നാരായണാ ഹരേ
അച്യുതാനന്ദ ഗോവിന്ദ മാധവ
സച്ചിദാനന്ദ നാരായണാ ഹരേ.

ഇന്നലെയോളം എന്തെന്നറിഞ്ഞീല ഇനി
നാളെയുമെന്തെന്നറിഞ്ഞീല
ഇന്നീ കണ്ട തടിക്ക് പിനാശവും
ഇന്ന നേരവുമെന്നേതു മറിഞ്ഞീല

കണ്ടുകണ്ടങ്ങിരിക്കും ജനങ്ങളെ
കണ്ടില്ലെന്ന് വരുത്തുന്നതും ഭവാൻ
രണ്ടുനാലുദിനം കൊണ്ടൊരുത്തനെ
തണ്ടിലേറ്റി നടത്തുന്നതും ഭവാൻ
മാളിക മുകളേറിയ മന്നന്റെ തോളിൽ
മാറാപ്പുകേറ്റുന്നതും ഭവാൻ.

നാരായണ ജയ നാരായണ ജയ
നാരായണ ജയ നാരായണ
നാരായണ ജയ നാരായണ ജയ
നാരായണ ജയ നാരായണ.

(സ്റ്റേജിൽ പ്രകാശം തെളിയുന്നു.)

രംഗപടം: ജീവൻ തുടിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രാമത്തിന്റേത്. കൊച്ചുകൊച്ചുവീടുകളും മൈതാനത്ത് ഓടിക്കളിക്കുന്ന കുട്ടികളും അവിടവിടെ മേഞ്ഞു നടക്കുന്ന കന്നുകാലികളും പാറിപറക്കുന്ന പറവകളും ഉണ്ടായിരിക്കണം. മധ്യഭാഗത്തായി വലിയൊരു അരയാലും.

ആൽത്തറയിൽ ഒരു നാട്ടുകുട്ടനടക്കുകയാണ്. ഗ്രാമമുഖ്യനായ ധർമ്മപാലന്റെ നേതൃത്വത്തിലാണ് സഭ നടക്കുന്നത്. നാട്ടുകുട്ടത്തിലെ മറ്റ് അംഗങ്ങളും നാട്ടുകാരും ചുറ്റുമുണ്ട്. മദനസേനനെ സ്റ്റേജിനഭിമുഖമായി ഒരു കല്ലിൽ കയറ്റി നിറുത്തിയിരിക്കുകയാണ്. കൈകൾ പിന്നിൽ പിണച്ചു കെട്ടിയിരിക്കുന്നു. വസ്ത്രങ്ങൾ അലങ്കോലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആൾ വളരെ ക്ഷീണിതനും പരിക്ഷീണനും ആണ്. മദനസേനനേയും നാട്ടുകുട്ടത്തേയും ഒരേസമയം കാണാവുന്ന തരത്തിലാവണം രംഗം തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ഉത്തരേന്ത്യയിലെ നാടൻ കർഷകരുടെ രീതിയിൽ മുണ്ടുംതലപ്പാവുമാണ് ഉചിതമായ വേഷം. ഗ്രാമമുഖ്യനായ ധർമ്മപാലന് ഇരിപ്പിടം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും പലപ്പോഴും നടന്നും നിന്നും വല്ലപ്പോഴും ഇരുന്നും ആണ് അദ്ദേഹം നാട്ടുകുട്ടത്തെ നയിക്കുന്നത്. രംഗം ആരംഭിക്കുമ്പോൾ, ധർമ്മപാലൻ, മദനസേനനിൽ ചാർത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കുറ്റങ്ങൾ വായിക്കുകയാണ്.

പഴയ കാലത്തെ രീതിയിൽ ഓലച്ചുരുൾ തുറന്നാവണം വായന.

ധർമ്മപാലൻ: (ഉറക്കെ)

പണ്ടാരത്തു വീട്ടിൽ പരേതനായ കുമാരസേനന്റെ മകനായ ഈ നീല്ക്കുന്ന മദനസേനൻ, തന്റെ പണവും രാഷ്ട്രീയ സ്വാധീനവും ഉപയോഗിച്ച് താഴെപറയുന്ന കുറ്റങ്ങൾ ചെയ്തതായി കാണുന്നു.

1. തന്റെ പ്രായവും സമൂഹം തന്നിലർപ്പിച്ച വിശ്വാസവും കണക്കിലെടുക്കാതെ, പ്രായപൂർത്തിയാവാത്ത “കുരുണ” എന്ന പെൺകുട്ടിയെ ലൈംഗികമായി പീഡിപ്പിച്ചു. തുടർന്ന് വീട്ടിൽ നിന്നും നാട്ടിൽ നിന്നും തിരസ്ക്കരിക്കപ്പെട്ട കരുണയ്ക്കും കുടുംബത്തിനും ആത്മഹത്യയിൽ അഭയം തേടേണ്ടിവന്നു. കൂടാതെ ഈ മിഥിലാപുരിയിലെ മറ്റനേകം പെൺകുട്ടികളെ തന്റെ ലൈംഗിക ദാഹശമനത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചു.

2. പ്രസ്തുത കുറ്റങ്ങൾ ഗ്രാമസഭയിലെത്തിയപ്പോൾ, പണവും സ്വാധീനവും ഉപയോഗിച്ച് ഗ്രാമമുഖ്യനെ വിലയ്ക്കുവാങ്ങാൻ ശ്രമിച്ചു. പാവപ്പെട്ട പെൺകുട്ടികളെ പ്രലോഭിപ്പിച്ചും ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയും തന്റെ വശത്താക്കി.

3. അക്ഷരാഭ്യാസമില്ലാത്ത, നിഷ്കളങ്കരായ സ്വന്തം അനുയായികളെ കള്ളം പറഞ്ഞും ഭയപ്പെടുത്തിയും പ്രതിഫലം നൽകി പ്രലോഭിപ്പിച്ചും തന്റെ ചാവേറുകളാക്കി വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു.

4. തന്റെ സാമൂഹികസ്വാധീനം ഉപയോഗിച്ച് അനുചരന്മാർക്ക് അനർഹമായ പരിഗണനയും അവിഹിതമായ സഹായങ്ങളും നൽകി.

5. ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാടായ ഈ മിഥിലാപുരിയെ ചെങ്കുത്താന്റെ നാടാക്കിമാറ്റുന്നതിൽ പ്രധാനപങ്കുവഹിച്ചു! (ഒരുനിമിഷനേരത്തെ മൗനത്തിനുശേഷം വീണ്ടും മദനസേനനെ നോക്കി)

തനിക്കെന്തെങ്കിലും പറയാനുണ്ടോ?

മദനസേനൻ: (പിടിക്കപ്പെട്ടു എന്ന് ബോധ്യമുണ്ടെങ്കിലും പഠിച്ചകളളന്റെ ഭാവത്തോടെ)

ഞാൻ നിരപരാധിയാണ്; പാവമാണ്. എന്റെ പേരിൽ ചുമത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള എല്ലാ കുറ്റങ്ങളും ഞാൻ നിഷേധിക്കുന്നു. ഒരു കാലത്ത് എന്റെ ആശ്രിതൻ ആയിരുന്ന ശ്രീകമലാകരൻ പറഞ്ഞുപറഞ്ഞു പച്ചക്കളളങ്ങൾ മാത്രമാണിവ. മിഥിലാപുരിയിലെ എല്ലാ നീതിപീഠങ്ങളും പൊതുജനങ്ങളും തളളിക്കളഞ്ഞ പച്ചക്കളളങ്ങൾ മാത്രം.

ധർമ്മപാലൻ: (ഉറച്ച ശബ്ദത്തിൽ) തന്റെ ശിക്ഷിടയായിരുന്ന കമലാകരന്റെ ജല്പനങ്ങൾ നാം കാര്യമാക്കുന്നില്ല. അതുപോലെതന്നെ നിരക്ഷരകുക്ഷികളായ നിന്റെ അനുയായികളുടെ അംഗീകാരവും. പകൽപോലെ വ്യക്തമാണ് നീ ചെയ്തുകൂട്ടിയ വിക്രിയകൾ.

(ഒരു നിമിഷനേരത്തെ നിശബ്ദതക്ക് ശേഷം)

നാട്ടിലെ സൈര്യജീവിതം തകർക്കാനും, സ്വന്തം താൽപര്യത്തെ ഏതു വഴിവിട്ട മാർഗ്ഗത്തിലൂടെയും നടപ്പാക്കാനും യാതൊരു മടിയും ഇല്ലാത്തവനാണ് താനെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമുണ്ട്. ഈ അവസാനനിമിഷത്തെ നിഷേധം പോലും അതാണ് തെളിയിക്കുന്നത്.

(ജനങ്ങളെ നോക്കി)

അതുകൊണ്ട് പ്രിയപ്പെട്ടവരേ, നമുക്ക് ഇവനുള്ള ശിക്ഷ പ്രഖ്യാപിക്കാം. ആ തീരുമാനം നിങ്ങൾക്ക് വിട്ടുതരുന്നു.

ജനക്കൂട്ടത്തിൽ നിന്നൊരാൾ: ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാടായ ഈ മിഥിലാപുരിയെ ചെങ്കുത്താന്റെ നാടാക്കാൻ ശ്രമിച്ചതിന് നമുക്കീ കാട്ടാളനെ നഗരത്തിന് പുറത്തുള്ള ശ്മശാനത്തിലേക്ക് നാടുകടത്താം.

ഇനിയൊരാൾ: സ്വന്തം രാഷ്ട്രീയ സ്വാധീനം ഉപയോഗിച്ച് ഇവനും അനുചരന്മാരും അവിഹിത മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സമ്പാദിച്ച സ്വത്തുക്കൾ എല്ലാം പാവപ്പെട്ടവർക്ക് വിതരണം ചെയ്യാം.

മൂന്നാമതൊരാൾ: നിഷ്കളങ്കരായ സ്വന്തം ജനതയെ വഞ്ചിച്ചതിന്, ഈ വിശ്വാസ വഞ്ചകനെ ശരീരമാസകലം പുളളികൾകുത്തി കഴുതപ്പുറത്തു കയറ്റി നഗരപ്രദക്ഷിണം നടത്താം.

നാലാമതൊരാൾ: അഹങ്കാരത്തിന്റെ അവതാരമായി മാറിയ, നാട്ടുകൂട്ടത്തെ പോലും വിലയ്ക്കു വാങ്ങാൻ ധൈര്യപ്പെട്ട ഈ ദുഷ്ടന് ജീവിക്കാൻ തന്നെ അവകാശമില്ല.

(ഗ്രാമമുഖ്യനായ ധർമ്മപാലൻ വീണ്ടും നിയന്ത്രണം ഏറ്റെടുക്കുന്നു)

ധർമ്മപാലൻ: സമൂഹം തന്നിലർപ്പിച്ച വിശ്വാസത്തിന് വിരുദ്ധമായി തന്റെ പ്രായവും പദവിയും പരിഗണിക്കാതെ, അധികാരത്തിന്റെ മത്തുപിടിച്ച്, ഭൗതികസുഖങ്ങളിൽ മാത്രം മുഴുകിയ ഈ നരാധമൻ യാതൊരു ദാക്ഷിണ്യവും അർഹിക്കുന്നില്ല. മാത്രവുമല്ല, ഇവനു നല്കുന്ന ശിക്ഷ, ഏറ്റവും മാതൃകാപരമായിരിക്കുകയും വേണം. ഇത്തരം കുറ്റങ്ങൾ ചെയ്യാൻ മറ്റൊരു മദനസേനൻ ധൈര്യപ്പെടരുത്. അതുകൊണ്ട്, നിങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചതുപോലെ, (ഉറച്ച സ്വരത്തിൽ) നമുക്കിവന്റെ തല മൊട്ടയടിച്ച് ശരീരമാസകലം പുളളികൾകുത്തി, കഴുതപ്പുറത്തുകയറ്റി, നഗരപ്രദക്ഷിണം നടത്തിയ ശേഷം, നഗരാതിർത്തിക്ക് പുറത്തുള്ള ശ്മശാനത്തിൽ കൊണ്ടു ചെന്ന് കൈകാലുകൾ കെട്ടി ഉപേക്ഷിക്കാം. ശ്മശാനത്തിലെ കുറുമ്പരികൾക്കും കഴുകനു മുളള ഭക്ഷണമായി ഇവൻ മാറട്ടെ!!

(രംഗത്ത് ഇരുൾ പടരുന്നു.)

അണിയറയിൽനിന്ന് എല്ലാവരും ചേർന്ന് മഹാകവി ഉള്ളൂരിന്റെ പ്രേമസംഗീതത്തിലെ ഏതാനും വരികൾ ഈണത്തിൽ ചൊല്ലുന്നു.

ഒരൊറ്റ മതമുണ്ടുലകിന്നുയിരാം പ്രേമം
അതൊന്നല്ലോ?

പരക്കെ നമ്മെ പാലമുതുട്ടും പാർവ്വണ ശശിബിംബം.
പദാർത്ഥ നിരതൻ പ്രകൃതിജഭാവം പരസ്പരാകർഷം
പ്രാണികുലത്തിൽ പ്രഥമാത്മഗുണം പരസ്പരപ്രേമം..
നമിക്കിലുയരാം നടുകിൽതിന്നാം
നല്കുകിൽ നേടീടാം.

നമുക്കുനാമേ പണിവതുന്നാകം
നരകവുമതുപോലെ.

പരസുഖമേ, സുഖമെന്നിക്കുനിയതം പരദുഃഖം ദുഃഖം
പരമാർത്ഥത്തിൽപ്പരനും ഞാനും ഭവാനുമൊന്നല്ലീ.
ഭവാനധീനം പരമെന്നുടലും പ്രാണനും;
അവ രണ്ടും പരാർത്ഥമാക്കുക പകലും രാവു;
പ്രഭോ നമസ്കാരം!

○

Which Indian language is the world's oldest living language?

Tamil is the oldest of all Indian languages and also the oldest living language in the world. It represents certain literacy types not found in Sanskrit or other Aryan languages and traces its history to Tolkappiyam, the earliest extant manuscript of Tamil grammar, dated 500 B.C.

സുമംഗല

വീശപ്പറിയായിരുന്നിട്ടും

എനിക്ക് പത്തുവയസ്സ് പ്രായമായിരുന്നപ്പോൾ ഒരു വേനലൊഴിവുകാലത്ത് ഗുരുവായൂരിൽ മൂന്നു ദിവസം താമസിച്ച് നിർമ്മാല്യം മുതൽ തൃപ്പൂക വരെയുള്ള എല്ലാ പുജകൾക്കും തൊഴണമെന്ന് അച്ഛനും അമ്മയും നിശ്ചയിച്ചു. എന്നെ കൂടാതെ ആറുവയസ്സുള്ള അനുജത്തി അമ്മിണി, നാലു വയസ്സായ അനുജൻ കുട്ടൻ, രണ്ടുവയസ്സുള്ള അനുജത്തി രമണി എന്നിവർക്കും കൂടി യാത്രയിൽ പങ്കുണ്ടായിരുന്നു. ഗുരുവായൂർ, അമ്മയുടെ ജന്മഗൃഹമായ അടാട്ട് കുറുർമന വകയായി അമ്പലത്തിനടുത്തുതന്നെ നല്ലൊരു ചെറിയ പുരയുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെയാവാം മൂന്നുദിവസം താമസിക്കുക എന്നായിരുന്നു തീരുമാനം.

ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് കാപ്പി കഴിച്ച് ഞങ്ങളെല്ലാവരും കാറിൽ ഗുരുവായൂർക്ക് യാത്ര പുറപ്പെട്ടു. അച്ഛൻ ജനിക്കുന്നതിനു മുൻപു തന്നെ ഇല്ലത്ത് താമസം തുടങ്ങിയിരുന്ന അമ്മാളു എന്ന അമ്മൂറും കുട്ടികളെ നോക്കുന്ന, 'ആയി' ആയ മാധവിപ്പൊതുവാരുമ്പോഴും ഞങ്ങളോടൊപ്പം കാറിലുണ്ടായിരുന്നു. അടുക്കളപ്പണികൾക്ക്, കുട്ടിക്കാലം മുതൽക്കു

തന്നെ ഇല്ലത്തു താമസിച്ചു പോന്നിരുന്ന കൃഷ്ണൻകുട്ടിപ്പട്ടരും പാറതി എന്ന ദാസിയും അച്ഛുതൻ എന്ന ഭൃത്യനും ഉച്ചയ്ക്കുതന്നെ ബസ്സിൽ പുറപ്പെട്ടുപോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

ഞങ്ങൾ ഗുരുവായൂരെത്തി. അച്ഛന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം ഡ്രൈവറും കാര്യസ്ഥനും കുട്ടികളായ ഞങ്ങൾക്കൊക്കെ പിതൃതുല്യനുമായ പാറ നാരായണൻ നമ്പൂതിരി, മേൽശാന്തിയേയോ മറ്റോ കണ്ട് കുളപ്പുരയുടെ താക്കോൽ വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവന്നു. (കുറച്ചുകാലമായി ആർക്കും ഈ ആനു കൂലുമില്ല). രണ്ടു കടവുകളായിരുന്ന കുളപ്പുരയിൽ മറ്റൊരുടെയും ശല്യമില്ലാതെ ഞങ്ങൾ സുഖമായി കുളിച്ചു. ഇന്ന് ഞങ്ങളെല്ലാവരും ക്യൂവിൽ നിൽക്കേണ്ട തിരക്കൊന്നും അന്ന് ഗുരുവായൂരമ്പലത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അച്ഛൻ നമസ്ക്കാര മണ്ഡപത്തിലിരുന്ന് വേദ മന്ത്രങ്ങൾ ജപിച്ച് ഭഗവാനെ സേവിച്ചു. (ഇന്ന് നമസ്ക്കാര മണ്ഡപത്തിൽ ആർക്കും കയറാൻ പാടില്ല.)

ചേലപ്പുതപ്പും മറക്കുടയുമായി വരുന്ന അന്തർജ്ജനങ്ങൾക്ക് അക്കാലത്ത് പ്രത്യേകമായി സൗജന്യം ചെയ്തു

കൊടുത്തിരുന്നു. (ഇന്ന് ആ സൗകര്യം കൊടുക്കുന്നില്ല.) അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഞങ്ങളും പോയി നിന്നു. രമണിയെ അമ്മാളു എടുത്തിരിയ്ക്കുകയായിരുന്നു. അവിടെ തൊഴാൻ സൗകര്യം കാത്തു നിന്നിരുന്ന അന്തർജ്ജനങ്ങൾ, പുതപ്പും കൂടയുമില്ലാതെ മുണ്ടും ജാക്കറ്റും വേഷ്ടിയുമായി അടുത്തുവന്നു നിന്ന അമ്മയെ സംശയത്തോടെ നോക്കി. അപ്പോൾ അമ്മ കഴുത്തിലെ താലിച്ചരടും ചെറു താലിക്കൂട്ടവും തൊട്ടുകാണിച്ചു.

സംതൃപ്തകളായ അവരിൽ ചിലർ എന്നോട് “എവിടെത്തെക്കുട്ടിയാണ്?” എന്നു ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കി.

നമ്പൂതിരി സ്ത്രീകൾക്ക് ഭർത്താവിന്റെ പേരുമാത്രമല്ല ഭർത്താഗൃഹത്തിന്റെ പേരുപോലും ഉച്ചരിക്കാനും പാടില്ലായിരുന്നു അക്കാലത്ത്. (ഇപ്പോൾ അവർ ഭർത്താവിന്റെ പേർ പറഞ്ഞു വിളിക്കുന്നുണ്ട്.) ഏത് ഇല്ലത്തായാണെന്ന് മനസ്സിലാവാൻ കുട്ടികളോടോ, കൂടെയുള്ള ദാസിമാരോടോ ചോദിച്ചറിയുകയായിരുന്നു പതിവ്.

ഞങ്ങളുടെ ഇല്ലം ഏതാണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ, ആ അന്തർജ്ജനങ്ങൾ അമ്മയോടും ഞങ്ങളോടും വളരെ സൗഹൃദത്തോടെ പെരുമാറി. മിതഭാഷിണിയും വിനയസ്വഭാവക്കാരിയുമായിരുന്ന അമ്മ അവരോടൊക്കെയും അത്യാവശ്യലോഹ്യങ്ങൾ പറഞ്ഞു.

ഞങ്ങൾക്കു തൊഴാറായപ്പോൾ നടയ്ക്കലേക്കു നീങ്ങി സുഖമായി വെണ്ണകൃഷ്ണന്റെ രൂപം കണ്ടുതൊഴുതു. അമ്മ മന്ത്രങ്ങൾ ജപിച്ചുകൊണ്ടു ഒരുപാടുനേരം നിന്നു തൊഴുതു. കുട്ടികളായ ഞങ്ങൾ നടയ്ക്കൽ നിന്നുനീങ്ങി ഗണപതിയെ ഏത്തമിട്ടു തൊഴുത് ശ്രീകോവിലിന്റെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തെ ചുമർച്ചിത്രങ്ങൾ നോക്കി കളിച്ചു നടന്നു.

അമ്മ തൊഴുതു വന്നപ്പോഴേയ്ക്കും അച്ഛന്റെ തേവാരവും കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ദീപാരാധനയ്ക്കു ശേഷം ഞങ്ങളെല്ലാവരുംകൂടി അമ്പലത്തിൽ നിന്ന് മടങ്ങിപ്പോന്നു. പിറ്റേദിവസം മുതൽക്ക് നിർമ്മാല്യം മുതൽ തൃപ്പുകവരെ തൊഴുക എന്നായിരുന്നു നിശ്ചയം. അതിനാൽ ഞങ്ങൾ താമസിക്കുന്നിടത്തേക്കു തന്നെ മടങ്ങി. നേരത്തെ ബസ്സിൽ പുറപ്പെട്ടിരുന്ന കൃഷ്ണൻകുട്ടിയും അച്ഛനും പാറിയും അപ്പോൾ മാത്രമാണ് എത്തിച്ചേർന്നത്. ഇന്നത്തെപ്പോലെ ബസ്സുകൾ അന്ന് അധികമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മാത്രമല്ല, ഇല്ലത്തുനിന്ന് നാലുനാഴിക നടന്ന് കുറേനേരം കാത്തു നിന്നാലേ ഒരു ബസ്സ് കിട്ടുകയുള്ളൂ. അതുതന്നെ രണ്ടു മൂന്നു ബസ്സ് മാറിയിട്ടുവേണം ഗുരുവായൂരെത്താൻ.

കുറെക്കാലമായി ആശ്വാസമല്ലാത്തപൂർവ്വം പുറപാറയി അടിച്ചുവാരി വൃത്തിയാക്കി. രണ്ടുചെറിയ മുറികളും ഒരിടനാഴിയും അടുക്കളയും ഒരു മുൻ വരാന്തയും മാത്രമേ ആ പുറയിലുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവിടെ ഞങ്ങൾക്കുള്ള കിടയ്ക്കുകൾ കാനിൽ നിന്നിറക്കി കൊണ്ടുവന്ന് വിരിച്ചു. അരിയും പച്ചക്കറികളും മോരും ഉപ്പിലിട്ടതും കാനിൽ കൊണ്ടുവന്നിരുന്നതെടുത്ത് കൃഷ്ണൻകുട്ടി അടുപ്പുകത്തിച്ച് വെപ്പുപണി തുടങ്ങി. അച്ഛൻ പച്ചക്കറികൾ നുറുക്കിവെച്ചു. ഒരടുപ്പത്തു ചോറും മറ്റൊന്നിൽ കൂട്ടാനും മൂന്നാമത്തേതിൽ ഉപ്പേരിയും പാകമാക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലായി കൃഷ്ണൻകുട്ടി.

സന്ധ്യാനാമം ജപിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ഉണ്ണുക എന്നായിരുന്നു കുട്ടികളായ ഞങ്ങളുടെ പതിവ്. എന്നാൽ കൃഷ്ണൻകുട്ടിയും മറ്റും വരാൻ സന്ധ്യയായതുകൊണ്ട് ഊണ് തയ്യാറായില്ല. നാമം ജപിച്ചു തീർന്നപ്പോൾ അമ്മിണിയും കുട്ടനും ഉണ്ണാറായെന്നു പറഞ്ഞ് അമ്മയെ ശല്യപ്പെടുത്തി തുടങ്ങി. രമണി കുറച്ചു കരഞ്ഞശേഷം ആയിയുടെ മടിയിൽ കിടന്നുറക്കുമായി.

അന്ന് നല്ലനിലാവുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ നാട്ടിലേതുപോലെയുള്ള മണ്ണല്ല ഗുരുവായൂരുള്ളത്. തരിതരിയായ വെളുത്ത മണലാണ്. ആ വെണ്മണലിൽ മുറ്റത്തെ തെങ്ങുകളുടെ നിഴലുകളെ മറികടന്ന് നിലാവ് വെള്ളപ്പട്ടു വിരിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ അതുകൊണ്ടു മുറ്റത്തുകൂടി നടന്നു. എന്തുകൊണ്ടോ, എനിക്ക് വിശപ്പില്ലായിരുന്നു. (എത്രനേരം ഒന്നും കഴിച്ചില്ലെങ്കിലും ശരി, എനിക്ക് വിശപ്പുണ്ടാവാറില്ല; അന്നെന്നല്ല ഇന്നും.) കുറച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അച്ഛനും പാറനാരായണൻ നമ്പൂതിരിയും കൂടി എന്നോടൊപ്പം ചേർന്നു. ഞങ്ങൾ പടിവരെ നടന്ന് അപ്പുറത്ത് അമ്പലത്തിലേക്ക് പോകുന്ന വഴിത്താരയും വിളക്കുകൾ തെളിഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന അമ്പലക്കുളവും കണ്ട് കുറേനേരം നിന്നു.

പിന്നെ അച്ഛൻ “ഇപ്പോൾ ഉണ്ണാറായിട്ടുണ്ടാവും, കുട്ടി പോയി ഉണ്ടോളൂ” എന്നു പറഞ്ഞതനുസരിച്ച് ഞാൻ അകത്തേക്കുപോന്നു. അകത്തെ ഒരു മുറിയിൽ “അമ്മേ വിശക്കുന്നു... ചോറുതരു” എന്നു പറഞ്ഞ് അമ്മിണിയും കുട്ടനും നിലവിളിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതു കണ്ടപ്പോൾ എനിക്ക് വിശക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നി. അവരുടെ നിലവിളിയിൽ ഞാനും പങ്കുചേർന്നു.

“ചോറ് ഇതാ ഇപ്പോൾ വാർക്കും, കൂട്ടാനൊന്നു വറുത്തിടട്ടെ, ഉപ്പേരി ഉടൻ പുറട്ടിത്തരാം” എന്നൊക്കെ കൃഷ്ണൻകുട്ടി അടുക്കളയിൽ നിന്ന് ഞങ്ങളോട് വിളിച്ചു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉണ്ണാനുള്ള തിടുക്കം കൊണ്ടല്ല, സമയം പോവാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കണം ഞങ്ങൾ വിശക്കുന്നു എന്ന വായ്ത്താരി ഉരുവിട്ടത്. കൃഷ്ണൻകുട്ടി പറഞ്ഞടത്തോളം വേഗത്തിൽ ഊണ് കാലമായതുമില്ല.

അപ്പോൾ അമ്മ അച്ഛനോടു പറഞ്ഞു. “അടുപ്പത്ത് ചോറും കൂട്ടാനും ഉപ്പേരിയുമൊക്കെ തിളച്ചുവേവുന്നുണ്ട്. കുറച്ചുസമയത്തിനുള്ളിൽ കുട്ടികൾക്ക് ചോറു കൊടുക്കാറാവും. എന്നാലും കുട്ടികൾ വിശക്കുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞു നിലവിളിക്കുമ്പോൾ എന്റെ മനസ്സ് വേദനിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഒന്നും കഴിക്കാൻ കൊടുക്കാനില്ലാത്ത പാവപ്പെട്ട അമ്മമാർക്ക് കുട്ടികളുടെ നിലവിളി കേൾക്കുമ്പോൾ എത്രത്തോളം ഉള്ളുരുക്കുന്നുണ്ടാവും!”

അമ്മയുടെ ആ വാക്കുകൾ പത്തുവയസ്സായ എന്റെ മനോഭിത്തിമേൽ ഒരു ദരിദ്രകുടുംബത്തിന്റെ ചിത്രം വരച്ചുകാട്ടി. ഞാൻ നിലവിളിനിർത്തി നിശബ്ദയായി അമ്മയെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

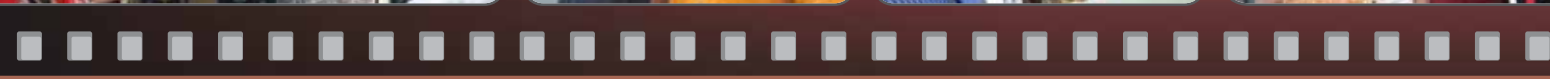
അമ്മ ഒരിക്കലും വിശപ്പറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരുവിധം സമ്പന്നമായ കുടുംബത്തിലാണ് അമ്മ ജനിച്ചത്. അതിലേറെ സമ്പന്നമായ കുടുംബത്തിലേക്കു വിവാഹം കഴിഞ്ഞ് വരികയും ചെയ്തു. എന്നിട്ടും അമ്മ ദരിദ്രരുടെ കഷ്ടപ്പാടുകൾ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. ഒരുപാട് ദാനം ചെയ്ത കൈകളായിരുന്നു അമ്മയുടേത്. കുട്ടിയായിരുന്നെങ്കിലും, അമ്മയുടെ കാര്യവും എന്നെ പിടിച്ചു കുലുക്കി. അമ്മയുടെ മകളായി ജനിച്ചത് എന്റെ ഭാഗ്യമാണെന്നു തോന്നി. പക്ഷെ, അമ്മയെപ്പോലെ അത്രയേറെ കാര്യവും എന്റെ മനസ്സിൽ ഒരു കാലത്തും ഉറവുപൊട്ടുകയുണ്ടായില്ല. ○

ബാലസാഹിത്യ രംഗത്തും അതുല്യ പ്രതിഭ. മലയാളത്തിന്റെ ‘കേരള കലാമണ്ഡല ചരിത്ര’ മടക്കം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 40-ൽ അധികം പുസ്തകങ്ങൾ 23 എണ്ണവും കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി. പഞ്ചതന്ത്രവും, വാത്സികീ രാമായണവും മലയാളത്തിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്തു. കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി അവാർഡും ബാലസാഹിത്യ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് അവാർഡുമടക്കം നിരവധി പുരസ്കാരങ്ങൾ.

എന്റെ കേരളം

Photos taken by Kairali Meenon

THE RUGGED OUTBACK

Photos taken by Kairali Memebrrs

ജനാർദ്ദനൻ നമ്പൂതിരി

ഗാന്ധിജി എന്ന മഹാത്മാവ്

ഇന്ത്യയിൽ മഹാത്മാർ പലരും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മഹാത്മാവ് എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഒരാൾ മാത്രമേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. അത് മഹാത്മാ ഗാന്ധി മാത്രമാണ്.

സാധാരണമായി പറഞ്ഞാൽ മോഹൻദാസ് കരംചന്ദ് ജനിച്ചതും വളർന്നതും എല്ലാ കുട്ടികളെയും പോലെ മാതാപിതാക്കളുടെ സ്നേഹവും ശുശ്രൂഷയും ലഭിച്ചു തന്നെയായിരുന്നു. ഒരു ഈശ്വര വിശ്വാസിയാണെന്നും അമ്മ. ഏകാദശി ദിവസം ശുദ്ധവാസം കിടന്ന് പിറ്റേദിവസം സൂര്യനെ ദർശിച്ചതിനുശേഷം ഭക്ഷണം കഴിക്കാമെന്നായിരുന്നു വിശ്വാസം. ഗുജറാത്തിൽ ഏകാദശിക്കു പകരം ചതുർത്ഥാസം നോൻവു ദിവസങ്ങളാണ്. വർഷക്കാലത്ത് തുടർച്ചയായി സൂര്യനെ കാണാതെ വരും. മഴക്കാറ്റ് മുടി സൂര്യൻ മറഞ്ഞിരിയ്ക്കും. പട്ടിണി മൂലം വിവശയായ തന്റെ മാതാവിനെ സഹായിക്കുന്നതിന് മോഹൻദാസ് സൂര്യൻ കാർമേഘങ്ങളുടെ മറവിൽ നിന്ന് പുറത്തു വരുന്നത് നോക്കി നിൽക്കും. സൂര്യനെ കാണുന്നതുവരെ അമ്മ പൂത്ലീബായി ശ്രീലകത്ത് കൃഷ്ണ വിഗ്രഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഇരുന്ന് നാമം ജപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. എപ്പോഴെങ്കിലും മേഘങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിന്ന് സൂര്യൻ പുറത്തു വരാൻ തുടങ്ങിയാൽ ഉടനെ കുട്ടി “അമ്മേ സൂര്യനെ കാണാം, ഓടി വരൂ” എന്നു പറഞ്ഞ് ഓടി വരും. എന്നാൽ അമ്മ വരുമ്പോഴേക്കും സൂര്യൻ മറഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകും. നിരാശയോടെ പറയും, “സാരമില്ല മോനേ, ഞാൻ ഒന്നും കഴിക്കരുതെന്നായിരിക്കും ദൈവത്തിന്റെ വിചാരം”. ഈ അമ്മയുടെ ഈശ്വര ഭക്തിയും, വിശ്വാസവും മകനായ മോഹൻദാസിന് ധാരാളം ലഭിച്ചു.

ബാല്യത്തിൽ കുട്ടികൾ പല സ്വഭാവക്കാരാവും. അവർ അന്യോന്യം കളിയിലും കുട്ടുകെട്ടിലും പെടും. ആ സമയത്ത് സ്വഭാവ രൂപീകരണത്തിൽ വന്നു ചേരുന്ന സംഭവം മോഹൻദാസിനുണ്ടായി. മോഹൻദാസിന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ ഒരു സുഹൃത്ത് കുറച്ചു തെമ്മാടിയും ദുരാഗ്രഹിയുമായിരുന്നു. അയാൾ മോഹൻദാസിനോട് പറഞ്ഞു. “നോക്ക് മോഹൻ, നമ്മൾ ഇന്ത്യാക്കാർ തീറ്റയിൽ മോശക്കാരാണ്. നമ്മെ ഭരിക്കുന്ന വെള്ളക്കാരെ നോക്ക്, എന്തൊരു ശക്തിയാണവർക്ക്. നമ്മളെ ഭരിക്കുന്ന വെള്ളക്കാർ മത്സ്യവും മാംസവും കഴിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവർക്ക് നല്ല ശക്തിയുണ്ട്. ഇന്ത്യ

മുഴുവൻ ഭരിക്കാനുള്ള ശക്തി അവർക്കുണ്ടാകുന്നത് ഈ ഭക്ഷണരീതികൊണ്ടാണ്.” ശരിയാണെന്ന് മോഹനു തോന്നി. ഇന്ത്യയെ സ്വതന്ത്രമാക്കാൻ ഒരു വഴിയേ ഉള്ളു. ശക്തിയുണ്ടാവണം. അതിന് മത്സ്യവും മാംസവും കഴിക്കണം. ശരി, അതിനായി ഒരുങ്ങി. സുഹൃത്ത് ആരും കാണാതെ ആട്ടിറച്ചി വേവിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു. തിന്നു. ഒരു കുന്നിൻ മുകളിൽ കാട്ടുപൊന്തയുടെ മറവിൽ കാര്യം നടന്നു. ഇങ്ങനെ രണ്ടു മൂന്നു പ്രാവശ്യം കഴിഞ്ഞു. ആദ്യമൊക്കെ സുഹൃത്ത് കയ്യിൽ നിന്ന് കാശെടുത്തു. പിന്നീട് മോഹനോട് കാശ് കൊണ്ടുവരാൻ പറഞ്ഞു. അവൻ എവിടെനിന്ന് കാശു കൊണ്ടുവരും? അച്ഛന്റെ പോക്കറ്റിൽ നിന്ന് കാശ് കണ്ടെടുത്തു. ആരും അറിഞ്ഞില്ല. പക്ഷേ മനസ്സാക്ഷി ഹൃദയത്തിൽ കുത്തി. ശുലം പോലെ കുത്തിത്തറച്ചു. മാത്രമല്ല മാംസം കഴിക്കാൻ തുടങ്ങിയ തുമ്മൽ രാത്രി ഉറക്കം വരുന്നില്ല. ഉറക്കം പിടിച്ചാൽ വയറ്റിൽ നിന്ന് ആട്ടിൻകുട്ടിയുടെ കരച്ചിൽ കേൾക്കാം. മോഹൻ വിഷമിച്ചു. പുറത്തു പറയാൻ മടി. സുഹൃത്തിന്റെ വാക്സാമർത്ഥ്യം കൊണ്ട് ലേശം കഴിക്കാനും കുടി. അവസാനം അച്ഛന്റെ മുന്നിൽ തന്നെക്കു പറ്റിയ തെറ്റ് പറയാൻ തീരുമാനിച്ചു. എങ്ങനെ പറയും? കുറേനേരം ആലോചിച്ച് തീരുമാനിച്ചു. എല്ലാം വിവരിച്ച് ഒരു കടലാസിൽ എഴുതി അച്ഛന്റെ മുന്നിൽ വയ്ക്കുക. തന്റെ തെറ്റ് തുറന്ന് എഴുതി. അച്ഛൻ അതു വായിച്ചു. തന്റെ മകൻ ദുഷ്ടപ്രവർത്തിയിൽ അകപ്പെട്ടുവെങ്കിലും, പശ്ചാത്തപിച്ചതായി അദ്ദേഹം മനസ്സി

ലാക്കി. സന്തോഷിച്ചു, അനുഗ്രഹിച്ചു.

ചെയ്യാത്ത കുറ്റത്തിന് സ്കൂളിൽ നിന്ന് മോഹൻ ശിക്ഷകിട്ടി. ഹൈസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റർ സ്പോർട്സിൽ താല്പര്യമുള്ള ആളായിരുന്നു. അവധി ദിവസങ്ങളിൽ കുട്ടികൾ വൈകുന്നേരം 4 മണിക്ക് കളിക്കാൻ എത്തണം എന്ന കർശന നിയമമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം മഴക്കാലത്ത് അവധിയായിരുന്നു. സമയം അറിഞ്ഞില്ല. മോഹൻ ഒരു മണിക്കൂർ വൈകി സ്കൂളിലെത്തി. ഹെഡ്മാസ്റ്റർ കുട്ടിയെ ശിക്ഷിച്ചു. പിഴ ഇടിവിപ്പിച്ചു. മോഹൻദാസിനെ ഈ സംഭവം വേദനിപ്പിച്ചു. കളികളിൽ മോഹൻദാസിന് താത്പര്യം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ നടത്തം അദ്ദേഹത്തിന് ഇഷ്ടമായിരുന്നു. രാവിലെയും വൈകുന്നേരവും കുറേനേരം നടക്കും. അതുകൊണ്ട് വ്യായാമത്തിന്റെ കുറവ് അനുഭവിച്ചില്ല.

സത്യം ഗ്രഹിച്ച ഒരു സംഭവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുട്ടിക്കാലത്ത് ഉണ്ടായി. നാലാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്ത് വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസർ കുട്ടികളുടെ ക്ലാസ് സന്ദർശിച്ചു. കുട്ടികൾക്ക് ഒരു കേട്ടെഴുത്ത് കൊടുത്തു. 10 വാക്കുകളായിരുന്നു. എല്ലാ കുട്ടികളും ശരിയ്ക്കെഴുതി. എന്നാൽ എം.കെ ഗാന്ധി മാത്രം Kettle എന്ന വാക്ക് Kattil എന്ന് എഴുതി. അദ്ധ്യാപകൻ തന്റെ കാലുകൊണ്ട് കുട്ടിയുടെ കാലിൽ ചവിട്ടി അടുത്ത കുട്ടിയുടെ സ്റ്റേറ്റിൽ നോക്കി തെറ്റു തിരുത്താൻ ആംഗ്യം കാണിച്ചു. അത് ഗാന്ധി ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. മാത്രമല്ല അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നത്, നോക്കി പകർത്തുന്നത് കുട്ടി ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. തന്റെ അദ്ധ്യാപകൻ കോപ്പി അടിക്കാൻ ആംഗ്യം കാണിച്ചതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിനോട് കാലുഷ്യം തോന്നി യതുമില്ല. 32 കുട്ടികളുള്ള ക്ലാസിൽ മോഹന്റേതു മാത്രമാണ് തെറ്റായത്. ബാക്കി എല്ലാ കുട്ടികളും മുഴുവൻ വാക്കുകളും ശരിയ്ക്കെഴുതി. കുട്ടിക്കാലത്ത് ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ എന്ന നാടകം കാണാൻ ഇടയായി. അതും “എന്തു കൊണ്ട് എനിക്കും ഹരിശ്ചന്ദ്രനെപ്പോലെ ആയിക്കൂടാ” എന്നു ചിന്തിക്കാൻ മോഹന് ഇടവന്നു.

സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞശേഷം എന്നു ചെയ്യണമെന്ന് ചിന്തയാ

യി. ഒരു കുടുംബസ്നേഹിതൻ മാവു ജിദേവ്, കുട്ടിയെ ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കയച്ചു ബാരിസ്റ്ററാക്കാൻ ഉപദേശിച്ചു. അമ്മയോട് ചെയ്ത പ്രതിജ്ഞ നിറവേറ്റി ലണ്ടനിൽ പഠനം തുടങ്ങി. മദ്യം, മാംസം, സ്ത്രീ എന്നീ കാര്യങ്ങൾ തീരെ ഉപേക്ഷിച്ചു. നിയമ പഠനത്തിനൊപ്പം ഡാൻസും സംഗീതവും പഠിക്കാൻ തുടങ്ങി. അങ്ങനെ ഒരു തനി വെള്ളക്കാരനെപ്പോലെ പച്ചപ്പരിഷ്കാരിയായി ജീവിക്കാൻ തുടങ്ങി. എന്നാൽ തന്റെ ജീവിതത്തിൽ എത്രയോ പണം അനാവശ്യമായി ചിലവാക്കുന്നതായി അദ്ദേഹം കണ്ടു. വരവു ചിലവ് എഴുതിവയ്ക്കുന്ന ശീലം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. ആയിടക്ക് ആനിബസന്റ്, മാഡം ബ്ലാവസ്കി എന്നിവരുമായി പരിചയപ്പെടാൻ ഇടവന്നു. ഇവർ പിന്നീട് ഇന്ത്യയിൽ വന്നു. തിയോസഫിക്കൽ സൊസൈറ്റി സ്ഥാപിച്ചു, ഗാന്ധിജിയുടെ സഹപ്രവർത്തകരായി.

ദാദാ അബ്ദുള്ളയുടെ കേസുകൾ നടത്തുന്നതിനാണ് ഗാന്ധിജി ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ പോയത്. ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞ് കേസു തീർന്നു. ഗാന്ധിജി നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങാൻ ഒരുങ്ങി. അതിനിടയിൽ നെറ്റാളിൽ ഇന്ത്യാക്കാരന് വോട്ടവകാശം നിഷേധിച്ചതായി സർക്കാർ ഉത്തരവിറക്കി. ഗാന്ധിജി ഇന്ത്യയിലേക്കുള്ള മടക്കം നീട്ടിവച്ചു. നെറ്റാൾ ഇന്ത്യൻ കോൺഗ്രസ്സ് സ്ഥാപിച്ചു. ഇന്ത്യാക്കാർക്കു വേണ്ടി ഗാന്ധിജി നെറ്റാൾ കോടതിയിൽ വാദിക്കുന്നത് വെള്ളക്കാരായ വക്കീലന്മാർ എതിർത്തു. പക്ഷേ ഗാന്ധിജി സമ്മതിച്ചില്ല. ആയിടക്കാണ് അദ്ദേഹം ഇന്ത്യൻ ഒപ്പീനിയൻ എന്ന ദൈവവാരിക തുടങ്ങിയത്. അങ്ങനെ മൂന്നു കൊല്ലത്തോളം ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലെ ഇന്ത്യാക്കാർക്കു വേണ്ടി പോരാടി.

പൊതുജന സേവനത്തിന് പ്രതിഫലം വാങ്ങരുതെന്ന് ഗാന്ധിജി വിചാരിച്ചിരുന്നു. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ നിന്ന് മടങ്ങുമ്പോൾ സഹപ്രവർത്തകരെല്ലാം കൂടി അദ്ദേഹത്തിന് അനുമോദനവും വിടവാങ്ങലും കൊടുക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. വലിയൊരു യോഗം നടന്നു. അനുമോദന പ്രസംഗത്തിനുശേഷം വിലപ്പെട്ട സമ്മാനങ്ങളും കൊടുത്തു. ഗാന്ധിജി ഞെട്ടി. സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയും ആഭരണങ്ങളും എല്ലാം കൂടി അദ്ദേഹത്തിന് താങ്ങാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. രാത്രി ഉറക്കം വന്നില്ല. “ഇത്രയും വിലപ്പെട്ട സാധനങ്ങൾ എനിക്ക് താങ്ങാൻ കഴിയില്ല.” അദ്ദേഹം അസ്വസ്ഥനായി. കുറേനേരം അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും നടന്നു. ഇതുസ്പീകരിച്ചാൽ എന്റെ തത്ത്വം എവിടെ, ഉപദേശത്തിന് എന്തു വില, അവ അദ്ദേഹം ഒരു ട്രസ്റ്റി ഉണ്ടാക്കി അവരെ ഏൽപ്പിച്ചു.

വാസ്തവത്തിൽ ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ ഇന്ത്യാക്കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള സേവനം സത്യത്തിന്റെ പുതിയ ആന്ത

രാർത്ഥത്തിൽ പല ഘട്ടങ്ങളിലായി വെളിപ്പെട്ടിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം കരുതി.

ദരിദ്രരായ ഇന്ത്യക്കാരുടെ നീതിക്കു വേണ്ടിയുള്ള ദാഹമാണ് ഗാന്ധിജിയെ സത്യാഗ്രഹത്തിനു പ്രേരിപ്പിച്ചത്. ബാലഗംഗാധരതിലകനും, ഗോപാലകൃഷ്ണ ഗോഖലെയുമായി അദ്ദേഹം കൂടിയാലോചിച്ചു. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലെ ഇന്ത്യാക്കാരുടെ സ്ഥിതി അത്യന്തം ദയനീയമായിരുന്നു. തമിഴ്നാട്ടുകാരനായ ബാലസുബ്രമണ്യൻ എന്ന യുവാവിനെ വെള്ളക്കാരനായ യജമാനൻ തല്ലിപ്പല്ലു കൊഴിച്ചു. സാധാരണ ഗതിയിൽ ഈ വക സംഭവങ്ങളുടെ നേരേ ആരും പ്രതിഷേധിക്കാറില്ല. എന്നാൽ ഗാന്ധിജി ഇതിനെതിരായി ആയിരക്കണക്കിന് ജനങ്ങളെ ഇളക്കിവിട്ടു. ഈ വക ആക്രമണങ്ങളെ സർക്കാരിനെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി. ഒരുപക്ഷേ ഗാന്ധിജിയുടെ സമരത്തിന്റെ തുടക്കം ഇതായിരിക്കാം.

ഈശ്വരൻ സത്യമാണെന്ന് ഗാന്ധിജി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി തുടങ്ങിയ സത്യാഗ്രഹ സമരത്തിൽ അദ്ദേഹം അത് തെളിയിച്ചു. “ചമ്പാരനിൽ നിങ്ങൾ സത്യാഗ്രഹം ചെയ്തുവോ” എന്ന് കോടതിയിൽ ചോദിച്ചപ്പോൾ, “ബ്രിട്ടീഷ് നിയമമനുസരിച്ച് ഞാൻ കുറ്റക്കാരനാണ്. എന്നാൽ സത്യലംഘനം നടത്തിയിട്ടില്ല.” എന്ന് ഗാന്ധിജി വാദിച്ചു. കേസു വിട്ടു. സത്യം ഗാന്ധിജിയുടെ കൂടെയായിരുന്നു.

ഗുജറാത്തിൽ മിൽ തൊഴിലാളികളുടെ സമരം 21 ദിവസത്തെ സത്യാഗ്രഹത്തിൽ അവസാനിച്ചു.

ഖെയ്റാ സത്യാഗ്രഹം വല്ലഭായി പട്ടേലിനെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നതിന് കാരണമായി. ഗുജറാത്തിൽ വിളനാശവും രൂക്ഷമായ ക്ഷാമവും ഉണ്ടായി. കർഷകരുടെ നികുതി ആ കൊല്ലം ഒഴിവാക്കണമെന്ന് സർക്കാരിനോട് അപേക്ഷിച്ചു. ബ്രിട്ടീഷ് സർക്കാർ തയ്യാറല്ലായിരുന്നു. അവർ ഗാന്ധിജിയെ കണ്ടു. കൃഷിക്കാരുടെ സ്ഥാവരജംഗ മന്യത്തുക്കൾ ജപ്തി ചെയ്തുതുടങ്ങി. ഗാന്ധിജി സത്യാഗ്രഹ സമരം തുടങ്ങി. അറസ്റ്റും ഒരുഭാഗത്ത് നടന്നു. പട്ടേലിന്റെ നേതൃത്വം അവസാനം വിജയം കണ്ടു.

റൗളത്ത് സത്യാഗ്രഹം-ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെന്റിന്റെ രണ്ടു ബില്ലുകൾക്കെതിരായി ഗാന്ധിജി അഖിലേന്ത്യാതലത്തിൽ സത്യാഗ്രഹം നടത്തി. ഗാന്ധിജിയുടെ ആദ്യത്തെ രാഷ്ട്രീയ നിലവാരമുള്ള സത്യാഗ്രഹം അതായിരുന്നു. നിസ്സഹകരണം-ഇന്ത്യയിലാകെ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെന്റിനോടുള്ള വിരോധം ആളിക്കത്തി. അതിന്റെ ഫലമായി ഓരോ വീട്ടിലും ചർക്ക തിരിഞ്ഞു. സ്വദേശി പ്രസ്ഥാനം അലതല്ലി. ഇന്ത്യയിൽ ഇങ്ങിനെ ഖദർ തുണികൾ വളർന്നുവന്നാൽ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ മില്ലുകൾക്ക് അത് ദോഷമാവും. ലങ്കാഷയ

റിൽ നിന്ന് കൂടുതൽ തുണികൾ വാങ്ങാൻ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെന്റ് ഇന്ത്യൻ വ്യാപാരികളെ നിർബന്ധിച്ചു. അതിനുവേണ്ടി രൂപയുടെ മൂല്യം കുറച്ചു. ഇത് ഇവിടുത്തെ വ്യാപാരികളെ കൂടുതൽ വിഷമത്തിലാക്കി. ഗാന്ധിജിയുടെ ചർക്ക ഇംഗ്ലണ്ടിലെ തുണിമില്ലുകളെ പരാജയപ്പെടുത്തി.

ഗാന്ധിജിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ അതിവിപുലമായി ജനത പങ്കെടുത്ത ശക്തിയേറിയ ഒരു സത്യാഗ്രഹമായിരുന്നു ഉപ്പു സത്യാഗ്രഹം. ഉപ്പ് പരമ ദരിദ്രനായാലും മഹാരാജാവായാലും ആവശ്യമായ ഒരു വസ്തുവാണല്ലോ. സർക്കാർ ഉപ്പിന് നികുതി ചുമത്തി, എല്ലാ വിലാസം ജനങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രതിഷേധമുയർന്നു. ദണ്ഡി എന്ന കടപ്പുറത്തു നിന്നാണ് ഉപ്പ് കാച്ചാൻ ഗാന്ധിജി തീരുമാനിച്ചത്. 1930 മാർച്ച് മാസം 12 നു സബർമതി ആശ്രമത്തിൽ നിന്ന് 78 സഹപ്രവർത്തകരോടുകൂടി 24 ദിവസത്തെ കാൽനടജാഥ നടത്തി. ദണ്ഡി എന്ന സ്ഥലത്ത് കടൽതീരത്തെത്തി കടൽ വെള്ളമെടുത്ത് ഉപ്പ് കുറുകി എടുത്തു. അതോടുകൂടി ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ കടൽതീരങ്ങളിലും കോൺഗ്രസ്സ് പ്രവർത്തകർ ഉപ്പ് വാറ്റി ജനങ്ങൾക്ക് വിതരണം ചെയ്തു. കേരളത്തിൽ പയ്യന്നൂർ എന്ന സ്ഥലത്ത് കേളപ്പൻ നടത്തിയ ഉപ്പു സത്യാഗ്രഹം ഭീകരമർദ്ദനത്തിനിടയാക്കി.

ഗാന്ധിജിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ അവസാനമായി നടന്ന സാതന്ത്ര്യ സമരം 1942 ലെ കിറ്റ് ഇന്ത്യാസമരമാണ്. തുടക്കത്തിൽ 1942 ആഗസ്റ്റ് 8 ന് തന്നെ ഗാന്ധിജി അടക്കം പല നേതാക്കളും തുറങ്കിലായി. സർക്കാർ രാത്രികുരാത്രി നേതാക്കന്മാരെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. എവിടേക്കാണ് ആർക്കും അറിയില്ല. എന്നാൽ 9 ന് തന്നെ ഇന്ത്യ മുഴുവൻ വിപ്ലവം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു. ജയപ്രകാശ് നാരായണൻ, ഡോ. രാം മോഹൻ ലോഹ്യ തുടങ്ങി അന്നത്തെ രണ്ടാം നിര കോൺഗ്രസ്സുകാർ അഥവാ സോഷ്യലിസ്റ്റുകാർ സമരം ഏറ്റെടുത്തു. സർക്കാർ പ്രവർത്തനം സ്തംഭിച്ചു. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ലോക മഹായുദ്ധാനന്തരം ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതോദ്ദേശം സഫലമായി.

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ രണ്ട് അത്ഭുതങ്ങൾ സംഭവിച്ചു. സംഭവങ്ങൾ പലതും അത്ഭുതാവഹങ്ങളായിരുന്നു വെങ്കിലും രണ്ടെണ്ണം എടുത്തു പറയത്തക്കതാണെന്ന് പ്രസിദ്ധ ചിന്തകനായ ഐൻസ്റ്റീൻ പറഞ്ഞു. ഒന്ന് ആറ്റംബോംബ്, രണ്ട് അതിന്റെ നേർ വിപരീത ഗുണങ്ങളുള്ള മഹാത്മാഗാന്ധി. ○

സാതന്ത്ര്യ സമരസേനാനി, അറിയപ്പെടുന്ന ഗാന്ധിയൻ, മദ്യവർജ്ജന സമിതി പ്രവർത്തകൻ, പ്ലാച്ചിമട കോള വിരുദ്ധ സമരത്തിലും ഭാരതപ്പുഴ സംരക്ഷണ സമിതി പ്രവർത്തനത്തിലും സജീവം. റിട്ടയേഡ് അധ്യാപകൻ.

കെ. പി. സുരീശ്

ഉപസംഹാരം

ആരോ ഗേറ്റ് തുറക്കുന്ന ശബ്ദം. ഉമ്മറത്തിരിക്കുന്ന അമ്മയുടെ ആത്മഗതം ഉച്ചത്തിലായി.

“ന്റെ ഹരിക്കൂട്ടാ. ഒരു അശ്രീകരം ഇതാ പടിയൊറങ്ങിപ്പോയതേയുള്ളൂ. പ്പോ ദാ, കേറി വന്നു സാക്ഷാൽ ശ്രീ ഭഗവതി!”

ശ്രീഹരി വീക്കിലിയിൽ നിന്ന് മുഖമുയർത്തി ആഹ്ലാദത്തോടെ എഴുന്നേറ്റു. “ആരാ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയോ?”

ഇറങ്ങിപ്പോയ അശ്രീകരം അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയുടെ അനിയത്തി അനുജയും.

“ഇപ്പോ മനസ്സിലായി, അമ്മ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തേയ്ക്കു ആളയച്ചു വരുത്തിയതാ. അല്ലേ?”

ഉത്തരം നൽകാൻ അമ്മയ്ക്ക് ഇടകിട്ടും മുൻപേ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി ചെവിവട്ടത്തെത്തി.

“ഹാവു, എന്തു വെയിലാ വെയിലി- അമ്മേം മോനും കൂടെ എന്താ ഒരുട്ടം?”

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി തൊട്ടു മുൻപിൽ വന്നുനിന്നപ്പോൾ ശ്രീഹരി ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്ക് വലിച്ചു.

“ഹെന്റെ ഭഗവതി! ഈ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിക്ക് കൊല്ലം എത്ര കഴിഞ്ഞാലും ഒരു മാറ്റല്യ. മുണ്ടുംപെട്ടീല് ഇപ്പഴുണ്ടോ കൈതപ്പുവ്?”

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചപ്പോൾ രണ്ടു കവിളും ചുവന്നു. ഇടതുവശത്തെ കവിളിൽ അതാ നുണക്കുഴിയും തെളിഞ്ഞു.

“എന്റെ ഹരി, നീ ആളെ കളിയാക്കാ? നീ മീശകുരുത്ത ചെക്കനായിന്നേയുള്ളൂ. എനിക്കിപ്പഴും ആ പഴയകുട്ടി തന്നെ. അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിടെ നേര്യതിന്റെ കോന്തലിൽ മുഖമമർത്തി കൈതപ്പുമണക്കണ ആ വള്ളി ട്രൗസർക്കാരൻ.”

ശ്രീഹരി അൽപം നാണത്തോടെ മുടിയൊന്നൊതുക്കി അമ്മയെ നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചു.

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി കൊടുത്ത ‘ലുലു’ കവർ തുറന്ന് അമ്മയൊരു നന്നുനന്നുത്ത കമ്പിളി പുറത്തെടുത്തു.

ഇതെനിക്ക്. ബാക്കൊള്ളതൊക്കെ നെന്നക്കുള്ളതാ ഹരിക്കൂട്ടാ. ഈ ദുബായിന് കൊണ്ടുവരണ എന്തിനും സുഗന്ധാ”

അമ്മ പരിമളം നിറഞ്ഞ ആ വെള്ളക്കവർ ശ്രീഹരിക്കു നീട്ടി.

“ഒക്കെ നെന്നക്കെന്യാ ഹരീ-ഷർട്ടും കുപ്പായോം സ്പ്രേയും ഇതൊന്നുലു-സി.ഡികൾ-ഗുലാം അലീം, പങ്കജ് ഉയാസ് പിന്നെ വായിച്ചു കഴിഞ്ഞ കുറെ നല്ല ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകങ്ങളും. പുസ്തകങ്ങളെന്തൊന്നാർക്കും വിട്ടുകൊടുക്കാറില്ല. പക്ഷേ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ടതാ മറ്റുള്ളൊർക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കാ”

അമ്മ പതം നോക്കി അടുത്തു ചെന്ന് സാരിയുടെ ചന്തം നോക്കുവോലെ പല്ലാവൊന്നു പൊക്കി, പുരികം വില്ലു പോലെ വളച്ചു ചോദിച്ചു: “ആട്ടെ, നീ രാവുണ്ണിയുടെ അടുത്തു പോയിരുന്നോ?”

മുഖത്ത് യാതൊരു ഭാവവ്യത്യാസവുമില്ലാതെ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി കൈമലർത്തി:-

“എവട്ടാ സമയം, വലുമ്മേ-ഞാനെത്തിയിട്ട് രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കു ആയുള്ളൂ. എന്റെ നാടും കൊളോം കൈതക്കാടും ദൈവം സ്വർണ്ണംകൊണ്ട് കണ്ണെഴുതിച്ച മൈനേം മഞ്ഞിൽ നന്നത്തെ നെല്ലോലകൾക്കിടയിലുള്ള നടത്തോം ഒന്നും എനിക്ക് മതിയായിലു”

“നെന്റെ കാറ്റ് അവിടിലേയ്?”

“പഴേത് കൊടുത്ത് ബെൻസെടുത്തു. എന്റെ നാട്ടില് എനിക്ക് പഴയ പോലെ ചെരുപ്പിടാണ്ടെ ഒരടി നടന്നുടാ.”

ശ്രീഹരി അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി എന്ന അത്ഭുതത്തെ നോക്കിക്കാണുകയായിരുന്നു. അവരുടെ തന്റേടം, ചന്തം നിറഞ്ഞ ഉന്നതാഗാത്രം, നീണ്ട തലമുടി, കാന്തം പോലുള്ള കണ്ണുകൾ... രാവുണ്ണേട്ടനെ, ഒരു ദാക്ഷിണ്യവുമില്ലാതെ വലിച്ചെറിഞ്ഞ് ദുബായിലേക്ക് ആരോടും പറയാതെ പറന്ന അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയാണോ ഇത്? കഴിഞ്ഞ

ആഴ്ച അമ്മക്കൊപ്പം രാവുണ്ണുട്ടന്റെ രോഗശയ്യക്കടുത്ത് ചെന്നപ്പോൾ, കൊത്തുപണികളുള്ള കുറ്റൻ വീട്ടി കട്ടിലിൽ മലർന്നുകിടന്ന ആളെക്കണ്ട് ശ്രീഹരി അതിശയിച്ചു. ഒരു ചന്തവുമില്ലാത്ത, മാംസക്കുമ്പാരം പോലുള്ള ഈ ആളെ മദ്യപനും ദുർവൃത്തിക്കാരനുമായ ഈ ആളെ അമ്മക്കുട്ടേടത്തിക്കെങ്ങനെ പ്രേമിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു?

“നീയെന്തിനാ അനിയത്തിക്കുട്ടി അന്യനാട്ടിൽ കിടന്ന് കഷ്ടപ്പെടുന്നത്? വിശ്വനാഥന്റെ പ്രതാപിയായ മകളേ. കവിതക്കാരി- വീടും പറമ്പും നെണുക്ക്. അന്നുന് കുടുമ്പോം കുട്ടോളുണ്ട് നെന്റെ ഏട്ടനും ചില്ലിക്കാശ് വേണ്ട-സ്വത്തും പണോം വേണ്ടത്ര. ഭാര്യ വീട്ടുകാരോ ഉഗ്രപ്രതാപികളേ.”

അമ്മക്കുട്ടേടത്തി ചാരുപടിയിൽ ശ്രീഹരിക്ക് തൊട്ടടുത്ത് വന്നിരുന്നു.

“നെന്റമ്മയ്ക്ക് എന്തുപറ്റി ഹരി? അമ്മക്കുട്ടേടത്തി ദുബായിൽ പോയിട്ട് കാര്യങ്ങളായില്ലാന്ന് പറഞ്ഞാ പറ്റോ? തെക്കേ മനക്കാർടെ പറമ്പ് അമ്പത് ലക്ഷത്തിനാ വാങ്ങിച്ചത്. ആരുലയാത്തോർക്കൊരു പാർപ്പിടം- അങ്ങനൊരു ലക്ഷ്യമുണ്ട്. മനസ്സിലെ ചെല പ്ലാൻസൊക്കെണ്ട്.”

അമ്മ അൽപം നടുങ്ങിക്കൊണ്ട് ഇടതു കൈപ്പത്തി വലതു കവിളിൽ ചേർത്തു.

“എന്നാലും മോളെ- നീ ചെറുപ്പാണെ- നെണക്കൊരു ജീവിതം.”

ബാക്കികേൾക്കാൻ നിൽക്കാതെ അമ്മക്കുട്ടേടത്തി ഉത്സാഹത്തോടെ ചാരുപടിയിൽനിന്ന് ചാടിയിറങ്ങി. മുറ്റത്തേക്ക് ഇറങ്ങി ചെറുപ്പുകൾ കാലിൽ തിരുകി വിളിച്ചു.

“ഹരിക്കുട്ടാ- വാ, പറമ്പിലൊന്ന് നടക്കാം. നീ സിവിൽ സർവീസിന്റെ പ്രിലിമിനറി പ്രിപ്പറേഷനിലാണെന്ന് കേട്ടു. മോഹനേട്ടനെപ്പോലെ ഐ.എ. എസുകാരനാവണോ മോഹം?”

അമ്മ ഉമ്മറപ്പടിയുടെ താഴത്തെ പടിയിലേക്കിറങ്ങി കഴുത്തു നീട്ടി:-

“മോഹനനെ വേളി കഴിച്ചിരുനെങ്കീ മോൾടേ വിധി മറ്റൊന്നായേനെ-വലയുമായിനാളും കൂടെ-”

പൂത്തു മറിഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന വസന്തംപോലെ അമ്മക്കുട്ടേടത്തി ആകെ ഉലഞ്ഞ് ഒന്ന് പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു- അച്ഛന്റെ അനുജന്റെ മകളാണെങ്കിലും ഒരു സഹജാതനോടുള്ള സ്നേഹം എന്നും അമ്മക്കുട്ടേടത്തി കാണിക്കുന്നു.

“ദുബായില് അമ്മക്കുട്ടേടത്തി ഒറ്റക്ക് ഡ്രൈവ് ചെയ്യോ?” ശ്രീഹരി

സങ്കോചത്തോടെ ചോദിച്ചു. എന്തെങ്കിലും ചോദിക്കണമല്ലോ.

“പിന്നെ! ഒറ്റയ്ക്ക് ഒരു ജീവിതം തന്നെ ഡ്രൈവ് ചെയ്യണം- പിന്നെയൊന്നൊരു കാര്!”

പറമ്പ് മുഴുവനും നടന്നു തീർന്നില്ല. അപ്പഴേക്കും അമ്മയൊരു വിളി “ഹരിക്കുട്ടാ- ഇതാ നെണക്കൊരു ഫോൺ, മദിരാശിനാരോ-”

ടെലിഫോൺ സംഭാഷണം തീർന്ന് ശ്രീഹരി തീൻമേശക്കരികിലെത്തി. അമ്മക്കുട്ടേടത്തി പറയുന്നു: “വലയമ്മ- ഒരുട്ടം സദ്യക്കൊന്നും വട്ടം കൂട്ടണ്ട- അമ്മക്കുട്ടിക്ക് ഉച്ചക്ക് ഒരു പിസ്സ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പീസ് സാൻവിച്ച് ഇതാ ദുബായിൽ സദ്യ. ഉച്ചയ്ക്കുണ്ടാൽ ഉറക്കം വരും. -ഉച്ചയ്ക്ക് ഇന്റർവെല്ലിന് ഒരു കമ്പ്യൂട്ടർസെന്ററിൽ പഠിപ്പിക്കാൻ ചെല്ലാം. ഇന്ന് വൈകിട്ട് അക്കാദമീലൊരു മീറ്റിങ്ങുണ്ട്. ഒപ്പം അന്നത്തെ അവാർഡിന്റെ പേരിലൊരു സ്വീകരണോം-ഇതിലൊന്നും കമ്പണ്ടായിട്ടല്ല, ആളോൾടെ സ്നേഹമല്ലേ?”

ഉണ്ണാറായപ്പോൾ ശ്രീഹരി വേഗം കൈകഴുകി വന്നു- അമ്മക്കുട്ടേടത്തി പോവുമ്പോ ഞാനും വരാം.

തിരികെവരുമ്പോ രാവുണ്ണുട്ടന്റെ വീട്ടിലൊന്ന് കേറാം. ആള് വലുക്ഷീണത്തിലാണെ- അമ്മേം ഞാനും കഴിഞ്ഞാഴ്ചചെന്നപ്പോ-

മുഴുവനാക്കാൻ അമ്മക്കുട്ടേടത്തി അനുവദിച്ചില്ല- “അവർ വണ്ടി കൊണ്ടുവരും. അത്ര വലു ചടങ്ങൊന്നല്ല. ഹരീ, നിനക്ക് മോഹാച്ചാൽ നമുക്കെന്റെ വണ്ടില്-” അപകടം മനസ്സിലാക്കി ഹരി പിൻവലിഞ്ഞു.

“ഏയ്- പിന്നീടൊരിക്കലൊവാം-”

മേശപ്പുറത്തെ ഒഴിച്ചു കറികളൊക്കെ ഒഴിവാക്കി, കൊണ്ടാട്ടം, മോർക്കറി, കടുമാങ്ങ ആ പ്രിയ വിഭവങ്ങളെ തൊട്ടും നുണഞ്ഞും ഊണു കഴിക്കുന്നത് കണ്ടാലറിയാം, അകത്താകെ കുഴമറിച്ചിലാണെന്ന്- കൈകഴുകിത്തുടച്ച് പടിഞ്ഞാറെ വരാനയിലെ അരമതിലിൽ ചെന്നിരിക്കുന്നത് കണ്ട് അമ്മയും വേഗത്തിൽ ഉണ്ടെന്ന് വരുത്തി പിറകെ വന്നു.

പറമ്പിലെ കുറ്റൻ മാവിലേക്ക് കണ്ണി മയ്ക്കാതെ നോക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ അമ്മ നിറച്ചത് അമ്മക്കുട്ടേടത്തി ആ മാവിൻ ചുവട്ടിലെ ബാല്യകാലത്ത് കണ്ണിമാങ്ങ പെറുക്കുകയാണെന്നാണ്.

“എന്റെ കല്യാണം കഴിഞ്ഞ് ഞാൻ വരുമ്പോ ദാ, ഈ മാവ് ഇത്രേളും- നെന്റെ അച്ഛൻ വിശ്വം, എന്നേക്കാൾ ഒരു വയസ്സിനുള്ള. ഭർത്താവിന്റെ അനുജനാണെങ്കിലും അവനായി

രുന്നു എനിക്ക് കൂട്ടുകാരൻ. എനിക്ക് വയസ്സ് പതിനഞ്ച്.

പക്ഷേ, അവനെന്നേക്കാൾ മുൻപേ നടന്നു - നെണെ ഒരു കൂട്ടുകാര്യോപ്പോലെ എന്റെ കയ്യിത്തന്നിട്ട്.”

അമ്മ രണ്ടു കണ്ണും തോളത്തെ തോർത്തിൽ അമർത്തിത്തുടച്ചു.

“ഒന്റ അമ്മേ, വേണ്ടത്ര ടെൻഷനും, സംഘർഷോം ഇപ്പോ തന്നെ ഉണ്ടാവും കൂട്ടേട്ടത്തിക്ക്. അമ്മേടെ കരച്ചിലും പറച്ചിലും ഒന്നു നിർത്തൂ.”

അമ്മ പെട്ടന്ന് തലതിരിച്ച് ശ്രീഹരിയോട് കയർത്തു. “നെണെ ആരാപ്പോ വിളിച്ചത്?” പഠിച്ചാലും തീരാത്ത പഠിപ്പാണ്, ഇന്നലെ ഞാനൊന്നു മിണ്ടാൻ വന്നപ്പോ എന്റെ നേർക്ക് കയർത്തു ചാടിയ നീയല്ലേ? ചെന്നിരുന്ന് പഠിക്കൂ.”

പിന്നെ ശ്രീഹരിക്ക് ഗത്യന്തരമില്ലാതെയായി. രംഗം വിടുക തന്നെ. അമ്മക്ക് കാര്യമവതരിപ്പിക്കണമല്ലോ. വരാന്തക്ക് തൊട്ടുള്ള മുറിയിലേക്ക് ഒരു തടിയൻപുസ്തകവുമായി ശ്രീഹരി ഓടി രക്ഷപെട്ടു.

ഒരേ അമ്മക്കെങ്ങനെ രണ്ടു പ്രകൃതമുള്ള മക്കൾ പിറന്നു എന്നാണ് ശ്രീഹരി അത്ഭുതപ്പെട്ടത്. എത്ര വൾഗറാണ് അനുജത്തിയുടെ സ്വഭാവം! മക്കളും ഭർത്താവുമായി വന്ന് പൊങ്ങച്ചം പറഞ്ഞ്, അവലോസ്പൊടിയും പഴുത്തമാങ്ങയും കെട്ടിപ്പൊതിഞ്ഞ് രണ്ടു നാളത്തെ താമസശേഷം ഇന്ന് പടിയിറങ്ങിയതേയുള്ളൂ- അസുയക്ക് കയ്യും കാലും വച്ചാൽ അത് അനുജയായി. അസുയ സകല സദ്ഗുണങ്ങളെയും കാർന്നു തിന്നുമെന്ന് അമ്മക്കുട്ടേടത്തി പറയാറുണ്ട്. കാര്യം കാണാൻ എന്തും ചെയ്യും അവർ. അമ്മക്കുട്ടേടത്തിക്ക് എന്തു കിട്ടിയാലും അത് തട്ടിയെടുക്കണം. എന്നാൽ കവിതയെഴുത്ത് ആർക്കും തട്ടിയെടുക്കാനാവില്ലല്ലോ-കുന്നിക്കുരുവും കോഹിനൂർ രത്നവും പോലെ മോഹനേട്ടൻ അമ്മക്കുട്ടേടത്തിക്കു പിന്നാലെ ഭ്രാന്തെടുത്ത് നടന്നപ്പോൾ അനുജ മോഹനേട്ടന് പിറകേ പ്രേമലേഖനങ്ങളുമായി നടന്നുവത്രേ. മോഹനേട്ടൻ സൂചിത്തലപ്പത്ത് നിന്ന് പഠിച്ച് ഐ.എ.എസ്സ് എടുത്തത് പോലും അമ്മക്കുട്ടേടത്തിയെ സ്വന്തമാക്കാനുള്ള അർഹത നേടാനായിരുന്നു. അപ്പോഴേക്കും കാര്യങ്ങൾ കൈവിട്ടു പോയി.

രാവുണ്ണുട്ടൻ പ്രതാപിയായ രാമൻമേനമ്മാവന്റെ ഉഗ്രപ്രതാപിയായ മകനായിരുന്നു. -ഗുണ്ടായിസം, പെണ്ണുപിടുത്തം, മദ്യപാനം- പെണ്ണുങ്ങൾക്ക് കാണുമ്പോൾ തന്നെ അറപ്പും വെറു

പ്ലം. രാവുണ്ണേട്ടന്റെ ആദ്യ ഭാര്യക്ക് കല്യാണം കഴിഞ്ഞ അന്നുമുതൽ ഭർത്താവിനെ കണ്ടുകൂടാ- “അയാളെ അടുത്തു വരുമ്പോ എനിക്ക് ചർദ്ദി കാൻ വരും.” എന്ന് വീട്ടിൽ പരസ്യമായി പറഞ്ഞുവത്രെ. രാത്രിയ്ക്ക് അയാളുടെ പരാക്രമങ്ങൾ സഹിക്കാൻ തേവടിശ്ശികൾക്കേ കഴിയൂ എന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ച് സന്ധ്യയായാൽ സ്വന്തം വീട്ടിലേക്ക് പുറപ്പെടും. സന്ധ്യക്ക് ചെന്ന അമ്മാളുവിനോട് സ്വകാര്യമായി റാണിയേടത്തി പറഞ്ഞു: കള്ള കുടിച്ചു, കുടിച്ചു ആണത്തം പോയി. ആണത്തമില്ലാത്ത പുരുഷന്മാർ പുലരും വരെ പെണ്ണിനെ കൊത്തിപ്പിറിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. എനിക്ക് വയെന്റെ ഏറ്റത്തി”

ഇതൊക്കെ സർക്കീട്ട് ഗോവിന്ദനിൽനിന്ന് ശ്രീഹരി ചോർത്തിയെടുത്ത വിവരങ്ങളാണ്. ഗോവിന്ദനിനെയൊത്ത രഹസ്യമില്ല. ഗോവിന്ദൻ സന്ദർശിക്കാത്ത വിടുമില്ല. അങ്ങനെയാണ് അനുജയുടെ ശൃംഗാരക്കഥകൾ ശ്രീഹരി കേട്ടത്.

ആയിടക്കാണ് രാവുണ്ണേട്ടന് ഡിസ്ക്പ്രൊലാപ്സ് ഉണ്ടായത്. മുപ്പരുടെ കാമിനീ സംഗമങ്ങളെ കണക്കില്ലാത്ത കളിയായതാണ് ഈ അപകടം എന്നാണ് ഗോവിന്ദന്റെ കണക്കുകൂട്ടൽ. വലിയ ബാങ്ക് ബാലൻസും, കണ്ണെത്താത്ത വയലുകളും, ചുമലിൽ ഇടതും വലതും കയ്യിട്ടു നടന്ന തോഴികളും ഒന്നും വേദന മറക്കാൻ മതിയായില്ല. അലോപ്പതി, ആയുർവ്വേദം, സമ്പത്ത് സ്വാധീനം. ഇതൊന്നും വേദന ശമിപ്പിച്ചില്ല. കുപ്പിവളകൾ പൊട്ടിച്ചിരിച്ച സിംഹമേടയിൽനിന്നും, ഹാവു-അമ്മാ-വയ്യാ എന്ന തെരക്കങ്ങൾ ഉയർന്ന് രാത്രികാലങ്ങളിൽ തെരക്കങ്ങൾ അലർച്ചകളായി.

ഒരു സന്ധ്യക്ക് അമ്മയ്ക്കും ആങ്ങളയ്ക്കുമൊപ്പം അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി ഏതോ കല്യാണ വീട്ടിൽ കയറി. പെണ്ണു പിടിയുന്നത് മുദ്രചാർത്തി കിട്ടിയ മുറച്ചൊക്കനായ രാവുണ്ണേട്ടന്റെ ആലോചന വന്നപ്പോൾ പരമപുഷ്പത്തോടെ തട്ടിമാറ്റിയതാണ്. എന്നാൽ, വീട്ടിനകത്തേക്ക് കയറിയപ്പോൾ കേട്ട ദീനരോദനം അവരുടെ കരളലിയിച്ചു കളഞ്ഞു. അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയുടെ ദർശനമാത്രയിൽ രാവുണ്ണേട്ടന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞൊഴുകാൻ തുടങ്ങി. അഗ്നിശകലങ്ങൾ പോലുള്ള ആ കണ്ണുകളിലെ യാചന, അവർക്ക് മറക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലത്രേ.

ഉറക്കം വരാത്തൊരു രാത്രി കടന്നു വന്ന പുലരിയിൽ, പ്രസ്താവിച്ചത്രെ, “ആ മനുഷ്യന്റെ വേദന ഞാൻ മാറ്റിയെടുക്കും.” അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയുടെ

ബി.എ.ലിറ്ററേച്ചർ പരീക്ഷ തീർന്നകാലമാണ്. ആരും എതിർത്തില്ല. ആങ്ങളയുടെ മകനല്ലേ? അമ്മയും ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. പറഞ്ഞിട്ടും കാര്യമില്ല. അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി പറഞ്ഞാൽ പറഞ്ഞതാണ്.

അനേകം ബന്ധുക്കൾക്കും പരിചാരികമാർക്കും ഇടയിൽ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി രാവു പകലും പരിചരിച്ചു. പിന്നെയെന്തൊക്കെ മറിമായങ്ങളാണ് നടന്നത്! രോഗശയ്യയിൽ നിന്ന് അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി രാവുണ്ണേട്ടനെ എഴുന്നേൽപ്പിച്ചു. അവരുടെ സൗമ്യരൂപം, ഉന്നതഗാത്രം, തലയെടുപ്പ് ആർക്കും കൂസാത്ത സ്വഭാവം- അയാളിലെ പുരുഷൻ സടകുടഞ്ഞെഴുന്നേറ്റു. അവിടെ പ്രണയം നറുനിലാവിന്റെ പാൽക്കുടമായി തുളുമ്പി.

ഒരു സന്ധ്യക്ക് രാവുണ്ണേട്ടന്റെ കയ്യും പിടിച്ച് അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി കടന്നുവന്നു. രാവുണ്ണേട്ടൻ ആളാകെ മാറിയിരിക്കുന്നു. കാടുതൂർന്ന താടിയൊക്കെ വടിച്ച് തെളിഞ്ഞ ചിരി. തുടുത്ത കവിളുകൾ-ലജ്ജ നിറഞ്ഞ ഭാവം. മെരുങ്ങിയ സിംഹം.

“വലുമ്മേ ഇന്ന് ഞങ്ങളുടെ രജിസ്റ്റർ കഴിഞ്ഞു. റാണിചേച്ചിയുടെ ബന്ധം അവർ തന്നെ അറത്തുമുറിച്ചു. ബന്ധം വേർപെട്ടു കിട്ടിയിട്ട് ഇന്നലെയാണിരിക്കുന്നത്”.

“ആരു വേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാലും നിയ്ത് വിചാരിച്ചത് നടത്തും. ഇനി നീ മുറുകെ പിടിച്ചോ മോളേ- പിടിവിട്ടാൽ കാട്ടിലേക്ക് ഓടിക്കളേം. സിംഹത്തിന് കാടല്ലേ വീട്”?

അമ്മ കളിയാക്കി. അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി പൊട്ടിപ്പൊട്ടി ചിരിച്ചു. രാവുണ്ണേട്ടനും കുട്ടിക്കുവ കുലുങ്ങുമാറ് ഇളകിച്ചിരിച്ചത് ശ്രീഹരിക്ക് മറക്കുവാനായില്ല. ഇന്നാചിരി വീണ്ടും ദൈന്യത്തിലേക്ക് കുപ്പുകുത്തിയിരിക്കുന്നു.

വരാന്തയിൽ അനക്കമുറിക്കുന്ന അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി. താഴെ കാലും നീട്ടിയിരുന്ന് മൗനത്തിലൂടെ സംവദിക്കുന്ന അമ്മ. അമ്മയും അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയും തമ്മിൽ അമ്മയും മകളും പോലത്തെ പ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. എന്നാലും സഖികളെപ്പോലെ പരസ്പരം സകലതും പറയും.

“ഇനി മിണ്ടാതിരുന്നാ പറ്റില്ല-അമ്മുക്കുട്ടേ, സത്യം പറയ്-നീ എന്തിനാ ആ പാവം രാവുണ്ണേട്ടനെ തനിച്ചാക്കി ദുബായിക്ക് ഒളിച്ചോടിയിത്? മൂന്നുകൊല്ലമായി, ന്റെ നെഞ്ചത്തിരുന്നു കനലിക്കണ ചോദ്യം-എന്നോടും കൂടെ പറയാതെ തക്കകാരണമുണ്ടെ നീ പോവിലു-നിക്കറിയാം”

നേർത്ത വെള്ളക്കർദ്ദിണിനിടയിലൂടെ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയുടെ മുഖം കാണാം അത് ഒരു തീപ്പന്തം പോലെ ജ്വലിക്കുകയാണ്.

“വലുമ്മ ചോദിക്കരുത്. പറയാൻ പറയാൻ പറ്റാത്തൊരു ഞാൻ നേരത്തേ പറഞ്ഞിരുന്നു.”

ഏഴു വർഷം പരസ്പരം അകന്നും നുകർന്നും കഴിഞ്ഞ ഞങ്ങളെങ്ങനെ ഒറ്റദിവസം കൊണ്ട്-ദൈവങ്ങൾക്ക് അസൂയ തോന്നിക്കാണോ.

അമ്മയുടെ ശബ്ദം ചിലമ്പിച്ചു.

“നെന്നെപ്പോലൊരു തങ്കോം അവനെപ്പോലൊരു ഇരുമ്പും തമ്മിച്ചേരിലാണ് ഞാൻ എത്ര വെലക്കിയതാ മോളേ. അയാളെ നിന്നെ ഭ്രോഹിച്ചോ?”

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി തലവിലക്കി.

“ശരീരത്തെ ഭ്രോഹിച്ചാ സാരലു. മനസ്സിനെ നോവിച്ചാൽ അമ്മുക്കുട്ടി സഹിക്കില്ല- വലുമ്മ അന്ന് പറഞ്ഞത് നേരം- സിംഹത്തിന് കാടുതന്നു വീട്. ഞാനാ സിംഹത്തെ കാട്ടിലേക്ക് തന്നെ അഴിച്ചുവിട്ടു.”

ഗന്ധർവ്വഗാനമായി. വീണയുടെ മുറുകിപ്പിച്ച കമ്പിയിൽ ആരോ വിരൽ തൊടുംപോലെ കമ്പിതമായ സ്വരം. അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി ഒരു വിശ്വതേജസ്സായി മാറും പോലെ- ശ്രീഹരി വിചാരിച്ചു.

“രോഗശയ്യേ കിടക്കുമ്പോഴും എന്തൊരു കൂട്ടാ കൂടി. കഴിഞ്ഞ തവണ ഞാൻ ചെന്നപ്പോ മോളേ, ദാ ഈ കയ്യിപ്പിടിച്ച് വിങ്ങലോടെ ഒരു നോട്ടം. എന്റെ ഉള്ള പൊള്ളിപ്പോയി. അവളെ നാട്ടിലെത്തിന്നറിഞ്ഞു. ഏടത്തി- ഏടത്തി മനസ്സുവെച്ചാ അവളെ വരും. ഒന്നു കാണണം. മാപ്പ് പറയണം. അവളെ പോയതോടെ എന്റെ ജീവനും പോയി. അവളുടെ ഒരു സമാശ്വാസം മതി. ഏടത്തി- അവൾക്ക് പകരം ഈ ലോകത്ത് അവൾ മാത്രമേയുള്ളൂ.”

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി മനസ്സ് പിടഞ്ഞ് തേങ്ങിക്കരയുമെന്നാണ് വിചാരിച്ചത്. എന്നാൽ, സൗമ്യമായി മറുപടി പറഞ്ഞതിങ്ങനെ.

“മനസ്സിന് സുഖം കിട്ടുന്നെച്ചാൽ കുടിച്ചോട്ടെ വലുമ്മേ-ചെലർ പ്രശ്നങ്ങളിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കടക്കുന്നത് ഇങ്ങനും-ശീലങ്ങളെ അടിമയാക്കിയ ഒരു തട്ടാ അത്. എന്നാ അമ്മുക്കുട്ടി കാര്യങ്ങളൊക്കെ നേർക്കുന്നേരെ നേരിടും-”

അമ്മയ്ക്ക് മൊഴിമുട്ടി. എന്നാലും രാവുണ്ണേട്ടന് കൊടുത്ത വാക്ക്- അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയുടെ ഭാവി.

“മോളേ, നീ കേൾക്കണം-രാ വുണ്ണി കെടുന്നു പോയപ്പം റാണി ചെന്നിരുന്നുത്രെ. ആധാരം അവൾടെ പേരിൽ രജിസ്ട്രാക്കണം. അതിനു സമ്മതച്ചാ മരണം വരെ ശുശ്രൂഷി ച്ചോളാംന്ന്. ഫ! കടന്നുപോടി എന്റെ മുമ്പീന് അവൻ ഗർജിച്ചുത്രെ. എന്റെ മോളെ സ്നേഹിച്ചപ്പോലെ അവനീ ഭൂമീല് മറ്റൊരു പെണ്ണിനെ സ്നേഹിച്ചിട്ടില്ല. മോള് അത്രടം വരെ ഒന്ന് പോണം. കരച്ചില് വരുമ്പോ സഹിക്കില്ല.-അടി തെറ്റിയാൽ ഏത് ആനയും വീഴുംന്ന് പരേണതെത്ര ശര്യാ.”

അമ്മയുടെ നെഞ്ചിൽ നിന്ന് ഒരു ഊക്കൻ ഗർഗദം പുറത്തു ചാടി.

“സത്യത്തെ വെട്ടിമുറിക്കാൻ മാത്രം ശീലിച്ച ആള്-എല്ലാ കഴിവും ദൈവം കൊടുത്തു. അഭിനയത്തില് സത്യവും, മമ്മുട്ടിയും, മോഹൻലാലുമൊക്കെ തോറ്റുപോകും. അയാളിന് കത്തിത്തീർന്ന ഒരു കരിക്കട്ട മാത്രമാണ്. വലുത്തേ എനിക്ക് കാണണ്ട്.”

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയുടെ സ്വരം കടുത്തു.അവർക്കിടയിൽ അതിനേക്കാൾ കനത്തുവന്നു മൗനം. വാക്കുകൾ പരാജയപ്പെടുന്നിടത്ത് മൗനം സഹായത്തിനെത്തുന്നു. കടുപ്പമുള്ള വാക്കുകൾക്ക് പിന്നിൽ ഒരു പെണ്ണിന്റെ ഉൾക്കട്ടിയുള്ള മനസ്സുണ്ട്. പെണ്ണ് ദുർബ്ബലയാണെന്ന് ഏതു വിഡ്ഢിയാണ് പറഞ്ഞത്?

“രാവുണ്ണിടടുത്തേക്ക് തിരിച്ചുപോണെന്നല്ല-നിനക്കയാള് ചേരിലു-രൂപഗുണോം,ശീലഗുണോംലു. ഇനീപ്പോ എണീറ്റു നടക്കോന്നെന്നെ-

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി കുലുങ്ങിച്ചിരിച്ചു. ചിരിച്ചു ചിരിച്ച് കണ്ണുനിറഞ്ഞിട്ടാണോ, സാരിത്തലപ്പെടുത്ത് കണ്ണിൽ വച്ച് അമർത്തിയത്?

“എന്റെ വിശുദ്ധിമുഴുവൻ കവർന്നെടുത്ത തെറ്റിന്. എന്നിട്ട് ഏതോ കൊടുങ്കാട്ടിലേക്കൊരു പാവം പെണ്ണിന്റെ ജീവിതം വലിച്ചെറിഞ്ഞ തെറ്റിന് ഏത് ദൈവത്തിന്റെ കോടതിയിലാണ് മാപ്പ്? അയാളെ ഒരിക്കൽ ഞാൻ രോഗശയ്യേന്ന് എഴുന്നേൽപ്പിച്ചു. പ്രണയം കൊടുത്തു. സെക്സ് റിവൈവ് ചെയ്തു. എന്നിട്ട് ഞാൻ കൊടുത്ത പ്രേമോം സെക്സും എടുത്ത് ചുതുകളിച്ചാൽ...!”

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി കിതച്ചു.

കാര്യങ്ങൾ കുറേശ്ശേ തെളിഞ്ഞുവരുന്നു. അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി മനസ്സുമുഴുവൻ തുറക്കണം.അതാണമ്മയുടെ ആവശ്യം. അമ്മ അടുത്തു ചെന്ന് കയ്യിൽ പിടിക്കുന്നു. നെഞ്ചോട് ചേർക്കുന്നു. അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി കൈകുതറുന്നു.

“മോളേ, നിനക്കാ കുട്ടുവേണ്ട-എന്നാലൊരു കുട്ടുവേണം. വൈകാതെ.”

“ആശ്രിതത്വം എത്രമേൽ മനസ്സിനെ ജഡമാക്കുമെന്ന് ഞാൻ അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞു. സ്നേഹം ആശ്രയമല്ലല്ലോ വലുത്തേ-വിയോഗത്തിലും സ്നേഹത്തിന് പതർച്ചയില്ല.”

അമ്മ കുഴങ്ങി നിൽക്കുകയാണ്. എന്താണീ പെണ്ണിന്റെ മനസ്സിൽ?

“ചായക്ക് എന്തെങ്കിലുംണ്ടാക്കാൻ പറയട്ടെ-ഹരിക്കുട്ടൻ പഠിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ നമുക്കൊന്ന് ശ്രീലകത്തേക്ക് പോവാം.”

അമ്മ എത്രപെട്ടന്നാണ് സന്ദർഭങ്ങളെ അനുകൂലമാക്കിയെടുക്കുന്നത്!

ഐ.എ.എസ് വേണോ എൻജിനീയറിങ്ങ് വേണോ അമ്മേ എന്ന സന്നിഗ്ധത്തിൽ ശ്രീഹരിയുടെ മനസ്സ് പെൻഡുലമാടിയപ്പോൾ അമ്മ പറഞ്ഞത്,“ഹരിക്കുട്ടാ ഞാനൊന്നു കുളിച്ചു വരട്ടെ. അപ്പോഴേക്കും നീ സിവിൽ സർവ്വീസിലെ കടലാസ്സൊക്കെ പുരിപ്പിച്ച് വക്ക്, നമുക്ക് അത് അവലത്തീക്കൊണ്ടുപോയി പുജിക്കാം” എന്നാണ്. അമ്മയുടെ ഈ അടവ് അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയുടെ അടുത്ത് ചിലവാകുമോ?

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി വരാന്തയിൽ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും ഉലാത്തുന്നു. വസ്ത്രങ്ങളുടെ ഉലച്ചിൽ മർമ്മരം-മൃദു പാദങ്ങൾ വരാന്തയിലെ കാവി മിനുസത്തിലല്ല തന്റെ ഹൃദയത്തിലാണ്-അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി എത്രനല്ല വളാണ്! എത്ര ഉൾക്കരുത്തുള്ളവൾ! മാണിക്യ തിളക്കമാർന്ന ഈ മനസ്സുകാണാൻ രാവുണ്ണേട്ടൻ വൈകിപ്പോയല്ലോ. ഇതൊക്കെ ഓർത്തോർത്തി ശ്രീഹരി ഉറങ്ങിപ്പോയി.

നെഞ്ചത്തേതോ കനത്ത ഭാരവുമായി മലകയറുന്ന അവ്യക്തസ്വപ്ന സഞ്ചാരത്തിനിടയിൽ ഉണർന്നു. നെഞ്ചിൽ കമഴ്ത്തിവെച്ച പുസ്തകം ആരോ എടുത്തുമാറ്റുന്നു. കണ്ണുതുറന്നപ്പോൾ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി!

“ഇത്രയ്ക്ക് കനമുള്ള വസ്തുക്കൾ നെഞ്ചിലേറ്റി ഉറങ്ങല്ലേ ഹരീ” അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി പരിഹസിച്ചു.

“ഇതെന്താ ഹരീ, പ്രേമലേഖനങ്ങളോ?”

മേശപ്പുറത്ത് കുമ്പകുട്ടിവെച്ച കടലാസുകളിലേക്ക് കണ്ണെറിഞ്ഞ് അവർ ചോദിക്കുന്നു.

“ഉപ്പുവ്വ- സിവിൽ സർവ്വീസിന്റെ പ്രണയലേഖനങ്ങൾ-വേണമെങ്കിൽ വായിച്ചു നോക്കാം-പ്രേമലേഖനങ്ങൾ എഴുതാൻ മോഹനേട്ടനായിരുന്നു മിടുക്ക് എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ആട്ടെ

എന്നെങ്കിലും ഏടത്തിയൊരു മറുപടി കൊടുത്തോ?”

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി പുത്തമരം പോലെ ആടിയുലഞ്ഞു ചിരിച്ചു. “ന്റെ ദൈവമേ-ഇപ്പോഴത്തെ കുട്ടോൾടെ ഒരു ധൈര്യം! ഏടത്തിമാരോട് ചോദിക്കണ ചോദ്യങ്ങളേ.” ന്റെ മോനേ ഞാനയച്ചത് മനസ്സിലായായിരുന്നു. ഇഷ്ടക്കേടുണ്ടായില്ല എല്ലാരും ഉറപ്പിച്ച ബന്ധം -അങ്ങനെ തന്നെ നടക്കട്ടേന്ന് ഉറച്ചതാണ്. പക്ഷേ കാര്യങ്ങളേ എന്റെ കൈവിട്ടു പോയി. നമ്മുടെ മനസ്സ് നമ്മള് വരച്ച വരേല് നിൽക്കില്ലേ” വിഷാദം മറക്കാൻ ശ്രമിക്കാതെ ശ്രീഹരി പറഞ്ഞുപോയി. “മോഹനേട്ടന്റെ ഭാര്യ സ്വൈര്യം കൊടുക്കില്ല എപ്പോഴും വഴക്കാത്രേ. പഴയ കാമുകിയുടെ പേരും പറഞ്ഞ്. ജോലികഴിഞ്ഞുവന്നാ എത്ര ലാർജ്ജാ വിഴുങ്ങാ! ഒരു പെണ്ണിനെ കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യന്മാര് ഇങ്ങനെ കുടിക്കൂടോ?”

വിഷം കുടിച്ചതുപോലെ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയുടെ മുഖം മുറുകി. ഒന്നു തണുപ്പിക്കാൻ ശ്രീഹരി വിഷയം മാറ്റി.

“ദുബായില് ഒറ്റക്കൊരു വീട്ടിലാണോ താമസം?”

“ഹേയ്-ലേഡീസ് ഹോസ്റ്റലേന്ന് പറയാം. വലിയൊരു വില്ലയിൽ അഞ്ചാറു പേര്. ഒക്കെ വലു ഉദ്യോഗസ്ഥകള്. എല്ലാവർക്കും സ്വന്തം കാര്-വെവ്വേറെ മുറി-കുക്ക്- ജീവിതം പരമസുഖം.”

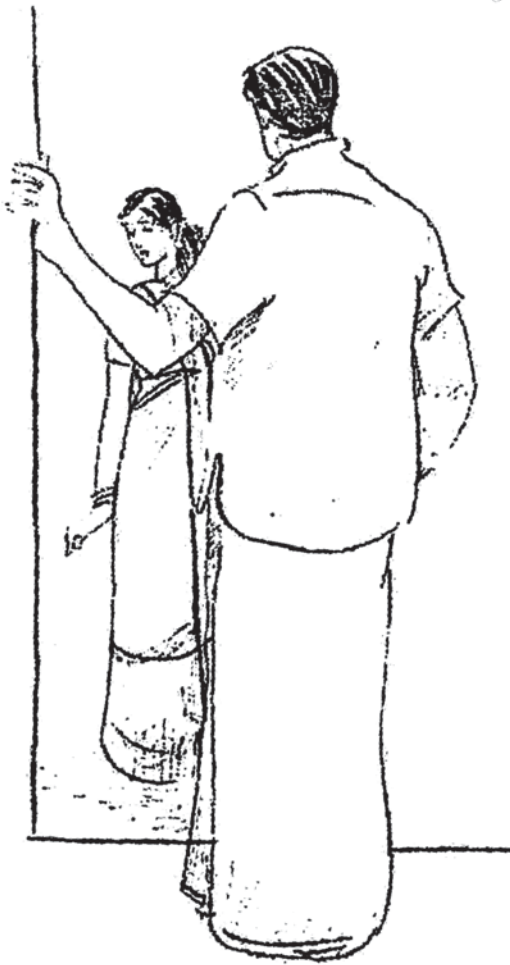
അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി വീണ്ടും കുലുങ്ങിച്ചിരിച്ചു. മുഖത്തെ രക്തപ്രസാദം വിരൽതൊട്ടെടുക്കാം.-ഇടതുകവിളിലെ കാക്കപ്പുള്ളി നുണക്കുഴിയുടെ ആഴത്തിലേക്ക് ഉൾവലിയുന്നത് ഒരു കാഴ്ചയാണ്.

“ആട്ടെ നെണക്കൊരു കുട്ട് കിട്ടിലേ?” അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി ശ്രീഹരിയുടെ വയറ്റത്ത് ഒറ്റ വിരൽകൊണ്ട് പതുക്കെയൊന്ന് കുത്തിക്കൊണ്ട് മന്ദഹസിക്കുന്നു.

“ഒറ്റപ്പെട്ടു നിൽക്കൽ ഒരു സുഖമല്ലേ ഏടത്തി? ഒരുതരം മതിൽ. ഇപ്പം തോന്നുന്നു മനസ്സ് നോവാതിരിക്കാൻ, വികാരക്ഷതമേൽക്കാതിരിക്കാൻ ഇതെന്താ നല്ലതെന്ന്- സ്നേഹം പലപ്പോഴും മുളാണ്. ഇല്ലേ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി?”

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി മുഖം തരാതെ പുസ്തകം മറിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“ഹാവു എന്റെ പുസ്തകങ്ങളൊക്കെയുണ്ടല്ലോ ഹരീ കളക്ഷനിൽ! നെണക്ക് കവിതാകമ്പം എന്നു തുടങ്ങി?”

“സ്വന്തം ഉടലിന്റേം അതിന്റെ സാധ്യതകളേം പറ്റിയേ എന്റെ അനുജത്തിക്കറിയു വലുത്തേ- എന്റെ കൂട്ടുതകർത്ത് അവളു് സുഖമായിക്കഴിയണം - അവൾടെ രണ്ടു പെൺമക്കളും മുതിർന്ന് വലുതായല്ലോ-അവറ്റുകളെ കിലും ചീത്തയാവാതെ നോക്കട്ടെ. ആ മനുഷ്യൻ പിന്നെ- ഭസ്മാസുരൻ വരം കിട്ടിയത് പോലെ-മരിക്കും മുമ്പ് തന്നെ- എനിക്കയാൾ മൃത്യുനായിക്കഴിഞ്ഞു വലുത്തേ. ഹിംസയുടെ ആൾരൂപം. മനസ്സിനെ കാശാപ്പു ചെയ്തവൻ-വിശ്വാസം വലിച്ചു കീറപ്പെട്ട ആളുടെ നീറ്റൽ അനുഭവിച്ചാലേ അറിയൂ. ഇനി അയാളുടെ മുൻപിലേക്ക് പോകലെന്നാൽ പുറം തൊലി ചീന്തിയെടുത്ത് എന്നെ തീക്കുണ്ഠത്തിന് മുമ്പിൽ നിർത്തലാണ്. ഞാനൊരു പാവമാണ് വലുത്തേ.”

ഇടിമിന്നലും കണ്ണീരും മുറിഞ്ഞുവീഴുന്ന വാക്കുകൾ. “ഇനി ഒരു കൂട്ടം വേണ്ട വലുത്തേ. സ്വയം മൂല്യമുണ്ടെന്ന തിരിച്ചറിവ്-അതുമതി ജീവിക്കാൻ.

അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി തീപ്പന്തം പോലെ ജ്വലിക്കുന്ന വട്ടമുഖം അമർത്തിത്തുടച്ച് മുറ്റത്തേക്കിറങ്ങി. മുഖത്ത് ചിരിവരുത്താനുള്ള ശ്രമം ദയനീയമായി പരാജയപ്പെട്ടു. പുരികമുയർത്തി രണ്ടാളോടും മൗനമായി യാത്ര ചോദിച്ചു.

“കാരെടുക്കട്ടെ അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി, പൊരിവെയിലല്ലേ?”

ശ്രീഹരി അടഞ്ഞ തൊണ്ടയോടെ ചോദിച്ചു.

“വേണ്ട മോനേ-നാലടിവെച്ചാൽ വീടെത്തി-ഞാൻ വന്നത് വെയിലത്ത്. പോണതും വെയിലത്തേക്ക് തന്നെ- ഇടയ്ക്കിത്തിരി തണൽ. അത് ധാരാളം മതി. സത്യം ജീവത്തായ സത്താണ് ഹരീ - വഞ്ചന ഒരുതരം ആത്മഹത്യയും. ഇതൊന്നും മറക്കല്ലേ നീയൊരിക്കലും!”

ഇളം ചിരിയോടെ ഒന്നുകൂടി നോക്കി, തലയുയർത്തിപ്പിടിച്ച് അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി പൊരിവെയിലത്തേക്ക് ഇറങ്ങി നടന്നു. ○

മാതൃഭൂമി, ഗൃഹലക്ഷ്മി അവാർഡും റഷ്യയിൽ നിന്നുള്ള **Women of East** അവാർഡുമടക്കം മൂപ്പരിലധികം പുരസ്കാരങ്ങൾ. അൻപതിലധികം പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിക്രംഗില വിദ്യാപീഠത്തിൽനിന്ന് ഡോക്ടറേറ്റ് നേടി. കോഴിക്കോട് സൗത്ത് മലബാർ ഗ്രാമീൺ ബാങ്കിൽ ഓഫീസർ.

പക്ഷേ തൊണ്ടയ്ക്ക് അസാരം ഇടർച്ചയുണ്ടല്ലോ എന്ന് അമ്പരക്കുമ്പോൾ അമ്മ ഒരു ഭേദത്തിൽ ചായ, പരിപ്പുവട പൊരിച്ചത് ഇവ കൊണ്ടുവന്നു. “ഞാനാദ്യം” എന്ന് ചുടുള്ള വട അമ്മുക്കുട്ടേടത്തി ഘോഷമായി ചുണ്ടോടു ചേർത്തു. വടയുടെ ചുടും എരിവും അകത്തു ചെല്ലും മുമ്പേ ആ കൺ തടങ്ങളേതേ നനഞ്ഞുകാണുന്നു എന്ന് ശ്രീഹരിക്ക് വേവലാതിയായി.

“മൂന്നു കഴിഞ്ഞല്ലോ വലുത്തേ ഞാൻ നടക്കട്ടെ-നാലിന് അവരെത്തും കാറുമായി.”

അമ്മ ഒഴിഞ്ഞ ഗ്ലാസ് വാങ്ങിച്ച് മറ്റേ കൈകൊണ്ട് അമ്മുക്കുട്ടേടത്തിയെ ചേർത്തു പിടിച്ച് ഇടനാഴിയിലേക്ക് നടന്ന് അടക്കത്തിലെന്തോ ചോദിച്ചു.

“എന്നെ ദേവതയെന്നു വിളിച്ചയാൾ, ലോകത്തിലൊരു സ്ത്രീയുമായും സെക്സ് സാധിക്കില്ലാന്ന് പറഞ്ഞയാൾടെ പിറകെ പലരും ചെന്നു. പേര് ചീത്തയാക്കണ പെണ്ണുങ്ങളോട് കൂട്ടുവേണ്ട രാവുണ്യേട്ടാന്ന് ഞാൻ ഒരിക്കൽ താക്കീത് കൊടുത്തു. സ്വന്തം

ശരീരത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്ന് ഉറക്കെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ആ പെണ്ണ് എന്റെ അനുജത്തി നാലയലത്ത് ചെല്ലാൻ പാടുണ്ടോ? ശരീരഭ്രാന്തുള്ള ആ പെണ്ണിന്റെ നേരേ രാവുണ്യേട്ടൻ കൈനീട്ടാൻ പാടുണ്ടോ? ഒരു ദിവസം പനിക്കോളുമായി ഞാൻ കോളേജിന് നേരത്തെ ചെന്നപ്പോ, എന്റെ കെടക്കേൾ അവളുടെ വയറ്റത്ത് തലവച്ച്-അവളോടുള്ള സ്നേഹം, ശരീര സൗന്ദര്യം വർണ്ണിച്ച്-ഹെന്റെ വലുത്തേ-വഞ്ചന നിറഞ്ഞ ഈ ലോകത്ത് എങ്ങനെ ജീവിക്കും? ഞാനൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. സ്വന്തം വീട്ടിലും പോയില്ല. സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളുമെടുത്ത് നേരെ സുഹൃത്തിന്റെ വീട്ടിലേക്ക്. പാസ്പോർട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഒറ്റമാസം കൊണ്ട് ദുബായിക്ക് പറന്നു. ഒരേഴുത്തുകാരിയുടെ വില അന്നാ അറിഞ്ഞത്. -സുഹൃത്തുക്കളൊരുപാട് സഹായിച്ചു.”

അമ്മ ഇടിത്തീ വിഴുങ്ങിയത്പോലെ നിൽക്കാണ് ശ്രീഹരി തളർന്ന് കട്ടിലിരിക്കുന്നത്.

ധന്യ ജയകൃഷ്ണൻ

{Wbw

വെറുതേ... വെറുതെയീ ജാലക കാഴ്ചയിൽ
നിമിഷങ്ങൾ ഇഴഞ്ഞു നീങ്ങവേ
പിറകിലേക്കോടുന്ന മനസ്സിന്റെ കോണിൽ
ഓർത്തെടുക്കുന്ന നിന്റെ മുഖം
അറിയാതെ പോയ നിന്റെ സ്നേഹം
ഒരു നൊമ്പരം പോലെ ഇന്നുമീ മനസ്സിൽ
നെരിപ്പോടായ് എരിഞ്ഞു തീരവേ
ഇന്നു ഞാൻ അറിയുന്നു നിന്റെ പ്രണയം.

നനുനനെ പെയ്യുന്ന മഴത്തുള്ളികളിലും
അലയടിച്ചുയരുന്ന തിരമാലകളിലും
തഴുകിയുണർത്തുന്ന കാറ്റിലും
ഇന്നു ഞാൻ അറിയുന്നു നിന്റെ പ്രണയം.

എന്റെ ബാല്യസ്മരണകളിലും
കൗമാര സ്മൃതികളിലും
യൗവനകാലങ്ങളിലും
വാർദ്ധക്യ ജീവിതത്തിലും
നീ നടന്ന വഴികളിലൂടെ
നിന്റെ കാൽപ്പാടുകൾ പിന്തുടർന്ന്
നിന്റെ നിശ്വാസം ശ്വസിച്ചു
ഞാൻ നീയായ് മാറി

ഇവിടെ... ഇവിടെയീ... ഏകാന്തതയിൽ
നഷ്ടബോധത്തിന്റെ വിങ്ങലുമായ്
കത്തിയെരിയുന്ന നൊമ്പരമായ്
ഉയരുന്ന പുകച്ചുരുളുകളായ്
നിന്നോർമ്മകൾ മാത്രമായ് കഴിയവേ...
ഇന്നു ഞാൻ അറിയുന്നു നിന്റെ പ്രണയം. ○

Kerala

History : Kerala had become a Linguistically distinct region in 14th century

First Recorded Kingdom: Empire Chera Ruled Kerala from Vanchi.

Between 8th and 14th century -Malayalam is developed as a language under Chera Empire-II.

Kerala was first mentioned in the Sanskrit epic Aitareya Aranyaka.

Early Trading centres: Evidence shown Arabs from 8th century, Portuguese in 1498, The dutch and Britishers from 16th and 17th centuries establish trade centres with Kerala. Cranganore, Quilon, Alleppey, Cannanore and Cochin are major ports used for trading

പത്മാവതി ഇസ്ഹാക്ക്

ഡോണിവാസിയിലെ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സ്

ഒരു കുടുംബിനിക്ക് വീട്ടുകാര്യങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ് ജോലി സ്ഥലത്തേക്കുള്ള ബസ്സുപിടിക്കാനുള്ള തുരുപ്പാട് അനുഭവിച്ചവർക്കെ അറിയാം. നന്നെപ്പുലർച്ചെ നാലരക്കു എഴുന്നേറ്റ് പ്രാതൽ, ഭർത്താവിനും, കുട്ടികൾക്കും, തനിക്കും കൊണ്ടുപോകാനുള്ള ടിഫിൻ ഉണ്ടാക്കൽ, ഇതൊക്കെ കഴിയുമ്പോഴേക്കും സമയം എട്ട് മണി. ഒമ്പതുമണിക്കുള്ള ബസ്സു പിടിക്കണം. കുളി, ഡ്രസ്സ് ചെയ്തൽ, വല്ലതും കഴിച്ചെന്നു വരുത്തൽ - ശേഷം ബസ്സ്സ്റ്റോപ്പിലേക്കുള്ള ഒരു ഓട്ടമാണ്. ഹാവു, ബസ്സ് പോയിട്ടില്ല. ഇനി മര്യാദക്ക് ശ്വാസം വിടാം. എന്നെപ്പോലെ പലരും ഓട്ടപ്പന്തയം കഴിഞ്ഞാലെന്ന പോലെ കിതച്ച് ബസ്സ് സ്റ്റോപ്പിൽ നിൽക്കുന്നുണ്ട്.

ബസ്സു വന്നു. ഉന്തിത്തള്ളി മുന്നിൽ കയറാൻ പറ്റിയാൽ ഇരിക്കാൻ സീറ്റുകിട്ടിയേക്കും. ഇല്ലെങ്കിൽ കമ്പിയിൽ തൂങ്ങുക തന്നെ. ഒന്നു ഞാൻ പറയാൻ വിട്ടു. ഞാനൊരു കോളേജ് അധ്യാപികയായിരുന്നു. നാലുമണിവരെ കൂട്ടികളുമായി മല്ലിട്ടുകഴിയുമ്പോഴേക്കും വയനാട്ടിൽ ജോലിക്കുപോയി മടങ്ങിവരുന്നവന്റെ മട്ടായിരിക്കും. ഇന്നത്തെ വയനാടല്ല ഞാനുദ്ദേശിച്ചത്. അരനൂറ്റാണ്ടു മുന്നിലെ വയനാട്. കൊടുംതണുപ്പും മലേറിയയും മലമ്പനിയും നടമാടുന്ന വയനാട്. ഇതൊന്നുമറിയാത്ത പല കുലിവേലക്കാരും ക്കാണിയിൽ നിന്ന് അഡ്വാൻസ് കൈപ്പറ്റി രണ്ട് മാസം പണിയെടുത്താൽ പണക്കാരനാവുമെന്ന് വിശ്വസിച്ചു വയനാട്ടിലേക്ക് പോവുന്നു. കൃഷിപ്പണികഴിഞ്ഞാൽ നാട്ടിൽ നാലഞ്ചുമാസത്തിന് മറ്റുജോലിയൊന്നുമില്ല. അപ്പോഴാണ് ഈ വയനാട്ടിൽ പോക്ക്. തണുപ്പിനുള്ള കമ്പിളിക്കുപ്പായമോ, ബ്ലാക്കറ്റോ ഒന്നും ക്കാണിമാർ കൊടുക്കില്ല. അഡ്വാൻസ് വാങ്ങിയതല്ലേ. ജോലി ചെയ്യാതെയും നിവൃത്തിയില്ല. ഒരു മാസം കഴിയുമ്പോഴേക്കും മലമ്പനി പിടിച്ച് അവശനായി കഴിയുമ്പോൾ ജോലിയിൽ നിന്ന് പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ട്, വീർത്ത വയറും ശോഷിച്ച ശരീരവുമായി പണക്കാരനാവാൻ പോയ തൊഴിലാളി അവശനായി മടങ്ങിവരുന്നു. അതുപോലെ ഉത്സാഹത്തോടെ പുറപ്പെട്ട് ക്ഷീണിച്ചവശനായി മടങ്ങുന്ന ജോലിക്കാരനെ കണ്ടാൽ ആളുകൾ ചോദിക്കുന്ന ഒരു ചോദ്യമാണ് “ഇവനെന്താ വയനാട്ടിൽ പോയവന്റെമതിരി”.

കഥയിൽ നിന്നകലുന്നു. സോറി. നാലു മണികഴിഞ്ഞ് ബസ്സിലെ ഗുസ്തിയും കഴിഞ്ഞ് ബസ്സിറങ്ങി പച്ചക്കറികളും മറ്റും വാങ്ങി വീട്ടിലെത്തുമ്പോഴേക്കും ഒരു പരുവത്തിലായിട്ടുണ്ടാവും. വീട്ടിലെത്തിയാലും വിശ്രമിക്കാൻ സമയവുമില്ല. രാത്രിയിലേക്കുള്ള ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യണം. എല്ലാം കഴിഞ്ഞ് ഒന്നുകിടക്കാറാകുമ്പോഴേക്കും മണി പതിനൊന്ന്. അങ്ങനെ ഇക്കൊല്ലം കഴിഞ്ഞു. ഇന്നു ഞാൻ റിട്ടയർ ചെയ്യുന്ന ദിവസം. ഉഗ്രൻ യാത്രയയക്കൽ. പതിവു പോലെത്തന്നെ. ടീച്ചർമാരും വിദ്യാർത്ഥികളും ടീച്ചറുടെ-എന്റെ-ഗുണഗണങ്ങൾ പ്രകീർത്തിച്ചു. ഒരു വലിയ സമ്മാനപ്പൊതിയും തന്നു. നന്ദി പ്രകടനത്തിനായി ഞാനെഴുന്നേറ്റപ്പോൾ എന്റെകാലിടറിയോ? ഈ ദിവസത്തിനു വേണ്ടി ഞാൻ കൊതിക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് നാളേറേയായി.

എന്നാൽ ആ സമയം സമാഗതമായപ്പോൾ എന്റെ തൊണ്ട വരണ്ടു. കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു. ഗർഭഭരണത്തോടെ രണ്ടു വാചകം പറഞ്ഞൊപ്പിക്കാൻ ഞാൻ പ്രയാസപ്പെട്ടു. നാളെ ഞാൻ ഇവർക്ക് അന്യായവുമല്ലോ എന്ന് ചിന്തിച്ചപ്പോൾ ഏങ്ങലടിക്കാതിരിക്കാൻ നന്നെ പ്രയാസപ്പെട്ടു.

“നമ്മളിനെയും കാണുലോടീച്ചരെ- വിഷമിക്കാതിരിക്കൂ.” ഒരു കുട്ടുകാരി എന്റെ തോളിൽപ്പിടിച്ച് ആശ്വസിപ്പിച്ചു. അവരുടെ കണ്ണിലും വെള്ളം നിറഞ്ഞിരുന്നു.

റീട്ടയർ ചെയ്ത് കുറച്ചുമാസങ്ങൾ കഴിയുമ്പോഴാണ് മനസ്സിലാവുന്നത് തിരക്കുപിടിച്ച ജീവിതമാണ് വിശ്രമജീവിതത്തേക്കാൾ നല്ലതെന്ന്. മക്കൾ ജോലിയായി അന്യനാട്ടിൽ. അയൽക്കാർ പറയും- “എന്തു ഭാഗ്യം, ടീച്ചർക്ക്, മക്കളെല്ലാം ഉയർന്ന നിലയിൽ. നിങ്ങൾക്ക് രണ്ടുപേർക്കും നല്ലപെൻഷൻ. കാലും നീട്ടി ഇരുന്ന് സുഖിച്ചുടേ?” എന്തൊരു സുഖം അത്. അനുഭവിക്കേണ്ട അറിവു. ഒന്നും ചെയ്യാനില്ല. മനസ്സ് ശുന്യമായപ്പോലെ. ധാരാളം വർത്തമാനം പറയുന്ന സ്വഭാവക്കാരിയായ എനിക്ക് വല്ലാതെ ബോറടിക്കാൻ തുടങ്ങി. പട്ടണങ്ങളിലേതുപോലെ ക്ലബ്ബുകളും മറ്റും ഉൾനാട്ടിലില്ലല്ലോ. മക്കളുടെ അടുത്തുപോയി ഒരു മാസം കൂടാമെന്നു വെച്ചാൽ യാത്രചെയ്യാൻ പതിഭേവനു ഇഷ്ടവുമല്ല. ഇന്നത്തെ മോഡേൺ കുട്ടികളുടെ മാതിരി ‘ഞാൻ പോകുന്നു’ എന്നു പറഞ്ഞു പോകാനുള്ള സംസ്കാരവും പഴയ ആളുകൾക്കില്ലല്ലോ. അങ്ങനെയാണ് ഞാൻ കമ്പ്യൂട്ടറിലേക്ക് തിരിഞ്ഞത്.

ഇതുവരെ ഞാൻ വിവരിച്ചത് വെറും ആമുഖം മാത്രം. കഥ വഴിയെ വരുന്നു. കമ്പ്യൂട്ടറിൽ ഫേസ് ബുക്ക് നോക്കൽ എന്റെ ഒരു വിനോദമാണ്. ഒരു ദിവസം അങ്ങനെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ ‘റാധാനിവാസ് ഹോട്ട് മെയിൽ ഡോട്ട് കോം’ എന്നൊരു ഈ മെയിൽ ഐഡിയും ഒരു തടിച്ച സ്ത്രീയുടെ ഫോട്ടോയും. പെട്ടെന്ന് എന്റെ മനസ്സ് ഒരു നാൽപ്പതു കൊല്ലം പിന്നിലോട്ടു പോയി. എന്റെ തറവാടുവീടിന്റെ തൊട്ടടുത്ത് ഒരു രാധാനിവാസ് ഉണ്ടായിരുന്നു. അവിടെ എന്റെ അടുത്തകുട്ടുകാരി ഒരു രാധയും. ഞങ്ങൾ ഇണപിരിയാത്ത കുട്ടുകാരികൾ. ‘ഇണപ്രാവുകൾ’ എന്നാണ് എല്ലാവരും ഞങ്ങളെ വിളിച്ചിരുന്നത്. പക്ഷേ സ്വഭാവം വിഭിന്നം. വെളുത്ത് നീണ്ടുമെലിഞ്ഞ ഒരു സുന്ദരി കുട്ടിയായിരുന്നു രാധ. ഞാനത്യാവശ്യം തടിച്ചതും. കേഴമാനിന്റെ കണ്ണുകളും ‘എനിക്കു പേടിയാണെ’ എന്ന ഭാവവുമായിരുന്നു രാധക്ക്. ഓടിച്ചാടി നടക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന എനിക്ക്, നടക്കുമ്പോൾ ഉറുമ്പിനെ ചവിട്ടുമോ എന്ന് പേടിച്ച് അടിയെക്കുന്ന ആ കുട്ടുകാരിയെ ഭയങ്കര ഇഷ്ടമായിരുന്നു. രാധ അമ്മമ്മ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന കഥകളിലെ അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ അപ്പടി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ഹൈസ്കൂളിലേക്ക് ഏറെ ദൂരം നടക്കേണ്ടിയിരുന്ന ഞങ്ങൾക്ക് മുഷിവു തോന്നാതിരിക്കാൻ രാധയുടെ ഈ കഥകൾ ഒരു അനുഗ്രഹമായിരുന്നു. കരിങ്കുട്ടിക്കു കലശം കഴിക്കാൻ വൈകിയതിന്റെ ഫലമായി പശു പെട്ടെന്ന് ചത്തതും, ഉറക്കത്തിൽ മുത്ത

ച്ചനെ കരിങ്കുട്ടി കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു ഞെക്കിയതും അങ്ങിനെ അങ്ങിനെ പല കഥകളും. ഇതിനെല്ലാം മകുടംചാർത്തുന്നത് അവരുടെ തൊടിയിൽ കൂടിയിരുത്തിയിട്ടുള്ള ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സിനെ പറ്റിയുള്ള കഥകളാണ്. ബ്രഹ്മരക്ഷസിനെ പറ്റി പറയാൻ രാധക്ക് ആയിരം നാവുകളാണ്.

“രമക്കറിയോ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സ്, ബ്രാഹ്മണന്റെ ഗതികിട്ടാത്ത പ്രേതാണത്രേ. അതിന് ഭയങ്കര അയിത്തവും ശുദ്ധവുമാണ്. അന്യമതക്കാരോ, താണജാതിക്കാരോ ദൈവപ്പുര (ബ്രഹ്മരക്ഷസിനെ കൂടിയിരുത്തിയ സ്ഥലം) യുടെ അടുത്തുകൂടെ പോയാൽ അവരെ സർപ്പം കടിച്ചു കൊല്ലും” കണ്ണുകൾ വിടർത്തി ഭയത്തോടെ രാധ അങ്ങിനെ പറയുമ്പോൾ എനിക്ക് ചിരിയാണ് വരിക.

‘ചിരിക്കണ്ടട്ടോ രമേ - അനുഭവിക്കുമ്പോഴേ നീ മനസ്സിലാക്കൂ’ രാധ. ‘അതിന് ഞാൻ താണജാതിക്കാരിയോ അന്യമതക്കാരിയോ ആണോ? പിന്നെന്തിനാ ഞാൻ പേടിക്കണ്?’

“എന്നാലും ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സിനെ പൂച്ഛിക്കരുത്. പാപം കിട്ടും.” പത്താം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടിയാണ് ഇങ്ങനെ പറയുന്നതെന്നോർത്തപ്പോൾ എനിക്കവളോട് സഹതാപമാണ് തോന്നിയത്. എട്ടാം പൊട്ടം തിരിയാത്ത പെണ്ണ്. ഞാൻ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചു. രാധയോട് തർക്കിച്ചിട്ട് ഫലമില്ല. രൂഢമൂലമായ വിശ്വാസമാണവളുടേത്.

ഒരു ഓണത്തിന്, പൂട്ടുന്നതിന്റെ തലേദിവസം രാധയെ വല്ലാതെ പരീക്ഷണയായിക്കണ്ടു. അന്ന് സ്കൂൾ വിട്ടതിന് ശേഷം മൂക്കിൽ മണിക്കൂർ ഡ്രിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഡ്രിൽ കഴിഞ്ഞ് ഇരുട്ടുന്നതിന് മുമ്പ് വീട്ടിലെത്താൻ ഞങ്ങൾ ഓടുകയായിരുന്നു. വീട്ടിലെത്തിയപ്പോഴേക്കും ഇരുട്ടിയിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് കുളിച്ച് ഊണുകഴിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോഴേക്കും രാധാനിവാസിൽ നിന്ന് വലിയ ഒച്ചയും ബഹളവും കേട്ടു. പരിഭ്രാന്തരായ ഞങ്ങളെല്ലാവരുംകൂടി രാധയുടെ വീട്ടിലേക്കോടി. അവിടെ കണ്ട കാഴ്ച എനിക്ക് വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മുടി, നെറുകയിൽ, ഒരു പ്രത്യേകരീതിയിൽ കെട്ടി വെച്ച് രൗദ്രമൂർത്തിയെപ്പോലെ രാധ ഉറങ്ങുതുളളുന്നു. അതിനിടയിൽ “ഞാനശുദ്ധപ്പെട്ടു... ‘എനിക്ക് ആണ്ടുതോറും തററുള്ള പൂജ മൂടുക...ഞാൻ കാണിച്ചുതരാം... ഹും..ഹും എല്ലാവരേയും ഒരു പാഠംപഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.” എന്നെല്ലാം പുലവിക്കൊണ്ട് രാധ തലയിട്ട് ആട്ടുന്നു. അവളെ കണ്ട് എനിക്ക് ഭയം തോന്നി. കലങ്ങിമറിഞ്ഞ് തുറിച്ച കണ്ണുകൾ. രാധയുടെ അച്ഛന്റെ നേർക്കാണ് നോട്ടം. അച്ഛനാവട്ടെ ഭയഭക്തിബഹുമാനങ്ങളോടെ തൊഴുതുനിൽക്കുന്നു.

‘വേണ്ടതു ചെയ്തോളാം. ഇത്തവണ പൊറുക്കണം ഇനി അബദ്ധം പറ്റാതെ നോക്കിക്കൊള്ളാം’, അച്ഛൻ. ഉടൻതന്നെ അമ്മ ഒരു കിണ്ടിയിൽ അരിയും, തുളസിപ്പൂവും, ഒറ്റരൂപാ നാണയവും ഇട്ട് സത്യം, സത്യം, സത്യം എന്ന് മൂന്നു പ്രാവശ്യം ഉരുവിട്ട് കിണ്ടി നിലത്തു കമഴ്ത്തി.

ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സ് അവരുടെ വാഗ്ദാനത്തെ അംഗീകരിച്ചെന്നു തോന്നുന്നു - രാധയുടെ തുളുൽ ക്രമേണ നിലച്ചു. “വെള്ളം, വെള്ളം ഇപ്പോൾ കിണറ്റിൽ നിന്നും കോരിയ ശുദ്ധജലം”....രാധ നീട്ടിപ്പറഞ്ഞു. ആരോ ഓടിപ്പോയി വെള്ളം കോരിക്കൊണ്ടുവന്നു രാധയ്ക്കുകൊടുത്തു. മടമടാ എന്ന് രണ്ട് ഗ്ലാസ്സ് വെള്ളംകുടിച്ചശേഷം രാധ കൗഴഞ്ഞുവീണു നിശ്ചലയായി. ‘ഉപദ്രവിക്കേണ്ട അവളെ. ഒന്നു മയങ്ങിക്കൊട്ടെ, എല്ലാം ശരിയാവും.’ അച്ഛൻ പറഞ്ഞു. ഒരു പത്തുമിനിറ്റ് കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും രാധ ഒന്നും സംഭവിക്കാത്തപ്പോലെ എഴുന്നേറ്റു വന്നു. സംഭവിച്ചതൊന്നും ആരും അവളെ അറിയിച്ചതുമില്ല. പിറ്റേദിവസം തന്നെ ബ്രഹ്മരക്ഷസിന് വിപുലമായ പുജകഴിച്ചു. പുജക്ക് ശേഷം കുറച്ചു മാസത്തേക്ക് ഒന്നും സംഭവിച്ചില്ല. എല്ലാം പഴയതുപോലെയാണു് ധരിച്ചവർക്ക് തെറ്റി. ഒരു മദ്ധ്യ വേനലവധി. വീണ്ടും രാധക്കു ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സിലകി. ഇത്തവണ കുറേക്കൂടി രുക്ഷമായിരുന്നു. പിന്നയങ്ങോട്ട് മന്ത്രവാദം, വഴിപാടുകൾ. എല്ലാതരം മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളും നോക്കി. ഫലം തമിമവ. അക്കാലത്ത് കൗൺസിലിങ്ങിനെപ്പറ്റി ഗ്രാമവാസികൾ അജ്ഞരായിരുന്നു. പത്താംക്ലാസു കഴിഞ്ഞ് ഞാൻ കോളേജിൽ ചേർന്നു. രാധക്ക് പഠിക്കാൻ വലിയ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും വീട്ടുകാർക്ക് അവളെ ദുരെയുള്ള ഹോസ്റ്റലിലേക്ക് വിടാൻ ധൈര്യമില്ലായിരുന്നു. ഒരു കൊല്ലം ചികിൽസയും മന്ത്രവാദവുമായി കഴിഞ്ഞു. വലിയ ഫലമില്ലെന്ന് കണ്ടപ്പോൾ ഡൽഹിയിലുണ്ടായിരുന്ന അവളുടെ ചേച്ചിവന്ന് രാധയെ വിദഗ്ധചികിൽസയ്ക്കായി കൂടെ കൊണ്ടുപോയി. കുറച്ചു ദിവസത്തെ കൗൺസിലിങ്ങിന് ശേഷം അവളെ കോളേജിൽ ചേർത്തു എന്നാണ് പിന്നീട് കേട്ടത്. എന്തായാലും ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സ് അവളിൽ നിന്ന് തോറ്റു പിന്മാറി. രാധ ഡൽഹിയിൽ പോയതിന് ശേഷം ഒന്നു രണ്ടു പ്രാവശ്യംമാത്രമാണ് ഞാനവളെ കണ്ടിട്ടുള്ളത്. പണ്ടത്തെ ദൈന്യ ഭാവം വിട്ട് കുറെയൊക്കെ ഉഷാരായിരിക്കുന്നു. ഡൽഹിയിൽ നിന്ന് പരിചയപ്പെട്ട ഒരാളെ വിവാഹം കഴിച്ച് രാധ വിദേശത്താണെന്ന് പിന്നീടറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. എന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ശേഷം ജോലിയും കല്യാണവുമായി കേരളത്തിന്റെ മറ്റൊരറ്റത്തേക്ക് ഭർത്താവിനോടൊപ്പം ഞാനും ചേക്കേറി. വല്ലപ്പോഴുമൊക്കെ രാധയെ ഓർക്കാറുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും ഞങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള കത്തിടപാടുകൾ പാടെ അറ്റുപോയി. രാധയുടെ മാതാപിതാക്കളുടെ മരണശേഷം അവരുടെ മകൻ വീടു വിറ്റ് അമേരിക്കയിലെങ്ങോ ആണെന്നു കേട്ടു.

ഓ, പണ്ടത്തെകാര്യം ഓർത്തിരുന്നിട്ട് കാര്യമില്ലല്ലോ. നേരത്തെക്കണ്ട ഈ മെയിൽ ഐഡിയിൽ ഒന്നു ശ്രമിച്ചു നോക്കാം. ‘ആയാലൊരു തെങ്ങ്, പോയാൽ ഒരു പൊങ്ങ്’. എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ എന്റെ രാധയാണെങ്കിൽ ഭയങ്കര സന്തോഷം, അല്ലെങ്കിൽ നെവർമൈൻഡ്. ഞാൻ ഹ്രസ്വമായ നാല് വാചകം ടൈപ്പ് ചെയ്തു.

“ഞാൻ രമ-വേങ്ങശ്ശേരിയിൽ രാധാനിവാസിനടുത്ത വീട്ടിലെ രമ. എന്റെ ബാല്യകാലസഖി രാധയാണോ? അല്ലെങ്കിൽ മാപ്പ്. എന്റെ ഫോൺ നമ്പർ കൊടുക്കുന്നു.” ആകാംക്ഷാഭരിതയായി ഒരു കൊച്ചുകുട്ടിയെപ്പോലെ ഞാൻ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നടന്നു തുടങ്ങി. അരമണിക്കൂറിന് ശേഷം ഫോൺ ബെല്ലടിച്ചു. പരിഭ്രമത്തോടെ ഫോണെടുത്തു.

“ഹലോ, ഹലോ രമേ-ഞാൻ രാധയാണ്”. അത്ഭുതം കുറിയ ശബ്ദം. സന്തോഷം കൊണ്ട് എനിക്ക് മിണ്ടാനായില്ല. വീണ്ടും ഹലോ, ഹലോ എന്ന ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ സകലശക്തിയുമുപയോഗിച്ച് ഞാൻ സംസാരിച്ചു.

‘രാധേ, പഴയ കുട്ടുകാരി രമ’

‘ദൈവമെ എത്രകാലമായി നിന്റെ ശബ്ദം കേട്ടിട്ട്. വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല കേട്ടോ.’ ഒരു മണിക്കൂറോളം ഞങ്ങൾ ചർച്ചാസംസാരിച്ചു. അവളുടെ ഭർത്താവ് സൈക്യാട്രിസ്റ്റാണെന്നും, വളരെ സ്നേഹശീലനായതുകൊണ്ട് ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സിനെ നയത്തോടെ നിഷ്കാസനം ചെയ്തെന്നും തറവാടും വീടും പറമ്പും ഒരു ജോസഫിന് വിറ്റെന്നും, ജോസഫ് ജീർണ്ണിച്ച് നിലംപൊത്താനായ ദൈവപ്പുര മാറ്റി അവിടെ തെങ്ങിൻ തൈ വെച്ചുപിടിപ്പിച്ചെന്നും, ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സ് നഷ്ട പരിഹാരമൊന്നും ചോദിക്കാതെ ഒഴിഞ്ഞുപോയെന്നും പൊട്ടിച്ചിരിക്കിടയിൽ രാധ മൊഴിഞ്ഞു. അടുത്തതവണ നാട്ടിൽ വരുമ്പോൾ തീർച്ചയായും എന്റെ കൂടെ താമസിക്കാമെന്ന വാഗ്ദാനത്തോടെ ഞങ്ങൾ ഫോൺ വെച്ചു.

ഇത്തരം വിശ്വാസങ്ങളെ ഞാൻ പരിഹസിച്ചതാണെന്ന് ധരിക്കല്ലേ. അതു മോശമായ രീതിയിൽ മനസ്സിൽ കയറിയാൽ ‘മണിച്ചിത്രത്താഴ്’പോലെയാവും. പിന്നെ സണ്ണിയെത്തേടി പോകേണ്ടിവന്നേക്കും!

എന്റെ കഥ ആരിലേങ്കിലും അലോസരമുളവാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ വള്ളത്തോളിന്റെ കവിതയിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ

‘പാഴ്വാക്കിതിന്നരുൾക മാപ്പു മനീഷിമാരെ’

○

The moon is drifting away from Earth

Every year the moon moves about 3.8cm further away from the Earth. This is caused by tidal effects. Consequently, the earth is slowing in rotation by about 0.002 seconds per day per century. Scientists do not know how the moon was created, but the generally accepted theory suggests that a large Mars sized object hit the earth causing the Moon to splinter off

If two pieces of metal touch in space, they become permanently stuck together

This may sound unbelievable, but it is true. Two pieces of metal without any coating on them will form in to one piece in the vacuum of space. This doesn't happen on earth because the atmosphere puts a layer of oxidized material between the surfaces. This might seem like it would be a big problem on the space station but as most tools used there have come from earth, they are already coated with material. In fact, the only evidence of this seen so far has been in experiments designed to provoke the reaction

വിജു ഡേവിസ്

ഉപോൽപ്പന്നങ്ങൾ

ചുടുപിടിച്ച തലയുമായി ജോക്കുട്ടൻ കട്ടിലിൽ ചടഞ്ഞിരുന്നു. ക്രിസ്തുവിന്റെ ജനനത്തിരുന്നാൾ ആഘോഷിച്ചതിന്റെ കെട്ടിൽ നിന്നും അയാൾ മുക്തനായിട്ടില്ല. ഇന്നും പബ്ലിക് ഹോളി ഡേ. മടിപിടിപ്പൊതുങ്ങിയിരിക്കാൻ തത്പരനായ അയാളെ പക്ഷേ സഹ ധർമ്മിണി വെറുതെ വിടില്ല. ഈ ദിവസത്തേക്ക് ആഴ്ചകൾക്കു മുൻപേ അവൾ വ്യക്തമായ പല തികൾ തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു.

ബോക്സിംഗ് ഡേ ആണ്, വ്യാപാരികൾ സമൃദ്ധമായി അനുഗ്രഹം വർഷിക്കുന്ന ദിനം. വിലക്കുറഞ്ഞ മനുഷ്യനു മേൽ വിലക്കുറവിന്റെ തുണ്ടിട്ട് ചുണ്ടകൾ.

“വേഗം റെഡിയാകണം, അരമണിക്കൂറിനകം അവരെത്തും.” ആദ്യബെൽ മുഴങ്ങി. സഹ ധർമ്മിണി അണിഞ്ഞൊരുങ്ങാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിലാണ്. ഈ നഗരത്തോടൊപ്പം ഓടാൻ അവളും പ്രാപ്തയായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

പരിചയ സമ്പന്നനായ സംവിധായകന്റെ കീഴിലെ പുതുമുഖത്തെ പ്ലോലെ, അയാൾ തന്റെ വേഷത്തിലേക്കു തിരിഞ്ഞു.

ജോക്കുട്ടൻ, ഈ കൊടും നഗരത്തിന് മൂന്നു മാസം വളർച്ച എത്തിയിട്ടുള്ള പുതുമുഖം തന്നെ. നാലരവർഷത്തെ അനുഭവ സമ്പത്തുള്ള പ്രിയപത്നിക്കു കീഴിൽ അയാൾ ഇനിയും പലതും അഭ്യസിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

“ജോ... വേഗമാവട്ടെ. പങ്ച്ചലാണവർ. നമ്മളായിട്ട് ലേയ്റാക്കരുത്.” ബ്രഷിൽ പേസ്റ്റ് ഉരുട്ടിപ്പിടിപ്പിക്കുന്നതിനിടെ ജോവിന് കിട്ടിയത് തനിക്ക് ഇല്ലാതെ പോയ ഗുണം വളർത്തിയെടുക്കാനുള്ള താക്കീത്. അവൾ മകളെ കൂളിപ്പിച്ചെടുത്തു. കഴിക്കാനുള്ളത് ഡൈനിങ് ടേബിളിൽ നിറത്തി. അയാൾക്കണിയാനുള്ള വേഷവിധാനങ്ങൾ കട്ടിലിൽ നിവർത്തി വെച്ചു.

“ജോ....?” അയാൾ പ്രതികരിച്ചില്ല. “ജോ...” വിളിക്കു കനം കൂടി. ചെറു

കാഴ്ചപ്പാട് എത്ര സ്ഫുടമായാണ് അമ്മയോട് വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്. മകളുടെ പ്രസരിപ്പും തുടിപ്പും അമ്മയിൽ തെല്ലൊരു അഭിമാനം വിടർത്തി.

“അവരെത്തിയെന്നു തോന്നുന്നു.” ജോക്കുട്ടൻ കതകു തുറന്നു. ഡ്രൈവേയിൽ കടും ചുവപ്പു നിറത്തിലുള്ള ഫോർ വീൽ ഡ്രൈവ്. ആളനക്കമില്ല. അകത്തു നിന്ന് സഹ ധർമ്മിണിയുടെ ശബ്ദം. മൊബൈലിലാണ്. കാര്യങ്ങൾ തീരുമാനമായി. ജോക്കുട്ടൻ സകുടുംബം, ശീതികരിച്ച ഫോർ വീലിനുള്ളിൽ.

വളയം പിടിച്ചിരിക്കുന്ന മാനുദേഹത്തെ എവിടെയോ കണ്ടതുപോലെ. ജോക്കുട്ടൻ തല ചെറുതായൊന്നു കുമ്പിട്ട് പുഞ്ചിരി തൂകി. ഗൗരവം ചോർന്നുപോകാതെ തിരിച്ച് അയാളോ.

പല പല ഡിന്നറുകൾ, പാർട്ടികൾ. പലർക്കും കൈകൊടുത്തിരിക്കുന്നു, പരിചയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പതഞ്ഞു പൊങ്ങിയ വെള്ളത്തിലെ കുമിളകൾ പോലെ.

പിറകിലെ സീറ്റിൽ തോരാതെയുള്ള സംസാരം. സഹ ധർമ്മിണിയും കൂട്ടുകാര്യവും.

ജോക്കുട്ടന്റെ കണ്ണുകൾ പുറത്തെ കാഴ്ചകളിലേക്കു നീണ്ടു. അപരിചിതമായ വഴികൾ, ആളുകൾ. ആളുകളെക്കാൾ കൂടുതൽ വണ്ടികൾ. അവ ചുട്ടു നിൽക്കുന്ന അന്തരീക്ഷത്തെ പൂർത്തിയാക്കൊണ്ടൊഴുകുന്നു.

ഏക്കറുകളിൽ പരന്നു കിടക്കുന്ന ഒരു വൻ കെട്ടിട സമുച്ചയത്തിന്റെ കാർ പാർക്കുകളിൽ ഒന്നിൽ ജോക്കുട്ടൻ സഞ്ചരിച്ച വണ്ടി നിശ്ചലമായി. പ്രായപൂർത്തിയായ നാലു ചലിക്കുന്ന ശരീരങ്ങളും രണ്ടു കുരുന്നുകളും കവാടങ്ങളിൽ ഒന്നിലേക്കു നീങ്ങി. പൊടുന്നനെ തുറക്കപ്പെട്ട ചില്ലുവാതി

തായൊന്നു മുളി അയാൾ സാന്നിധ്യമറിയിച്ചു. വിളിയുടെ പൊരുൾ അറിയാവുന്നതു കൊണ്ട് ഇരുവരുടെയുമിടയിൽ മറ്റൊരു സംഭാഷണം ഉടലെടുത്തില്ല. ജോ പ്രവൃത്തികൾക്ക് ആക്കം കൂട്ടി.

കണ്ണാടിക്കു മുമ്പിൽ വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ഏർപ്പെട്ട അമ്മയേയും മകളേയും കണ്ട് ജോക്കുട്ടന് സംശയവും അമ്പരപ്പും. ഇത്രയും കാലം തന്നോടൊപ്പം ജീവിച്ച് ഏതാണ്ട് മൂന്നു മാസം മുൻപ് കുടിയേറ്റപ്പെട്ട തന്റെ ആറുവയസ്സുകാരി ഏക മകൾ ഡ്രസ്സിംഗിലും മേക്കപ്പിലും ഉള്ള അവളുടെ

ലുകൾ അവരെ ആർത്തിയോടെ ഉള്ളി ലേക്കു വലിച്ചു.

നീണ്ട ഇടനാഴിയുടെ ഇരുവശങ്ങളിലുമായി കമനീയമായ് ഒരുക്കപ്പെട്ട ഷോറൂമുകൾ. ക്രിസ്തുമസ്സിന്റെ അലങ്കാരങ്ങളും വിലക്കുറവിന്റെ കിഴികളും എങ്ങും തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നു, പറന്നു നടക്കുന്നു. മാടിവിളിക്കുന്ന വ്യാപാര ശാലകളിലേക്ക് കണ്ണും നട്ട് ചിലർ. എന്നോ തേടിപിടിക്കാനുള്ള വ്യഗ്രതയിൽ മറ്റു ചിലർ. സാഹചര്യങ്ങൾ കച്ചവടാനുസൃതമായി ഒരുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കുളിർമയും തെളിമയുമുള്ള കൂടാരത്തിനുള്ളിൽ ക്രിസ്തുദേവന്റെ പിറവിയാഘോഷത്തിന്റെ അവശേഷിപ്പുകൾ മങ്ങൽ കൂടാതെ നിൽക്കുന്നു.

ജോക്കുട്ടനെ മുട്ടിയും മുട്ടാതെയും പലരും കടന്നുപോയി. വൻ ഭൂഖണ്ഡത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പങ്ങളിൽ ചിലത് പൊരുത്തപ്പെടുന്നതായി ജോക്കുട്ടനു തോന്നി. യൂറോപ്പിനെയും അമേരിക്കയെയും നന്നായി കടം കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മുവരൂടെയും പിന്നാലെയാണ് അയാളുടെ നടത്തം. ചലനങ്ങൾ പതിയെയാണ്. എല്ലാറ്റിനെയും വിലയിരുത്തുന്നു, അഭിപ്രായങ്ങൾ പങ്കുവെയ്ക്കുന്നു. ചിലതെല്ലാം വാങ്ങുന്നു. ഉത്തുവണ്ടിയിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നു.

പെട്ടെന്ന് ജോക്കുട്ടന്റെ പത്നി നിശ്ചലയായി. പിറകെ വന്ന അയാളുടെ കരങ്ങൾ തന്നോട് ചേർത്തു കൊണ്ട് അവൾ ഇടുമു വശത്തേക്ക് അയാളുടെ ശ്രദ്ധ തിരിച്ചു. അവിടെ ചില്ലിട്ട കൂട്ടിൽ ആരെയും ആകർഷിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീ പ്രതിമ. മനോഹരമായ അതിന്റെ വസ്ത്രത്തിൽ പറ്റിക്കിടക്കുകയാണ് പത്നിയുടെ മനസ്സ്.

“നിങ്ങൾ നടന്നോളൂ ഞങ്ങളിപ്പോ വരാം.” കൂടെ നടന്നിരുന്നവർക്ക് അവൾ നിർദ്ദേശം നൽകി. ജോക്കുട്ടന്റെ കരം കവർന്നുകൊണ്ട് വെള്ളി വെളിച്ചത്തിൽ കുതിർന്നു നിൽക്കുന്ന വസ്ത്രശാലയിലേക്ക് അവൾ നീങ്ങി.

ജോ, പ്രിയ പത്നിയുടെ ഇംഗിതമറിഞ്ഞ് പെരുമാറി. അവൾ വസ്ത്രത്തിനു സമീപമെത്തി. ഇച്ഛയാൽ തുടുത്ത മിഴികൾ അതിനെ ഒന്നായി ഉഴിഞ്ഞു. തൊട്ടു നോക്കി സന്തുഷ്ടയായി. പ്രൈസ് ടാഗിലെ അക്കത്തിന്റെ കടുപ്പം അവളെ മോഹഭംഗയാക്കി.

“വിലകാര്യമാക്കണ്ട വാങ്ങിച്ചോളൂ.” ജോ എന്ന ‘നല്ല’ ഭർത്താവ് അവസരത്തിനൊത്തുയർന്ന് അവളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു.

താലികെട്ടിനുമുൻപ് പിതൃവകയായും ശേഷം പത്നി വകയായും കാര്യങ്ങൾ പണമില്ലാതെ നടന്നതുകൊണ്ട് അയാൾക്ക് അക്കങ്ങളുടെ കടുപ്പത്തിൽ കാര്യമായ വിമിഷ്ടമുണ്ടായില്ല.

പക്ഷേ, ജോ പത്നി അങ്ങനെയല്ല. എന്തും അളന്നു മുറിച്ചെടുക്കുന്ന അവൾക്ക് ഇതു താങ്ങാവുന്നതിലേറെയായി.

“വേണ്ടാ നമുക്കു പോകാം.” അവൾ പുറത്തേക്കിറങ്ങി. മനസ്സിൽ കെട്ടി കിടന്ന ആശ മുഖത്തു വ്യാപൃതമായി മകളെയും വലിച്ചു കൊണ്ട് അവൾ മുൻപിൽ. നിറഞ്ഞ കൊട്ടയും ഉന്തിക്കൊണ്ട് പിന്നാലെ അയാളും. തിരക്ക് കൂടിയിരിക്കുന്നു. ഷോപ്പിംഗ് സെന്റർ അതിന്റെ ഉച്ചാവസ്ഥയിലാണ്.

അയാൾ എന്തെല്ലാമോ ചിന്തിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. അല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ആകുമായിരുന്നില്ല. നാട്ടിൽ ഒരു കുട്ടി രാജാവായ് വാണിരുന്ന കാലം. ബെല്ലും ബ്രേക്കുമില്ലാത്ത ഓട്ടം. തോന്നും പടി തോന്നിയ പോലെ. സമ്പത്തടഞ്ഞ ഈ നാട്ടിലേക്ക് കെട്ടികയറി വന്നപ്പോൾ....അയാൾ ദീർഘമായി നിശ്വസിച്ചു.

ചിന്തയിൽ നിന്ന് തെറിച്ച് വീണ്ടും അയാൾ ഷോപ്പിംഗ് സെന്ററിലെ ബഹുളത്തിലേക്കു വീണു. കൺവെട്ടത്ത് ഭാര്യയെ കാണുന്നില്ല. മകളെയും ചുറ്റും തിരിഞ്ഞും മറിഞ്ഞും നോക്കി. ഇല്ല. അയാളിൽ അസ്വസ്ഥത പടർന്നു. മൊബൈലിൽ പല ആവർത്തി വിളിച്ചു. അനക്കമില്ല. കാണുന്ന വഴിയേ നടന്നു. കടകളിലും മൂക്കിലും മൂലയിലും എല്ലായിടത്തും പരതി ഭയം പൂർണ്ണമായും അയാളുടെ ശരീരത്തെ കീഴ്പ്പെടുത്തി. നെറ്റിയിലടർന്ന വിയർപ്പമായ്ച്ചു കൊണ്ട് അയാൾ ചുറ്റും നോക്കി. മൊബൈൽ ശബ്ദിച്ചു. നമ്പർ വെളിപ്പെടുത്താത്ത വിളി. അയാളത് ചെവിയിലേയ്ക്കടുപ്പിച്ചു.

‘ജോ എവിടെയാണ്?’ പെട്ടെന്ന് വരു.” “നിങ്ങൾ എവിടെയാണ്? ജോക്കുട്ടന്റെ സംശയം തീരുമ്പോഴേക്കും ഫോൺ നിർജീവമായി. “അവർ എവിടെയായിരിക്കും, അകത്തോ? പുറത്തോ?” ചോദ്യങ്ങൾ അയാളിൽ തന്നെ നിന്നു. കാർ പാർക്കിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി ധൂതിയിൽ നടന്നു.

‘ചില്ലിട്ട കൂട്ടിലെ ആ പ്രതിമകൾ’ വിദൂരതയിൽ വ്യക്തമല്ലാത്ത ആ കാഴ്ച കൂടുതൽ ദൃശ്യമായതോടെ ജോക്കുട്ടൻ മായാജാലം കണ്ട് നിൽക്കുന്ന ഒരു കുഞ്ഞിനെപ്പോലെയാണ്.

മൊബൈലിൽ വീണ്ടും അൺനോൺ നമ്പർ. ഭാരം നിറഞ്ഞ ഉത്തുവണ്ടിയും പേറി അയാൾ പുറത്തേക്ക് ഓടി. വശങ്ങളിലേക്ക് വെട്ടിതൂറപ്പെട്ട വാതിലിലൂടെ വിസർജ്ജം കണക്കെ പുറത്തേക്കെറിയപ്പെട്ട അയാളിൽ നിന്ന് ‘ആ പ്രതിമകൾ’ മാഞ്ഞില്ല.

ആകാംക്ഷയ്ക്ക് അറുതി വരുത്താനായി ഒന്നു പോയി നോക്കാം. മന

സ്സിൽ പൊടിഞ്ഞ സംശയം ശരീരം ഏറ്റെടുത്തു.

* * * * *

മൂന്നു വർഷത്തിനുശേഷം മറ്റൊരു ബോക്സിംഗ് ഡേയിൽ അതേ ഷോപ്പിംഗ് സെന്ററിലേക്ക് ഞാനും ആനയിക്കപ്പെട്ടു. വഴികാട്ടിയായ് ഒരു സുഹൃത്തും. ഇന്ന് എനിக்கும் നഗരത്തിനും ഒരു പോലെ വേണ്ടപ്പെട്ടവർ. ഞങ്ങൾ വേണ്ടതോ, വേണ്ടാത്തതോ, എന്തെല്ലാമോ കൊട്ടയിലിട്ടു കൊണ്ടിരുന്നു.

ആഴ്ചകൾ മാത്രം പഴക്കമുള്ള എന്നോട് കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ഒന്നു നിർത്തിക്കൊണ്ട് അവൻ ചോദിച്ചു.

“അവരെ അറിയുമോ”? ഞാൻ നോക്കി. കാഴ്ചയിൽ ഒരു നല്ല കുടുംബം.

“ഇല്ല” സുഹൃത്ത് ആ അണുകൂടും ബത്തെ എനിക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തി.

“ഇത് ജോക്കുട്ടൻ, ജോവിന്റെ ഭാര്യ, മകൾ”

ഞാൻ ഹസ്തദാനം ചെയ്തും പുഞ്ചിരിച്ചും അവരെ പരിഗണിച്ചു. തിരിച്ച് ഗൗരവം ചോരാതെ ജോക്കുട്ടനും ഭാര്യയും.

ഞങ്ങൾ അവരിൽ നിന്ന് നടന്നകന്നു. “അയാളിപ്പം എത്ര സ്മാർട്ടായി.” സുഹൃത്ത് പറഞ്ഞത് ജോക്കുട്ടനെക്കുറിച്ചാണ്. “വന്നപ്പോൾ എങ്ങനെയിരുന്നതാ” സുഹൃത്ത് തുടർന്നു. ഞാൻ അവരെ തിരിഞ്ഞു നോക്കി. വെള്ളി വെളിച്ചം ചിതറുന്ന വസ്ത്രശാല. ചില്ലിട്ട കൂട്ടിൽ പ്രതിമകൾ. മുൻപോട്ടും പിൻപോട്ടും സഞ്ചരിക്കുന്ന സ്വദേശിയരോ വിദേശിയരോ ആയവർ. എല്ലാവരും സന്തുഷ്ടർ. ○

Which Indian can calculate faster than a computer?

That's Shakuntala Devi of Bangalore. In 1977, she took only 50 seconds to compute the 23rd root of a 201-digit number while it took a computer well over a minute. On June 18, 1980, she multiplied 7,686,369,774,870 by 2,465,099,745,779 and arrived at the correct answer: 18,947,668,177,995,426,462,773,730 in 28 seconds.

സരോജിനി ചന്ദ്രൻ

ജാനമ്മയുടെ സ്വപ്നം

കഥാപാത്രങ്ങൾ

- ജാനമ്മ : മൂന്ന് ആൺമക്കളുടെ അമ്മയായ ഏകദേശം 50-60 വയസ്സുള്ള വീട്ടമ്മ.
മണി : ജാനമ്മയുടെ കുടുംബസുഹൃത്ത്.
ജേക്ക് : മണിയുടെ സുഹൃത്ത്.
ജമുന : വിനയവും അനുസരണയുമുള്ള മുത്ത മരുമകൾ. തമിഴാണ് മാതൃഭാഷ.
പ്രേമ : തന്റേടിയായ മൂന്നാമത്തെ മരുമകൾ IT രംഗത്ത് ജോലിചെയ്യുന്ന ഒരു ആധുനിക യുവതി.
സിന്ധു : സുന്ദരിയായ ഒരു സന്ദർശക. 20-25 വയസ്സ് പ്രായം.

(രംഗത്ത് പ്രകാശം പരക്കുമ്പോൾ ജമുന മേശ തുടയ്ക്കുന്നു.)

ജമുന : എന്തൊരു പൊടിയാ? ഇവളവ് തുടച്ചും **clean** ആവലെ. (തൂണി ഇട്ട് മോപ്പ് എടുക്കുന്നു. ടിഷ്യൂ എടുത്ത് വിയർപ്പ് തുടയ്ക്കുന്നു.) ഇന്ന് ലീവ് എടുത്ത്, **we two can spring clean the house** എന്നെല്ലാംചൊല്ലി **make me take leave.** ഇപ്പോ, **helper** എങ്കെപ്പോന്നതോ. അവർ വരരുത് മൂന്നെ എല്ലാവരെയും ഞാനേ ചെഞ്ഞ് വിടലാം. (വെള്ളമെടുത്ത് കുടിക്കുന്നു)

(മണി കയറി വരുന്നു. കൂട മടക്കി ബാഗിൽ വയ്ക്കുന്നു)

മണി : എന്താ ജമുനേ... ഇന്ന് ജോലിക്ക് പോയില്ലേ? എന്താ മോപ്പും പിടിച്ചോണ്ട് നിക്കണേ? നിന്റെ മാമി എവിടെ?

ജമുന : മാമിയോ? മാമി എനക്ക് ശാപ്പാട് വാങ്കപ്പോയിരിക്ക. ഇതുവരെക്കും ഇങ്കെ പൊടിതട്ടി നിക്കായിരുന്നു. ഇപ്പം വന്തിടും. ഉക്കാരുങ്കോ.

മണി : പൊടിതട്ടേ...?

ജമുന : **yes, dust, dust**

മണി : നിന്റെ മാമി ജാനു ഉണ്ടല്ലോ? ഒരു പാവമാ. ആദ്യമൊക്കെ തമിഴ്ത്തി, തമിഴ് എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞ് എതിർത്തുവെങ്കിലും ഇപ്പോൾ നിന്നെ എന്ത് കാര്യമാണെന്നോ. അല്ലെങ്കിൽ ഏത് അമ്മായിഅമ്മയാ മരുമകൾക്ക് ശാപ്പാട് വാങ്ങാൻ ഈ വെയിലത്ത് പേവാ? ഓ! എന്തൊരു ചൂടാ പുറത്ത് (തുടയ്ക്കുന്നു)

ജമുന : (അതിശയത്തോടെ) ആദ്യം എന്നെ പിടി കലലെ എന്ന് ചൊന്നതാ? ഇല്ലേയേ...

മണി : ഇല്ല. അങ്ങിനെ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. എന്നെ

ജമുന : അതാണെ, അപ്പടി എല്ലാം ചൊല്ലാത്.

(ജാനു കയറിവരുന്നു. കറുപ്പ് കണ്ണട മാറ്റുന്നു.)

ജാനു : ഹായ് മണി **just come. very hot** (തുടയ്ക്കുന്നു)

ജാനു : (ജമുനയോട്) **oh dear jamuna rest** കുറച്ച് നേരം, **you look tired.**

ജമുന : ഇല്ല മാമി, എനക്ക് ചീനമൊന്നും ഇല്ല.

ജാനു : **then you go and get two drinks for us.**

ജമുന : **ok** മാമി... **cold drinks.**

മണി : ഈ മാമി വിളി ഇനിയും നിർത്തിയില്ല. ഇടയ്ക്ക് വധിക്കുന്നെങ്കിലും ഇത്രയും മലയാളം പഠിച്ചെടുത്തല്ലോ.

ജാനു : **I only speak malayalam to her.** അതുകൊണ്ടല്ലേ അവളുടെ അമ്മയെ കണ്ടാൽ ഉടനെ **well start speaking in tamil.**

മണി : അത്, അവളുടെ അമ്മ ഇംഗ്ലീഷ് സംസാരിക്കില്ലല്ലോ, അവരുടെ മാതൃഭാഷ അവർ സംസാരിക്കുന്നു.

ജാനു : **stupid woman. old fashioned, ഇപ്പോഴും only use** ആട്ടുകല്ല്

മണി : ആട്ടിൻകാൽ കഴിക്കുന്നത് **old fashioned** ആണോ?

ജാനു : **not goats leg** ആട്ടുകൽ (കൈകൊണ്ട് കാണിക്കുന്നു)

ജമുന : (**drinks** - മായി വരുന്നു) മാമിക്ക് ആട്ടിൻകാൽ സൂപ്പ് ഞാൻ ഉണ്ടാക്കിത്തരാം ആ സൂപ്പ് കഴിച്ചാൽ എത്ര നടന്നാലും കാൽ വലിക്കാത്. (രണ്ട് പേർക്കും **drinks** കൊടുക്കുന്നു) മാമിക്ക് **sweet drinks** അല്ലെ. **ice** തണുത്താൻ.

മണി : എന്താ? **sweet** കഴിച്ച് കൂടെ? ഡയബറ്റീസ് ആണല്ലോ?

ജാനു : **no no no diabetic. I want to keep fit, sweet** കുടിക്കുന്നത് **health**-ന് നല്ലതല്ല. ശരീരം **flabby** ആകും

മണി : അതേയതെ തന്റെ ശരീരം നല്ല ഉറച്ചതാണെന്ന കാര്യം ഞാൻ മറന്ന് പോയി.

(ജമുന ചിരി ഒരുക്കുന്നു.)

ജാനു : ജമുന **you go and rest. heat up the food and eat.**

ജമുന : ശരി മാമി. ചൂടാക്കാം. (അകത്തേക്ക് പോകുന്നു)

മണി : ജമുന പറഞ്ഞു നിങ്ങൾ അവൾക്ക് ശാപ്പാട് വാങ്ങാൻ പോയിരിക്കയാണെന്ന്.

ജാനു : **yes that I bought early.** അവൾ കണ്ടിട്ടില്ല.

മണി : തമിഴാണെങ്കിലും നല്ല സ്നേഹമുള്ള പെണ്ണി നിങ്ങളുടെ ഒരുത് പോന്നുണ്ടല്ലോ. അതാ മക്കൾ തന്നെ കൊണ്ട് വന്നാലുള്ള ഗുണം.

ജാനു : **but...**

മണി : എന്ത് ബട്ട്? ഇളയമകൻ മലയാളിപ്പെണ്ണിനെ കൊണ്ട് വന്നിട്ടും മലയാളരീതി ഒന്നും കാണുന്നില്ലല്ലോ?

ജാനു : **I am tired of the two love marriages. the 1st and 3rd, 2nd son I will look a bride myself.**

മണി : നോക്കിയിട്ട് ഇതുവരെ ഒന്നും ശരിയായില്ല. നമുക്ക് നോക്കാം.

ജാനു : **these two no malayalam culture. I want them to speak malayalam, cook,** കാളൻ, ഓലൻ...അവിയൽ.

മണി : ഈ കാലത്ത് ആരാ ഇത്ര **pure malayalam** ഒക്കെ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. മലയാളം പറയാനറിഞ്ഞാലെ ഭാഗ്യം. ചൈനീസും ഇംഗ്ലീഷും തിന്നാൻ ഇഷ്ടമുള്ളവർക്ക് എന്തിനാ കാളൻ, ഓലൻ, വെക്കാൻ അറിയുന്ന പെണ്ണി. പിന്നെ എല്ലാം ആലോചിച്ച് ചെയ്യണം കേട്ടോ. അപ്പോൾ ഞാനിറങ്ങട്ടെ (പോകുന്നു).

ജാനു : (ആത്മഗതം) അവരുടെ ഒരു ഉപദേശം. ഇതുവരെ കിട്ടിയില്ലെന്ന്.

(പേപ്പറെല്ലാം തട്ടി താഴെയിടുന്നു. പ്രേമ കയറി വരുന്ന് കണ്ട്)

yes prema you are early today.

പ്രേമ : അമ്മായി അമ്മേ എനിക്ക് വല്ലാത്ത തലവേദന. ഞാൻ ഡോക്ടറെ കണ്ടിട്ട് വരാ. ഞാൻ ഒന്ന് കിടക്കട്ടെ.

ജാനു : **what is the reason for your head ache? extra office work?**

പ്രേമ : റീസൺ ഒന്നും ഇല്ല. ഇതെന്താ ഇവിടെ കിടക്കുന്നത്?

ജാനു : **Prema you take the choolu and തട്ട് to the alloor.**

പ്രേമ : Drain ലേയ്ക്ക് തട്ടിഇടാനോ? അത് block ചെയ്യും
 ജാനു : so what, got cleaner to sweep the drain.
 പ്രേമ : എന്ന് വെച്ച് drain- ലേയ്ക്ക് തട്ടിയിടാനോ ഇട്ടാൽ അമ്മായിഅമ്മയെക്കൊണ്ട് തന്നെ അത് വാരിപ്പിക്കും.
 ജാനു : stop arguing, do what I say! you think you are very clever.
 പ്രേമ : അയ്യോ എന്റെ തലവേദന കൂടി. ഈ സ്വഭാവത്തിന് മകനൊരു പെണ്ണേന്പേഷണം. ഇപ്പോകിട്ടും... കാത്തിരുന്നോ, എനിക്കാ കുഞ്ഞൊന്ന് കാണണം. അയ്യോ... (ചെവി പൊത്തി നിൽക്കുന്നു.)
 ജാനു : you fool... മുട്ടാളി, I will tell my son (ദേഷ്യത്തോടെ പുറത്തേയ്ക്ക് പോകുന്നു)
 ജമുന : (അകത്ത് നിന്ന് വരുന്നു) എല്ലാം സൺകിട്ടെ ചൊല്ലപ്പോകത്.
 പ്രേമ : drain ൽ കുപ്പയിട്ടാൽ അത് അടയും എന്ന് പറഞ്ഞത് വലിയ തെറ്റായിപ്പോയി. ഇങ്ങനത്തവരെ എന്ത് ചെയ്യാനാ! കഷ്ടം!
 ജമുന : മറന്നേയ്ക്ക്. എത്ക് വഴക്ക്. നമ്മ പെറുക്കി പോടലാം
 (രണ്ട് പേരും കൂടി എല്ലാം എടുത്ത് വെയ്ക്കുന്നു.)
 പ്രേമ : നാല്കൊല്ലമായില്ലേ രണ്ടാമത്തെ മകന് പെണ്ണേന്പേഷിക്കുന്നു. ഇതുവരെ ശരിയായില്ലല്ലോ.
 ജമുന : മാമി തന്നെ പാത്ത് ഒരു നല്ല പെണ്ണിനെ കൊണ്ട് വരട്ടും. നമ്മെപ്പോലെയല്ലാതെ.
 പ്രേമ : നമ്മൾ എത്ര സഹിച്ചാ അവരുടെ കൂടെ ഇവിടെ കഴിയുന്നത്. അവരുടെ തെറ്റുകൾ അവർ അറിയുന്നില്ല. ചേച്ചി മലയാളം പറയുന്നു. അവർ ഇംഗ്ലീഷിൽ മലയാളം പ്രമോട്ട് ചെയ്യുന്നു. അതും മുറിയൻ ഇംഗ്ലീഷ്. പിന്നെന്തിനാ നല്ല മലയാളിപ്പെണ്ണ് തന്നെ വേണമെന്ന് നിർബന്ധം
 ജമുന : നമ്മൾ നല്ലവരായതുകൊണ്ടല്ലേ ഇവരുടെ കൂടെ കഴിയുന്നത്?
 പ്രേമ : ഈ തള്ള നമ്മോടു കാണിക്കുന്ന കൂത്ത് നമ്മൾ സഹിക്കുന്നത് അവരുടെ ഭാഗ്യം. അതാ വരുന്നു. നമ്മൾക്ക് അകത്തേയ്ക്ക് പോകാം.(രണ്ട് പേരും അകത്തേയ്ക്ക് പോകുന്നു)
 (ജാനുവും മണിയും കയറിവന്ന് ഇരിക്കുന്നു)
 മണി : തന്റെ മാമുണ്ണിക്ക് താൻ തന്നെ പെണ്ണുനോക്കണമെന്ന് നിർബന്ധമാണെങ്കിൽ കേരളം തന്നെയോ നല്ലത്. എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും അന്വേഷിക്കാം. പാട്ടും ഡാൻസും എല്ലാം അറിയുന്ന ഒരു സുന്ദരി മലയാളി കുട്ടിയെ തന്നെ നോക്കണം.
 ജാനു : ആരായാലും must obey me. no more love marriage.
 മണി : ശരി ലൗവിൽ വിശ്വാസമില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ അലൗ തന്നെ മതി.
 ജാനു : നല്ലകാലം my son Mamunni is not in love.
 മണി : തീർച്ചയാണോ?
 ജാനു : oh, yes 100% തീർച്ച.
 മണി : എന്നാൽ പറയാം എനിക്കറിയാുന്ന നല്ല ഒരു

ജമുന : ജൂണ്ട്. അയാൾ നമ്മൾ പറയുന്ന രീതിയിലുള്ള പെണ്ണിനെ കൊണ്ടുത്തരും. ഞാനിങ്ങോട്ട് വരുന്ന വഴി അയാളെ കണ്ടിരുന്നു. ഇവിടം വരെ ഒന്ന് വരാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. എന്ത് പറയുന്നു?
 ജാനു : good idea, any fees involved?
 മണി : ഇല്ല. അത് അയാളുടെ ഒരു സന്തോഷം... ഏത് സ്ഥലത്തിന് വേണമെന്ന് പറഞ്ഞാലും അയാൾ പെണ്ണിനെ നോക്കിത്തരും.
 ജാനു : then better from kerala. plenty of educated and beautiful girls.
 മണി : അത് ശരിയാ. അപ്പോൾ ഞാനിറങ്ങട്ടെ... വേറെ ഒന്ന് കൂടി... എഞ്ചിനീയറോ, അക്കൗണ്ടന്റോ ആണെങ്കിൽ ഇവിടെ ജോലിയും കിട്ടും. അതയാളോട് പ്രത്യേകം പറയണം. ok bye... (പോകുന്നു.)
 ജാനു : ഏതായാലും ഒന്ന് നോക്കിക്കളയാം.
 (ജേക്ക് കയറി വരുന്നു)
 ജേക്ക് : helloo...
 ജാനു : നിങ്ങൾ ആരാ.
 ജേക്ക് : ഞാൻ, ഞാൻ മണി പറഞ്ഞിട്ട്...
 ജാനു : you are the match maker?
 ജേക്ക് : no .ഞാൻ match maker അല്ല. introducer.
 ജാനു : ok. your good name?
 ജേക്ക് : എന്റെ പേരോ? ജേക്ക്.
 ജാനു : ജേക്കോ? എന്തിന്റെ ജേക്ക്?
 ജേക്ക് : ഒന്നിന്റെയും അല്ല. എന്റെ ശരിക്കുള്ള പേരോ. James Ali Chakrapani ചുരുക്കു നോൾ jac
 ജാനു : ഉം. അപ്പോൾ what is your വകുപ്പ്?
 ജേക്ക് : വകുപ്പോ? എന്ത് വകുപ്പ്?
 ജാനു : Yes, Hindu, Muslim, Christian ഇതിൽ
 ജേക്ക് : എല്ലാമാണ് മുന്നിലും വിശ്വസിക്കുന്നവൻ.
 ജാനു : ഓഹോ... then Jac you got connection in Kerala? I mean contact?
 ജേക്ക് : എന്റെ ജാനമ്മേ സംഗതി ഒന്ന് വ്യക്തമായി പറഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു.
 ജാനു : what വ്യക്തം?
 ജേക്ക് : മലയാളം അറിയില്ലേ... അതായത് തെളി വായി clear clear.
 ജാനു : what clear? nonsense. now jac what is your demand?
 ജേക്ക് : ഒന്നും ഇല്ല ഒരു സമുദായ സേവനം
 ജാനു : oh. what is your business?
 ജേക്ക് : എന്റെ ശരിക്കുള്ള business വേറെയാ. അത് ഞാൻ പിന്നെ പറയാം. നിങ്ങളുടെ ഡിമാണ്ട് പറഞ്ഞാലും.
 ജാനു : I want a girl for my 2nd son
 (ജേക്ക് കടലാസെടുത്ത് എന്തോ എഴുതുന്നു.)
 ജേക്ക് : രണ്ടാമത്തെ മകൻ. ok എന്താ പേര്?
 ജാനു : മാമുണ്ണി. he looks like Mammootty. അതുകൊണ്ടാ അതിനടുത്ത ഒരു പേരിട്ടത്.

ജേക് : (പതുക്കെ) ഈ സ്ത്രീക്ക് മമ്മൂട്ടിയെപ്പോലെയൊരു മകൻ!

ജാനു : **what? what?**

ജേക് : ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. മകനെന്താ ജോലി?

ജാനു : **He is** വലിയ കമ്പനി മാനേജർ. **big company.**

ജേക് : അപ്പോൾ ബിഗ് ശമ്പളവും കാറും ഒക്കെ കാണും.

ജാനു : **yes he got big** ശമ്പളം, **big car**

ജേക് : ആദ്യത്തെ വിവാഹമാണോ?

ജാനു : **what? what do you say Jac?**

ജേക് : അല്ല. ആദ്യത്തെ വിവാഹം ലോചന അല്ലെന്നാ ചോദിച്ചത്

ജാനു : **yes, yes, his Ist** വിവാഹലോചന

ജേക് : **ok.** പെണ്ണ് എങ്ങനെ ഇരിക്കണം എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതനുസരിച്ച് നോക്കാം.

ജാനു : ഓ! അത് വെരി സിമ്പിൾ. **I will tell you the conditions. Padmini's face, Madhavi's height, Shobhanas body.**

ജേക് : ശരി ഇവരെക്കെ ആരാ. അന്വേഷിക്കാം. പിന്നെ സ്വഭാവം ആരെപ്പോലെ വേണം?

ജാനു : **oh! that is very simple. that girl must obey me.** അത്രമാത്രം മനസ്സിലായോ ജേക്?

ജേക് : ഏതാണൊരു രൂപം കിട്ടി. ശരി അപ്പോൾ ഞാൻ ഇറങ്ങട്ടെ അന്വേഷിക്കാൻ. (എഴുന്നേൽക്കുന്നു)

ജാനു : **then you go and look. transport** ന് ഒരു 500 dollar വേണ്ടിവരും അല്ലേ?

(മണി കയറി വരുന്നു.)

മണി : ഹായ് ജാനു, ഹായ് ചാക്ക്, എത്തിയല്ലോ!

ജേക് : ചാക്കല്ല ജേക്ക്. ജാനമ്മേ ആദ്യം എല്ലായിടത്തും അന്വേഷിക്കട്ടെ. ജാതകം തരൂ.

ജാനു : **oh yes wait** (അകത്തേയ്ക്ക് പോകുന്നു)

ജേക് : എന്റെ മണിയമ്മേ എവിടുന്ന് കിട്ടി ഇങ്ങനെ ഒരു കൂട്ടുകാരിയെ? അവരോട് എന്റെ ആഫീസ് വരെ ഒന്ന് വരാൻ പറയണം കുറച്ച് ഫോട്ടോസ് കാണിച്ച് കൊടുക്കാം.

മണി : പറയാം. ശരി പിന്നെ കാണാം.

(ജാനു അകത്ത് നിന്ന് വരുന്നു. കൈയ്യിൽ ഒരു കവർ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു.)

ജാനു : ഇതാ ജേക് (കവർ ജേക്കിന്റെ കൈയ്യിൽ കൊടുക്കുന്നു.)

ജേക് : ചെറുക്കന്റെ ഫോട്ടോ?

ജാനു : എല്ലാം ഈ envelope ൽ ഉണ്ട്

ജേക് : ശരി അപ്പോൾ (പോകുന്നു.)

മണി : അയാൾ തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്ക് പറ്റിയ പെണ്ണിനെ കൊണ്ട് വരും. ആളെ നല്ല സമർത്ഥനാ.

ജാനു : കേട്ടോ മണി. അവൻ 500 dollar വാങ്ങിക്കൊണ്ട് പോയി.

മണി : അതൊന്നും ചിലവാക്കേണ്ടി വരില്ല. അയാളുടെ കൈയ്യിൽ ധാരാളം ഫോട്ടോകൾ ഉണ്ട്. പിടിച്ച പെണ്ണിനെ കണ്ടാൽ ഉടൻ എടുക്കാം.

ജാനു : **ok then...**
(അകത്തേയ്ക്ക് നോക്കി വിളിക്കുന്നു)
പ്രേമ... പ്രേമ... **bring two tea for us.**

മണിയും ജാനുവും സംസാരിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു പെണ്ണ് കയറി വരുന്നു. രണ്ട് പേരേയും മാറി മാറി നോക്കുന്നു)

പെൺകുട്ടി : ഇവിടുത്തെ അമ്മ ഏതാ? നിങ്ങളിൽ ആരാ?

ജാനു : ഇതിന് മുൻപ് കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ, **who are you? what is your name?**

സിന്ധു : എന്റെ പേര് സിന്ധു. എന്നെ എവിടെ എങ്കിലും വെച്ച് കണ്ട് കാണും.

മണി : ഇരിക്കൂ. ഇവിടുത്തെ മകന് ഒരു പെണ്ണ് അന്വേഷിക്കാൻ പറഞ്ഞ് ആ ചാക്കിനെ ഇപ്പോൾ അങ്ങോട്ട് വിട്ടതേയുള്ളൂ.

സിന്ധു : ചാക്കോ? ഏത് ചാക്ക്? ഇവിടുന്ന് ഇപ്പോൾ അങ്ങോട്ട് പോയ ആളോ? അത് ജേക്ക്.

മണി : അയാളെ കുട്ടിക്ക് അറിയാമോ?

സിന്ധു : ചെറുതായിട്ട്. അയാൾ മുൻപ് എനിക്കൊരു കല്ല്യാണാലോചനയുമായി വന്നിരുന്നു.

ജാനു : എന്നിട്ടേതേ, നടന്നില്ലേ?

സിന്ധു : ഇല്ല. എനിക്കാവശ്യമില്ലാത്തതുകൊണ്ട്.

മണി : എന്തേ? കല്ല്യാണം ആവശ്യമില്ലാത്തതുകൊണ്ടോ? സൗന്ദര്യം, പഠിപ്പ് ഇവ കുറവായതുകൊണ്ടോ?

സിന്ധു : അതൊന്നുമല്ല. സുന്ദരനായിരുന്നു. ഞാൻ ആരെയും അന്വേഷിക്കാൻ പറഞ്ഞില്ല. എവിടെ അമ്മ? എനിക്കവരോട് ഒരു കാര്യം പറയാനുണ്ട്.

ജാനു : ഞാനാ അമ്മ. എന്താ കാര്യം പറയാനുള്ളത്?

സിന്ധു : അപ്പോൾ ഈ അമ്മയുടെ മകനാണ് മാമുണ്ണി. മകനോട് ചോദിച്ചിട്ട് തന്നെയാണോ ഈ കല്ല്യാണാലോചന?

മണി : എന്താ കുട്ടി അങ്ങനെ ചോദിച്ചത്? അവൻ അമ്മ പറയുന്നതിന് അപ്പുറമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഒന്നും ചോദിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല ഒരു പാവം കുട്ടിയാ.

സിന്ധു : ഓ! അത്രയ്ക്ക് പാവമാണോ? അപ്പോൾ എന്തൊക്കെയാ അമ്മയുടെ ഡിമാണ്ട്?

മണി : എന്റെ അറിവിൽ നല്ല നിറം, പൊക്കം, പിന്നെ അമ്മ പറയുന്നതെല്ലാം കേൾക്കണം

(പ്രേമ കാപ്പി കൊണ്ടുവന്ന് വെയ്ക്കുന്നു. സിന്ധുവിനെ നോക്കി നിൽക്കുന്നു.)

(ജാനു കാപ്പിയെടുത്ത് സിന്ധുവിന് നീട്ടുന്നു)

സിന്ധു : വേണ്ട. **thank you.**

മണി : എനിക്ക് കാപ്പി വേണ്ട. ഞാനിറങ്ങട്ടെ. വരട്ടെ ജാനു, വരട്ടെ സിന്ധു... (പോകുന്നു)

ജാനു : **ok, see you.** (സിന്ധുവിനോട്) എന്താ വന്ന കാര്യം? എന്ത് പറയാനാ?

സിന്ധു : എനിക്കൊരു കാര്യമായ കാര്യം പറയാനുണ്ട്.

ജാനു : **what** കാര്യമായ കാര്യം?

സിന്ധു : അമ്മയുടെ അടക്കവും ഒരുക്കവുമുള്ള സുന്ദരമോൻ എവിടെ?

പ്രേമ : ആരാ മാമുണ്ണിയോ? ആഫീസിലാ... എന്താ കാര്യം? എന്തെങ്കിലും ആവശ്യം?

ജാനു : **for what see my son Mamunni?**

പ്രേമ : സുന്ദരമഹനെ ഒന്ന് കാണാൻ.

ജാനു : **How dare you talk like this.** അവനെ കാണുമ്പോൾ അറിയാം എത്ര സുന്ദരനാണെന്ന്.

സിന്ധു : സന്തോഷം, എനിക്കൊരു സഹായം വേണം.

ജാനു : **what** സഹായം? എന്തിനാ എന്റെ മോനെ
ത്തന്നെ തേടി വന്നത്?

സിന്ധു : ഒന്ന് കാണാൻ. പറയുന്ന കേട്ടല്ലോ ഒന്ന്
കാണാൻ തോന്നി.

ജാനു : എന്താ സുന്ദരിയായ മകളുണ്ടോ? മര്യേജിന്
പെണ്ണ് നോക്കുന്നെന്ന് കേട്ട് വന്നതാണോ?

സിന്ധു : എന്നെ കണ്ടാൽ അത്ര വയസ്സ്
തോന്നുമോ?

പ്രേമ : അതൊന്നും ഇല്ല... അമ്മേ...
(ജാനു പ്രേമയെ രുക്ഷമായി നോക്കുന്നു. പ്രേമ അക
ത്തേയ്ക്ക് പോകുന്നു)

ജാനു : ഏതായാലും ഇപ്പോൾ കാണാൻ പറ്റില്ല. (അ
കത്തേയ്ക്ക് നോക്കിയിട്ട്) ജമുന... **come
this girl want something ask her what. I
am going to see Jac.** (പുറത്തേയ്ക്ക്
പോകുന്നു.)

ജമുന : എന്നാ വേണം?

സിന്ധു : വേണ്ടത് തന്നാൽ വലിയ ഉപകാരമായി.

ജമുന : എന്നാ? സംഗതി ചൊല്ലി. **sons**-നോട് പറ
ഞ്ഞാൽ വേഗം നടക്കും. ഞാൻ **hus**-നോട്
പറയാം.

സിന്ധു : എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല.

ജമുന : **Eldest boys** പറഞ്ഞാൽ എല്ലാം കേൾക്കും.
എല്ലാം നല്ലാ യോഗിച്ച് മാമിയെ വന്ത്പാർ.

സിന്ധു : മാമിയോ?

ജമുന : ഇന്ത മാമി വിളിതാൻ എന്നുടെ **big fault**.
എനക്കും പ്രേമാവുക്കും **love marriage**.
അതിനാൽ ചെറിയ പ്രശ്നം. അതിനാൽ
രണ്ടാമത്തവൻ **match make**. തനിയെ
പെൺ പാക്കറത്

സിന്ധു : അതൊന്നും നടക്കാൻ പോകുന്നില്ല.

ജമുന : ജേക്ക് പെണ്ണിനെ കാട്ടാൻ വിളിച്ച് പോയി
രിക്കിത്.

സിന്ധു : മകൻ എന്ത് പറഞ്ഞു?

ജമുന : മകനോട് ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അമ്മ ഓടി
നടക്കാ...

സിന്ധു : ജമുന എന്ത് പറയുന്നു? ഓട്ടം ലാഭിക്കുമോ?

ജമുന : ഞങ്ങൾക്ക് ഒന്നും പറയാൻ പറ്റില്ല. ഞങ്ങ
ളുടെ കേസ് ലൗ മാര്യേജ് ആണല്ലോ.
സിന്ധുവിനെന്താ ഇതിൽ കാര്യം?

സിന്ധു : എന്താ കാര്യമെന്നോ? കാര്യമുണ്ട്. സുന്ദര
മോൻ അമ്മയെ അത്രയ്ക്ക് പേടിയാണോ.
എന്തായാലും രണ്ടിലോന്നിത്തേ ഞാൻ
ഇവിടുന്ന് പോകും...

ജമുന : സിന്ധുവിന് മാമുണ്ണിയെ തെരിയുമോ?

സിന്ധു : **yes.**
(പ്രേമ അകത്തനിന്ന് വരുന്നു.)

പ്രേമ : (ആശ്ചര്യത്തോടെ) അപ്പോ സിന്ധു എന്തെ
ങ്കിലും ശുപാർശയ്ക്ക് വന്നതാണോ?

സിന്ധു : എന്ത് ശുപാർശ? ആർക്ക്?
(ജാനുവും ജേക്കും കയറിവരുന്നു)

ജാനു : ഇവൾ ഇതുവരെപോയില്ലേ. പ്രേമ, **push her
out.** കയറിവന്നിരിക്കുന്ന സമയം.

പ്രേമ : സിന്ധു ഇപ്പോൾ പോകൂ. അമ്മയ്ക്ക്
അല്പം തിരക്കുള്ള സമയമാ. പിന്നീട്
സൗകര്യം പോലെ സംസാരിക്കാം.

സിന്ധു : ഞാനിപ്പോൾ ഇവിടുന്ന് ഒന്നും പറയാതെ
പോയാൽ ട്രബിൾ നിങ്ങൾക്കാ. ഞാൻ
ഇവിടെ പീസ് മേക്കറായി വന്നതാ.

ജമുന : ഇവിടെ എല്ലാം പീസ് ആണല്ലോ.

സിന്ധു : അതേയതേ... അത് കണ്ടാലും കേട്ടാലും
അറിയാം. ഞാൻ പറയുന്നത് കേട്ടാൽ
നിങ്ങൾക്കും എനിക്ക് നല്ലത്. എന്ത് പറ
യുന്നു?

ജമുന : സിന്ധു പറയുന്നത് ഒന്ന് കേട്ട് പാർ മാമി.

ജേക്ക് : ഒന്നും കേൾക്കണ്ട. നിങ്ങൾ ഇപ്പോ
പോവിൻ. കാര്യമൊക്കെ പിന്നെ പറയാം.
ഇവിടെ ഒരു മംഗളകാര്യം നടത്താൻ
പോവുകയാണ്.

സിന്ധു : അത് നടത്തിക്കൊടുക്കേണ്ടത് ഞാനാ. **you
get out from here jac**

ജേക്ക് : കണ്ടോ ജാനമ്മേ അഹങ്കാരം.

സിന്ധു : അഹങ്കാരമല്ല. അമ്മ എന്നോട് ക്ഷമിക്കണം.
ഞാൻ പറയുന്നത് ഒന്നു കേൾക്കണം .
എന്നിട്ട് **push in or push out**

ജാനു : എന്താണ് വെച്ചാൽ വേഗം പറഞ്ഞിട്ട് പോ.

സിന്ധു : അമ്മേ ഞാനാണമ്മേ അമ്മയുടെ രണ്ടാ
മത്തെ മരുമകൾ. മാമുണ്ണിയുടെ ഭാര്യ.
എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കണം. (കാൽക്കൽ
വീഴുന്നു)

ജാനു : എഴുന്നേൽക്കേടി. എന്റെ മോനെ എനിക്ക്
നന്നായിട്ടറിയാം. എനിക്കവനെ വിശ്വാസമാ.

(മണി ഒരു കുട്ടിയുമായി കയറിവരുന്നു)

മണി : ഇതേതാ ഈ കുട്ടി? പുറത്തിരിക്കുന്നത്
കണ്ടു.

സിന്ധു : (ചാടി എഴുന്നേറ്റ്) ഇത് നിങ്ങളുടെ **grand-
son** ആണ്. എന്റെയും നിങ്ങളുടെ പുനാര
മോൻ മാമുണ്ണിയുടേയും. ഇത് നിന്റെ അച്ഛ
മ്മയാടാ മോനേ. അച്ഛമ്മേ എന്ന് വിളി
മോനേ...

(എല്ലാവരും ഞെട്ടി നിൽക്കുന്നു)

ജാനു : (കലിതുള്ളി) എടാ മാമുണ്ണി നിന്നെ ഞാൻ!
(രംഗത്ത് ഇരുൾ പരക്കുന്നു)

○

മറുനാടുകളിൽ നാഗരികതയുടെ സുഖലാഭനം അനുഭവിക്കു
മ്പോഴും നഷ്ടമായ ഗ്രാമീണതയുടെ നെടുവീർപ്പുകൾ മനസ്സുനിറ
യെ... മുപ്പതിലധികം നാടകങ്ങളിൽ അഭിനയിച്ചു. പത്തിലധികം
നാടകങ്ങൾ എഴുതി രംഗത്ത് അഭിനയിച്ചു. ഭിന്ന സംസ്കാരങ്ങ
ളുടെ അർത്ഥപൂർണ്ണമായ സമന്വയം നിർവ്വഹിക്കുന്ന ഇവരുടെ നാട
കങ്ങൾ ധന്യമായ അനുഭൂതികളുടെ തലം സൃഷ്ടിക്കുന്നു.

Subash Raman

TASTE OF KERALA

Kerala, It's a place of tropical greens and sunset golds, a place where the rain is born, and the summers scorch the skies, a place with the highest unemployment rate and the highest literacy rate in the nation, a place where Gods speak through the 'velichappads' and 'theyyams' in the broken down temples, where the mesmeric drum beats and 'utsavams' bring the faithful for divine intervention. "oods own country" - the brochures say aloud, packaging Ayurveda and the backwaters, with the tapestry of colors, traditions, coconut tree lined lagoons, sun-kissed beaches and the unique cuisine of Malayalis offered to the world at large. Here, there's no mention of the daily power cuts and the lethargic public services, the mosquito coils or the summer droughts, the rapacious politicians or the laziness of the locals all of which contribute to keep Kerala's status as the least progressive state in India; forever intact.

But then there's no need to talk about all this, because, Kerala remains as much a mystery wrapped in secret and hidden in plain sight as it remains a vast unending reservoir of beauty, an inspiration to those who routinely explore everything around, including the Malayali cuisine - the oods of Small Things. And it is this last that is our pre-occupation here.

When it comes to cookery, there are many writers who have gifted us the various cuisines of Kerala through their cookbooks. Here we will focus on three different styles in particular.

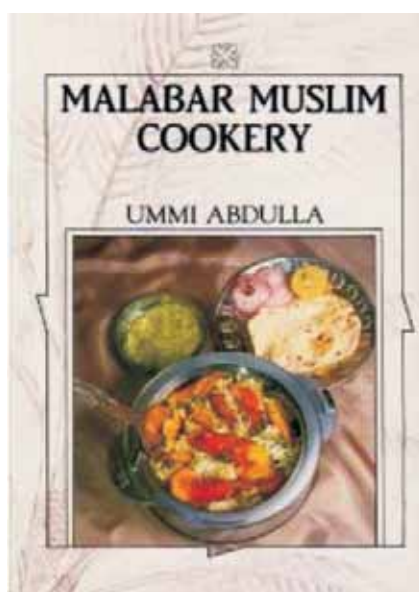
1. Umami Abdullah's alabar uslim coo ery
2. Lathika George's The Kerala Kitchen, Recipes and recollections from a Syrian Christian itchen
3. Ammini Ramachandran's rains, reens and rated coconuts

Each represents in its own way a microcosm of Malayali cooking. Umami's book brings alive the Mapillah (muslim) traditions of food, and provides a clear exposition of the foundational dishes that are usually associated with

Keralites including neychoru, biryani etc.

Lathika's book does the same for the Malayali Christian traditions of cooking which, again, in its own way, is a vital element in bringing together the food habits of Malayalis as it does through the beef and fish dishes that are quintessentially Keralite in their approach.

And finally, Ammini's book will cover the Kovilakam/Namboodiri traditions of vegetarian cooking which provides the canvas for our world famous sadyas or Kerala thaalis as they're more popularly known.

Umami Abdullah's 'Malabar Muslim' Cookery

Kerala's Muslim community are well known for the feasts at their Ni ahs (weddings) and festivals. Their rich Neychoru, Pathiris, Biryani, Halwas, Sharbets, Baadam/Pista shakes, Date pickles are both uniquely Malayali as well as local to the Malabar region. Their traditions are centuries old and until Umami published this book, the recipes were carefully guarded family heirlooms passed on from generation to generation. This is a humble recipe book

spanning just over 100 pages with no glossy photographs, or annotated commentaries on the Muslim traditions and the history of apillah cooking. If this book had the above details, it would have been a classic, well up there with Julia Sahni's or Mridula Bajlekar's or Madhur Jaffrey's classic tomes on Indian cooking. But what it lacks in presentation and content, it more than makes up with some of the most delicious dishes I've ever managed to make from cookbooks.

The nelli ai matthivaratayithu, (gooseberry/sardine fries,) ayila vattichathu (mackerel in coconut gravy), unna ayi (banana cottonbuds), ada (rice based pancakes with sweet coconut stuffing), palpathhiri and other dishes that I have drooled over the years at various friends' places were all detailed accurately in this cookbook and have since become staples of parties thrown for friends. Of course, I have jealously guarded my copy of this cookbook and usually even travel with it, just in case I get opportunities to try new recipes at the places I go to. This book is published by Disha Books and can probably be sourced from the usual suspects such as Amazon, but if all else fails check out the "The India Club Inc" who is the distributor of this book in India. The recipes are organised by type and include sections for rice/wheat dishes, Pathiris Puttus/soups, meat, chicken, fish, vegetables, eggs, sweets, snacks/puddings, savoury snacks, pickles and chutneys and a miscellany section plus a glossary. There is also a brief introduction which glances over a bit of the Mapillah history for key dishes. If you were to buy only one Kerala cook book this has to be the one.

Here's the simplest recipe from the book and yet it's utterly delicious. It can be made practically anywhere in the world (Note: ghee is nothing but clarified butter; Rose water is an aromatic that's made from crushing rose petals in water.)

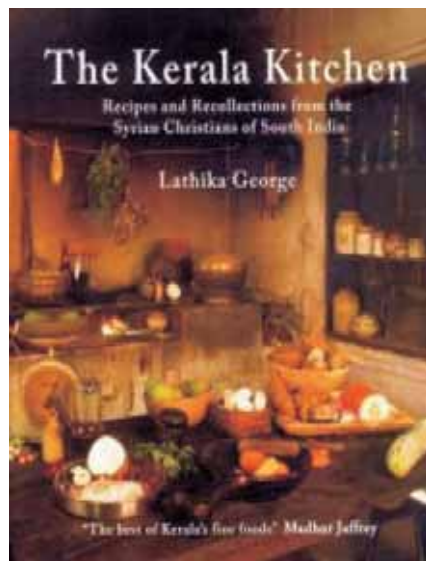
Kaya Porichathu

Fully ripe bananas - 2; Sugar - 1 tsp; Rose water - 1 tsp; Ghee - for frying

Peel and slice bananas into long thin slices. Heat the ghee. Fry the bananas until it turns golden brown and remove. Sprinkle with sugar and rose water.

Lathika George's *The Kerala kitchen*

This is a lavishly produced book with anecdotes, history, short stories, illustrations; colour photographs, and beautifully laid out recipes. The book can easily be read cover to cover as it reads more like a great book than a collection of recipes with all the

interesting tidbits of talking doves, best toddy shop in Kerala, suicide missions, nellara (granaries), travelling chefs etc interspersed between the recipes. However, it's not the authoritative compendium on Kerala dishes that the title implies. In fact it is not even a complete treatise on Syrian cooking missing several of their key recipes, but is well researched and presented. The mutton biryani here is different from Ummini's, but it's very interesting to see her complex and ingredient driven approach in contrast to Ummini's simpler and process driven approach. The Christian recipes are very good especially for seafood including een (Fish) evichathu (simmered), een pollichathu (fried), een Pappas (shredded), een molee (fish in a creamy coconut curry), N andu ari (crab curry); Koonthal varuthathu (sautéed squid), erachi olathiathu (stir fried meat), panniyerachi roast (pork roast), o hipiralen, Naadan omelette etc. They are all great additions to any Malayali's cooking repertoire, along with wonderful accompaniments such as onakka chemmeen chamandhi (dried shrimp chutney), oru Kachiyathu (spiced lightly cooked buttermilk), Ulli

chammandi (shallot chutney), parathas (Kerala style highly oiled flat breads) etc. Her sections on snacks and desserts have some highly impressive savouries such as achappams (kerala style cookies), cheedas (kerala style doughnuts ... sort of), o halappam (rolls), Churuttu (Wafer thin pastries stuffed with roasted rice/coconut powder dressed with syrup), Paal halwah, parippu vada, banana fries all of which are delicious. She also has a fairly good section on pickles and another section on payasams that rounds off this book nicely.

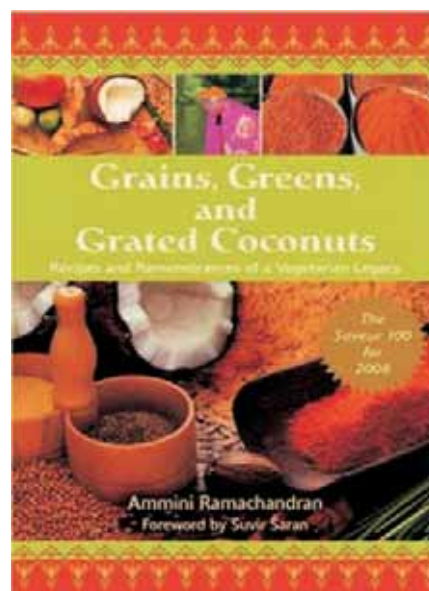
Plantain and coconut sauté (*Ethakka Vilayachathu*)

6 ripe plantains peeled, sliced in ¼ inch rounds; 1 cup sugar, ¼ cup raisins, ½ cup ghee, 4 cardamom pods crushed.

Put all the ingredients in a heavy skillet and sauté over low heat stirring continuously for 4 to 5 minutes without mashing the plantains, until each slice is perfectly brown and crisp and the sugar and coconut has lightly caramelised.

Ammini's, Grains, Greens and Grated Coconuts :

And of course, I've saved the best for last. If ever there was a true classic on Malayali cooking, albeit purely vegetarian, then this has to be it. It has everything that Lathika George's book

has except the lavish production, but it's decent enough. It also has the same stamp of expertise and authenticity that Ummini brings to her recipes, and it's a treasure trove of secret recipes some from the kitchens of our Maharajahs (Ammini is of royal lineage and grew up in a joint family in the Thiruvananthapuram Palace). This is my favourite

cookbook of all, and the one I always turn to on a daily basis, both for ideas as well as to deepen my repertoire of authentic dishes. Her stories, and anecdotes, her incursions into the history of the recipes and traditions are spellbinding. They are veined with rich insights, and woven into the web and craft of the recipes so indelibly that we cannot think of one without the other. She's more than a gifted author, she's also a very precise writer and in her recipes one can painstakingly recreate the authentic Kerala dishes that make our sadyas such a culinary treat. The three hundred odd pages cannot be read in one sitting, but it does make for wonderful evenings by the fireside as you are led gently into the ages of old narratives that lay out the story of our sacred foods, the rice and the rituals that are part and parcel of our Malayali blood where you learn how rice was currency, medicine and food. She goes back all the way to the Susrutha Samhita, a medical treatise written around 800BC, and also details the rice cultivation precepts from another ancient Sanskrit text, the Kashyapa circa 200BC, and a poem from the Krishitheetha (farming songs) which is as old as our history itself.

The process of rice making, the rice festivals, rice in temple rituals, rice in social rituals are all lovingly detailed along with rice in many variations. They include plain choru (boiled rice), an i (rice gruel), thayirchoru (rice with yoghurt), thenkachoru (coconut rice), naarangachoru (lemon rice), pothichoru (spiced rice packed and cooked in banana leaves) along with curries from the madapilli (royal kitchens) such as ari asseri (green bananas and taro root in coconut milk + buttermilk sauce), aamapa ha aalan (ripe mangoes in coconut/yoghurt sauce) and Pachasambar (sambar with fresh green spices etc). Besides the rice and curries, chutneys, pickles, savouries, snacks, payasams, rasams, podis, me hu upurattis, thorans, sun dried preserves, desserts, festival offerings, topped off with menu suggestions all come together to create one scrumptious book that will not only make you a better cook, but also will leave you a finer Malayali with its nuanced details of our festivals, our traditions, and our lineage. You really can't ask for more in a cookbook now, can you? ○

Subash Raman lives and works in Toronto where he does auditing and consulting for his clients. He is passionate about cooking, travelling and photography.

എൻ. എസ്. മേരി കൊട്ടുപ്പള്ളിൽ

ഒരു സ്മാരകം കൂടി

ചിതകളെറിഞ്ഞമരുന്നു, ഭസ്മം നിളയിൽ അലിയുന്നു, അമ്മ മനസ്സുകളിൽ ആളുന്നു ചിതകളെന്നും ആ ജാലകളേറ്റുകി യൊലിക്കുന്നവർത്തനക്കൊമ്പുകൾ കഷ്ടം!

സൗമ്യമോൾ പോയി ഇനി തിരിച്ച് വരില്ല ആർക്കുമൊരു ദ്രോഹവും ചെയ്യാനാവാത്ത നാട്ടിലെ ശാശ്വത ശാന്തിയിൽ വിലയിക്കാൻ മൂല്യയ്ക്കൽ തറവാട്ടിൽ നിന്നാശലഭം പറന്നകുന്നു.

എങ്കിലും പൊന്നുമോളേ, നിന്നെക്കുറിച്ചോർക്കുമ്പോൾ ഹൃദയം നൂറുണ്ടിക്കലങ്ങാത്ത മിഴികളുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിലത് കൊടുംക്രൂരതയിൽ രമിച്ച്-രസം കണ്ടെത്തുന്ന ഗോവിന്ദച്ചാമിമാർ മാത്രം!

അടിമകളബലകളാം നാരീജനത്തിൻ- മോചനത്തിനായ് ശബ്ദമുയർത്തിയും ഭാരത സ്ത്രീകൾ തൻ ചാരിത്ര്യശുദ്ധിയെ വാനോളം പുകഴ്ത്തി കേരളത്തനതാം കഥകളി മഹാത്മ്യം അന്യരാജ്യങ്ങളിൽച്ചെന്നുദ്ഘോഷിച്ചും അനുവാചകമാനസങ്ങളിൽ ചിരം വാഴും വള്ളത്തോൾ മഹാകവേ, താവകപേരോടു ചേർന്ന നഗനിനടുത്തായരങ്ങേറിയ ക്രൂര-നാടകം കണ്ട് സഹിച്ചതു പൊറുക്കാനാവുമോ?

ഭാവിവരനെ കാണാനുള്ള മോഹങ്ങൾ താലോലിച്ചും ഒരായിരം സ്വപ്നമാലുങ്ങൾ മനസ്സിൽക്കൊരുത്തും വണ്ടിയിലിരുന്നു മുന്നോട്ടോടവേ, ഞൊടിയിടെ എല്ലാം തല്ലിക്കൊഴിച്ചു വിധി ക്രൂരതകാട്ടിയല്ലോ!

കാണുന്നിവിടെ നാം ഒരു ജന്മം- കൊണ്ടെന്നല്ലനേകം ജന്മം കൊണ്ടനുഭവിക്കേണ്ടും വേദന, പീഡനങ്ങളേതാനും നിമിഷത്തിലേറ്റ് ഒരു രക്തസാക്ഷികുടി ജനിച്ചു ചരിത്രത്തിലിതാ...

ശവക്കുഴിയിൽ നിന്നും മാന്തിയെടുത്ത പെൺശവത്തിലും, മോർച്ചരിക്കുള്ളിൽ മരവിച്ച് കിടക്കും സ്ത്രീഗാത്രത്തിലും, ആർത്തി തീർക്കും കാമവെറുപ്പുണ്ടോരെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞ് കഴിഞ്ഞ സത്യം മറക്കാതെ ഉണ്ടിവിടെ.

ഒരു സ്ത്രീരൂപം വീഴുന്ന കണ്ടിട്ടുമറിഞ്ഞിട്ടും മനസ്സാക്ഷിയുണരാത്ത സഹയാത്രികരേ 'സമയം പോട്ടെ, ജീവൻ നഷ്ടമാവരുതെന്ന ചിന്തയാൽ ചങ്ങലയൊന്ന് വലിച്ചെങ്കിൽ...

ആരുടെ ജീവൻ പൊലിഞ്ഞാലും നഷ്ടമേതുവന്നാലും എനിക്കെന്ത് ചേതം? കാര്യങ്ങളെല്ലാമെനിക്ക് ഭദ്രമാകണം എന്നചിന്ത മരണ സംസ്കാരത്തിന്റെ മലർക്കെത്തുറന്നിട്ട പുത്തനദ്ധ്യായമല്ലേ?

പെൺമക്കളെ പെറ്റ അമ്മമാരെ, കേണു കേണു തളരേണ്ട... ഉണരുവിൻ... പോരാടുവിൻ... നീതിക്കായ്.

എങ്കിലും വിണ്ണിൽ മറ്റൊരു ധ്രുവനക്ഷത്രമായ് മുന്നിലൊരു നിത്യസ്മാരകമായ് കൊച്ചനുജത്തിമാർക്ക് പേടിക്കൂടാതെ നടപ്പാണൊരു പുതുമനമത്തിനായ് തീരട്ടെ നിന്റെയീയതിദാരുണ വീര മൃത്യു! ○

Tanya Abraham

A CHANGE OF COLOUR IN KOCHI

Finally there seems to be a big change about to wash the shores of Kochi. Years of dormant wait are moving into a scenario where, Indian contemporary art will take centre stage. For years now, Kerala artists have edged their way into the Indian contemporary art scenario, with their skill and talent having been exalted the world over. With the Indian art market having moved up at a constant momentum, putting aside the recent global recession, the value of art in India has been recognized beyond ordinary norms. But in Kerala, things had been remaining at a point where art remained quite secluded, appreciated by art lovers and artists alone, who formed a small segment of society. Painting, sculptures and installations regaled in the minds of a few - the larger section of society remained either as spectators or indifferent to the idea of art. So much that, when this point is highlighted, people are surprised at the poor public participation [in art] in Kerala: 'Has not Kerala, been the cradle of art and culture? is a frequently asked question.

Things had changed after the royals stopped patronising art in Kerala. It no longer found sponsors and appreciators. Traditional art forms took a down-turn during British rule, and the one style of indigenous [contemporary] painting which found vast appreciation [till date] are that of Raja Ravi Varma. After Indian

Independence in 1947, the stronghold that the British had over this field began to slowly diminish, with Indian art and artists finding a voice of free and open expression. The influence of the English and the understanding of newer art forms lead to the development of modern and contemporary art schools throughout India.

In Kerala, art colleges sprouted and with free thinking practices established artists like C N Karunakaran, Kanayi Kunhiraman, K S Radhakrishnan and Achuthan Kodallur to name a few [and who continue to practice] threw open the doors to art in Kerala. Artists like Karunakaran, for example took ancient Kerala mural painting and added a more contemporary flavour to it. Damsels found poetic form and trees and animals became metaphors in his paintings. Sculpture artists like Radhakrishnan explored the idea of using bronze in sculpting in a manner which expressed freedom and intimate ideology - casting numerous bronze figures; he expressed ideas of nature, the universe and life through his work. Eventually galleries began showcasing art and artists of varied calibre and ideas, simply to create a new and diverse manner of thinking in India. New names found recognition, especially those willing to find creativity and thought in fresh ideas, which did not exist within set boundaries. This meant using tradition and technology as art, expressing ideas which are singularly the artists' alone, unafraid of responses and criticism. The mediums used moved beyond expectations, often emulating the freedom that artists from the West dabbled with. Yet artists often had to look at large cities like Mumbai and Delhi which have been burgeoning in art strength. The idea of an art market and a certain monetary value attached to art could be found in the metro and galleries therein willing to invest and promote talent. Kerala regaled in its talent

and the simple appreciation for it, almost afraid to tread the path of procuring art for a prescribed value. But early this year, with the announcement and launch of the upcoming 2012 Kochi-Muziris Biennale, things would change in Kerala. An initiative to bring artists not only from across India but from the world over (by the government and the private enterprise), it is looking at creating art spaces throughout the city. So tea-shops and warehouses will turn into galleries. Spice depots and trading centres will not only be arenas for business but its architecture and spaces will become venues to project art in various forms. Art worth millions of rupees will be transported into Kochi and the government is gearing itself up in every sphere to accommodate this change due next year. And as for the artist fraternity, the feelings are a mix of anticipation, hope and eagerness. The value attached to art will undergo a shift in the city. Investment consultants and advisors expect it to become an investment commodity by itself in Kerala. What it will mean is artists will find the means to explore their talents in ways which are different, once a value is established to their works. As for Kochi and Kerala, it will become the next to attach itself to the art band wagon in India, perhaps even the world. ○

Tanya Abraham is an art writer and the author of Fort Cochin, History and Untold Stories .

Asha Kandoth

CHOCOLATE CUP CAKES

(MAKES AROUND 16-18 CUPCAKES)

INGREDIENTS:

125g light brown sugar	125g unsalted butter softened
2 large eggs	125g self raising flour
25g cocoa	8 teaspoons milk
125g chocolate bits	

ICING:

30g unsalted butter softened	25g cocoa
6 teaspoons milk	125g icing sugar sifted

METHOD:

1. Preheat oven to 190°C and line muffin tray with patty cases.
2. Put brown sugar & butter into a mixing bowl and beat well with an electric mixer until light and creamy. Add eggs in one at a time and beat well after each addition. Sift the flour and cocoa over the mixture and stir in gently using a large metal spoon. Fold in the milk and the choc bits.
3. Spoon the mixture into the patty cases filling up to two-thirds full.
4. Bake for 15 – 20 minutes or until firm to touch. Transfer to a rack to cool completely before icing.
5. For the icing, beat together all ingredients until smooth and spread over top of each cupcake. Sprinkle with more chocolate bits over the top of each cake if desired.

EASY BANANA CAKE

INGREDIENTS:

- 85g butter
- 1 cup sugar
- 2 eggs (well-beaten)
- 1 tsp bicarbonate of soda dissolved in 2 tbsp milk
- 3 large well ripened bananas (mashed)
- 1 ½ cups self raising flour, sifted
- 1 tsp vanilla essence
- Pinch of salt.

METHOD:

1. Beat butter and sugar until light and creamy and then add well-beaten eggs, followed by milk with bicarbonate of soda.
2. Add well- mashed bananas, sifted flour, vanilla essence and pinch of salt and mix until just combined.
3. Bake at 180°C in lamington slice tin for 20-30 minutes. Towards the last 5 minutes check with a skewer to see if cooked in the middle.
4. Once done remove from oven and let cool on a wire rack.

TOP TIPS FOR BAKING

- Measure ingredients carefully and accurately otherwise you will upset the balance. It is important to shake dry ingredients loosely into measuring cups or measuring spoons and then level the measures with the back of a knife. Do not pack the ingredients into cups unless the recipe states otherwise. When measuring liquids into measuring jugs, place the jug on a level surface and check for accuracy at eye level. Investing in a reliable set of weighing scales is essential for successful baking.
- Keep butter and sugar at room temperature (at least 1 hour before using them) for best results.
- Always use appropriately sized tins as called for in the recipe. If too large a tin is used, the cake will bake too quickly and the finished cake might be dry. If the tin is too small, the cake batter will spill over the sides and not bake properly in the middle. Always grease the tin and if you line it with baking paper, it is much easier to remove the cake.
- Always preheat the oven to the correct temperature specified in the recipe. Allow at least 10 minutes for proper pre-heating.
- Avoid opening the oven door frequently during baking. Any changes in oven temperature from opening the door can prevent the cake from rising.
- Always bake cakes in the centre rack of the oven for even distribution of temperature.

Arshaq Siraz
Year 4

Underwater Adventure

It was a perfect summer day. Professor Trawnley was getting ready to dive into the depths of the Pacific Ocean. She was very excited. Underwater experts had confirmed that there was a new species of fish located in the area. It was said to shine with the seven colours of the rainbow. She was going to track down that fish.

"Are you ready, Professor Trawnley?" Professor David- another underwater scientist- asked. "Yes!" Professor Trawnley answered. "Okay! Get ready to dive in, 5, 4, 3, 2, 1, 0!"

Woosh!!! The water came rushing up to meet Professor Trawnley! Splat!!!! She hit the water and immediately started exploring. She saw lots of wondrous little fish, but no, she had to concentrate on that newly found rainbow fish.

Suddenly, there was a big commotion with all the fish. They were frantically swimming away from her. In the commotion she thought she saw a rainbow coloured fish. She quickly chased after it, but suddenly all the fish

just disappeared! Professor Trawnley was dumbstruck. Where were all the fish? And why did they just disappear so quickly? In her thoughts she became aware of movement in the water.

The movement in the water was getting stronger! Professor Trawnley slowly started to swim back to the boat. This place was starting to freak her out!

Suddenly, a huge dark shape loomed above Professor Trawnley. Her heart skipped a beat. "A SHARK," she thought, with fear in her heart. She slowly started to swim away. The shark sensed the movement and bared it's teeth. It started to swim towards her. And then only did Professor Trawnley get the real shock.

Professor Trawnley gasped! It was unbelievable! The shark that was about to attack her- shone with the seven colours of the rainbow!!!! The rainbow fish wasn't a fish, but a shark!

The rainbow shark was now coming towards Professor Trawnley. She knew

she couldn't outswim a shark, but that seemed the only way to survive! She started to swim for her life. The shark followed. The chase was on!

Professor Trawnley was tiring out! The chase had been going on for a few minutes now.

The shark was gaining on her, but fear drove her on. Finally, she stopped, exhausted. She closed her eyes, and waited for her death.

She waited there for a long time. Too long, she thought. She opened her eyes a crack, and saw the shark's huge gaping jaws! She screamed and tucked herself tightly into a ball. The shark nudged her. It did it again, and again, and again, and again. Finally, the sixth time, Professor Trawnley opened her eyes and stared. The shark was looking at her. But it made no move to attack. Instead, it came and nuzzled up to her. Professor Trawnley was shocked! Not only was the shark of rainbow colours, it was also a vegetarian!!! ○

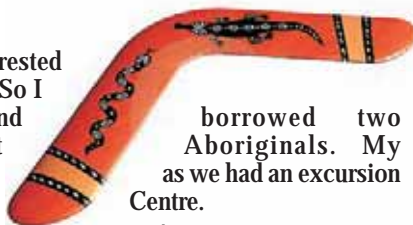
My Excursion To The Perth Hills Centre

Devanarayan Venugopal
Year 2

I was always interested in Aboriginal history. So I went to the library and books about Aboriginals. My class was really lucky to the Perth Hills Centre.

On Tuesday April 5th the big bus arrived, me and my friends were really excited and we could not wait to get to the Centre. We were very hot, there was no air conditioning and we had to stay in the bus for 1 hour. As soon as we got off the bus we went to a spot and sat down. After some time three people working in the centre came. The people said a lot of information about Aboriginals and after that we had recess.

After recess we were put in groups of 6 students, then we got our teachers. There were 3 groups, so 3 teachers altogether. My teacher's name was Mr. Tea. We made

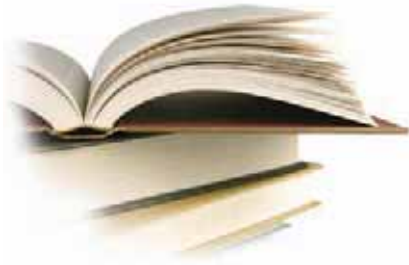
necklaces with honky nuts. We put the honky nut on the necklace and we painted them. Then we put them to dry. Then we made hand prints on to a piece of cloth and we put our initials with a felt tip pen. My initials were D.V.

After painting, we had lunch. Then my group went hunting. They gave us stuffed animals to hunt. My group found a real turtle shell. We found all of the things to find. After the excursion my teacher explained about the lifestyle of Aboriginals. Aboriginal men use spears and boomerangs. Aboriginal women use digging sticks as tools.

That was a great day and I really enjoyed that day, I also learnt a lot of things about Aboriginals. My favourite thing about the day was when they taught us that Aboriginals can sing "head, shoulders, knees and toes" in their Aboriginal language. Now I respect the Aboriginal culture because I know a lot more about them. I really wish that I could go to Perth Hills centre again. ○

Sanyukta Nair
Year 4

The Strange Purple Book

One bright morning, a girl called Laura went to purchase a book with her little brother Ryan. When she reached Collins, she was amazed at the amount of books in there. She took a lucky dip and chose a purple book. She happily bought it.

When she reached home, she quizzed Ryan. "This book is very strange. It has no title and nothing inside it!". "It must be a notebook," replied Ryan in a scared voice.

The next day when Laura opened the book there were suddenly many pictures. She shouted, "Ryan! What did you do to my book?" Ryan was scared and said in a tiny voice, "It wasn't me! It's the book."

She was shocked and opened it again. Suddenly both Laura and Ryan were sucked into a misty, tropical island.

There they were lost on a delicious fruit island! "Awesome!!" they said simultaneously. Everyday they would eat fruit and play with the monkeys.

One day the book just randomly blew up. Now they were completely lost! It grew darker and darker. Suddenly they heard the sound of two beautiful dolphins singing. Laura quietly said to her brother, "Hey, this is our way out" Both of them jumped onto the dolphin's tail and off they rode back home.

On the way home, Ryan started snoring and so did Laura. When they woke up, right in front of them was an island and on that island was a beach. "This is the beach we swim in everyday!" screamed Laura happily! They ran to their mother and father and told them the whole story, about how they broke the spell.

Laura and Ryan had hot chocolate with marshmallows on top, sitting in front of the fire. It felt heart warming to be back with their family. ○

Thank You

Kiran Kandoth
Year 8

Thanks Mum and Dad for holding my hand,
Thanks for giving me life.
Thanks for buying me the groovy brands,
Thanks for showing me my future wife!
Even though I've given you tears,
Thank you sincerely for all those years.

So many years you paid my fees,
Even when I didn't study
I know it took me so long to get a degree
It was because my head was muddy!
I was tempted by all those beers,
But eventually managed to stay clear.
Thank you sincerely for all those years.

Now that I am a qualified miner,
I can see my new future.
Now I've become a big buyer
I can see that I've become richer.
But at the end I've never forgotten your loving tears.
Thank you sincerely for all those years. ○

Krishna Suresh
Year 5

THE DESERTED BOY

It was a calm silent night with twinkling stars and full moon in the sky, a huge cruise ship was sailing in the wavy Pacific Ocean. Inside the cruise ship a ten-year-old innocent boy, Harry and his family were travelling. Harry had his bunker bed near a window, through which he could look out. As the view from the window was monotonous, Harry decided to go outside to the deck, thinking that he could enjoy the nice breeze.

While he looked at the ocean and enjoyed the cool breeze, he could see a sizable wave approaching towards the ship. Within no time, the huge wave crashed against the ship. The ship jerked abruptly and Harry was thrown away from the ship into the choppy seas. His father saw Harry flying off the ship and dashed to the deck to save his most beloved son, but he was too late. Harry was caught on a wave and drifted vigorously away, from the ship, into the deep ocean. By that time Harry's mother, who was sleeping, came to the deck feeling that something strange was happening. Her husband explained everything that happened and con-

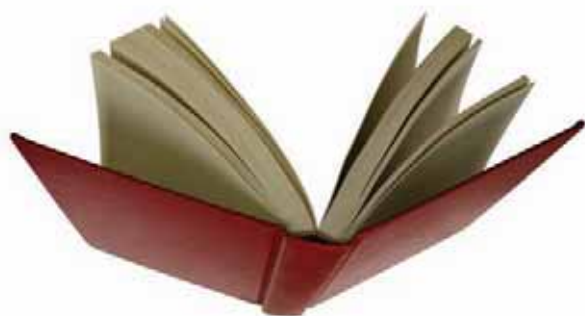
cluded how Harry was thrown away from the deck. As she heard the news Harry's mom fainted and was taken to the first aid room in the cruise ship.

The next day as Harry woke up he could only remember that a dolphin saved his life from the ocean. He looked around and realised that he was in a deserted island. He was very tired and upset. He missed his family terribly and felt so lonely. He was starving and had nothing to eat or drink. It was a scary island with primitive humans and wild animals.

As he wandered around, he found a large box. It was just like a mystery box. He opened the lid and read a note with instructions. It said "Pull the lever to make the glider". Harry pulled the lever and out came lots of tools and metal pieces. He read and understood how to make the glider. He combined and screwed the parts and out came a huge glider with wings and engine. Harry hopped in and turned the key, and pushed the red button on the dash board. But Harry was very unsure how he was going to fly a glider, since it was the first time he was going to do it. He

followed the instructions and whispered to himself, "Hope it's going to work, hope it's going to work." Slowly the glider started moving. He slowly took off and had a small test flight. Everything was working well. He tried to put the radio on, "no signal" was displayed. Then Harry saw a button called "turbo boost". He checked the instructions it said nothing about turbo boost. Harry kept on praying to God that nothing bad should happen. He pushed another button and the glider was flying as fast as a rocket, with lightning speed Harry's face looked very unusual with his mouth wide open and his hair all messy. He pushed the same button and came to his normal speed. Then he saw a ship down below and landed his glider carefully on the deck of the ship. It said AVIS Travels and he thought it was the ship his Dad was in. He looked inside and saw his mum and dad. He ran up to them to give them a hug that lasted for a long time. His parents took him inside and dried his head and feet. As he was starving, he had his lunch and soon he fell asleep. That afternoon he had the best sleep ever.

○

Reading

Vishnu Mangalath
Year 9

People read during the day
and
People read during the night
Like quiet turtles
and they
wear out their lives
Reading during the day and
Reading during the night

○

Hridya Sachidanandan

Year 8

The Bermuda Triangle

The ocean has a huge share of 'Unsolved Mysteries'. Hundreds of people vanish at sea every year. One area in particular has a very bad reputation for swallowing people up. The Bermuda Triangle sends up a shiver down the spine of many sailors and pilots alike, not knowing whether they will return or not...

The imaginary area between Miami, Bermuda and Puerto Rico, covering roughly 500,000 square miles, holds many strange secrets. In just the past 100 years, more than 200 planes and 50 ships have disappeared in the Bermuda Triangle. Nothing has been found of the vessels, or of about a thousand other people who also seemed to have disappeared into the mysterious depths of the Bermuda Triangle.

Mysterious disappearances do not only include ships or other vessels at sea. One of the most famous air mysteries of the Bermuda Triangle is the mystery of Flight 19.

A group of five Avenger Torpedo bombers (Air Force) set out on their training flight in 1945. After a while, distress signals came from the planes including notes about compasses not working. Soon, the five flights lost contact with the control tower despite the fact that those that were there could hear messages given between the five planes. Distorted messages were heard at the control tower including that they did not know where they were and that fuel was beginning to run low. Their last message was that they were entering white water. They were never to be seen again. Even the vast rescue plane, Mariner Flying Boat had disappeared without a trace. The mystery remains unsolved...

The mystery of the USS Cyclops holds the record for the largest loss of life in the U.S. Naval History. The whole ship was simply lost at sea along with its 306 crew and passengers, without a trace. The ship's fate is a mystery that remains to be solved to this day. No wreckage of this huge vessel has ever been found.

Mysteries of the Bermuda Triangle do not end there. There aren't only

disappearances that occur in the Bermuda Triangle, there have also been accounts of time traveling, the most famous being the Fog. Bruce Gernon, an experienced pilot familiar with the surroundings of Florida and the Bahamas, took flight on the 4th of December 1970. Just as with the other cases in the Bermuda Triangle, Bruce also notes that compasses and other electronic equipment began malfunctioning. Soon after take off, Bruce noticed an elliptical cloud. This cloud is what he would later realize and call the electronic fog. Upon entering the cloud, they witnessed an eerie spectacle. It became dark without any rain or lightning. Just as Bruce had realized that the cloud that they had entered was actually a doughnut-shaped cloud and that they were like caged animals with no way left, right, under or over, a tunnel appeared ahead of them. Bruce accelerated, charging towards the exit that was now their only hope.

Just as they reached the end of the tunnel, Bruce recalls something extremely baffling. 'For about five seconds, I had the feeling of weightlessness and an increased forward momentum. When I looked back, I gasped to see the tunnel walls collapse and form a slit that rotated clockwise.'

Landing safely in Miami Beach, Bruce checked his watch and realized that their trip had taken a little less than 47 minutes, when even a direct flight would've taken at least 75 minutes. It should've taken about 4 minutes to travel through the tunnel, which appeared to be around 10-15 miles long. The remarkable thing was that they did not come out 90 miles away from Miami, as they should have. They had traveled through 100 miles of space and 30 minutes of time, in a little more than 3 minutes...

Theories of the mysteries in the Bermuda Triangle vary greatly. Some include: sea monsters, time warps, supernatural powers at work, the lost city of Atlantis, parallel worlds and alien abductions. Though all of these theories may not be true, till the mysteries are solved they continue to be a chance, which may make way for a whole new strand of endless possibilities!

Many people believe that the Bermuda Triangle is a myth and that each so-called 'Mystery of the Bermuda Triangle' has a simple, logical meaning to it. All this may be true. All we can do now is wait, either for the ominous Bermuda Triangle to reveal itself, or for the many unsolved mysteries to unravel themselves. In the meantime, we can discuss different opinions, suggest different (possibly imaginative) theories and hope for the best...

○

Ashitha Nair
Year 10

Navaneeth Nanda
Year 2

END OF THE MESOZOIC ERA

Vaishnavi Sidharth

Year 10

THE LAST SONG

The doors flew open as the hospital staff rushed a blood drenched stretcher into the operation theatre. A sense of panic evident on their faces as the award-winning singer, Bianca, struggled for her life. Her grieving manager, running beside her, cried WH IANCA, WH

ianca loo ed to the bright lights of os Angeles from her hotel as the cool air brushed against her. A cloud of smo e drifted away from her pale face as she smiled into the distance, She felt invincible as she leaned against the balcony rails.

The door opened, it was onique, ianca s manager.

ianca, Elle maga ine will be here in onique paused as she saw ianca, e careful on those rails ou thin I m gonna do something stupid sarcasm fluent in ianca s tone.

Stop wasting time, get ready for the interview onique said, almost losing her patience as she left the room. ianca muttered under her breath and hesitantly started preparing for the interview.

ianca applied a final coat of ma eup, attempting to hide her tired e pression. As she finished, a loud noc echoed through her bathroom.

She ran to answer the door and found an elegantly dressed lady.

Hello, ianca I m from Elle maga ine she said politely, Call me ichelle,

Hi ichelle, ianca said as she welcomed her in.

So, this is our final question, ichelle said as the evening turned to night, the rammy awards are tomorrow. Are you hoping to win any from the five nominations

I d be luc y to win one, ianca replied blan ly.

Talented and modest, ichelle smiled as she too notes.

ianca glanced over to the cloc and heaved a large yawn.

ou seem e hausted ichelle said, The et lag must be quite a struggle

ou could also say that, ianca smiled ironically

Anyway, I would li e to than you for your time and wish you the best for tomorrow, ichelle said.

They shoo hands as ianca wal ed her to the door.

I forgot to mention, ichelle said hastily I noticed a burn mar on your forearm, it loo s serious,

ianca pulled her sleeve down, suddenly feeling e posed but assured ichelle it was alright.

She waved a final goodbye and didn t thin twice before she raced to bed.

eeep the alarm cloc shrie ed at A .

ianca was already awa e, ga ing at the sunless s y with a smo ing oint in her hand.

She panic ed as the door opened une pectedly it was onique.

ianca, the red carpet starts at 2, get ready onique said as she browsed through her PDA.

ianca remained quiet.

Is that mari uana onique said as she loo ed at ianca, I thought you got over your addiction

Well, I guess you re WR N as usual ianca said slowly heating up.

onique lost her patience, ou ve got to understand you re putting your whole career and health in eopardy

Well, I m not a child anymore I can ma e my own decisions

Not everything is about you I m waiting for the day you realise that onique screamed as she made an angered e it.

ianca lit another oint.

“Is she alright?” Monique asked.

“I’m afraid not,” the surgeon said, “The overdose did a lot of damage internally and her Bi-polar condition has become worse”

“How could I have let it go on for so long?” Monique cried,

“She made a bad and stressful lifestyle choice” the surgeon added, “She’s paid a heavy price to reach the top”

A scream of agony echoed to the waiting room.

“Hopefully, she hasn’t sung her last song....” Monique said as a tear fell from her eyes.

○

Nived Nanda
Year 4

MY TRIP TO SABARIMALA

I had heard a lot of stories about Lord Ayyappa. I always wanted to go to Sabarimala but my Dad said I have to be older. One day I heard my Dad say to my Mum that we are going to Sabarimala. I was very excited. Then we took the 'vritham', wore black shirts everyday, bathed in the morning and we didn't eat meat. We did this for 41 days and sometimes I felt like to eat chicken but I said to myself that I have to do this to get there.

After reaching India, we went to a temple and put a black necklace. Everyone called me Nived swami after putting the necklace. We decided to go to Sabarimala on the 23rd of December with my uncle, grandpa, and a guru swami (a guru swami is a person who has gone to Sabarimala more than 7 times). Our guru swami had gone 40 times.

We woke up early in the morning and packed our bags. We took one bedsheet, towel, clothes, toothbrush, soap etc in a black bag. Then we went to a temple for 'kettunira'. I saw a lot of our relatives who had come to see us off. The guruswamy put coconut, money, rice, ghee etc in a cloth and tied it and put it on our heads and asked us to say 'Swamiyae Ayappo' loudly. Many of our relatives put money in the 'ketu' on our heads. All of us did that one by one. I felt sad when I said bye bye to Mum.

It took a long time to get there. We reached the Pamba river which is the bottom of Sabarimala. We could see the mountain from the bottom. We stayed in a hotel. The hotel did not have any beds. We were given mattresses to sleep on the floor. My Dad and Uncle went to buy dinner. It was idly and dosa. We ate it and slept.

The next day we were going to climb the mala. We woke up early in the morning when it was still very dark outside. First, we bathed and started to climb the mala. It was hard to climb the mala and it was very crowded, but we made it. Even my brother who always asks Dad to carry him, climbed the mala all by, himself. We walked through a walkaway in the middle of the jungle. Our guru swami got lost and luckily we found him.

Then we went to the temple and prayed to Lord Ayyappa. The guruswamy broke all the coconuts at the temple and put all the money in the money box. We got lots of 'prasadam' and we started going down and went to have a bath in Pamba. The water was very cold and the river was crowded. We had food before we went to get our taxi. After a long journey, we stopped at a restaurant, ate dinner and reached our home at midnight. I was happy to see my Mum.

My Mum asked me "How was the trip?" I answered 'I feel like going again'.

○

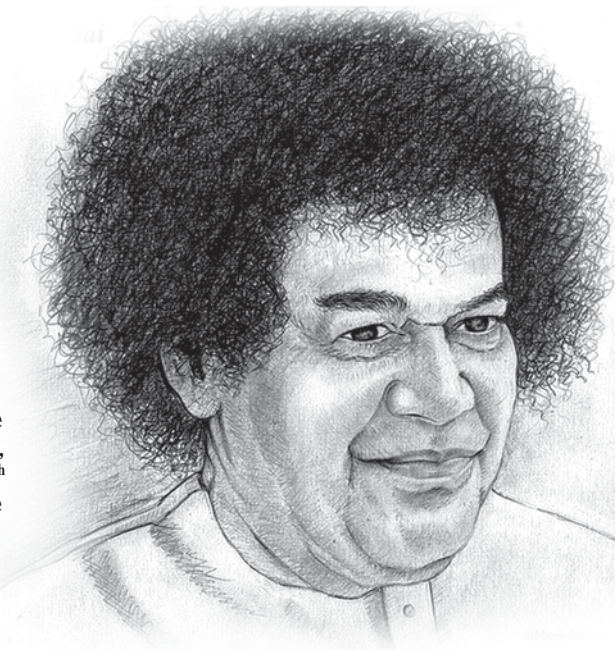
Rishabh Nair
Year 8

SRI SATHYA SAI BABA

“Love All, Serve All. Help Ever, Hurt Never”; this was one of the teachings of the globally known spiritual leader Sri Sathya Sai Baba (Sathyanarayana Raju) who was born on the 23rd November 1926 in a remote village in Puttaparthi, Andhra Pradesh, India. He died recently on the 24th of April 2011 due to, as per the doctors, cardio-respiratory failure. Although his body was buried in Puttaparthi, Baba’s spirit and teachings still live inside the hearts of his followers. His last rites were performed by his nephew Raj Ratnakar.

Sri Sathya Sai Baba’s teachings had attracted many followers from around the world. Also his godly tricks of materializing jewellery and vibuthi (holy ash) had not only created more believers, but skeptics too. In 2011, he was listed by the Watkins Review as one of the 100 most spiritual and influential people in the world. Baba had established many organisations, schools, colleges, hospitals and many other charitable institutions.

When Baba was born in Puttaparthi, it was a small remote South Indian village in Andhra Pradesh. The place had a scarce amount of educational institutions to teach the children in the area. Also there weren’t good hospitals to cure people from their injuries or illnesses. These days the village has become very well-known and has many facilities too. The village now has an extensive university complex, a super specialty hospital, Chaitanya yoti (a world-religions

museum that has won several international awards for design), a planetarium, a railway station, a hill-view stadium, an administrative building, an airport, an indoor sports stadium and more. Baba’s 80th birthday was celebrated in the village few years ago and had brought more than a million people to the once hardly known village. Many come from India and around the world to visit the birth place of Baba many times.

In 2005, Sathya Sai Baba was forced to use a wheelchair and make fewer public appearances due to his failing health. The following year, a student on an iron stool fell on Baba and Baba suffered a fractured hip. On the 28th of March this year, he was admitted to the Sri Sathya Sai Super Speciality Hospital at Prashantigram at Puttaparthi for respiration related problems. A month later, Baba’s health problems increased and he died on the 24th of April 7:40 IST at an age of 84. Sri Sathya Sai Baba had predicted that he would die at an age of 94 and would stay fit till then. Devotees say that he was referring to the lunar years, not to the solar years and was using the Indian way of counting age.

When I was four years old, and my family was in Malaysia, my parents started to go to bhajans that were dedicated to Sri Sathya Sai Baba. His teachings helped them in their work and general lifestyle. Soon Baba’s teachings had an impact on me also. My prayers to him have helped me out of many tough situations.

○

Pooram is the great elephant pageant typical of certain temples in Kerala. Bejewelled tuskers numbering ten to hundred, line up for this exotic spectacle with mahouts sitting atop them. The temple festival is now a popular tourist attraction and many elephant lovers travel to Kerala, India, to see this magnificent sight.

Anantha Krishnan Venugopal

Year 10

War and Peace

The two opposites, who should never meet,
are drawn together for a fight for peace,
but everything comes with a fee,
the lives of innocent soldiers swept neat.
Roaring guns and thundering jets for peace?
Will fighting solve problems? Will guns save lives?
But alas! The Satan devours meat,
the victory; good to be remembered,
but the wounds inflicted on that soldier,
will always be alongside him,
stalking him, preying on him,
tearing him down till only the bones remain.
Oh! But there are more who remain;
the grieving widowed, the unnerved fatherless.
Alas! In war; humanity will always be damned.

Malavika Shashikumar

Year 11

Comic

At a residence in Washington D.C
A man perches on a window ledge
- and LEAPS!
HE is the mysterious O-MAN
commencing His nightly round
of random acts of heroism

Flying over the dark sky,
He spots a runaway goods train and
brings it to a screeching halt

In the Rockies
He sends an avalanche
POOF
tumbling
back uphill!

Then, with a single karate chop, POW, He
shatters an asteroid that otherwise would have destroyed
all life on Earth

Breakfast with the Obamas
- the next day;
"worried about Hillary Dear?"
"She can be stopped!"
God saves America

Comic is written in 'free verse' with a modern twist; 'free verse' is a unique style of poetry free from any metaphor or rhyme and follows random line lengths.

Radhika Kayarat
1st Year Degree

Devil's Cancer

Cancer, a crippling and destructive disease that has a devastating effect on those 1 in 2 of us that will be diagnosed by the time we're 85, but luckily new technology and rapid advancement in the field of medicine has allowed us to effectively treat many of those affected. But what if cancer was contagious, easily spread from one person to another; imagine how many more people would contract this terrible disease and how much lower the survival rate would be. This is exactly what is happening right here in Australia among one of our most loved little beasts, the Tasmanian Devil and unfortunately for the Devil, its chance of survival is much bleaker.

It was a few months ago while I was doing a Biology research assignment that I came across the very disturbing information on the deadly facial disease sweeping through the island's devil population. A freak cancer passed on by physical contact, it initially appears as small lumps or lesions in and around the animal's mouth, but quickly grows into ghastly tumours that leave the flesh raw and rotting. The animal, unable to eat, starves to death while in severe pain, females lose their young and most infected devils will die within a few months of contracting the disease. It shocked me to learn that in the 10 years since this horrible cancer was found, it has already wiped out nearly 70% of all Tasmanian devils. The cancer's 100% mortality rate and its rapid spread means that the devil may disappear off the face of the earth in well under 10 years.

The cartoonish little creatures were considered a nuisance by the Early Settlers as they frequently hunted on their poultry farms. Schemes were put into place where farmers received a bounty for every animal of this abundant species that was killed. This led to the Devil being culled to the brink of extinction. It wasn't until 1940 when the last individual of the devil's closest

species, the Tasmanian Tiger (which was also heavily culled), died in captivity that the island's people realised what a terrible problem they had caused. They knew that they could never let something like this happen again. But less than 70 years since the Devil was declared a protected species, it looks like extinction is a very harsh reality. Human beings may not directly be the cause of this dreaded cancer but we are the reason that no devils appear to be resistant to the disease.

New DNA technology has allowed scientists to sequence the genome of around 200 devils from over the island, only to find that there is very little genetic difference between the individuals. In any normal population there is a large variety of genetic material, each individual's make up different to the next. It is this variation in genes that allows some animals to develop resistance to particular diseases, so in a few generations most animals will be immune. Unfortunately with the cheeky Tazzy devil, human beings hunted them so severely that most genetic variety was lost. The Devil population today are descendants of the small number of animals that escaped the culling all those years ago and can almost be considered an inbred population. Numbers may be

high but the difference in genes from one animal to another is very small. It is because the devils all have such similar genes that this cancer has been so devastating; none of the devils are able to fight back. The mutant cancer cells are so alike the devil's own body cells that it's immune system does not recognise it as an infection.

Volunteers are working tirelessly in hand with zoos to capture and quarantine any healthy devils, creating an 'insurance population', if they need to breed them up again and reintroduce the species into the wild should they die out. Genetic research is also being conducted,

with little government funding, to try and find a cure for this cruel disease. The only way to save this Australian icon is to raise public awareness and understanding of this relatively unknown issue, and for the local and federal government to increase funds and resources for the group of dedicated individuals that are committed to pulling this unique creature back from the cusp of extinction.

The Tasmanian Devil is a loved national symbol and is extremely important to Tasmania's ecology, but due to our country's past neglect and lack of understanding, the Devil is now facing imminent extinction. As human beings we sometimes forget that the world does not only belong to us and that as the dominant species we have a duty to protect the earth and everything on it. Our past anthropocentric actions are having present disastrous consequences. We must accept responsibility and work to restore the devil to its former glory, preserving this wonderful creature for generations to come.

○

Radhi a has won the prestigious ohn Curtin Scholarship for this Essay.

PAL PEERLESS AUSTRALIA

LEADERS IN PACKAGED PUMP SYSTEMS

Peerless Australia Pty. Ltd. (PAL) is an engineering company servicing the process engineering, oil and gas, mining, power and resource industries internationally.

Since 1991, PAL has supplied a large number of engineered pump packages with engines, motors, controllers, hydraulic systems, valves etc in Australia and to many major oil companies, petrochemical complexes, refineries and mining companies internationally.

PAL is dedicated to the marketing, equipment design, installation and commissioning of oil field products, representing reputed multinational companies in the industry. PAL has qualified

professional engineers and marketing staff with the background knowledge, experience and exposure in the oil field, petrochemical industries, mining and marine fields.

Peerless Australia Pty Ltd
Level 1, 1 E Kearns Crescent
Ardross WA 6153 Australia

Phone: +61 8 9456 1044 / 9364 4600
Fax: +61 8 9364 4700
Email: info@peerlessaustralia.com.au

www.PeerlessAustralia.com.au

SPICY TOUCH INDIAN & SRI LANKAN GROCERIES STORE

Spicy Touch (Main Store)
3A/113 high road
Beside Bunnings
Willetton WA-6155
Ph: 08-92594816

Spicy Touch (Outlet)
10/168 Guildford Road
Maylands
Maylands WA-6051
Ph: 08-94711888

**Opening
Specials**

Buy \$50 get a dvd free
Buy 3 dvds get 1 free
Buy 2 frozen veggies get 1 free
15% discount on phone cards

New store open at
shop 11 A, 9003
Ranford rd,
Southern River, WA

**3A/113
High Road
Beside Bunnings
Willetton WA-6155
Ph: 08-92594816**

Check instore for more specials

Why not get your finance sorted before you go house hunting?

Knowing how much you can borrow gives you added bargaining power & peace of mind.

Give me a call to discuss your options

Janeet Kollankandy
Finance Manager

0414 404 177 or 9276 8111
janeet.kollankandy@gmail.com

Unit 3, 222 Walter Road Morley WA 6062 ASIC Lic No 381645

CLUB TRAVEL
YOUR TRAVEL AGENCY OF CHOICE
NOW IN OUR 13TH YEAR OF BUSINESS

WE ARE: QUICK ♦ EFFICIENT ♦ EXTREMELY FRIENDLY ♦ AVAILABLE 24 HOURS DAILY AND WE HAVE MANY YEARS OF EXPERIENCE

We specialize in:

Domestic and International Travel
Package Holidays to All Major Destinations
World Wide Hotel Bookings
Visa and Passport Formalities
Corporate and Leisure Travel

Group Tours and Cruises
Ski and Adventure Holidays
Travel Insurance
Car Hire and
All Other Travel Requirements

WE ALSO HAVE GREAT COFFEE!!!!!!

DOES YOUR TRAVEL AGENT MEET YOUR EXPECTATIONS???

IF NOT, GIVE US A CALL AND ASK FOR:

Bisha, Sue or David

8/29 Strickland Street Mt Claremont Western Australia 6010

Phone 08 9284 3223 Fax 08 9284 3224

Email: clubtravel@westnet.com.au

ABN NO 22 741 665 769 Lic No 9TA 00788